

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

63'üncü Birleşim 20 Ocak 2017 Cuma

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	688
II.- GELEN KÂĞITLAR	693
III.- YOKLAMALAR	773,794,810,812
IV.- AÇIKLAMALAR	706,710,722,766,772, 774,776,782,784,802, 805,819,840,845

1.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Meclis çatısı altında uygulanan şiddet karşısında utandığına, şiddete maruz kalan Şafak Pavey'e, Pervin Buldan'a, Melike Basmacı'ya ve Aylin Nazlıaka'ya da geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve yurttaşların umutsuzluğa kapılmaması gerektiğine ilişkin açıklaması

706

2.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, Devlet Bahçeli'nin daha önce başkanlık sistemine karşı olduğuna dair açıklamaları varken kendisini bir davranış değişikliğine iten tutumun sebebini açıklamasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

706:707

3.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

710

4.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

710:711

5.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Türk milliyetçilerinin vatan sevgisini hiç kimsenin ölçemeyeceğine ve hiç kimsenin Genel Kurulda çekim yaparak insanların özgürlüğünü kısıtlamaya hakkı olmadığına ilişkin açıklaması

711

6.- Konya Milletvekili Hüsnüye Erdoğan'ın, AK PARTİ'nin gücünü Allah'a olan inancından ve milletin güveninden aldığına ve kendilerini yollarından döndürecek hiçbir tehdit ve silahın icat edilmediğine ilişkin açıklaması

711

7.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2016 yılında sınavlara giren ve hak ettikleri atamayı bekleyen astsubay adaylarının daha sonra kanun hükmünde kararnameyle bu haklarından mahrum kaldıklarına ve bu konuyu Hükûmetin dikkatine sunduğuna ilişkin açıklaması

712

8.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Mecliste kadın milletvekillerine yapılan saldırıyı kınadığına, millî eğitim müfredatında Atatürk'ü unutturmaya, İnönü'yü yok saymaya yönelik çalışma yapılmasına ilişkin açıklaması

712

9.- Erzurum Milletvekili Orhan Deligöz'ün, Anayasa değişiklik teklifinde MHP Grubuna ve Devlet Bahçeli'ye sağduyulu ve istikrarlı duruşlarından dolayı teşekkür ettiğine, CHP Grubunu da "evet" demeye çağırdığına ve bütün milletvekillerini 12-17 Şubat arasında Erzurum'da yapılacak olan Avrupa Gençlik ve Olimpik Kış Festivali'ne davet ettiğine ilişkin açıklaması

712:713

10.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Hükûmetin gündemi ile halkın gündeminin farklı olduğuna ve halkın yoksulluk, işsizlik ve borç batağı içinde kıvrandığına ilişkin açıklaması

713

11.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, insanın dilinin kalbine bağlı olduğuna, güzel ve anlamlı söz söyleyebilmenin akleden bir kalbe, tertemiz bir gönle sahip olmayı gerektirdiğine ilişkin açıklaması

713

12.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil'in, iktidar milletvekillerini Anayasa değişikliğini ve sonuçlarını bir kez daha düşünmek konusunda uyarmak istediğine ilişkin açıklaması

713:714

13.- İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan'ın, Mecliste kürsünün işgali akabinde hoş olmayan görüntüler yaşandığına, çıkan karmaşada zarar gören bütün milletvekillerine acil şifalar dilediğine ve bazı milletvekillerinin, prosedüre uygun oy kullanılmasına rağmen baskı kurmaya çalışmalarının rahatsız edici olduğuna ilişkin açıklaması

714

14.- Iğdır Milletvekili Nurettin Aras'ın, Azerbaycan için kara bir gün olarak adlandırılan 20 Yanvarın aynı zamanda bir kahramanlık günü olduğuna ilişkin açıklaması

714

15.- İstanbul Milletvekili Fatma Benli'nin, öğrencilerin karne gününü tebrik ettiğine ve Anayasa değişikliğiyle darbe dönemlerinin Anayasa'daki en önemli izlerini ortadan kaldıran düzenlemeler yapıldığına ilişkin açıklaması

714:715

16.- İzmir Milletvekili Necip Kalkan'ın, Ulaştırma Bakanı Ahmet Arslan'ın, İzmir'de yapılacak Alaçatı havalimanı için kamulaştırma ve tahsis işlemlerinin tamamlandığı, fizibilite ile çevresel etki değerlendirmesi çalışmalarının devam ettiğini belirttiğine ilişkin açıklaması

715

17.- Karabük Milletvekili Burhanettin Uysal'ın, karne alan öğrencileri tebrik ettiğine ve 20 Ocak Bakü katliamının 27'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

715

18.- Kütahya Milletvekili Ahmet Tan'ın, Anayasa değişiklik teklifiyle Cumhuriyetin niteliklerinde hiçbir değişiklik olmadığına, Cumhuriyet Halk Partisinin halka gitmemek için her türlü engellemeyi yaptığına ve demokrasilerde son sözü söyleyenin millet olduğuna ilişkin açıklaması

716

19.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 20 Ocak 1990 tarihinde Bakü'de Kızıl Ordu ve Ermenistan'ın birlikte tertiplediği insanlık dışı katliamın 27'nci yıl dönümüne, İsmet İnönü'nün lise müfredatından çıkarıldığı iddialarına karşı Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz'ın yaptığı açıklamasına ve tarihî şahsiyetlerin ve devlet adamlarının müfredattan çıkarılmasının kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması

716:718

20.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 20 Ocak 1990'da Azerbaycan'a karşı yapılan katliamı kınadığına, eğitim sisteminde pek çok değişiklik yapıldığına, PISA sonuçları ile tüm bağımsız ölçümlerde görüldüğü üzere

verilen eğitimle amaçlanan sonuçların, evrensel hedeflerin tutturulmadığına ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

718:719

21.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, hiç kimsenin Mecliste yaşanan şiddeti önlemek gibi bir niyeti ve davranış biçimi olmadığına, metal işçilerinin taleplerini ve grev kararlarını desteklediklerine ve öğrencilere iyi tatiller dilediğine ilişkin açıklaması

722:723

22.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, 20 Ocak 1990'da Azerbaycan'da yaşanan katliamı kınadığına ve Anayasa değişikliği teklifinin ikinci görüşmesinin usullere uygun bir şekilde devam etmesini temenni ettiğine ilişkin açıklaması

723

23.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

766

24.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

767

25.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Fırat Kalkanı Harekâtı çerçevesinde, El Bab'da IŞİD'in Türk askerlerine saldırması sonucu şehit olan 5 askere Allah'tan rahmet, 9 yaralıya acil şifalar dilediğine ilişkin açıklaması

767

26.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, El Bab'da şehit olan 5 askere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

767

27.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasında sataşma söz konusu olmadığına ilişkin açıklaması

772

28.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

772:773

29.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, yaptığı açıklaması sırasında kullandığı bazı ifadelerini geri aldığına ilişkin açıklaması

774

30.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın ifadelerine katıldığına ve kendisinin de bazı ifadelerinden dolayı üzüntü duyduğuna ve geri aldığına ilişkin açıklaması

774

- 31.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın bir gün önce Mecliste yaptığı eylemin eski Genel Başkanları Deniz Baykal tarafından örgütlendiğine ilişkin açıklamalar ve paylaşımlar yapıldığına ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu açıklamalardan rahatsız olduklarına ilişkin açıklaması 776
- 32.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Eskişehir Milletvekili Gaye Usluer'in 447 ve 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 12'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve oylamaların usulüne uygun yapıldığına ilişkin açıklaması 782
- 33.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, tutuklu 11 HDP milletvekilinin Anayasa değişikliği teklifinde oy kullanamadıklarına ve bir televizyon kanalında bir ilkokul çocuğuyla yapılan röportajdaki bazı ifadelere ilişkin açıklaması 784:786
- 34.- Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın bazı ifadelerine ve bu ülkeyi, bu cumhuriyeti aydınlığa kavuşturacak olanların teslimiyetçi kadınlar değil, özgürlükçü, eşitlikçi, mücadeleci kadınlar olacağına ilişkin açıklaması 786:787
- 35.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Meclis Kütüphanesinin okuma bölümünde çok gürültülü bir ortam olduğuna ve Meclis Başkanlığının bu konuda tedbir alması gerektiğine ilişkin açıklaması 802
- 36.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Emniyet Müdürlüğüne Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul İl Başkanlığına DHKP-C terör örgütü tarafından bir saldırı gerçekleştirildiğine ilişkin açıklaması 805
- 37.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Emniyet Müdürlüğüne ve Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul İl Başkanlığına gerçekleştirilen saldırılar nedeniyle geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve terörün bir insanlık suçu olduğuna ilişkin açıklaması 805
- 38.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, HDP Grubu olarak İstanbul Emniyet Müdürlüğüne ve Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul İl Başkanlığına yapılan saldırıları kınadıklarına ilişkin açıklaması 805
- 39.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, MHP Grubu olarak İstanbul Emniyet Müdürlüğüne ve Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul İl Başkanlığına yapılan saldırıları kınadıklarına ilişkin açıklaması 806

40.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, İzmir Milletvekili Zekeriya Temizel'in 447 ve 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 16'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 819

41.- Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın, yaşadığı acı olay nedeniyle kendisine destek olan herkese teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 840:841

42.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın her oylama işleminden önce gizli oylamanın nasıl olacağına dair okunan metne riayet etmeyen milletvekilleriyle ilgili tutumuna ve 447 ve 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin tümünün oylamasında bu konuya titizlik göstermesini talep ettiğine ilişkin açıklaması 845:846

43.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, 447 ve 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'ne Hakkâri ilinin 3 vekilinin de tutuklu olması nedeniyle bu ilin hiçbir milletvekilinin iradesinin yansımadığına ilişkin açıklaması 846:847

44.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, 447 ve 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin oylamalarında görev yapan Meclis Başkan Vekillerinin usulüne uygun oy kullanmak için gerekli ihtarlarda bulunduğu ve bütün siyasi partilerin de usulüne uygun oy kullanmayı gerçekleştirdiğine ilişkin açıklaması 848

45.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, hiç kimsenin millettan korkusunun olmadığına ilişkin açıklaması 849

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

707,719,755,770,839

1.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in yaptığı açıklaması sırasında MHP Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması 707:708

2.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 708:710

3.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklaması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması 719:721

4.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 755:756

5.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

770:772

6.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın 447 ve 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 18'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

839

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

723

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

723:729

1.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen ve 21 milletvekilinin, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının (TOKİ) satışını yaptığı 40 bin konut ve iş yerini geç teslim etmesi nedeniyle vatandaşların uğradığı mağduriyetlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/444)

723:725

2.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 22 milletvekilinin, son dönemlerde Cizre'de sokağa çıkma yasağı uygulamalarıyla başlayan sürecin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/445)

725:727

3.- Eskişehir Milletvekili Cemal Okan Yüksel ve 31 milletvekilinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin son on yıllık bütçe denetim raporlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/446)

727:729

VII.- ÖNERİLER

729,748,756,768,773,774

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

729:743,748:755,756:766,

768:770,773,774

1.- HDP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, AKP Hükûmetinin Türkiye dış politikasında sergilediği tutarsız ve ilkesiz yaklaşımlarının Türkiye'deki iç ve bölgesel siyasal alandaki olumsuz sonuçlarının açığa çıkarılması ve ilkeli bir dış politikanın oluşturulması amacıyla 28/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2017 Cuma günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

729:743,748:755,756

2.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Didem Engin ve arkadaşları tarafından, ülkemizde faaliyet gösteren esnafların sorunları ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla 19/12/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2017 Cuma günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

756:766,768:770,773,774

VIII.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

743

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Aydın Milletvekili Metin Lütfi Baydar'a sataşma nedeniyle söz hakkı vermemesinin İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

743:748

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

768,780,806,838,840

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Başkanlık Divanı olarak, El Bab'da şehit olan askerlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar dilediklerine ilişkin konuşması

768

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın, yaptığı eylem öncesinde gündem dışı ve önerge üzerinde konuşma taleplerinin yerine getirilemediğine ancak kendisine verilen yerinden üç dakikalık konuşmayı kabul etmediğine ilişkin konuşması

780:782

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Başkanlık Divanı olarak İstanbul Emniyet Müdürlüğüne ve Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul İl Başkanlığına yapılan saldırıları nefretle kınadıklarına ilişkin konuşması

806

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, 8/12/2016 tarihinde 4 siyasi parti Grup Başkan Vekiliyle yapılan toplantıda Başkan tarafından söz verilen hatibin elektronik ses ve görüntü kaydını dinletmesinin çalışma usullerine aykırı olacağına dair bir mutabakata varıldığına ilişkin konuşması

838:839

5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'ya "Hoş geldiniz." dediğine ve eşine acil şifalar dilediğine ilişkin konuşması

840

**X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLAR-
DAN GELEN DİĞER İŞLER**

775,776,782,787,795,803,
806,810,812,820,840,841,
849

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

775,776:780,782:784,
787:794,795:802,803:804,
806:810,810:812,812:819,
820:838,840,841:845,
849:858

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447 ve 447'ye 1'inci Ek)

775,776:780,782:784,
787:794,795:802,803:804,
806:810,810:812,812:819,
820:838,840,841:845,
849:858

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

859

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TBMM binaları girişlerinde görev yapan polis memurlarının ısınma sorunlarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/10149)

859:860

2.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit'in, Kamu Denetçiliği Kurumuna yapılan başvurulara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/10209)

861:869

3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bağlı kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen açılış törenlerine ilişkin sorusu ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/10262)

870:871

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.01’de açılarak on oturum yaptı.

Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat, Bitlis ilinin sorunlarına,

Adana Milletvekili Necdet Ünüvar, Azerbaycan’ın 20 Ocak (20 Yanvar) Hüzün Günü’ne,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İzmir Milletvekili Özcan Purçu’nun Türkiye’nin genel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşmasına Milli Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz cevap verdi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı’nın, Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz’ın konuşmasını İç Tüzük’ün 59’uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre değerlendirmemesi üzerine bir usul görüşmesi yapıldı. Başkanlığın tutumunda herhangi bir değişiklik olmadığı açıklandı.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz’ın konuşmasının İç Tüzük’ün 59’uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre değerlendirilerek gruplara söz hakkı tanınmasına,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Anayasa değişikliği teklifiyle halkın hiçbir sorununa çözüm getirilmediğine ancak rejimin değiştirildiğine,

Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı, Gambiya’da yaşananlardan ders alınması gerektiğine, özgürlük ve bağımsızlığı karakteri hâline getiren millete tek adam yönetiminin uymayacağına,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, Mecliste herkesin gerçekmiş gibi gördüğü demokrasicilik oyunu oynandığına ve bu oyunun kaybedeninin Türkiye Cumhuriyeti ve Türk halkı olduğuna,

İstanbul Milletvekili Fatma Benli, Anayasa değişikliğinin Türkiye için tarihî bir dönemeç noktası oluşturduğuna,

Bursa Milletvekili Zekeriya Birkan, çok daha güçlü ve istikrarlı bir Türkiye inşa etmenin amaçlandığına ve yürütmedeki çift başlılığın ortadan kaldırılması için Cumhurbaşkanlığı yönetim sisteminin görüldüğüne,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, 950 kilometre sınırimız bulunan bölgede tarihî sorumluluğumuzu yerine getirmek için mücadelenin kararlılıkla sürdürüldüğüne ve sınır dışında görev yapan askerlere başarılar, şehit olanlara da Allah’tan rahmet dilediğine,

Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç, tüm milletvekillerini ve tüm seçmenleri, millet iradesini esas alan, güven ve huzur ortamını kalıcı olarak tesis edecek, devlet-millet kaynaşmasını kurumsallaştıracak Anayasa değişikliği teklifine “evet” demeye çağırdığına,

Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım, Türkiye’deki tüm halkların ve inançların umudu olma iddiasıyla Türk siyaset sahnesine çıkan AKP’nin on beş yıldır tek başına iktidar olmasına rağmen hayal kırıklığı yarattığına,

İstanbul Milletvekili Ravza Kavakçı Kan, Anayasa değişikliğini bir rejim değişikliği olarak ifade etmenin ve bununla alakalı “diktatörlük”, “darbe” kelimelerini kullanmanın halkı yanıltmak olduğuna,

Ordu Milletvekili Metin Gündoğdu, Anayasa değişikliği teklifiyle ülke ve millet için yeni bir sayfa açılacağına ve darbecilerin dayattığı anlayışın, vesayet ve siyasi krizlerin, statükocu anlayışın, çift başlılığın son bulacağına,

Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak, Mersin’de yaşanan fırtına ve sel felaketi sonrasında elle tutulur hiçbir yardım yapılmadığına,

Kütahya Milletvekili Mustafa Şükrü Nazlı, muhalefetin Anayasa değişikliği teklifiyle rejimin değiştiği iddialarının arkasında muhtelif unsurlardan oluşan bir ittifak bulunduğuna,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, dövizlere el konulacağına ilişkin söylentilerle ilgili bilgi almak istediğine ve getirilen Anayasa değişikliğiyle getirilen rejimle gerginlik ve çatışma kültürünün artacağına,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, Alpullu Şeker Fabrikasının durumuna,

İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci, başkanlık sisteminin cumhuriyeti yıkacağına, Türkiye'yi yıkıma götüreceğine ve insanları mağdur edeceğine,

İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay, Hrant Dink'in ölümünün 10'uncu yıl dönümüne,

Denizli Milletvekili Kazım Arslan, Anayasa'da yapılacak değişikliklerle cumhuriyet ortadan kaldırılıp başkanlık rejimi getirileceğine ve bu tür otoriterleşmeye giden ve sonunda diktatörlük olan birçok üçüncü dünya ülkesi olduğuna,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, 19-20 Ocak 1990'da Sovyetler Birliği tarafından Azerbaycan halkına karşı yapılan katliamın 27'nci, 20 Ocak 1989'da Samsunspor'un trafik kazası geçirmesinin 28'inci yıldönümüne ve Samsun Millî Eğitim Müdürlüğünün hazırladığı Türk büyüklerini tanıtıcı projeye,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Diyarbakır'da 4 polisin şehit olduğu olayda yaralanan polisin de şehit olduğuna ve kendisine Allah'tan rahmet dilediğine, Hrant Dink'in ölümünün 10'uncu yıl dönümüne ve İtalya'da depremlerin ardından yaşanan çıkış felaketi nedeniyle geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın duruşmasında sarf ettiği bazı ifadelerine, Türkiye için çok önemli bir konu görüşülürken tutuklu HDP milletvekillerinin bulunmamasının demokrasi için büyük bir ayıp olduğuna ve Hrant Dink'i saygıyla andıklarına,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Diyarbakır'da şehit olan 4 polise ve bütün şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, 19-20 Ocak 1990'da Sovyetler Birliği tarafından Azerbaycan halkına karşı yapılan katliamın 27'nci ve Hrant Dink'in ölümünün 10'uncu yıl dönümüne

Ankara Milletvekili Levent Gök, İran'da bir binada çıkan yangında çok sayıda insanın hayatını kaybettiğine,

Ankara Milletvekili Ahmet Gündoğdu, İstanbul Milletvekili Eren Erdem ve ailesinin hedef gösterilmesi olayına ve kendisi tarafından hiçbir milletvekiline itme ve darp uygulanmadığına,

Samsun Milletvekili Kemal Zeybek, Samsun Valiliğince "bir dakikalık ayağa kalkma" eylemine izin verilmemesine,

İzmir Milletvekili Atila Sertel, Hrant Dink'in ölümünün 10'uncu yıl dönümüne ve İzmir'in Seferihisar ilçesinde ısrarla bir orkinos çiftliği yapılmak istenmesinin arkasında kimler olduğunu öğrenmek istediğine,

Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat, HDP milletvekillerinin tutuklu olmasının ve Anayasa değişikliği çalışmalarının dışında tutulmasının Anayasa Mahkemesinin vekillerle ilgili vermiş olduğu karara aykırılık teşkil ettiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İzmir Milletvekili Ali Yiğit ve 22 milletvekilinin, çocuk işçiliğinin azaltılması için yapılması gerekenlerin (10/441),

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 21 milletvekilinin, inşaat sektöründe iş güvenliği konusunda uygulanmakta olan politikaların (10/442),

HDP Grubu Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Şırnak'ın Cizre ilçesinin Cudi Mahallesi'nde 23 Ocak 2016 günü ağır saldırı olması nedeniyle bir bodrum katına sığınmış bulunan 31 sivil yurttaşın durumunun (10/443),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

HDP Grubunun, 17/1/2017 tarihinde İstanbul Milletvekili Garo Paylan ve arkadaşları tarafından, Hrant Dink cinayet davasında soruşturma etkin bir şekilde yürütülmediğinden cinayetin on yıldır aydınlatılamaması nedeniyle, adaletin tecelli etmesi ve bu cinayetin tüm bağlantılarıyla beraber araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (3622 sıra no.lu),

CHP Grubunun, 11/2/2016 tarihinde Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu ve arkadaşları tarafından, kamu kurum ve kuruluşlarındaki sınavlardaki usulsüzlük iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (281 sıra no.lu),

Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 19 Ocak 2017 Perşembe günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Hrant Dink'i sevgi ve saygıyla andığına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 447 ve 447'ye 1'inci Ek), ikinci görüşmesine devam edilerek 12'nci maddesine kadar kabul edildi.

2'nci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Serbest Bölgeler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/666) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 443),

3'üncü sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/650) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 439),

Görüşmeleri, komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, tutuklu HDP milletvekillerinin Anayasa değişiklik teklifinin tümü üzerinde yapılacak oylamada oy kullanma haklarını yerine getirmek istediklerine ilişkin dilekçelerinin Başkanlığa ulaştığına ve bunun sağlanmasının Başkanlığın sorumluluğunda olduğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın Genel Kurul salonunda yaşanan olaylarla ilgili açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak yaşanan vahşeti kınadıklarına,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Genel Kurulda yaşanan şiddet olayları nedeniyle ceza işlemi yapılması gerektiğine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Mecliste kabul edilmesi mümkün olmayan hadiseler yaşandığına, Genel Kurulun ara verdiği sırada yaşanan olaylar nedeniyle ceza işlemi uygulanamayacağına ve kaba davranış ve şiddeti gerçekleştirenleri kınadığına,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın Genel Kurulda yaşanan olayları üzgün olduğunu belirterek geçiştirmemesi ve tutumunu gözden geçirmesi gerektiğine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Genel Kurulda yaşanan hadiseleri tasvip etmenin mümkün olmadığına, Anayasa değişikliğini engelleyebilmek için gayret edildiğine ama milletin bu konuda kararını vereceğine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekiline yapılan saldırının asla kabul edilemeyeceğine ve mutlaka ceza verilmesi gerektiğine, İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'e yapılan saldırının da aynı ölçüde kabul edilemez olduğuna,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Genel Kurul ara verdiği sırada yaşanan olaylardan dolayı İç Tüzük hükümlerinin işlemediğine, incinen, kendisini kötü hisseden, onurunun çiğnendiğini düşünen her bir milletvekilinin acısını paylaştığına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İstanbul Milletvekili Engin Altay'a yönelik davranışın açıkça cezayı gerektirdiğine, TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan ile İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'e yapılan saldırıyı kınadığına, yaşananlara sebep olan herkesi ve bu atmosferi yaratan tüm şartları kınadığına ve herkesi düşünmeye davet ettiğine,

Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder, Genel Kurulda üst üste yaralayıcı olaylar yaşandığına, “benim kadının”, “senin kadının” şeklindeki kavramsallaştırmanın kadın vekillerin maruz kaldığı şiddetten daha utanç verici olduğuna ve demokratik bir bilinci içselleştirmek için tahammül ve hoşgörünün anahtar kavramlar olduğuna,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, kürsü işgali eyleminin demokratik bir tepki değil kürsü gasbı olduğuna ve tasvip edilemeyeceğine, bu kürsü etrafında meydana gelen kavgayı üzümlerle karşıladığına, TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'a, Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç'e ve İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'e geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ve İstanbul Milletvekili Engin Altay'a yönelik olayın da tasvip edilemeyeceğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, 447 ve 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 8'inci maddesinin oy sayım işlemi sırasında kürsüde bulunan Kâtip Üye Ali Haydar Hakverdi'nin kürsüdeki tutanağa şerh koymasına izin verilmediğine ve Divana yapmak istediği başvurunun kayda alınmadığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, tutuklu HDP milletvekillerinin 447 ve 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin tümünün oylamasında oy haklarını kullanabilmelerinin sağlanmasıyla ilgili dilekçeleri hakkında bir işlem yapmamasının Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı konusunda bir usul görüşmesi yapıldı. Başkanlığın tutumunda herhangi bir değişiklik olmadığı açıklandı.

Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un usul görüşmesi nedeniyle yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı,

Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın kendisini kürsüye kelepçelemesi üzerine yaşanan olaylara,

Genel Kurul salonunda TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'a, İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'e yapılan şiddeti, aynı şekilde Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç'e yapılan şiddeti kınadığına,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, 20 Ocak 2017 Cuma günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 03.17'de son verildi.

Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

Başkan Vekili

Emre KÖPRÜLÜ

Tekirdağ

Kâtip Üye

Sema KIRCI

Balıkesir

Kâtip Üye

Mücahit DURMUŞOĞLU

Osmaniye

Kâtip Üye

Özcan PURÇU

İzmir

Kâtip Üye

Ali Haydar HAKVERDİ

Ankara

Kâtip Üye

Elif Doğan TÜRKMEN

Adana

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 77

20 Ocak 2017 Cuma

Teklifler

1.- Iğdır Milletvekili Mehmet Emin Adıyaman'ın; 13.12.2014 Tarih ve 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin Uygulanması Hakkında Kanunda Değişiklik Teklifi (2/1564) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.01.2017)

2.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal ve İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ile 3 Milletvekilinin; 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1565) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.01.2017)

3.- İstanbul Milletvekili Selina Doğan'ın; 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununa Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (2/1566) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.01.2017)

4.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in; Asgari Ücretle Çalışanlara Aile Yardımı Yapılması Hakkındaki Kanun Teklifi (2/1567) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.01.2017)

5.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in; Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1568) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.01.2017)

6.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın; 2839 Sayılı Milletvekili Seçimi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1569) (Anayasa Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.01.2017)

7.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1570) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.01.2017)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde İli'nin Çamardı ilçesine bağlı Mahmatlı Köyü'nün mezarlık alanına ihata duvarı yapılması talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8811)

2.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Batman'da bir caddede ağaçların anket yapılarak kesilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/8935)

3.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da belediye ve çeşitli kurumlara işçi alımları ile ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9111)

4.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Yoncalı Ovası Arazi Toplulaştırma Projesi ile ilgili sorunlara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9122)

5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı kurum ve kuruluşlarda görev yapan personelden maaşında icra takibi bulunanlara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9133)

6.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in, kız öğrenci yurtlarında uygulanan kurallara ve Manisa'daki yurtlarla ilgili çeşitli iddialara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9134)

7.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, THY tarafından yolculara sunulan gazetelere ve bir gazetenin yayınlarına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9309)

8.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, 2004 yılında TMSF tarafından el konulan ve sonrasında başka bir şirkete devredilen bir GSM operatör şirketinin alacaklarıyla ilgili uygulamalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9437)

9.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra Adana'da KESK'e bağlı bazı sendikalara üye kamu personeline yapılan ihraç ve açığa alma işlemlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9765)

10.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, Ankara Büyükşehir Belediyesinin Ankara Kalesi'nin surlarına payanda olan kaya kütlelerini kırdığına dair iddialara ve Kale ve Önü Meydan Projesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9766)

11.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, AFAD'ın görevleri kapsamında risk yönetimi, afet konusunda farkındalık ve Türkiye Afet Müdahale Planı çerçevesinde yapılan çalışmalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9767)

12.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, büyükşehir belediyelerinin ve il özel idarelerinin afet ve acil durumlar ile sivil savunmaya dair hizmetler kapsamında yaptığı harcamalara, ayrılan ödeneklere ve bu husustaki denetimlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9768)

13.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Deprem Danışma Kurulu'nun faaliyetlerine, Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı'nda öngörülen hedeflere ve yapılan çalışmalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9769)

14.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin, 15 Temmuz sonrasında kapatılan özel öğrenci yurtlarına, bunlardan vakıf ve derneklere devredilenlere, öğrenci yurtlarının denetimine ve özel öğrenci yurtlarının cemaat ve tarikatların kontrolüne girdiğine yönelik iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9770)

15.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, 2011 ve 2014 yıllarında yapılan bedelli askerlik uygulamalarından yararlanan yükümlü sayısına, bunlardan yapılan tahsilat tutarına ve tahsil olunan tutarların Askerlik Kanunu uyarınca harcandığı amaçlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9771)

16.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, mal bildiriminde bulunulmasını düzenleyen mevzuat çerçevesinde son üç Cumhurbaşkanına ve eşlerine yabancı kurum, kuruluş ve kişilerce verilen hediyeyle ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9772)

17.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, Adana'nın Aladağ ilçesindeki özel öğrenci yurdunda meydana gelen yangından yaralı olarak kurtulan öğrencilerin savcılığa ifade vermeye gittikleri esnada bir kaymakamlık görevlisi tarafından şikayetlerini geri çekme ve ifade değiştirme yönünde baskı gördüklerine yönelik iddialara ve mağdur çocuklara verilen hukuki desteğe ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9773)

18.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, THY tarafından satın alınan bir uçağın bedelinin Türk lirası üzerinden ödenmediği iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9774)

19.- İstanbul Milletvekili Dursun Çiçek'in, TİKA'nın gelir kaynaklarına, faaliyet ve finans yönlerinden denetlenmesine, en çok yardım yapılan ülkelere ve faaliyet alanının genişletilmesine, Ajans bünyesinde yapılan yurt dışı görevlendirme kriterlerine ve son on yılda FESTÖ'nün TİKA'nın yurt dışı birimleri ile bağlantısı olup olmadığına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9775)

20.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul'da bir mağazada hırsızlıkla suçlanan lise üçüncü sınıf öğrencisinin mağaza müdürü ve AVM güvenlik görevlisi tarafından çıplak arandığına dair iddialara ve yapılan işlemlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9776)

21.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, bir açıklamasına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/9777)

22.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, İstanbul Müftülüğünün resmi internet sayfasında yayınlanan bir metinde kullanılan ifadeler ve bu konuda bir soruşturma açılıp açılmadığına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/9778)

23.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, taşeron işçilerin kadroya alınmasına yönelik bir çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9782)

24.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, İzmir'de bir demir çelik fabrikasında çalışan işçilerin maaşlarını alamadığına ve işten çıkarılan işçilere tazminatlarının ödenmediğine dair iddialara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9784)

25.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, dolgu yapılarak yaşam alanı haline getirilen Rize merkezinde risk tespiti yapılmasına ve bölgede kentsel dönüşüm programı başlatılıp başlatılmayacağına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9785)

26.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in, Manisa İli Turgutlu ilçesinde bulunan Sabiha Erturgut İlkokulu ve Ortaokulu'nun bahçesindeki enerji nakil hattının sahip olduğu enerjiye, konuyla ilgili şikayetlere ve hattın kaldırılması yönündeki çalışmalara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9786)

27.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Şavşat İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık eski Müdürü hakkındaki dava ve soruşturmalara ve yeniden müdür olarak görevlendirileceğine dair iddialara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9787)

28.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, 2011 yılında Van depreminde hasar görekere kapatılan Van Süt ve Et Kurumu binasının yeniden yapılmasına yönelik çalışmalara, yeni tesisin niteliklerine ve tesis için ayrılan bütçeye ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9788)

29.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in, tarım kredi kooperatiflerinin ve Ziraat Bankası'nın çiftçi borçlarını ertelemeye uyguladıkları komisyon ve faiz oranlarına ve tarım kredi kooperatiflerinin daha yüksek faiz ve komisyon oranları uyguladığına yönelik şikayetlere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9789)

30.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in, Manisa İli Kula ilçesinde faaliyet gösteren Çiftçi Malları Koruma Başkanlığı'nın bekçi istihdamına ve yeni alınacağı iddia olunan bekçilerin maaşlarının karşılanmasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9790)

31.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra polisler verilen taltiflerde kullanılan kriterlere, ayrımcılık iddialarına ve polislerin ek göstergelerinde bir iyileştirmeye gidilip gidilmeyeceğine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9800)

32.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Adana'nın Aladağ ilçesinde gerçekleşen yurt yangını hakkındaki soruşturmaya ve bir kaymakamlık görevlisinin çocukları ifadelerini etkilemek üzere baskı altına almaya çalıştığına dair iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9801)

33.- İstanbul Milletvekili Dursun Çiçek'in, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı bünyesindeki İETT ve halk otobüsleri işletmelerinin hukuki statülerine, İETT'nin sermaye yapısına, toplu ulaşım ücretlerinin belirlenme kriterlerine ve halk otobüslerinin ruhsatlandırma ve denetimlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9802)

34.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, BM üye ülkelerince kabul edilen Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin 11. Kalkınma Planı'na entegre edilmesi için yapılan çalışmalara, 10. Kalkınma Planı'nda yer verilen hedeflerin gerçekleşme oranlarına ve bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılmasına ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9803)

35.- Hatay Milletvekili Mevlüt Dudu'nun, Hatay'ın 678 sayılı KHK uyarınca Cazibe Merkezleri Programı kapsamına alınması talebine ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9804)

36.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, Manisa'nın Salihli ilçesinde Hazineye ait tarım arazilerinin ecrimisil bedeli karşılığında bölgede yaşayan çiftçilere kullandırılması yönündeki uygulamanın birtakım usulsüzlüklerle Manisa dışından gelen kişiler lehine değiştirildiği yönündeki iddialara ve konunun soruşturulmasına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9805)

37.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, Adıyaman'ın Gerger ilçesinde cinsel istismar olayının yaşandığı liseye, olayla ilgili yürütülen soruşturma ve yapılan işlemlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9806)

38.- Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil'in, Okul Tabanlı Afet Eğitim Projesi (OTEAP) kapsamında yapılan tespitlere ve Proje'nin sonuçlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9807)

39.- Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil'in, 15 Temmuz sonrasında el konulan özel öğrenci yurtlarına ve bunlardan kamu yararına çalışan dernekler ile vergi muafiyeti bulunan vakıflara tahsis edilenlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9808)

40.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde çalışan ve görevine son verilen çocuk doktorlarının yerine görevlendirme yapılmamasından kaynaklanan hasta mağduriyetlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9809)

41.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, Denizli'nin Pamukkale ilçesine bağlı Zeytinköy'de bulunan Denizli Ticaret Borsası İlköğretim Okulu'nun derslik sorununa ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9810)

42.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Karaman'daki özel öğrenci yurtlarına, yurtların izin belgelerine ve denetimlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9811)

43.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, öğretmen atamalarına ve ücretli öğretmenlik uygulamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9812)

44.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, engelli öğrencilerin yararlandıkları taşıma hizmetini veren şirketlere yapılan ödemelerde sorunlar olduğu ve bunun da engelli öğrencilere mağduriyet yaşattığı yönündeki iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9813)

45.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in, Manisa İli Turgutlu ilçesinde bulunan Sabiha Erturgut İlkokulu ve Ortaokulu'nun bahçesindeki enerji nakil hattı ile ilgili vatandaşlardan gelen şikayetlere, enerji nakil hattının mevcut yerine yapılması kararını veren yetkililere ve hattın kaldırılmasına yönelik bir çalışma olup olmadığına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9814)

46.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Türkiye'den OECD'nin PISA araştırmasına katılan okullara, 2002-2015 yılları arasında yapılan PISA sınavlarının sonuçlarına ve sınav sonuçlarının eğitim politikaları bakımından değerlendirilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9815)

47.- İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay'ın, proje okullarının ortaokul kısımlarına öğrenci alınmasına yönelik usule ve doğuracağı iddia olunan eşitsizliklere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9816)

48.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin, İstanbul Şişli Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin bulunduğu arazi üzerinde başlatılan inşaata, konuyla ilgili olarak açılan davaya, Bakanlığın bu davadan çekilmesine ve inşaat sürerken öğrencileri olası tehlikelerden korumaya yönelik olarak alınan önlemlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9817)

49.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında tutuklanan, meslekten ihraç edilen veya açığa alınan öğretmen ve akademisyenlere, bunlardan sendika üyeliği bulunan ve bulunmayanlara, görevine iade edilenlere ve soruşturmaların tamamlanmasının öngörüldüğü süreye ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9818)

50.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, Manisa İli'nde bulunan Ahmetli Sulama Birliği hakkındaki fesih kararının kaldırılması amacıyla yeniden inceleme yapılmasına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9819)

51.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in, Manisa İli Turgutlu ilçesine bağlı Derbent Mahallesinde yaşayan ve kansere yakalanan veya bu sebeple hayatını kaybeden vatandaşlara ve bölgede kanser vakalarının artış gösterdiği yönündeki şikayetlere yönelik olarak yapılan çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9820)

52.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında Artvin İli ve ilçelerinden başka illere sevk edilen hastalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9821)

53.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin, okul servislerinin ve servis şoförlerinin çalışma esasları ve denetimleriyle ilgili bazı hususlara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9823)

54.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, havaalanları başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarına alınan gazetelerin belirlenme kriterlerine ve bazı gazetelerin muhalif olmaları sebebiyle kamu kurumlarına alınmadığı yönündeki iddialara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9824)

55.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde yurt içinde ve yurt dışında görev yapan personelden bölücü terör örgütleri tarafından kaçırılan ya da rehin alınan bulunup bulunmadığına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9825)

56.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, 17 Ağustos depreminden sonra kurulan Deprem Fonunda toplanan paraya, yapılan harcamalara ve İstanbul'daki deprem toplanma alanlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9827)

57.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Türkiye ile İsrail arasında yapılan anlaşma gereğince Mavi Marmara olayıyla ilgili belirlenen tazminatın Türkiye'ye gönderilip gönderilmediğine ve gönderildiyse ailelere yapılan ödemelere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9828)

58.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bir gazeteye yapılan saldırıya ve saldırganların tespiti için yapılan işlemlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9829)

59.- Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın, yaz kış saati uygulamasının kaldırılmasına ve erken saatte okula gitmek zorunda kalan öğrencilerin durumuna ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9830)

60.- Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın, 2016 yılında Ankara'da hava kirliliğine ait uyarı eşliğinin aşıldığı durumlara ve bu durumlarla ilgili yapılan işlemlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9831)

61.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, tavuk üretiminde uygulandığı iddia olunan rendering yöntemine, bu şekilde beslenen ve yamyam tavuk olarak nitelenen hayvanların vatandaşlarca tüketilmesinin önlenmesine yönelik çalışmalar yapıp yapılmadığına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9832)

62.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yaz saati uygulaması sebebiyle vatandaşların yaşadığı sorunların çözümüne ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9833)

63.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bir gazeteye yapılan saldırıyla ilgili olarak yürütülen soruşturmaya ve 2015-2016 yıllarında gazete ve TV kanallarına yapılan saldırılarla ilgili verilere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9834)

64.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in, bir televizyon dizisinde doktorlara yönelik şiddetin normal karşılanmasına yol açacak davranışlara yer verildiği iddiasına ve konunun araştırılmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9835)

65.- Kırklareli Milletvekili Türedi Kaya'nın, Kırklareli Devlet Hastanesinin ne zaman hizmete açılacağına ve eski hastane binalarının kullanımına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9836)

66.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, asgari ücretin belirlenmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9837)

67.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, 2002 yılından bu yana toplu açılış ve mega proje olarak açılan tesislere, bunların faaliyet alanlarına, verilen isimlere ve açılış maliyetlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9839)

68.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kahramanmaraş'ta bir öğrenci yurdunda çıkan yangınla ilgili soruşturmaya ve yurda yönelik denetimlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9840)

69.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardahan ilçesine bağlı Tepedüzü Köyü'nün yol sorununa ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9841)

70.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Çamardı ilçesine bağlı bir köyün imamının lojman ihtiyacına ve köy camisinin bazı eksikliklerine ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/9842)

71.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Merkez ilçesine bağlı bir köyün imamının lojman ihtiyacına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/9843)

72.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Türkiye Diyanet Vakfı aracılığıyla on bir ilde kurulacak Afet ve Acil Müdahale Merkezlerinin yönetimlerine yapılacak görevlendirmelere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/9844)

73.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Çiftlik ilçesine bağlı Sultanpınar Köyü'nde büyükbaş hayvan desteği alan köylülerin borçlarının affı yönünde bir çalışma bulunup bulunmadığına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9848)

74.- Ankara Milletvekili Erkan Haberal'ın, kadın çalışanların sosyal güvenlikle daha kolay yararlandırılmalarına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9849)

75.- Ankara Milletvekili Erkan Haberal'ın, Ankara İli'nde gerçekleşen tecavüz vakalarına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9850)

76.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Bursa'da bir koruma yurdunda toplu intihar girişiminde bulunulduğuna dair iddiaların soruşturulmasına ve koruma altına alınanlar için tahsis edilen yurtlara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9851)

77.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Bursa'da bir koruma yurdunda toplu imtihar girişiminde bulunulduğuna dair iddialara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9852)

78.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra TUBİTAK'ta açığa alınan ve görevden alınan kişilere ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9853)

79.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sendika üyeliği sebebiyle 2015-2016 yıllarında işten çıkarılan işçilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9854)

80.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, on kişiden az çalışanı bulunan işyerlerinin iş sağlığı ve güvenliği koşullarına uygun hale getirilmesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9856)

81.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, ÇAYKUR'da istihdam edilen geçici işçilerin sosyal güvenlik sorunlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9858)

82.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Altunhisar ilçesine bağlı bir köyde yaşayan vatandaşların afet riskine karşı evlerinin yeniden yapılması talebine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9859)

83.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Merkez ilçesine bağlı bir köyün elektrik sorununa ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9860)

84.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ETİ Maden İşletmeleri'nin taşıma işlemlerinin demir yolu ile yapılmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9861)

85.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Toprak Mahsulleri Ofisi Ceylanpınar Ajansı'nda bulunan depoların kullanım durumuna ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9864)

86.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Toprak Mahsulleri Ofisi ve Milli Emlak Genel Müdürlüğü arasında çıkan bir anlaşmazlığa ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9865)

87.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarım ve hayvancılık alanındaki iş gücüne ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9866)

88.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, imara açılan tarım arazilerine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9867)

89.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarım ve hayvancılık iş gücü piyasasının desteklenmesine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9868)

90.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, mera alanlarına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9869)

91.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, bazı gıda maddelerinin muhafazasına yönelik depoların sayılarına ve yeterliliğine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9870)

92.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, üreticilere patates ve fasulye tohumlarının yeniden tarım kredi kooperatiflerince verilmesi talebine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9871)

93.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlığın personel politikasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9872)

94.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin bazı merkez köylerindeki arazi toplulaştırma işlemlerine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9873)

95.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Programı 2014-2020 dönemi kapsamında hibe desteği başvuru sonuçlarının açıklanmasına ve programa yenilenebilir enerji sektöründen yapılan başvurulara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9874)

96.- İstanbul Milletvekili Atıla Kaya'nın, İstanbul'un çeşitli ilçelerinde yaşamakta olan Türkistan kökenli bazı mültecilerin geri gönderme merkezine götürülmesine ve insani ikamet izinlerinin iptal edilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9875)

97.- İstanbul Milletvekili Atıla Kaya'nın, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde yurt içinde ve yurt dışında görev yapan personelden bölücü terör örgütleri tarafından kaçırılan ya da rehin alınan bulunup bulunmadığına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9876)

98.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Merkez ilçesine bağlı bir köyün kantar ihtiyacına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9877)

99.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Merkez ilçesine bağlı bir köydeki yol yapım çalışmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9878)

100.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Merkez ilçesine bağlı bir köyün kantar ihtiyacına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9879)

101.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi BASKİ Genel Müdürlüğü'nün kırsal mahallelerin su aboneliklerinin tamamlanmasına yönelik çalışmalarına ve fatura bedellerine yönelik şikayetlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9880)

102.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Ankara'nın Yenimahalle ilçesinde bulunan Kerkük Caddesi'nin trafiğe kapatılması veya yeşil alana dahil edilmesi yönünde bir çalışma olup olmadığına ve vatandaşların şikayetlerine konu olan fuhuş olaylarının önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9881)

103.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra kapatılan özel öğrenci yurtlarına ve bu yurtlarla ilgili yapılan devir işlemlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9882)

104.- Ankara Milletvekili Erkan Haberal'ın, Türkiye'nin eğitim durumu bakımından dünya genelindeki sıralamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9883)

105.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, FETÖ operasyonları kapsamında Balıkesir'de el konulan özel yurtlara, bunların devredildiği kurumlara, dernek ve vakıflarca işletilen özel yurtlara ve bunların denetimine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9884)

106.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İstanbul'da bir ilköğretim okulunda görevli bir öğretmenin öğrencilerin eline idam ipi vererek çektiği fotoğrafı sosyal medyada paylaşması olayına ve öğretmen hakkında yapılan işlemlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9885)

107.- İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay'ın, yaz saati uygulamasının öğrenciler ve veliler üzerindeki olumsuz etkilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9886)

108.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, nakış öğretmeni atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9887)

109.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, FETÖ/PDY bağlantısı sebebiyle kapatılan okullarda okuyan öğrencilere verilen eğitim-öğretim desteği miktarına ve 15 Temmuz sonrasında kapatılan bu okullardan imam hatip okuluna dönüştürülenlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9888)

110.- Antalya Milletvekili Mehmet Günel'in, Kastamonu Üniversitesi'ne öğretim görevlisi alımında yönetmeliklere aykırı davranıldığı ve usulsüz atamalar yapıldığına dair iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9889)

111.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, mevcut MOBESE sisteminin trafikteki bombalı araçları tespitindeki yetersizliğe ve Kent Güvenlik Yönetim Sistemi Projesinin hızlandırılmasının mümkün olup olmadığına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9890)

112.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, SUTASAK kursiyerlerinin atamalarının yapılmamasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9891)

113.- Hatay Milletvekili Birol Ertem'in, Kahramanmaraş'ın Çağlayancerit ilçesine bağlı Helete mahallesinden geçen Göksu Çayı suyunun Gaziantep'e içme suyu olarak götürülmesi projesine, projenin Helete mahallesi sakinlerine etkilerine ve alternatif projelere ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9907)

114.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ili Emirdağ, Çay, Sandıklı, Sultandağı ve Bayat devlet hastaneleri ile Kütahya ili Domaniç, Tavşanlı ve Emet devlet hastanelerinde görevli uzman doktorlara ve uzman doktor ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9908)

115.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Bor ilçesine bağlı bir köyün yolunun asfaltlanmasına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9909)

116.- Ankara Milletvekili Erkan Haberal'ın, raylı ulaşım sistemi ihtiyaçlarının teminine ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9910)

117.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir Kocaseyit Havalimanı'ndan Ankara'ya direk uçuşların kaldırılmasına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9911)

118.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, karayolu taşımacılığı sektöründe hizmet veren araçlara ve esnafın sorunlarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9912)

119.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın, Kuzey Marmara Otoyolu Projesi kapsamında yapılması öngörülen acele kamulaştırmalar sebebiyle mağdur olduğu iddia edilen vatandaşlara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9913)

120.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, cep telefonu kullanıcılarının haberleri olmadan bazı sitelere abone edilmeleri sonucu ek fatura maliyetleriyle karşılaşmalarına ve bu mağduriyetlerin giderilmesi ve önlenmesi için bir çalışma yapıp yapılmadığına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9914)

121.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Ankara'da kaybolan ve gözaltına alındığı iddia edilen bir kişiyle ilgili soruşturmaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9915)

122.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, cemevlerinin ibadethane statüsünün tanınmasına ve AİHM kararlarının uygulanmasına yönelik çalışmalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9916)

123.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, Muş Alparslan Üniversitesi'nde görevli bir akademisyenin Alevi vatandaşları hedef gösteren sosyal medya paylaşımları sebebiyle yürütülen soruşturmaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9917)

124.- Mersin Milletvekili Durmuş Fikri Sağlar'ın, Moldova'dan yapılacak domuz eti ithalatına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9918)

125.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin, 2007 ve 2015 yılları itibarıyla ormanlık alan miktarına, 2007 yılından itibaren yapılan ağaçlandırma çalışmalarına ve 2B arazilerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9919)

126.- İstanbul Milletvekili Erdal Ataş'ın, sosyal medyada paylaşılan bir video görüntüsüyle ilgili yapılan işlemlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9922)

127.- Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın, 2002-2016 döneminde yapılan canlı hayvan ve et ithalatı ile tarım ürünleri ihracat ve ithalatıyla ilgili bazı verilere ve küçükbaş hayvancılığa ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/9923)

128.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, turizm sektöründe kısa çalışma ödeneğinin devreye sokulmasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9928)

129.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Bursa'daki hava kirliliğiyle ilgili kirletici kaynağın tespitine, kirletici işletmelere yapılan denetimlere ve kömür dağıtımına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9929)

130.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Emlak ve Emlak Yönetimi Bölümü mezunlarının istihdamına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9930)

131.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Ataşehir Tapu Müdürlüğü ve Kadıköy Tapu Müdürlüğü hizmet binalarının kira bedelleri ve kiralama usullerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9931)

132.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünde çalışan personele döner sermaye işletmesinden ödeme yapılmasına yönelik bir çalışma olup olmadığına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9932)

133.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2012 tarihinden itibaren 1. dereceden 3. dereceye dönüştürülen sit alanlarına ve 3. derece sit alanlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9933)

134.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünde çalışan personel sayısına ve altı personelin görevine son verilmesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9934)

135.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, Siirt'in Şirvan ilçesine bağlı Maden köyünde on altı işçinin hayatını kaybettiği göçüğün yaşandığı madene, maden faciasında kusurlu bulunanlar ve madencilerin aileleriyle ilgili yapılan işlemlere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9936)

136.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ETİ Maden Bandırma Bor ve Asit Fabrikası bünyesinde yapılan sülfürik asit üretimine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9937)

137.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ETİ Maden işletmesinin çinko borat üretip üretmediğine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9938)

138.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ETİ Maden Bandırma Bor ve Asit Fabrikası bünyesinde borlu soda pilot tesisi projesine yönelik bir çalışma olup olmadığına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9939)

139.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ETİ Maden metal borür üretimi projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9940)

140.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ETİ Maden ürünlerinin kullanım alanlarının yaygınlaştırılmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9941)

141.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ETİ Maden bor fabrikalarının atık sularındaki bor miktarının azaltılmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9942)

142.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ETİ Maden ürünü borun sağlığa etkilerinin belirlenmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9943)

143.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde İli'nde kalsit üretimine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9944)

144.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, BOTAS'a ait Gebze Kompresör İstasyonu arazisinin değerlendirilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9945)

145.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ETİ Maden Kırka Bor İşletme Müdürlüğü'nün faaliyetlerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9946)

146.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ETİ Maden tarafından yapılan etimatik borlu deterjan üretimine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9947)

147.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ETİ Maden Kırka Bor İşletme Müdürlüğü'nün faaliyetlerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9948)

148.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, Türkiye'nin enerji ithalatına, nükleer enerjiye geçişi ve ülkemizde doğalgaz depolama alanı bulunup bulunmadığına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9949)

149.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde İli'nde tarımsal ürün işleme ve gıda sanayisinin gelişmesi için çalışma yapılmasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9950)

150.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ve Aksaray illerindeki üretici örgütlerine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9951)

151.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de genç çiftçi kredisinden yararlananlara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9952)

152.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde İli'nde üretim yapılamayan arazilere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9953)

153.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2017 yılı için planlı üretime yönelik bir çalışma yapıp yapılmadığına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9954)

154.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, tarımın GSYİH içindeki payında, tarım alanlarında ve tarımdaki istihdamda yaşanan düşüşe ve Milli Tarım Projesine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9955)

155.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, 2002 yılından itibaren çiftçilere verilen destek miktarına, çiftçilerin kullandığı mazottan alınan KDV ve ÖTV tutarına ve temel gıda ürünleri açısından kendi kendine yeterlilik hedefine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9956)

156.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, tarım ve ormancılık alanındaki dış ticaret açığına ve 2023 yılı için yapılan tarımsal dış ticaret tahminlerine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9957)

157.- Van Milletvekili Lezgin Botan'ın, Van'ın Erciş ilçesinde bir kişinin öldürüldüğü operasyona ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9961)

158.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'daki bir derneğe ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9962)

159.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, il özel idareleri tarafından spor tesisi yapılan köylere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9963)

160.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Diyarbakır 5 Nolu Cezaevi Koordinasyon Merkezi'nin faaliyetlerinin durdurulmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9964)

161.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, bir kayıp başvurusu ile ilgili yapılan işlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9965)

162.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, 23 ilde cazibe merkezleri kurulmasına yönelik projeye ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9966)

163.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, sahne uygulayıcıların kadroya alınmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9967)

164.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlık kadrolarında kütüphaneci istihdamına ve kütüphanelerin koşullarının iyileştirilmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9968)

165.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kiralık binalarda hizmet veren Bakanlık birimlerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9969)

166.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlığın teknik hizmetler kadrolarında çalışanların ek göstergelerinin yükseltilmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9970)

167.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Devlet Malzeme Ofisi'nin İstanbul'daki merkez binalarının devredilmesine ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9971)

168.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Gökdağ'ın, bir şube müdürüne sosyal medya paylaşımları nedeniyle soruşturma açılıp açılmadığına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9976)

169.- Van Milletvekili Lezgin Botan'ın, Muş Alparslan Üniversitesi'nde akademisyen olan bir kişinin sosyal medya paylaşımlarıyla ilgili olarak soruşturma açılıp açılmadığına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9977)

170.- İzmir Milletvekili Zeynep Altıok'un, Muş Alparslan Üniversitesi'nde görevli bir akademisyenin Alevi vatandaşları hedef gösteren sosyal medya paylaşımları sebebiyle yürütülen soruşturmaya ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9978)

171.- Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil'in, 2016 KPSS'ye katılan adayların sınav sonuç sıralamalarında yapıldığı ÖSYM tarafından duyurulan güncellemeye ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9979)

172.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, bazı eğitim verilerine ve okula gönderilmeyen kız çocuklarıyla ilgili çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9980)

173.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, öğretmen atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9981)

174.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, Türkiye'nin PISA testi sonuçlarına, eğitimde kalite endeksi çalışmasına ve FETÖ soruşturması kapsamında ilköğretim ve ortaöğretimde imha edilen kitaplara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9982)

175.- Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'un, sağlık meslek liselerine ve 2015-2016 eğitim öğretim yılı mezun sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9983)

176.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın, Alman silah üreticisi bir firmanın Türkiye'ye silah satmama kararına ve milli piyade silahının birliklere dağıtımına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9984)

177.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, 12 Aralık 2016 tarihinde Diyarbakır'da bir savaş uçağının düşmesine ve pilotun sağlık durumuna ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9985)

178.- Hatay Milletvekili Birol Ertem'in, Menzelet Baraj Projesi ile Reyhanlı ve Karaçay barajlarının ne zaman bitirileceğine ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9986)

179.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, Pamukkale Üniversitesi Hastanesi'nde çalışan paramedik uzmanlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9988)

180.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, evde hasta bakımı tekniklerinin ve yaşlı bakım tekniklerinin iş bulma sorununa ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9989)

181.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, başhekim atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9990)

182.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, hastanelerin yoğun bakım ünitelerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9991)

183.- İstanbul Milletvekili Edip Semih Yalçın'ın, sağlık araştırmacılarının kadroları, görev tanımları, mesleki gelecekleri ve özlük haklarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9992)

184.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TCDD'de çalışan personel sayısına ve kapatılan istasyonlara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9993)

185.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, demiryolu kazalarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9994)

186.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, 3. Boğaz Köprüsü'nün yapım maliyetine, bugüne kadar köprüden yapılan araç geçişine ve köprüyü yapan firmalara ödenen miktara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/9995)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen ve 21 Milletvekilinin, TOKİ'nin bazı konut ve iş yerlerini geç teslim etmesi sebebiyle vatandaşların uğradığı mağduriyetin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/444) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.02.2016)

2.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 22 Milletvekilinin, Cizre'deki sokağa çıkma yasaklarında yaşandığı iddia edilen olayların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/445) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.02.2016)

3.- Eskişehir Milletvekili Cemal Okan Yüksel ve 31 Milletvekilinin, bütçe denetim raporlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/446) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.02.2016)

20 Ocak 2017 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 63’üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, sisteme giren 15 milletvekiline birer dakika söz vereceğim.

Sayın Aydın, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın’ın, Meclis çatısı altında uygulanan şiddet karşısında utandığına, şiddete maruz kalan Şafak Pavay’e, Pervin Buldan’a, Melike Basmacı’ya ve Aylin Nazlıaka’ya da geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve yurttaşların umutsuzluğa kapılmaması gerektiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir düşün adamına sormuşlar: “Gidişat kötü, dünya nasıl kurtarılacak?” “Utanç.” demiş düşünür: “Dünyayı bir tek, utanç kurtarabilir.”

Dün akşam bu çatı altında uygulanan şiddet karşısında utandığımı vurguluyor, şiddete maruz kalan Sayın Şafak Pavay’e, Sayın Pervin Buldan’a, Sayın Melike Basmacı’ya ve Sayın Aylin Nazlıaka’ya da geçmiş olsun diyorum.

Anayasa görüşmelerinde son sözüm, bizi dinleyen yurttaşlarımıza: Umutsuzluğa kapılmayın. Üstünüze çöken bu bela, vahşi bir hırsın, insanlığın gelişmesinden korkanların duyduğu acının sonucudur. Kendinizi hırs düşkünlere teslim etmeyin. Hırstan, nefretten, hoşgörüsüzlükten kendimizi arındırmak için mücadele verelim. Sağduyulu bir yönetim anlayışı için, bilimin ve gelişimin bütün insanlığa mutluluk getireceği bir Türkiye için hep birlikte mücadele edelim diyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker.

2.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker’in, Devlet Bahçeli’nin daha önce başkanlık sistemine karşı olduğuna dair açıklamaları varken kendisini bir davranış değişikliğine iten tutumun sebebini açıklamasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İçinde bulunduğumuz bu durumda Sayın Devlet Bahçeli’nin daha önce 20 Ocak 2015’te, 8 Mayıs 2015’te ve 9 Mayısta yaptığı açıklamalarda başkanlık sistemine nasıl karşı olduğunu ve ülkeyi nasıl tehlikeli bir sürece götürdüğüne dair açıklamaları internette açık açık ortadadır. Sayın Devlet Bahçeli’nin ülkenin bu içinde bulunduğu duruma sürüklenmesinde kendini bu tür davranış değişikliğine iten tutumunun sebebinin ne olduğunu kamuoyunun bilmeye ihtiyacı olduğunu düşünüyorum. Bu konuda kendisinden bir açıklama bekliyorum. Bu kadar birbirine zıt, bu kadar taban tabana zıt siyasi bir dönüşün temel gerekçesi nedir, bunu kendisinin açıklamasını talep ediyorum.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi, sayın konuşmacı ifade etti, bir sataşma var, hemen cevap vermemiz gerekiyor.

BAŞKAN – Peki.

Yerinizden mi cevap vereceksiniz?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kürsüden de veririm.

BAŞKAN – Sataşma var diyorsanız...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika...

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in yaptığı açıklaması sırasında MHP Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Şeker TV yayında, hem soru soruyor... Sorunuzdan da anlıyorum ki Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin daha düne kadar yaptığı açıklamalardan habersizsiniz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hepsinden haberimiz var.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – 20 Ocakta değil, bugüne kadar bütün yaptığımız açıklamalarda, programlarımızda, seçim beyannamelerimizde biz bir anayasayla ilgili ne düşünüyorsak veya ne yapmışsak bunlar aynen geçerlidir. Parti programlarında yer alan bu hususlar, elbette gerekli ve yeterli çoğunluğa sahip olduğumuzda ve iktidar olduğumuzda taahhüt ettiğimiz hususlardır; bu, birincisi.

İkincisi: Siz Milliyetçi Hareket Partisini bırakın da kendi partinize bir bakın.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Biz dün ne diyorsak bugün de onu diyoruz.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Cumhuriyet Halk Partisinin seçim beyannamesini, milletvekillerinin verdiği kanun tekliflerini, Meclis araştırması önermelerini veya 24'üncü Dönemdeki Anayasa Uzlaşma Komisyonunda hangi maddelerde neler vadettiğini veya önerdiğini, onları hatırlatırım. Siz kendinize bakın. Milliyetçi Hareket Partisi kendi ilkeleri doğrultusunda “Önce ülkem ve milletim, sonra partim.” anlayışıyla hareket etmektedir. Siz hâlâ 15 Temmuzda Türkiye'nin içine düştüğü atmosferi idrak edemiyorsunuz...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Biliyoruz, hepsini biliyoruz Sayın Başkan.

ERKAN AKÇAY (Devamla) - ...ve güya birlikte bütün muhalif unsurları kendinizde temerküz ettirmeye gayret gösteriyorsunuz. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak ne yaptığımızı biliyoruz. Daha evvel de söyledik: Biz dipsiz kuyulardan, dibi görünmeyen kuyulardan su içmeyiz, çürük köprülerden geçmeyiz. Bunu milletimiz de çok yakın bir süre içerisinde görecektir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – İki dakika konuştunuz, bir cümle cevap vermediniz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Verdi, verdi, anlayana.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Grup Başkan Vekili, arkadaşımızın ifadelerine cevaben yaptığı konuşmasında grubumuza sataşmada bulundu, içeriği dinlediniz, cevap vermek istiyoruz.

BAŞKAN – Buyurun.

İki dakika...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ali Şeker cevap verecek efendim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bu sataşmanın sınırını da bir somutlayabilirsek iyi olacak diye düşünüyorum. Sizin şahsınıza söylemiyorum, genel olarak söylüyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam.

BAŞKAN – Burada her türlü eleştiriyi “sataşma” diye niteleyip cevap hakkını kullanmaya kalkarsak hiçbir şekilde gündemin gereklerini yerine getiremeyiz.

Buyurun Sayın Şeker.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, kürsüden televizyon izlemek istemiyoruz. Herkes oradan konuşabilir, oraya tabletle çıkıp da görüntülü yayın yapılmasına da müsaade etmemeniz gerekiyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Televizyon göstermeyecek. Resim var resim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Televizyon yayını mı oluyor Sayın Başkan?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bu gerçekleri halkın duymaya hakkı var diye düşünüyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Buyurun efendim.

BAŞKAN – Ben size söz veriyorsam kürsüden Genel Kurula hitap ederek konuşacaksınız.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Tabii ki efendim.

BAŞKAN – O elinizdeki tablet konuşmanızla mı ilgili midir, nedir?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Görüntüdür efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet.

BAŞKAN – Görüntüyü kullanmadan da söyleyeceklerinizi söyleyebilirsiniz Sayın Şeker.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Millet görüyor, her şeyi görüyor.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Meramını anlatamıyor Sayın Başkan. Kürsüden görüşünü ifade edemiyorlar onun için.

BAŞKAN – Orada bir şey yok zaten, Sayın Devlet Bahçeli’nin fotoğrafı var.

NURETTİN ARAS (İğdır) - Bura şov yeri değil kardeşim ya. Şov yeri mi burası?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Görüntü var efendim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kürsüden göstermek...

BAŞKAN – Ee, onu söyleyeceksiniz zaten Sayın Şeker, lütfen, daha yeni başladık, gerginlik çıkarmayalım, lütfen.

SEBAHATTİN KARAKELLE (Erzincan) – Şov yapmayı bırakın.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Arkadaşlar, şov değil.

NURETTİN ARAS (İğdır) - Ya nedir?

2.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker’in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, “Dün dündür, bugün bugündür, yarın ne olacağı önemli değildir.” siyaset anlayışı doğru değildir.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sen kendi siyasetine bak ya. Sen kendi siyasetine bak. Onun için altmış senedir iktidar olamıyorsun. Kendi siyasetine bak sen.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Siyaset dürüstlük, tutarlılık ve... Gerçeklerin halktan gizlenmesiyle bugün ülkemizin geldiği nokta ortadadır.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Altmışıncı yıldır iktidar olamıyorsun sen.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Müsaade edip dinlerseniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen anlat Ağabeyciğim.

BAŞKAN – Siz Genel Kurula lütfen hitap edin.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kendi siyasetine bak sen. Önemli olan milletin ne istediği.

ATİLA SERTEL (İzmir) – MHP’li mi oldun şimdi?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ALİ ŞEKER (Devamla) – Sayın Genel Kurul üyeleri, ben bu gerçekleri size aktarmak ve bununla ilgili bir açıklama yapma hakkımız olduğunu düşünüyorum.

Daha öncesinde, genel seçimlerde, Milliyetçi Hareket Partisi seçim bildirgesinin 72’nci sayfasında “Partili cumhurbaşkanlığının da içinde olduğu benzeri sistem diye geçen başkanlık, yarı başkanlık ve benzeri sistemlerin ülkemizi götüreceği ortam bellidir ve bu, kabul edilemez.” diyerek halktan oy almış Milliyetçi Hareket Partisi, tarihte kayıtlı olan, İnternette bulunan bütün bu bilgileri kendisi ifade etmiştir. Karşı durduğu başkanlık sisteminin ülkeyi nasıl bir felakete götüreceğini ifade etmiştir. Bugün, buna rağmen, bunun tam zıddı bir açıklama yapıp bunun tam zıddı davranışı... Seçimden aldığı yetkinin karşılığı olarak bunun cevabının bilinmesinde fayda var diye düşünüyorum. Halkımızın bunu bilmeye hakkı var diye düşünüyorum. Bunun için, mutlaka ve mutlaka bir açıklama yapılmalıdır, “Dün dündür, bugün bugündür.”, “Her kafama eseni istediğim yerde yaparım.” anlayışı... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sen de açıklama yap, HDP mitingine gittin Kartal’da be.

ALİ ŞEKER (Devamla) – ...siyasette, siyaset kurumunun da zarar görmesine yol açmaktadır. Bu konuda bir açıklama bekliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi bakalım.

SEBAHATTİN KARAKELLE (Erzincan) – Sen Genel Başkanının nasıl Genel Başkan olduğunu da bir anlat. Nasıl çark ettiğini de anlat.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay yerinden bir dakika konuşacak.

Sayın milletvekilleri, rica ediyorum, lütfen...

Buyurun Sayın Akçay.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Seçmene söyle. HDP mitingine gittin. CHP’den oy alıyorsun, HDP mitingine gidiyorsun Kartal’da. Resmin var senin.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Kimin posterinin altında?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Atatürk’ün posterinin altında, Türk Bayrağı’nın altında. (AK PARTİ sıralarından “Hadi ordan!” sesleri)

BAŞKAN – Sayın Şeker...

SEBAHATTİN KARAKELLE (Erzincan) – Sizin Genel Başkanınızın nasıl çark ettiğine bak.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, grup başkan vekiline söz verdim, onu dinlemek için bekliyorum, kendisi de ayakta bekliyor. Lütfen...

Buyurun Sayın Akçay.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, biz defalarca anlattık, fakat arkadaşımız, inatla anlamamak istiyorsa yapacak herhangi bir şey yok. Defalarca tekraren anlattık. Kaldı ki bütün anayasa hukukçuları da bu gelen sistemi başkanlık sistemi olarak da ifade etmiyorlar, yani teknik ve hukuki anlamıyla da...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Benzeri sistemler bunlar.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kendisi istediği tanımı vermekte özgürdür, “başkanlık” diyebilir, “yarı başkanlık” diyebilir, “diktatörlük” diyebilir, yani akla hayale gelmeyecek absürt görüşleri öne sürebiliyor, fakat “Bu bir Cumhurbaşkanlığı sistemidir.” diyoruz. Ee, müsaade edin, bunu kendi aralarında konuşanlar ismini verme hakkını kendilerinde bulsunlar yani. Dolayısıyla, bu söylenen sözleri kabul etmek mümkün değildir.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ya, vaatleriniz başka, yaptığınız başka Başkan ya.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Milliyetçi Hareket Partisi görüşlerini ifade etmektedir. Ama, inatla “Yok, bu görüştedir.” diyorsa o kendi görüşüdür, artık yapacak bir şey yok.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Vaatleriniz ne, yaptığınız ne? Allah sizin durumunuza düşürmesin kimseyi.

ZİHNİ AÇBA (Sakarya) – Amin, amin! Gerçekten düşürmesin, siz düşemezsiniz zaten.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Siz kendi durumunuza bakın, kendi durumunuza.

ZİHNİ AÇBA (Sakarya) – Sizin ne haddinize oraya düşmek.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, sizden rica ediyorum, lütfen arkadaşlarınızla görüşün, laf atmasınlar. Şu anda size söz vereceğim, ama biraz sonra zaten söz vereceğim size. Bu tartışmayı uzatmamak anlamında... Sayın Özel, zaten size söz vereceğim o zaman düşüncelerinizi dile getirirseniz memnun olurum.

4.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bir kez şu doğru değil: Cumhuriyet Halk Partisi görüşlerini ifade edecek, görüşler “absürt mabsürt” diye nitelendirilecek görüşler de değil. Oraya çıktığında elindeki tableti gören çok değerli milletvekilleri rahatsız oluyor. Neden? Videoyu biliyor, içinde Devlet Bahçeli'nin 4 ayrı tarihte, başkanlık, partili başkanlık, yarı başkanlık ve sonra da hepsini birden anarak bunlara ihanet tanımlaması yapan video. Bunu burada gösterdin, göstermedin, bir şey olmaz. Geçtiğimiz günlerde Sayın Erbakan'ın

başkanlık sistemiyle ilgili söyledikleri ile Sayın Türkeş'in söylediklerinin iki dakikalık bir videosu 9,5 milyon kişi tarafından izlendi bir günde, 9,5 milyon kişi. Bunları maskeleyemezsiniz, geçmişinizle yüzleşeceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel...

Sayın Şimşek...

5.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Türk milliyetçilerinin vatan sevgisini hiç kimsenin ölçemeyeceğine ve hiç kimsenin Genel Kurulda çekim yaparak insanların özgürlüğünü kısıtlamaya hakkı olmadığına ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türk milliyetçilerinin vatan sevgisini hiç kimse ölçemez. “Önce ülkem ve milletim” diyen bir siyasi gelenek, kriz dönemlerinde her zaman çözüm üretmiştir. Türkiye’de başörtüsü sorunu, Milliyetçi Hareketin desteğiyle çözülmüştür; Türkiye’de Cumhurbaşkanlığı seçimi, 367 krizi Milliyetçi Hareket Partisinin desteğiyle çözülmüştür.

15 Temmuz anlayamayanlar, 15 Temmuzun ne manaya geldiğini bilmeyenler, bugün Genel Başkanımıza eleştiri getiriyorlar. Türkiye’de Amerikan tipi başkanlığın tartışılmasını isteyen kimlerdir?

HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sizin ki Türk tipi mi oluyor?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – IMC TV’de Anayasa’nın ilk 4 maddesiyle ilgili açıklama yapanlar kimlerdir? Bunu, Türk milletinin anlayacağını ümit ediyorum. Bizim telefonumuzda da bunların video görüntüleri vardır. Meclis, tiyatro salonu değildir. Mecliste hiç kimsenin eline bir kamera alıp, biri telefon alıp insanların özgürlüğünü kısıtlamaya hakkı yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Onların özgürlüğü kadar bizim de özgürlüğümüz vardır. Buradan televizyon yayını yapmak isteyenler tribüne çıkarlar, oradan çekim yaparlar, o şekilde yayın yaparlar.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Erdoğan...

6.- Konya Milletvekili Hüsnüye Erdoğan'ın, AK PARTİ'nin gücünü Allah'a olan inancından ve milletin güveninden aldığına ve kendilerini yollarından döndürecek hiçbir tehdit ve silahın icat edilmediğine ilişkin açıklaması

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – İktidar süresi boyunca etrafı kaos ve iç savaşlarla doluyken Türkiye’yi Avrasya ülkeleri arasında en güçlü jeopolitik yerleşimden biri hâline getiren AK PARTİ, alışılagelmiş politikanın dışına çıkarak kendi milletine güvenmeyi seçmiş, milletinden aldığı destekle Türkiye’yi uluslararası platformda söz sahibi yapmış, hükmetme iradesini Batılı güçlerin elinden alarak bu vatanın geleceği olan evlatlarımıza aktarmıştır. İçeriden ve dışarıdan destekli terör saldırıları, ülkeyi istikrarsızlaştırma girişimleri, çeşitli etnik gruplara ait farklılıkları fay hattı hâline getirip kaosa sürüklenme çabaları bizi yolumuzdan döndüremeyecektir. Gücümüzü Allah’a olan inancımızdan ve milletimizin bize olan güveninden aldık, herkes bunu kafasına koysun.

Bizi bu değerlerimizden vazgeçirecek ve bu yolumuzdan döndürecek hiçbir tehdit ve silah henüz icat edilmedi ve bundan sonra da edilmeyecektir.

BAŞKAN – Sayın Güner...

7.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2016 yılında sınavlara giren ve hak ettikleri atamayı bekleyen astsubay adaylarının daha sonra kanun hükmünde kararnameyle bu haklarından mahrum kaldıklarına ve bu konuyu Hükümetin dikkatine sunduğuna ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dışarıdan alınma astsubaylıkla ilgili geçmişte, 2016 yılında sınavlara giren ve hak ettikleri atamayı bekleyen astsubay adayları, daha sonra kanun hükmünde kararnameyle bu haklarından mahrum kalmışlardır. Şu anda bunlar ne olacaklarını ve ne olduklarını bilmedikleri için sürekli bizleri de aramaktadırlar. Hükümetin bu konuda bir açıklama yapması gerektiğini düşünüyorum çünkü astsubay olmak için umutlanmışlar, sınavlara girmişler, başarmışlar. Diyorlar ki: “Bizler için güvenlik soruşturmaları yapılsın, mağdur edilmeyelim.”

Bu konuyu Hükümetin dikkatine sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gürer.

Sayın Arslan...

8.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Mecliste kadın milletvekillerine yapılan saldırıyı kınadığına, milli eğitim müfredatında Atatürk'ü unutturmaya, İnönü'yü yok saymaya yönelik çalışma yapılmasına ilişkin açıklaması

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Öncelikle Sayın Başkan, Meclisimizde dün kadın milletvekillerimize yapılan saldırıyı şiddetle kınıyorum ve üzüntü duyuyorum.

Sorum, Millî Eğitim Bakanlığına. Millî eğitimde eğitimin teknik ve mesleki ağırlıklı olması, fen bilimlerinin öne çıkması, laik ve çağdaş eğitimin yapılması gerekirken, daha çok ideolojik ağırlıklı bir eğitim yapıldığını ve kendinize göre bir nesil yetiştirme gayreti içinde olduğunuzu görüyoruz.

Ayrıca, kuruluşumuzun ve kurtuluşumuzun önderi olan Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün isminin eğitim müfredatından çıkarılmaya çalışıldığını, ayrıca, İnönü Savaşlarının ve Lozan kahramanı İsmet İnönü'nün isminin tamamen çıkarıldığını, böylece geçmişini bilmeyen bir nesil yetiştirmeye çalıştığınızı görmekteyiz. Buna kesinlikle müsaade etmeyeceğiz. Bunları yaparken Ata'mızı unutturmaya, İnönü'yü yok saymaya yönelik yaptığınız bu müfredat çalışmasını yapmanız dolayısıyla vicdanınız sızlamıyor mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Deligöz...

9.- Erzurum Milletvekili Orhan Deligöz'ün, Anayasa değişikliği teklifinde MHP Grubuna ve Devlet Bahçeli'ye sağduyulu ve istikrarlı duruşlarından dolayı teşekkür ettiğine, CHP Grubunu da “evet” demeye çağırdığına ve bütün milletvekillerini 12-17 Şubat arasında Erzurum'da yapılacak olan Avrupa Gençlik ve Olimpik Kış Festivali'ne davet ettiğine ilişkin açıklaması

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; anayasa değişikliğinin son 7 maddesini bugün görüşeceğiz. Sayın MHP Grubuna ve Devlet Bahçeli'ye sağduyulu ve istikrarlı duruşlarından dolayı teşekkür ediyorum.

CHP'li milletvekili arkadaşlara dün buradan seslenmiştim gelin, siz de evet deyin diye. Belli ki anlamak istemiyorlar. CHP'li seçmen nezdinde puan kaybettiklerini hep beraber görmekteyiz. Bu Anayasa değişikliğinin referandumda yüzde 75'in üzerinde “evet” oyu alacağını hep beraber göreceğiz. Millet ile millet iradesinden korkulmaması gerektiğini tekrar hatırlatıyorum.

12-17 Şubat arasında Erzurum’da yapılacak olan Avrupa Gençlik ve Olimpik Kış Festivali’ne bütün milletvekillerimizi davet ediyorum.

Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Gaytancıoğlu...

10.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu’nun, Hükûmetin gündemi ile halkın gündeminin farklı olduğuna ve halkın yoksulluk, işsizlik ve borç batağı içinde kıvrandığına ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim.

Biz günlerdir söylüyoruz: Sizin gündeminiz başka, halkın gündemi başka. Halk yoksulluk içinde kıvranıyor, halk işsizlik içinde kıvranıyor, halk borç batağı içinde kıvranıyor. Halk terörden tedirgin, şehitler gelince morali bozuluyor. Siz, Meclis iradesini yok edip bir kişiye her türlü yetkiyi vermeye çalışıyorsunuz. Artık, size kimse güvenmiyor.

Türkiye genelindeki birçok yabancı ortaklı şirket gibi Edirne’de bulunan Olmuksan fabrikası da maliyetlerinin yüksekliği nedeniyle faaliyetlerine son vereceğini açıkladı, yüzlerce işçi işsiz kaldı. Yabancı yatırımcı Türkiye ekonomisinde gelecek görse bu maliyetleri karşılar, üretimine devam ederdi.

Siz hâlâ “Ben FETÖ’cü değilim.” diyerek oyunuzu açık açık kullanıp kimsenin denetlemediği bir kişiye yetkiyi vermeye çalışın, halkın gündeminden kopun, Türkiye batıyor.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

11.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç’ın, insanın dilinin kalbine bağlı olduğuna, güzel ve anlamlı söz söyleyebilmenin akleden bir kalbe, tertemiz bir gönle sahip olmayı gerektirdiğine ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Canlılar içinde meramını dille ifade etme, konuşma yeteneği sadece insana bahşedilmiştir. “Kelam” Yüce Rabb’imizin sıfatlarından olup insana ilahî bir emanettir. Bu emanet, sahibinin rızası doğrultusunda kullanılmalıdır, hepimizin en önemli sorumluluklarının başında bu gelir. Malumdur ki kap, içindekini dışa yansıtır. “Bal küpünden sirke taşmaz.” denmiştir, atalarımız böyle söylemiştir. İnsanın dili, kalbine bağlıdır. Güzel ve anlamlı söz söyleyebilmek, akleden bir kalbe, tertemiz bir gönle sahip olmayı gerektirir. Öyleyse geliniz, önce gönül aynamızı temizleyip parlatalım, dilimizi uygun kullanalım. Unutmayalım ki güzel sözler yücedir ve yüceltir.

Hazreti Ali Efendimiz şöyle demiştir: “Akıl tamamlandığında söz olgunlaşır. Kimin söylediğine değil, ne söylediğine bak.” Büyüklerimiz şöyle demişlerdir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın İrgil...

12.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil’in, iktidar milletvekillerini Anayasa değişikliğini ve sonuçlarını bir kez daha düşünmek konusunda uyarmak istediğine ilişkin açıklaması

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Başbakan Binali Yıldırım’ın bu kürsüden ifade ettiği “Bir Ali değil, bin Ali feda olsun.” sözleri, aynı zamanda “Ben Başbakanlığı beceremiyorum, o yüzden ben gideyim, Cumhurbaşkanı benim sorumluluğumu üstlensin.” düşüncesinin de bir itirafıdır aslında.

İktidarın Anayasa'yı değiştirmekte kendini feda etmekteki bu istekliliği şunu da ortaya koymaktadır: “Biz ülkeyi, ekonomiyi batırma, güvenliği yok etme, istikrarı tümden kaybetme noktasına getirdik ve nasıl baş edeceğimizi bilmiyoruz, en iyisi bizi buraya sürükleyen kişiye sorumluluğu verelim, ne yapacaksa o yapsın.” demektir.

İktidardaki arkadaşları bu son günde bir kez daha uyarmak istiyorum: Arkadaşlar, bu bir kurtuluş değildir. Bir gün bu Anayasa değişikliği nedeniyle topluma hesabı tek kişi değil, hep birlikte vereceksiniz. O nedenle, Anayasa değişikliği ve sonuçlarını bir kez daha düşünün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kavakcı...

13.- İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan'ın, Mecliste kürsünün işgali akabinde hoş olmayan görüntüler yaşandığına, çıkan karmaşada zarar gören bütün milletvekillerine acil şifalar dilediğine ve bazı milletvekillerinin, prosedüre uygun oy kullanılmasına rağmen baskı kurmaya çalışmalarının rahatsız edici olduğuna ilişkin açıklaması

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün akşam burada kürsünün işgali akabinde hoş olmayan görüntüler yaşandı. Çıkan karmaşada zarar gören ve rahatsızlanan bütün sayın milletvekillerimize Allah'tan acil şifalar diliyorum.

Burası milletin sözünün, milletin iradesinin tecelligâhı. Tabii, zaman zaman çok güçlü fikir ayrılıklarımız olacak, belki tartışmalar olacak, hoş olmayan görüntüler de maalesef oluşabiliyor. Ama, bu süreç içerisinde, bu hassas süreç içerisinde milletvekilleri üzerinde diğer milletvekillerinin baskı kurması, oy veren milletvekillerinin isimlerini zikretmeleri, bir sayın grup başkan vekili tarafından ısrarla isimlerimizin tekrarlanması, prosedüre uygun oy kullanmamıza rağmen bunun yapılması çok rahatsız edici, üzücü. Ben, bunu yapan sayın milletvekillerini ispata davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aras...

14.- Iğdır Milletvekili Nurettin Aras'ın, Azerbaycan için kara bir gün olarak adlandırılan 20 Yanvarın aynı zamanda bir kahramanlık günü olduğuna ilişkin açıklaması

NURETTİN ARAS (Iğdır) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün dost ve kardeş Azerbaycan halkının kara günü; 20 Yanvar, “kara bir gün” olarak adlandırılmakta, aynı zamanda bağımsızlığa giden yolda bir merhale olarak değerlendirildiği için aynı zamanda bir kahramanlık günüdür. Bu bakımdan, ben, dün ve bugün tarihî coğrafyamızda din, millet, devlet ve bayrak uğruna canlarını veren şehitlerimizi rahmetle anıyorum. 20 Yanvar şehidiyle beraber dost ve kardeş Azerbaycan halkına bundan sonraki devlet ve millet hayatında uğurlar ve hoşbahlık arzuluyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Benli...

15.- İstanbul Milletvekili Fatma Benli'nin, öğrencilerin karne gününü tebrik ettiğine ve Anayasa değişikliğiyle darbe dönemlerinin Anayasa'daki en önemli izlerini ortadan kaldıran düzenlemeler yapıldığına ilişkin açıklaması

FATMA BENLİ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle, milyonlarca öğrencimiz ve velimiz gibi bizleri de heyecanlandıran karne gününü tebrik ediyorum.

Bugün bütün ülkemiz için bir dönemeç noktası olan Anayasa değişikliğiyle, darbe dönemlerinin Anayasa'daki en önemli izlerini ortadan kaldıran düzenlemeler yapıyoruz. Böylece emir ve komuta zincirinin büyük bir bölümünde sivil otoritenin söz sahibi olmasıyla, yetki, gerçek sahiplerine iade edilecek.

Görüştiğimiz Anayasa değişikliğinde askerî yargıyla ilgili 4 madde kaldırılıyor. Disiplin mahkemeleri dışında askerî mahkemeler sonlandırılmış oluyor.

HSYK'da Askerî Yargıtay ve askerî idare mahkemelerinin mahkeme hâkimlerinin çıkarılmasıyla sivilleştirilmesi sağlanıyor.

Jandarma Genel Komutanlığı, MGK'dan çıkartılıyor.

Böylece, sistemi sivilleştiren ve yargı birliğini sağlayacak olan değişikliklerin hepimize hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Kalkan...

16.- İzmir Milletvekili Necip Kalkan'ın, Ulaştırma Bakanı Ahmet Arslan'ın, İzmir'de yapılacak Alaçatı havalimanı için kamulaştırma ve tahsis işlemlerinin tamamlandığı, fizibilite ile çevresel etki değerlendirmesi çalışmalarının devam ettiğini belirttiğine ilişkin açıklaması

NECİP KALKAN (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Efendim, geçtiğimiz günlerde Cumhuriyet Halk Partisi İzmir Milletvekili Sayın Ali Yiğit arkadaşımız, İzmir'deki Alaçatı havalimanıyla ilgili bir soru sormuştu, ona cevaben bu açıklamayı yapıyorum. Alaçatı'ya yapılması planlanan havaalanı, sadece Çeşme ve Alaçatı'yı değil, Urla'dan Seferihisar'a, Karaburun'dan Mordoğan'a kadar tüm yarımada'yı hareketlendirecektir.

Sayın Ulaştırma Bakanımız Ahmet Arslan, İzmir'e gerçekleştirdiği ziyaretinde havaalanı için kamulaştırma ve tahsis işlemlerinin tamamlandığı, fizibilite ile çevresel etki değerlendirmesi çalışmalarının devam ettiğini belirtti. Alaçatı ve Çeşme, bu havalimanını çoktan takdir ediyor.

Alaçatı'ya yapılacak havalimanı, bölge turizminin gelişmesinde lokomotif görevi görecektir. Turizm çeşitliliği açısından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECİP KALKAN (İzmir) – ...özel bir konuma sahip olan bu bölgede sunulacak hizmete iktidar tarafından devam edilecektir.

BAŞKAN – Sayın Uysal...

17.- Karabük Milletvekili Burhanettin Uysal'ın, karne alan öğrencileri tebrik ettiğine ve 20 Ocak Bakü katliamının 27'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

BURHANETTİN UYSAL (Karabük) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Öncelikle, bugün karne alan öğrencilerimizi tebrik ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Bugün 20 Ocak, Bakü katliamının 27'nci yıl dönümü; Azerbaycanlı kardeşlerimizin “20 Yanvar”, “Kanlı Yanvar” dedikleri hüznü ve gurur günüdür. 20 Ocak 1990 tarihinde, Sovyet ordusu, tüfekleri, topları ve tanklarıyla özellikle tüm halkın uykuda olduğu soğuk bir geceyi seçmiş ve halkın en zayıf anında Bakü'ye girerek aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu 150'ye yakın sivil katletmiş ve yüzlerce kişiyi de yaralamışlardır. 20 Ocakta Sovyet ordusunun Bakü'de yaptığı katliam, Azerbaycan halkının bağımsızlık mücadelesini bastırma girişimidir ancak bu katliam, bağımsızlık mücadelesini sindirmedi; aksine, bağımsızlığını hedefleyen Azerbaycan Türklerinin lideri Ebulfez Elçibey önderliğinde esaretten kurtulma sürecinin başlangıcı olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tan...

18.- Kütahya Milletvekili Ahmet Tan'ın, Anayasa değişikliği teklifiyle Cumhuriyetin niteliklerinde hiçbir değişiklik olmadığına, Cumhuriyet Halk Partisinin halka gitmemek için her türlü engellemeyi yaptığına ve demokrasilerde son sözü söyleyenin millet olduğuna ilişkin açıklaması

AHMET TAN (Kütahya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

9 Ocakta başladığımız Anayasa görüşmelerine ikinci tur oylamalarıyla devam ediyoruz. CHP'nin HDP'yle birlikte, ısrarla “Rejim değişikliği yapıyorsunuz.” söylemi üzerine bir muhalefet örneği görüyoruz. Türkiye'nin rejimi cumhuriyettir ve böyle de kalacaktır. Cumhuriyetin nitelikleriyle alakalı hiçbir değişiklik söz konusu bile değildir. Sayın Cumhurbaşkanımız ve Sayın Başbakanımız, yeni anayasa, Meclisten 400 milletvekilinin onayını alarak geçse dahi, yine millete gidileceğini ifade ettiler. Söyleyeceklerinizi Komisyonunda uzun uzun anlattınız. Farklı görüşlerderyiz. Farklı görüşlerde olmamız nedeniyle sizin “Halka gidelim.” demeniz gerekmiyor mu? İçinde “halk” ifadesi bulunan Cumhuriyet Halk Partisi olarak halkımıza gitmemek için Türkiye Büyük Millet Meclisinde her türlü engellemenin peşindesiniz ama demokrasilerde son sözü söyleyen yine millettir.

Bu vesileyle yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tan.

Söz talebinde bulunan grup başkan vekillerine söz vereceğim.

Sayın Akçay, buyurun.

Talebiniz var.

19.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 20 Ocak 1990 tarihinde Bakü'de Kızıl Ordu ve Ermenistan'ın birlikte tertitlediği insanlık dışı katliamın 27'nci yıl dönümüne, İsmet İnönü'nün lise müfredatından çıkarıldığı iddialarına karşı Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz'ın yaptığı açıklamasına ve tarihî şahsiyetlerin ve devlet adamlarının müfredattan çıkarılmasının kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir millet için yalnız zafer günlerinin bayramı kâfi değildir. Bir millet tamamıyla...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Sayın Başkan, 4 kişi kaldı.

BAŞKAN – 16 kişiye söz verdim.

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Ben 16'ncı sıradayım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...şuurlanabilmek için büyük acı günlerini de yas törenleri yaparak anmalıdır.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Başkanım, 15'inci benim. Başkanım, 15'inci benim, bir yanlış var.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekili konuşuyor.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sadece konuşuyorlar, dinlemek yok ki şeylerinde.

BAŞKAN – Sisteme girenlerden liste yapıyoruz ve söz veriyoruz.

Lütfen...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Necip Bey 11'inci idi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen...

ATİLLA SERTEL (İzmir) – Necip Bey 11'inci idi.

BAŞKAN – Lütfen.

ATILA SERTEL (İzmir) – “Lütfen” ama yani, siz de hak yiyorsunuz Başkanım, hak yiyorsunuz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Efendim, susun, konuşmayın, susun; ondan sonra zaten...

Sadece konuşmaya şey yapmışlar...

BAŞKAN – Sayın Akçay, baştan başlatıyorum sürenizi.

Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir millet için yalnız zafer günlerinin bayramı kâfi değildir. Bir millet, tamamıyla millî bilince sahip olabilmesi için büyük acı günlerini de yas töreni yaparak anmalıdır. Kimi tarihler vardır ki milletlerin hafızasından hiç çıkmazlar, derin izler bırakırlar. 20 Ocak tarihi de Azerbaycan Türkleri ve tüm Türk dünyası için hafızamızdan çıkmayan önemli tarihlerden biridir.

Bundan yirmi yedi yıl önce 20 Ocak 1990 tarihinde Bakü’de Kızıl Ordu ve Ermenistan’ın birlikte tertiplediği insanlık dışı katliam, Türk milletinin belleğinde acı bir iz, insanlık tarihi açınsındansa affedilmez bir suç olarak yer almıştır. Azerbaycan Türkü, tankların karşısında bağımsızlık ve hürriyeti için şahadete yürümüş; emperyalizmin postalları, Azerbaycan Türkü’nün yüreğindeki bağımsızlık ateşini söndürememiş, o gün verdiği 133 şehitle ortaya koyduğu bu kutlu direnişi, Azerbaycan’ın bağımsızlık yolunu açmıştır.

“Kara Ocak” veya “Kara Yanvar” olarak hatırlanan 20 Ocak gününde kardeş ve dost ülke, her kaman “iki devlet tek millet” olarak yâd ettiğimiz bağımsız Azerbaycan’ın yolunu açan şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyor, bir kez daha Türk dünyasının başı sağ olsun diyorum.

Değerli milletvekilleri, Türk milleti, hafızası olan bir millettir ve hafızamız inanç ve umutla birlikte var oluşumuzun temellerini teşkil etmektedir. Bu kapsamda, Talim Terbiye Kurulunun, Türkiye Cumhuriyeti’nin İkinci Cumhurbaşkanı, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün en yakın silah arkadaşı İsmet İnönü’yü liselerdeki uluslararası ilişkiler dersinin müfredatından çıkardığına dair haberler gerek basında gerekse sosyal medyada yer almaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

Bir dakika daha ek süre veriyorum size.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu konuyla ilgili olarak biraz evvel Millî Eğitim Bakanı Sayın İsmet Yılmaz bir açıklama yaptı ve bu tür iddiaları yalanladı ve elbette, dikkate alacağımız, Millî Eğitim Bakanı Sayın İsmet Yılmaz’ın bu sözüdür.

Böyle bir çalışmanın yapılmasını son derece yanlış bulduğumuzu ifade ediyorum. Tarihi şahsiyetlerimizin ve devlet adamlarımızın kitap müfredatlarından çıkarılması kabul edilemez bir durumdur. Tarihi şahsiyetlerimize dönük böyle yok sayıcı düşünceler millî tarih şuurumuzun örselemesine sebebiyet vermekten başka bir şeye hizmet etmez. Doğru olan, Türk tarihinin en önemli şahsiyetlerinin ismini unutturmak değil, onları gelecek nesillere layıkıyla tanıtmaktır. Doğru olan, tarihin, tarihteki önemli şahsiyetlerin hatırlatılmasıdır. Millî şuur, millî bilinç bunu gerektirir ve millî bilinç de ancak böyle oluşabilir. Yapmamız gereken, İsmet İnönü gibi Birinci Dünya Savaşı’nın ve İstiklal Harbi’imizin önemli bir şahsiyetini müfredatlardan çıkarmak değil, tam aksine, İsmet İnönü’yle birlikte, tarihimizin muhteşem şahsiyetleri olan Celal Bayar, Kazım Karabekir, Fevzi Çakmak ve ismini sayabileceğimiz daha pek çok değerli ve muhteşem şahsiyet gibi, Birinci Dünya Savaşı ve Millî

Mücadele'nin kahramanlarının ve cumhuriyetimizin kurucu kadrosunun yeni yazılacak müfredatlarda ayrıntılarıyla ele alınmasıdır. Gelecek nesillere örnek teşkil edecek, tarihe damgasını vurmuş şahsiyetlerin en iyi şekilde genç nesillere tanıtılması ve öğretilmesidir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Sayın Kerestecioğlu...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sonra söz alabilir miyim mümkünse.

BAŞKAN - Sayın Özel, buyurun.

20.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 20 Ocak 1990'da Azerbaycan'a karşı yapılan katliamı kınadığına, eğitim sisteminde pek çok değişiklik yapıldığına, PISA sonuçları ile tüm bağımsız ölçümlerde görüldüğü üzere verilen eğitimle amaçlanan sonuçların, evrensel hedeflerin tutturulamadığına ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, 20 Ocak 1990'da Azerbaycan'a karşı yapılan katliamı kınıyoruz. Dost ve kardeş ülke, iki farklı devlet ama aynı millet olarak uzun süredir ifade edilen Azerbaycan'ın halkına bir kez daha o acı günün yıl dönümünde başsağlığı ve en iyi dileklerimizle iletiyoruz.

Bugün milyonlarca öğrenci karne alıyor. Tabii, öğrencilerin karne sevinci, karne heyecanı bütün ailelere, bütün bir ülkeye yansıyor. Gönül isterdi ki, karneler iyi olabilir, kötü olabilir ama ülkenin eğitim konusundaki karnesi iyi olsun. Maalesef, PISA sonuçlarında ve tüm bağımsız ölçümlerde, verdiğimiz eğitimin, amaçlanan sonuçları, evrensel hedefleri tutturamadığı görülüyor. Okuduğunu anlamada, ana dilini konuşmada, matematikte, fen bilimlerinde geriye giderken bir başka hedefe doğru Türkiye'yi sürüklemek isteyenler ne yaparlarsa yapsınlar, bu, hepimiz için kıvanç verecek bir nesil yetiştirme idealinden uzağa düşürüyor. Siyasi saiklerle gelmiş bir iktidar, istikrarla övünüyor, en çok değiştirdiği bakan Millî Eğitim Bakanı, bu 6'ncısı; oysa Ulaştırma 3'üncüsü, hatta 5'inci Millî Eğitim Bakanı geldiğinde daha bir tane Ulaştırma Bakanı değişmemişti. 11 kez sistem değişikliğine gittiler. Sadece bugün, liselere giriş sınavında "Liselere giriş sınavının AKP dönemindeki isimlerini yazın." deseniz kimse tam sonuç yapamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

Ek sürenizi verdim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 7 farklı kısaltma kullanılmış; LGS, OKS, SBS, LYS, 4+4+4'ten sonra tek aşamalı SBS ve TEOG diye. Şimdi yeni bir değişiklikle karşı karşıyayız. Bunu hep beraber eleştiriyoruz. Milliyetçi Hareket Partisinin Sayın Grup Başkan Vekilinin bu konudaki eleştirileri çok haklı. Ama eğitim sisteminde ayrı düşüp, eleştirip, rejim sisteminde birleşip birlikte hareket etmeyi de biz anlayamıyoruz.

Biz Milliyetçi Hareket Partisinin önceki dönem Sevgili Grup Başkan Vekili Oktay Vural'ı tabletle her kürsüye çıktığında zevkle dinledik, MHP de övündü bununla, şimdi tablete tahammül kalmamış. Oradan Recep Tayyip Erdoğan'ın "kürdistan" dediği, "federasyon" dediği sözlerini Oktay Vural dinletirken tek tek MHP alkışlıyordu, şimdi "Böyle şey olmaz Başkan, İç Tüzük'te yok." diyorlar. Bizi kürsü işgaliyle kınıyorlar. 7 Kasım 2012 günü MHP, Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nu protesto etmek için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bizi kürsü işgaliyle kınayıp kürsü işgalini de en sert sözlerle eleştiren MHP, 7 Kasım 2012 günü Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nu tehlikeli bulup kürsüyü işgal etmiş, Sadık Yakut’un yönetimindeki oturumda 3 sayın milletvekili yaralanmış, Dün bunu söylediğimde “Biz kürsü işgali yapmayız.” diye arkadan bağırıyolar. Sayın Genel Başkan nazik bir üslupla “Hafızanız doğrudur.” diyor, tarihle birlikte söylüyor.

Şimdi, geldiğimiz noktada biz muhalefete muhalefet etmeyi hiç doğru bulmayız, normalde de arkadaşlarımızdan da bunu beklemeyiz. Ama bugün MHP alınganlık göstermeyecek, an itibarıyla iktidar ortağıdır bugünkü ülkenin Anayasa gündeminde. Ama sonra dönüp “Eğitim sistemini kötü yaptınız, şunu kötü yaptınız...” Ee, bu kadar kötü yapan adamların Anayasa’yı iyi yapacağını, rejimi düzelteceğini nasıl düşünüyorlar, bu rejim değişikliğinin nasıl parçası oluyorlar; gerçekten akıl alır gibi değil.

Teşekkür ederim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Özel açıkça sataşmıştır, cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklaması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Her ne kadar “Muhalefete muhalefet etmek istemeyiz.” demekle birlikte özellikle son haftalarda sadece Milliyetçi Hareket Partisine muhalefet eden bir konuma girmiştir Cumhuriyet Halk Partisi.

Efendim, bu görüşmelerde belli mutabakatlara ve uzlaşmalara varmakta ne mahzur var? Yani siz 7 Hazirandan sonra otuz iki gün istikşafı görüşme yapıp da ondan sonra milleti oyalayarak 1 Kasım sürecine doğru götürünce bir şey olmuyor da...

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Siz rejimi değiştirmeye ortaksınız şu anda.

ERKAN AKÇAY (Devamla) - ...bizim mevcut Hükümetin çözüm sürecinden vazgeçerek terörle mücadele etmesine destek vermemizde ve bu FETÖ hadisesinde FETÖ’yle mücadele etmesine destek vermemizde ne beis var, ne hata var? Ki hepimiz, burada bütün gruplar birbirimize düşman değiliz arkadaşlar. Biz, sadece, siyasi rakipleriz. Düşmanca tutum, davranışlar ve söylemler doğru değil.

Şimdi, Sayın Özel, 2012 yılında, bu Büyükşehir Yasası’yla ilgili tartışmalarda Milliyetçi Hareket Partisinin kürsü işgali yaptığını, sonra da “Biz kürsü işgaline karşıyız.” dediğini ifade etti. Bu konuya da bir açıklık getirmek isterim, o da şudur değerli arkadaşlar: Ben, dün Sayın Özel bu konuyu gündeme getirdiğinde, tekrar, o 7 Kasımdaki oturumları tutanaklardan da inceledim ve arkadaşlarımızla da görüştüm. O sırada -ben de Genel Kuruldaydım- aşırı gürültüden kaynaklanan Antalya Milletvekilimiz Sayın Mehmet Günal’ın söz talebini karşılamamıştı Başkan ve buradan tartışmalar yoğunlaştı ve kürsü önünde bir birikme söz konusu oldu ve arbeye yaşandı ve Cumhuriyet Halk Partisi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Sayın Başkan, tamamlayabilir miyim.

BAŞKAN – Sayın Akçay, lütfen bir dakikada toparlayın, bunu noktalayalım, 2 grup başkan vekili bekliyor çünkü söz almak için.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kürsüden konuşacağım efendim ben de cevap vermek için.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Yani kürsü önündeki bir kargaşa söz konusudur. Dün ve evvelsi gün yaşanan kürsü işgalini Milliyetçi Hareket Partisi hiçbir zaman yapmamıştır. 2012’de kürsü önündeki bir kargaşa söz konusudur ve Mehmet Günel’in, söz almak için Başkanlık kürsüsüne geldikten, Başkanla görüştüktan sonra kürsüye gelerek konuşma yapma gayretinden kaynaklanan bir tutumdur.

Değerli arkadaşlar, şimdi, tabii, gruplar olarak mutabakat sağlıyoruz. Burada birtakım videolar gösterilmesini ve birtakım cisimlerle söylemler yapılmasını... Gruplar olarak altında imzamız var.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Video gösterilmez, izlenir.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Yani video da gösterilmiş olabilir. Daha sonra sağlanan mutabakatlar var.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Video gösterilmez, resim gösterilir.

BAŞKAN – Sayın Sertel, karşılıklı konuşmayalım lütfen.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Değerli arkadaşlar, video çok. Sayın Kılıçdaroğlu’nun da şimdi PKK yanlısı olmaktan dolayı kapanan IMC TV’de yaptığı açıklamalar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla) – “Anayasa’nın 2’nci, 3’üncü maddelerini değiştirecek misiniz?” deyince “Tabii.” diyor. Yani daha fazlaları da var.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Saldırın, saldırın, alkış alırsınız. Bakan olursunuz inşallah. Bakan olacaksınız inşallah. İnşallah bakan olacaksınız, 5 bakandan biri olun.

BAŞKAN – Sayın Sertel...

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Siz olayları kişiselleştirerek birtakım yanlış söylemler üzerinden hiçbir şey elde edemezsiniz değerli arkadaşlar.

BAŞKAN – Sayın Akçay, teşekkür ederim.

ATİLA SERTEL (İzmir) – 5 bakandan biri olun, vatani düşünmeyin, Türkiye’yi düşünmeyin, bakanlığı düşünün.

BAŞKAN – Sayın Sertel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Utan be! Sen ne dediğini düşünmüyorsun! Bak sana ağır söz söylerim, sana ağır söz söylerim!

BAŞKAN – Sayın Akçay, lütfen...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bakan olduğunda görüşürüz, bakan olduğunda görüşürüz.

BAŞKAN - Sayın Sertel...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Haysiyetsiz adam!

BAŞKAN – Bugünler geçecek, bu koltuklarda oturacağız ve birbirimizin yüzüne bakacağız sayın milletvekilleri.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Hakaret mi ediyorum?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hakaret ediyorsun!

ATİLA SERTEL (İzmir) – Hakaret mi ediyorum, tespit yapıyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tespit yapmıyorsun, hakaret ediyorsun!

BAŞKAN – Konuşurken müdahale ediyorsunuz, tespit denmez buna.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sayın Sertel, gel seni de yapalım, ister misin?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sen de mi olmak istiyorsun?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Alınmayın, alınmayın!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Alınırım. Utan be!

BAŞKAN – Rica ediyorum, lütfen... Grup başkan vekiliniz ayakta.

ZİHNİ AÇBA (Sakarya) – Arkadaşlar, ringe çekmeye çalışıyorsunuz ama biz ringe çıkmayacağız. Tamam mı? Kiminle kavganız varsa onunla edin. İki gündür ringe çekmeye çalışıyorsunuz, gelmeyeceğiz ringe.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, sadece kayıtlara geçmesi için...

BAŞKAN – Sayın Özgür Özel'e söz verdim Sayın Yıldırım, anons da ettim.

Bir dakika...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nasıl, kürsüde mi bir dakika?

BAŞKAN – Sataşmadan mı söz isteyeceksiniz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sataşmadan tabii.

BAŞKAN – Buyurun iki dakika.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Haysiyetsiz adam!

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bak, dikkat edin sözlerinize.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sen sözüne dikkat et, haysiyetsiz adam!

ATİLA SERTEL (İzmir) – Haysiyetsiz sensin! Haysiyetsiz sensin!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sen itham edemezsin beni!

ATİLA SERTEL (İzmir) – Haysiyetsiz sensin, sensin!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yapmayın, yapmayın...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sen haysiyetsizsin!

ATİLA SERTEL (İzmir) – Duyuyorum o lafı. Sensin, iade ediyorum! Misli misli iade ediyorum! Misli misli iade ediyorum!

BAŞKAN – Sayın Sertel...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ben de on misli iade ediyorum.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Vatani satıyorsunuz, bayrağı, Türkiye'yi satıyorsunuz!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Grup başkan vekiline bağırılmazdı hani, ne oldu, bağırılmazdı hani?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Utanmaz, iftira atıyorsun! Haysiyetsiz!

ATİLA SERTEL (İzmir) – Türkiye'yi satıyorsunuz!

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.42

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.14****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 63’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Filiz Kerestecioğlu’na söz veriyorum.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in, hiç kimsenin Mecliste yaşanan şiddeti önlemek gibi bir niyeti ve davranış biçimi olmadığına, metal işçilerinin taleplerini ve grev kararlarını desteklediklerine ve öğrencilere iyi tatiller dilediğine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; söze hep “Dün Mecliste yaşanan şiddetin...” diye başlıyoruz, sonra bugün tekrar bir şiddet yaşıyor, ondan sonra tekrar “Dün Mecliste yaşanan şiddetin...” diye devam ediyoruz. Ancak, bu Meclisin çalışma usullerine ve gerçekten ara verilerek çıkılmasına da bir itirazım olduğunu söylemek istiyorum. Çünkü, siz ara verip çıktığımız zaman burada ortam durulup da başka bir hâle gelmiyor ve şiddet devam ediyor. Belki buna daha farklı bir yöntemle engel olabilirsiniz, bilmiyorum, bunun olması daha doğru gibi düşünüyorum.

BAŞKAN – İç Tüzük’ün gereğini yerine getiriyorum Sayın Kerestecioğlu.

Buyurun, devam edin.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – İç Tüzük’ün gereği aynı zamanda konuşma yapmanızdır herhâlde Sayın Başkan, sadece Mecliste kavga çıktığı anda ara verip çıkmanın dışında da bir İç Tüzük vardır sanıyorum.

BAŞKAN – Böyle yapılması gerekiyor Kerestecioğlu, böyle yapılması gerekiyor.

Lütfen, devam edin.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ben sadece öneride bulunuyorum. Mutlaka başka yöntemlerin olduğuna da eminim.

Şimdi, dün yaşananlar aslında gerçekten bir Anayasa teklifi ortaya çıktığı zaman toplumda da yaşanacakların göstergesi oluyor çünkü burada kimsenin şiddeti önlemek gibi bir niyeti ve davranış biçimi de yok, bunu görmeye devam ediyoruz.

Şu anda Türkiye’de önemli bir konu daha var Mecliste yaşanan bu durumların dışında, metal işçileri grevde. 2015 yılından hatırlıyoruz metal işçilerini. Onlar, 25 binden fazla işçi greve katılmıştı ve -gerçekten hafızalarımızda- Bursa, Kocaeli, Ankara, Sakarya gibi illerde tavır almışlardı ve onların direnişlerini selamlamıştık. Bugün, aynı şekilde, metal işçilerinin taleplerini ve grev kararlarını destekliyoruz. 18 Ocak 2017’de greve çıkan işçilerin grev kararının ertelenmesi gibi OHAL’de işçilere karşı, emeğe karşı yeni erteleme kararları olmayacağını umut ediyoruz.

Bugün öğrenciler tatile çıktılar. Bütün öğrencilere iyi tatiller, bol oyunlar ve özgür eğitimle geçecek, özgür bir eğitim sisteminin olacağı günler diliyoruz. Hepsine sevgilerimizi sunuyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu arada, İç Tüzük’ün 68’inci maddesini okuyup bir hatırlatma yapmak isterim: “Başkan, görüşmeler sırasında gürültü veya kavga çıkar ve bu nedenle çalışma düzenini kuramazsa, kürsüde ayağa kalkarak, toplantıya ara vereceğini ihtar etmek suretiyle gerekli gayreti gösterir; buna rağmen gürültü ve kavga devam ederse oturuma en çok bir saat ara verir.”

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Konuşma hakkınız da var yani sadece ara verme değil.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı.

22.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, 20 Ocak 1990’da Azerbaycan’da yaşanan katliamı kınadığına ve Anayasa değişikliği teklifinin ikinci görüşmesinin usullere uygun bir şekilde devam etmesini temenni ettiğiine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

20 Ocak gecesi Azerbaycan’da Bakü Azadlık Meydanı’nda 143 kişi hayatını kaybetti işgalcilerle direndikleri için, Kara Ocak olarak tarihe geçen bu katliamı kınıyor, bir kez daha Azerbaycan halkıyla dayanışmamızı ifade ediyorum.

Bugün Anayasa ikinci tur görüşmelerinin 12’nci maddesinden devam edeceğiz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin görüşme usullerine uygun bir tarzda 12’nci maddeden itibaren bugünkü görüşmelerin devam etmesine yönelik dileğimizi ve temennimizi ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen ve 21 milletvekilinin, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının (TOKİ) satışını yaptığı 40 bin konut ve iş yerini geç teslim etmesi nedeniyle vatandaşların uğradığı mağduriyetlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/444)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Toplu Konut İdaresi Başkanlığının (TOKİ) satışını yaptığı 40 bin konut ve iş yerlerini geç teslim etmesi nedeniyle vatandaşların uğradığı mağduriyetlerin tespiti, geç teslimler nedeniyle tazminat ödemek zorunda kalan kurumun uğradığı zararların saptanması, alınacak önlemlerin ve politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci, TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılması hususunda gereğini saygılarımızla arz ederiz.

1) Elif Doğan Türkmen	(Adana)
2) Kadim Durmaz	(Tokat)
3) Kazım Arslan	(Denizli)
4) Ahmet Akın	(Balıkesir)
5) Candan Yüceer	(Tekirdağ)

6) Ceyhun İrgil	(Bursa)
7) Hüseyin Yıldız	(Aydın)
8) Orhan Sarıbal	(Bursa)
9) Tekin Bingöl	(Ankara)
10) Utku Çakırözer	(Eskişehir)
11) Uğur Bayraktutan	(Artvin)
12) Erdin Bircan	(Edirne)
13) Bülent Öz	(Çanakkale)
14) Mustafa Hüsnü Bozkurt	(Konya)
15) Aytun Çıray	(İzmir)
16) Eren Erdem	(İstanbul)
17) Gaye Usluer	(Eskişehir)
18) Mustafa Sezgin Tanrıku	(İstanbul)
19) Fatma Kaplan Hürriyet	(Kocaeli)
20) Seyit Torun	(Ordu)
21) Barış Karadeniz	(Sinop)
22) Akif Ekici	(Gaziantep)

Gerekçe:

Sosyal konut üretimi için ve özellikle dar ve orta gelirli vatandaşların nitelikli konut ihtiyacını karşılamak amacıyla kurulan Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) geç teslim ettiği konut ve iş yeri projeleri nedeniyle yüklü tazminatlar ödemek zorunda kalmıştır.

Sayıştayın 2014 yılı denetim raporuna göre, TOKİ'nin satışını yaptığı 142 projede 39.319 konutu satış sözleşmesinde belirtilen zamanda teslim edememesi ve üç yılı bulan geç teslimler nedeniyle 24 bin dava açılmıştır.

Rapora göre, TOKİ'nin konut ve ticari ünitelerin satış sözleşmelerinde projeye göre on ay ile otuz ay arasında değişen teslim süreleri öngörüldüğü, geç teslimler nedeniyle TOKİ'den konut alıp üç yıl içinde yeni evine taşınmayı hayal eden ailelerin bazı projelerde altıncı yılda dairesinin anahtarını alabildiği belirtildi.

Geç teslim sürelerinin projeler bazında değişiklik gösterdiği ve otuz beş aya kadar uzadığının kaydedildiği raporda Ankara Turkuaz Vadisi Projesi'nde 2.893 konut, yirmi ay, İzmir Menemen Asarlık 2. Etap, 521 konut, yirmi üç ay; Ankara Polatlı 2. Etap, 249 konut, otuz bir ay; Sivas Suşehri, 132 konut, otuz beş ay; Erzurum Yakutiye 384 konut tesliminde de yirmi dokuz ay gecikme yaşandığı belirlendi.

Bu gecikmeler nedeniyle vatandaşlar TOKİ'ye Aralık 2014 itibarıyla toplam 24.175 dava açarken TOKİ, bu davaların yüzde 98'ini, 21.289'unu kaybetti. 538 dava kurumun lehine sonuçlanırken, 722 dava kısmen kabul edildi. Gecikmeler nedeniyle açılan 1.588 dava ise devam ediyor. Geç teslim nedeniyle açılan davalar sonucunda son beş yıl itibarıyla ödenen tazminat tutarları 2010 yılında 20,7 milyon, 2011 yılında 54,4 milyon, 2012 yılında 35,4 milyon, 2013 yılında 13,8 milyon, 2014 yılında 5,8 milyon lira olmak üzere toplam 130,1 milyon liraya ulaştı.

TOKİ'nin konut ve iş yerlerinin geç teslim edilmesi nedenlerinin başında Ağustos 2003 tarihli Kamu İhale Yasası'nda yapılan değişikliğin etkili olduğu da belirtilen raporda, bu düzenlemenin TOKİ'nin arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkma yetkisinin bulunduğu dikkat çekildi. Bu nedenle de projelerin uygulama aşamasında mülkiyet, imar ve altyapı sorunlarıyla karşılaştığı belirtiliyor.

Bazı yüklenici firmaların işleri zamanında bitirememesi, mali açıdan sıkıntı yaşayan yüklenicilerin işlerinin feshedilmesi nedeniyle de projelerin zamanında tamamlanamadığı ifade edilen raporda, projelerde altyapı ve üstyapıda kullanıma engel teşkil edecek eksik ve kusurlu imalatlar konut tesliminde gecikmelere neden olan diğer bir etken olarak gösteriliyor; geç teslimler nedeniyle yüklü miktarda tazminat ödeyen TOKİ'nin son bir yıldır inşaat seviyesi yüzde 20'lere gelen projeleri satışa çıkardığına da dikkat çekiliyor.

2009-2014 yıllarını kapsayan beş yıllık dönemde 16.315 kişinin TOKİ'den aldığı konutları iade ettiği de belirtilen raporda, imzalanan gayrimenkul satış sözleşmelerine göre, konut iadelerinin anahtar tesliminin gerçekleşeceği tarihe kadar yapılabildiği vurgulanıyor.

Yukarıda bahsedilen nedenlerle, TOKİ'nin satışını yaptığı 40 bin konut ve iş yerini geç teslim etmesi nedeniyle vatandaşların uğradığı mağduriyetlerin tespiti, geç teslimler nedeniyle tazminat ödemek zorunda kalan kurumun uğradığı zararların saptanması, alınacak önlemlerin ve politikaların belirlenmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılması uygun olacaktır.

2.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 22 milletvekilinin, son dönemlerde Cizre'de sokağa çıkma yasağı uygulamalarıyla başlayan sürecin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/445)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Son dönemlerde Cizre'de sokağa çıkma yasağı uygulamalarıyla başlayan can ve mal kayıplarının yaşandığı sorunların tespiti ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince ekte sunulan gerekçe çerçevesinde Meclis araştırması açılmasını aşağıda imzası bulunanlar olarak arz ve teklif ederiz.

1) Meral Danış Beştaş	(Adana)
2) İdris Baluken	(Diyarbakır)
3) Filiz Kerestecioğlu Demir	(İstanbul)
4) Garo Paylan	(İstanbul)
5) Hüda Kaya	(İstanbul)
6) Müslüm Doğan	(İzmir)
7) Ali Atalan	(Mardin)
8) Erol Dora	(Mardin)
9) Mithat Sancar	(Mardin)
10) Ahmet Yıldırım	(Muş)
11) Burcu Çelik	(Muş)
12) Besime Konca	(Siirt)
13) Kadri Yıldırım	(Siirt)
14) Aycan İrmez	(Şırnak)

15) Faysal Sarıyıldız	(Şırnak)
16) Ferhat Encu	(Şırnak)
17) Leyla Birlik	(Şırnak)
18) Dilek Öcalan	(Şanlıurfa)
19) İbrahim Ayhan	(Şanlıurfa)
20) Osman Baydemir	(Şanlıurfa)
21) Alican Önlü	(Tunceli)
22) Nadir Yıldırım	(Van)
23) Tuğba Hezer Öztürk	(Van)

Gerekeçe:

Sokağa çıkma yasaklarına dair uygulamanın başlangıcından itibaren Şırnak'ın Cizre ilçesinde toplam 5 kez sokağa çıkma yasağı ilan edilmiş olup en son sokağa çıkma yasağı 14 Aralık 2015 Pazartesi günü ilan edilmiştir. Hâlihazırda elli yedi gündür kesintisiz devam eden sokağa çıkma yasağı esnasında 80 kişi yaşamını yitirmiş olup 2015 yılının Temmuz ayından itibaren Cizre'de yaşamını yitirenlerin sayısı ise 113 olmuştur.

Cizre'de uzunca bir süredir yaşanan olumsuz durum son haftalarda ciddi boyutlara ulaşmış olup bir binanın bodrum katında bulunan yaralıları ambulans ulaşmamış ve yaralılar yaşamını yitirmiştir. 23 Ocak günü başlayan sorunun çözümü adına 27 Ocak 2015 tarihinde tarafımla birlikte Grup Başkan Vekilimiz Sayın İdris Baluken ve Urfa Milletvekilimiz Sayın Osman Baydemir ile İçişleri Bakanlığı nezdinde temaslar gerçekleştirdik. Ancak temaslar neticesinde de Cizre'deki gidişata dair herhangi bir gelişme kaydedilmemiştir. 5 Şubat 2016 tarihinden itibaren ise Cizre'deki yaralıları dair tüm iletişim kanalları kapatılmış, ölü ve yaralılarından haber alınamamıştır.

Bahse konu durum devam ederken 7 Şubat 2016 akşam saatlerinde ise TRT'de Cizre'de yaralıların ve cenazelerin bulunduğu bodrumlara düzenlenen saldırılarda 60 kişinin etkisiz hâle getirildiği bilgisi geçmiştir. Sabah saatlerinde ise TRT kanalı belirtilen sayının 60 değil, 30 kişi olduğu şeklinde yeni bir açıklama geçmiştir. Şırnak Valiliği ve ardından Genelkurmay Başkanlığı da yaşamını yitirenlerin sayısının 10 olduğunu açıklamıştır. Devlete ait televizyon kanalından yapılan açıklamada belirtilen 60 kişinin öldüğüne dair haber ile aynı televizyon kanalının açıklamasını değiştirmesi ve yine Valilik ile Genelkurmay Başkanlığının farklı rakamlardan söz etmiş olması toplum nezdinde kuşku ve infiale yol açmış durumdadır.

Cizre yerelinden sınırlı da olsa edindiğimiz bilgilere göre bahse konu evde daha evvel 9 kişi yanmış, bunun öncesinde de 1 çocuk isabet eden bir kurşunla ölmüştü. Yine, bu evde yaşamını yitirenler haricinde 52 kişinin de yaralı olduğu bilgisi tarafımıza aktarılmıştır. Hatta yaralı 52 kişinin durumu grup başkan vekillerimiz aracılığıyla Hükûmete bildirilmiştir. TRT tarafından kamuoyuna yansıyan 60 kişinin öldüğüne dair bilgiyle birlikte bir durum değerlendirmesi yapıldığı vakit yaralı 52 kişinin de öldüğü yönündeki kuşkuları artırmaktadır.

Yine, 8 Şubat 2015 Pazartesi günü belediyeye ait 2 adet cenaze aracı söz konusu adrese gitmiş olup kolluk görevlileri de cenaze aracıyla gidenlerden 30 adet cenaze torbası istemiştir. Ancak bu cenazelerin TRT tarafından da duyurulan ölüm haberindeki kişilere ait olup olmadığı da müphemdir.

Konuya ilişkin ilk açıklamanın devlet televizyonu tarafından yapılmış olması olayın ciddiyetini ifade etmektedir. Hakeza bu haberdan ötürü Cizre halkı yakınlarını kaybetmiş olma ihtimalini taşımaktadırlar. Sokağa çıkma yasağı uygulamasından ötürü hastane yahut başkaca bilgi erişiminden yoksun olan Cizreliiler büyük kaygı içerisindeyler. Kamuoyunun ve cenaze yakınlarının doğru ve güvenilir bilgiye erişimlerinin sağlanması önem arz etmektedir.

Cizre’de temmuz ayından itibaren sokağa çıkma yasaklarıyla başlayan sürecin topyekûn araştırılması ve bilhassa 23 Ocak 2016 tarihinden itibaren de ulaşılammayan ölü ve yaralıların akıbetlerinin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırma komisyonu kurulması gerekmektedir.

3.- Eskişehir Milletvekili Cemal Okan Yüksel ve 31 milletvekilinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin son on yıllık bütçe denetim raporlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/446)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

TBMM’nin merkezî yönetim bütçesi kapsamında bir kamu idaresi olarak denetlenmemesi sonucu bütçe harcamalarının israf edilip edilmediği araştırılmalıdır. Özellikle son on yıl TBMM bütçe denetim raporlarının incelenerek bu konuda her türlü bilginin edinilmesi ve Anayasa’ya uygun hâle getirilmesiyle ilgili çözüm önerilerinin tespiti amacıyla, Anayasa’nın 98’inci ve TBMM İctüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırmasını saygılarımızla arz ederiz. 29/1/2016

1) Cemal Okan Yüksel	(Eskişehir)
2) Ceyhun İrgil	(Bursa)
3) Mustafa Akaydın	(Antalya)
4) Murat Emir	(Ankara)
5) Tülabi Kayan	(Kırklareli)
6) Mustafa Tuncer	(Amasya)
7) Kemal Zeybek	(Samsun)
8) Çetin Arık	(Kayseri)
9) Kadim Durmaz	(Tokat)
10) Bülent Yener Bektaşoğlu	(Giresun)
11) Orhan Sarıbal	(Bursa)
12) Haydar Akar	(Kocaeli)
13) Ahmet Akın	(Balıkesir)
14) Gülay Yedekci	(İstanbul)
15) Tekin Bingöl	(Ankara)
16) Utku Çakırözer	(Eskişehir)
17) Veli Ağbaba	(Malatya)
18) Nihat Yeşil	(Ankara)
19) Onursal Adıgüzel	(İstanbul)
20) Vecdi Gündoğdu	(Kırklareli)
21) Ünal Demirtaş	(Zonguldak)
22) Mehmet Göker	(Burdur)

23) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
24) Mahmut Tanal	(İstanbul)
25) Tur Yıldız Biçer	(Manisa)
26) Muharrem Erkek	(Çanakkale)
27) Hüseyin Çamak	(Mersin)
28) Mevlüt Dudu	(Hatay)
29) Yakup Akkaya	(İstanbul)
30) Bülent Öz	(Çanakkale)
31) Elif Doğan Türkmen	(Adana)
32) Nurhayat Altaca Kayışoğlu	(Bursa)

TBMM'nin, Kanunlara Uygun Denetlenmemesinin Yarattığı Sorunların Belirlenmesi ve Anayasa'ya Aykırılığın Uygun Hâle Getirilmesi Amacıyla Meclis Araştırma İstemi Önergesi

6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'nun 37'nci maddesiyle TBMM harcamalarının denetimi, Sayıştay yargısından geçmemekte sadece Sayıştay tarafından oluşturulan bir komisyon marifetiyle Başkanlık Divanına sunulmakla yetinilmektedir.

Ancak bu denetim tarzı doğru bir yöntem olmadığı gibi Anayasa'mıza da uygun değildir. 1982 Anayasası'nın 160'ıncı maddesinde, "Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir." denilmektedir. Ayrıca, sosyal güvenlik kurumlarına ilişkin ekleme bir yana bırakılırsa, aynı hüküm 1961 Anayasası'nın 127'nci maddesinde de yer almaktaydı. Bu hükümde de herhangi bir istisnaya yer verilmemiştir.

Bu bağlamda, 5018 sayılı Kanun'un 3. maddesi (b) işaretli bendinde "Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri: Bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerini ifade eder." denilmekte; bu hükümde zikredilen (I) sayılı cetvelin en başında TBMM yer almaktadır. Yani, TBMM'nin merkezî yönetim bütçesi kapsamında bir kamu idaresi olduğu konusunda en ufak bir kuşku yer almamaktadır. Hâli böyle olunca Anayasa'nın 160'ıncı maddesi hükmü karşısında TBMM'nin Sayıştayca denetlenmesi gerekmektedir.

Ne yazık ki 5018 sayılı Kanun'dan önceki uygulamaya bakıldığında, TBMM hesaplarının Sayıştayca denetlenmediği, Millet Meclisi İçtüzüğü uyarınca Millet Meclisi Hesapları İnceleme Komisyonunca tetkik edilmekle yetinildiği görülmektedir. Buna gerekçe olarak da 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu'nun Cumhurbaşkanlığı, TBMM ve Sayıştay harcamaları üzerinde Sayıştayın inceleme hakkı bulunmadığına ilişkin 127'nci maddesi gösterilmekteydi. Oysa Sayıştay hem denetim hem yargı yetkisini haizdir. Bilindiği üzere Sayıştayca yapılan denetimlerde önce denetçiler tarafından hesaplar incelenerek mevzuata aykırı harcamalar saptanmakta daha sonra bu konularda sorumluların savunmaları alınarak rapor düzenlenmektedir. Düzenlenen bu raporlar hesap mahkemesi durumunda olan Sayıştay dairelerince yargılanarak hükme bağlanmakta, ilam düzenlenmektedir. Bu ilamlarla mevzuata aykırı ödemeler hakkında tazmin hükmü verilmektedir. Böylelikle bütçeden yapılan mevzuata aykırı ödemelerin tahsili yoluna gidilmektedir.

Bilinmelidir ki Parlamentonun Sayıştay aracılığıyla bütün kamu harcamalarını denetleyebileceği, denetlemesi gerektiği hususunda da herhangi bir kuşku yok iken kendi bütçesinin denetimini bunun dışında tutması ne yüce Meclisin saygınlığıyla ne de hesap verme sorumluluğuyla bağdaşmaktadır.

Sonuç olarak, Anayasa Mahkemesi de 22/2/1977 gün ve E. 1977/6, K. 1977/14 sayılı kararında “... meclislerin bütçelerinden yapılacak giderlerin Sayıştay’ın denetiminden geçirilmesi ... zorunlu bulunmaktadır.” demek suretiyle kuşkuya yer bırakmayacak biçimde soruna açıklık kazandırmıştır.

Meselenin değerlendirilerek, son on yıl TBMM bütçe denetim raporlarının incelenerek, bu konuda her türlü bilginin edinilmesi ve Anayasa’ya uygun hâle getirilmesiyle ilgili çözüm önerilerinin tespiti amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve TBMM İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasının gerekli olduğu düşünülmektedir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- HDP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, AKP Hükûmetinin Türkiye dış politikasında sergilediği tutarsız ve ilkesiz yaklaşımlarının Türkiye’deki iç ve bölgesel siyasal alandaki olumsuz sonuçlarının açığa çıkarılması ve ilkeli bir dış politikanın oluşturulması amacıyla 28/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2017 Cuma günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/01/2017 Cuma günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ahmet Yıldırım

Muş

HDP Grup Başkan Vekili

Öneri:

28 Haziran 2016 tarihinde, Diyarbakır Milletvekili Sayın İdris Baluken tarafından verilen 2372 sıra numaralı, AKP Hükûmetinin, Türkiye dış politikasında sergilediği tutarsız ve ilkesiz yaklaşımlarının Türkiye’deki iç ve bölgesel siyasal alandaki olumsuz sonuçlarının açığa çıkarılması ve ilkeli bir dış politikanın oluşturulması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis Araştırma Önergesinin Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 20/01/2017 Cuma günü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin lehinde ilk olarak Bingöl Milletvekili Sayın Hişyar Özsoy konuşacak.

Buyurun Sayın Özsoy. (HDP sıralarından alkışlar)

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, gittikçe, Mecliste, yükselen bir tansiyon var. Biliyorum, Sayın Başkan, siz de yatıştırmak için elinizden geleni yapıyorsunuz ama ben samimiyetle söylüyorum, bu, kürsü dokunulmazlığı falan diyoruz ya, şu Mecliste insanlar

fikirlerini ifade edecek, yani bu açıdan, hani, rahat olmaları lazım. Öyle bir rahatlık yok. Mecliste sanki 300 Spartalı var, kim ağzını açarsa, böyle, herkes bir celalleniyor. Yani bu inanılmaz çirkin bir durum. Burada, şu kürsüde insanlar, ben iddia ediyorum Sayın Başkan, düşüncelerini ifade ederken çekiniyorlar, kaygılanıyorlar. Böyle bir psikolojik baskı olabilir mi ya? Buradaki insanlar seçilmişler, buraya gelmişler, kendi seçmenlerini temsil ediyorlar; hakaret olmaması koşuluyla burada bütün düşüncelerini ifade etsinler. Siz de çıkarsınız, burada edersiniz. Yani, umuyorum, diliyorum, bugün son gün yani inşallah bir aksilik çıkmaz, bir şekilde sonuçlanır bu süreç, bari bugün daha fazla çirkinliğe sebebiyet verilmesin diye bu beklentimi de ifade etmek istiyorum.

Bir başka konu da, Sayın Başkan, yani tabii, işleyiş var burada ama burada yumruk yumruğa kavgalaşan insanlar bu Meclisten, şu salondan atılmıyorlarsa önünü açıyorsunuz demektir. Ki hangi partiden olursa olsun, HDP, MHP, CHP, AKP; burada fiziki anlamda yumruklaşmaya varan durumlar var ve kimse atılmıyor buradan. Yani ilkokulda bir sınıfta olsa çocuğu çıkarırlar dışarıya, “Git, orada biraz bekle. Bir toplulukta nasıl davranılacağını öğrendiğin zaman seni içeri alırız.” derler. Bu konuda, cezasız kalması demek, bu tür durumların, önümüzdeki dönemde çok daha sıkıntılı, çok daha ciddi durumların ortaya çıkması demektir. Allah göstermesin, şu Mecliste yapılan kavgalarda milletvekili ölmüş ya. Bu kadar tansiyonu... Maalesef, yani toplumdaki artan tansiyona, her anlamda artan tansiyona bir de Meclisteki bu tansiyon ekleniyor ve eğer geçerse bugün yani bu referandum paketi geçerse, buradaki tartışmalar önümüzdeki süreçte, referandum kampanyası boyunca da kendisini gösterecektir ve bu da ülkenin selameti açısından kesinlikle hayırlı değil.

Değerli arkadaşlar, buradan çıktıktan sonra... Yani bu, cuma günü bitecek. Cumartesi, pazar... Pazar günü muhtemelen... Muhtemelen diyorum çünkü ihtilaflar var Türkiye Delegasyonu Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi arasında ama pazartesi AKPM oturumları başlayacak. Biliyorsunuz, uzun bir dönemdir Türkiye’nin Avrupa’yla olan ilişkilerinde ciddi sıkıntılar söz konusu. Çok net bir şekilde, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi Türkiye’yi izleme sürecine tekrar alabileceğinin net işaretlerini verdi. Niye? Çünkü Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisinin değişik organları var. Biliyorsunuz, Venedik Komisyonu var, Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi var, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi var, İnsan Hakları Komisliği var, var da var. Şimdi, bütün bu organlar son bir yıldır Türkiye üzerine onlarca rapor, fikir, memorandum çıkardılar ve Türkiye’den bazı beklentileri var.

Sadece bir iki tane örnek vereceğim: Mesela, Venedik Komisyonu dokunulmazlıklarla ilgili uzunca bir fikir beyan etti. Dokunulmazlıkların kaldırılmasının hem Türkiye’deki Anayasa’ya hem de Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara açık aykırılık teşkil ettiğini, durumun düzeltilmesi gerektiğini belirtti. Şimdi, diyebilirsiniz ki: “Ya, Venedik Komisyonu da kim?” Zaten Türkiye’de sürekli dışarıdan eleştiriler geldiği zaman “Onlar da kim oluyor?” deniyor. Onlar kim, ben söyleyeyim: Venedik Komisyonu, özellikle anayasa yapım süreçlerinde Avrupa Konseyine üye olan ülkelerle iş birliği içerisinde çalışan bir Komisyon, Türkiye de Avrupa Konseyi üyesi olduğuna göre Türkiye’nin de bazı yükümlülükleri var. Yalnız, Türkiye’nin özellikle Avrupa’yla olan ilişkilerinde şöyle bir durum söz konusu, diyor ki: “Evet, ben Avrupa Konseyi üyesiyim ama sizin istediğiniz hiçbir şeyi de yapmıyorum, herhangi bir yükümlülüğüm yok.” Bunu çok veciz bir şekilde daha önce bu kürsüden de ifade ettim. Cumhurbaşkanı şöyle ifade ediyor, geçen gün yine söylemiş muhtarlar toplantısında, en fazla orada sanırım bu kadar sert konuşuyor, bu defa Ayşelere, Fatmalara sarmış, diyor ki: “Hans’ın ve George’un ne dediği önemli değil benim için, Ayşe ile Fatma’nın ne dediği önemlidir.” Gerçekten, arkadaşlar, ya popülizmin artık dibe vurmuş hâlidir, çok diptedir.

Şimdi, bakın, AKPM Türkiye’yi izleme sürecine alacağını söylüyor yani en azından siyasi komite ile izleme komitesinin bu konuda açık kararları oldu ve bunlar oy birliğiyle çıkıyor değerli arkadaşlar. Buna karşın iki şey yapılıyor. Bir taraftan tehdit ediliyor: “Efendim, siz bunu yaparsanız biz çekiliriz.”, bir taraftan bu ama diğer taraftan, değerli arkadaşlar, alttan alta birtakım pazarlıklar yürüyor. Önümüzdeki hafta muhtemelen... Hükûmet yeni bir kararname üzerinde çalışıyor. Bu karnameyle birlikte gözaltı süresinin kısaltılması, muhtemelen avukat görüşlerinde ilk otuz günde beş gün avukat görüşü yok ya, bunun değiştirilmesi ve Türkiye’de yaşanan hak ihlallerinin Türkiye içerisinde bir şekilde telafi edilebilmesi için birtakım hukuki mekanizmaların açılması gibi birtakım sus payları vererek durumu kurtarmaya çalışıyor, bir üç ay daha müsaade istiyor. Çünkü biliyorsunuz, onların talebi netti, olağanüstü hâlin kaldırılmasını talep etmişlerdi. Türkiye “Evet, ben darbeyle mücadele ediyorum, terörle mücadele ediyorum.” diyor. Buna da kesinlikle inanmıyorlar değerli arkadaşlar, Avrupa’nın bütün raporlarında son derece nettir, sadece devletlerin, ulus üstü kurumların değil insan hakları kurumlarının da...

Hükûmet, bu darbe girişimini çok kötü bir şekilde manipüle etmiş, kullanmış. Sadece darbecilere karşı bir mücadele falan yürütmüyor; referanduma giderken yolu temizlemek üzere Türkiye’de ne kadar muhalif, gazeteci, siyasetçi, akademisyen varsa hepsini cezalandırma yoluna gitmiştir. Tabii, bunun da AKP Hükûmetine bir faturası olmuştur. Sadece AKP Hükûmetine faturası olsa dışarıdan gelebilecek yaptırımların, vallahi şahsen çok fazla üzülmeyeceğim ben, çok fazla üzülmeyeceğim, hak ettiğinizi düşünüyoruz. Fakat, Hükûmete yaptırım uyguladığı zaman ülkenin geneli de bundan etkileniyor. Nasıl etkileniyor değerli arkadaşlar? Şimdi, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi, Türkiye’yi izleme sürecine alsın, muhtemelen diyecekler ki: “Efendim, sizin ne dediğiniz önemli değil.” Öyle değil arkadaşlar, statü düştüğü zaman uluslararası kredi kuruluşlarından, bankalardan tutun da ticaretine, ekonomisine, her şey bundan etkilenecek ve bu toplum bundan çok büyük bir zarar görecektir.

Şimdi, Cumhurbaşkanı, biliyorsunuz geçenlerde bir açıklama yaptı, ilginçti “Cebinde dolar olanlar terörist.” dedi. Ben bu Mecliste en az 450-500 tane terörist olduğunu düşünüyorum, dediğimi siz anlayın. Şimdi, Cumhurbaşkanı, dolar terörizmi üzerinden konuşursa bakın ne oluyor: Değerli arkadaşlar, geçen gün...

AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – Dolar üzerinden manipülasyon yapanları kastetti Cumhurbaşkanı, dolar taşıyanları değil.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Müsaade edin, müsaade edin.

BAŞKAN – Sayın Özsoy, lütfen Genel Kurula hitap edin ve hakaret etmeyin lütfen.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Cumhurbaşkanı bunu yaparsa değerli arkadaşlar... Sanal ortamda şöyle görüntüler var, ben gördüm hayretler içinde kaldım: Adamın biri, bir grup cemaat toplamış Sayın Bostancı, yemin ediyorum, 1 doları almış –sahte mi değil mi bilmiyorum- dolarla burunlarını siliyorlar ya. Gördünüz mü bunları? Bu toplum, patolojik olmuş durumda. Cumhurbaşkanı “dolar terörizmi” diyor, o da alıyor dolarları burnunu siliyor, bunu çekiyor. Bu toplumun kimyasıyla öyle bir oynamışsınız, imam ile cemaat meselesidir bu ya. Bununla hiçbir yere gidemezsiniz.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Rahat olun.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Ya, niye? Siz ne diyorsunuz Sayın Vekilim oradan?

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Rahat olun.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Rahatım ya. Yeliz mi? Tamam, peki.

Ben de merak ediyordum yani niye Mahmut değil, Abdurrahman değil, Yeliz diye, vallaha merak ediyordum. Neyse... (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, ciddi bir durum söz konusu. Bu kafayla giderseniz şu olacaktır: Avrupa'yla ilişkileri gerilen, bozulan Türkiye'nin ekonomik anlamda 2017'de dibe vuracağı kaçınılmazdır. Onun için burada oturup gerçekten... Yani, Avrupa savunuculuğu değil bizim burada yaptığımız ama Avrupa'yla olan ilişkilerinde dengeyi kaçırsanız bunun bu topluma ekonomik maliyeti çok büyük olacak. Herkes iflasın eşiğinde, dolar 4-4,5'lara doğru çıkabilir ve başkanlık sistemi tartışmaları özellikle hukukun üstünlüğü, güçler ayrılığı, anayasal işleyiş konusunda Türkiye ile şu an üyesi olduğu Batı bloğu arasındaki ilişkileri çok daha fazla gelecek ve bu gerginlikte ekonomi çok kötü anlamda etkilenecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özsoy, tamamlayın lütfen.

Bir dakika süre veriyorum.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Onun için değerli halkımıza sesleniyoruz: Eğer bu ekonomik krizin içerisinden çıkmak istiyorsanız, Türkiye'nin son bir buçuk-iki yıldır uğraştığı krizlerle, çatışmalarla, çelişkilerle bir şekilde başa çıkmak istiyorsanız, buradan, Meclisten geçerse halkın sağduyusunun bu saçma sapan sistem değişikliğine dur diyeceğine inanıyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özsoy.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin aleyhinde ilk olarak Amasya Milletvekili Sayın Mehmet Naci Bostancı konuşacak.

Buyurun Sayın Bostancı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; Halkların Demokratik Partisinin sözcüsü grup önerisine ilişkin, yanlış anlamadıysam, çok fazla bir değerlendirme yapmadı, siyasi eleştiriler dile getirdi. Sayın Cumhurbaşkanının söylediği sözü, bilemiyorum, yanlış anlamak için çaba sarf edilse ancak bu kadar olur. On iki yıl boyunca Başbakanlık yapmış, ihracatı hep artırmak istemiş ve bütün bunlar olurken tabii ki rezerv para olarak doların kullanılmış olduğu bir ülkede “Doları olan teröristtir.” demek söz konusu bile değil.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Söyledi.

AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – Öyle bir şey kastetmedi, öyle bir şey kastetmedi arkadaşlar, siz de biliyorsunuz ya.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Eğer anlama çabamız varsa ve gerçekten ne söylediğini merak ediyorsak...

AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – En basit hakikatleri bile çarpıtıyorsunuz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – ...kastımız buysa, bir çarpıtma üzerinden farklı amaçların aracı yapmak için “Ben bunu nasıl kullanabilirim?” aklı göstermeyeceksek, Sayın Cumhurbaşkanının söylediği, başka ülkelerde de olduğu gibi Türkiye’de döviz üzerinden spekülasyon yaparak siyasi istikrarsızlık doğurmak isteyen çevrelerdir.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Aynen öyle, bravo!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Cebinde 10 doları olan, 100 doları olan, bankada 1 milyon doları olan, ihracat yapan, bunlarla ilgili bir söz değildir. Kurallar dâhilinde herkes döviz alır, döviz satar, onu yapar, bunu yapar ama kasıt istikrarsızlık doğurmaksa terörle birlikte aynı

paralele düştüğünü vurguluyor. Siz de bir ülkeye yönelik istikrarsızlık kastıyla böyle bir spekülasyon yapıldığında ne düşünürsünüz? Makul mü karşılırsınız? Bilemiyorum ama Sayın Cumhurbaşkanının ifadesi buna ilişkindir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya benimsin ya toprağın...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ya, bu konu gayet açık, bilemiyorum, tekrar gelip burada arkadaşlar “Cumhurbaşkanı ‘Doları olan teröristtir.’ dedi.” derler mi? Mümkün, diyebilirler ama emin olun, halkımız sözlerin ne olduğunu biliyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Cumhurbaşkanını ya... Ya benimlesin ya karşımdasın...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Meclis, insanoğlunun tarihi içerisinde iktidar mücadelesinin nihai olarak medenileştiği ve kurallara uygun bir şekilde sürdürülmesine yönelik oluşmuş bir mekândır.

Geçmişte insanlar taşlı sopalı kavgalar yaptılar Taş Devri’nde, Maden Devri’nde.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Beş yüz yıl önce, beş yüz yıl önce; dün akşam, dün akşam...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Kılıçla kavgalar yaptılar, birbirlerini katlettiler, büyük alanlar fethettiler, neler yaşandı insanlık tarihinde.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Neler yaşandı bu Mecliste?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Ama demokrasi insanların bir arada yaşarken o kaçınılmaz iktidar mücadelesini ehliyeledi, medenileştirdi, beyanlar üzerinden medeni bir şekilde bu mücadelenin sürdürüleceği mekânlar olarak meclisleri oluşturdu. Meclisten geriye gitmemek lazım, tekrar sokaklara, geçmişe dönmek lazım.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Kaymakam dahi tehdit ediliyor bu ülkede Cumhurbaşkanı tarafından.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Bu konuda hepimiz dikkatli olalım, benim söyleyeceğim bu.

VELİ AĞBABA (Malatya) – İletişim hocalığı vallahi böyle bir şey Hocam.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, niye laf atıyorsunuz devamlı?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tebrik ediyoruz Hocam vallahi.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Veli Bey’i severiz. Veli Bey bana laf atabilir, serbest.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Başarılı bir milletvekilisiniz Hocam.

BAŞKAN – Sayın Bostancı, siz Genel Kurula hitap edin lütfen.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Kıymetli arkadaşlar, dış politika 1960’ın başlarına kadar Türkiye’de iç siyasette çok konuşulmazdı, 1960’tan sonra konuşulmaya başlandı; demokratikleşmenin bir neticesidir. Burada da bir çoğullaşma olması, farklı görüşlerin dile getirilmesi olağandır. Bunları dile getirirken ortak kaderin çocukları olduğumuzu unutmamak gerekir.

Eleştirilerden kasıt, elbette Türkiye’nin daha iyi ilişkiler kurması, kendi geleceğini de daha iyi inşa etmesidir. Bu kasta yönelik yapılan her tür eleştiri başımızın üzerindedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin lehinde son olarak Aydın Milletvekili Sayın Metin Lütfi Baydar konuşacak.

Buyurun Sayın Baydar. (CHP sıralarından alkışlar)

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, cumhuriyetin çok öncesinden bu yana yaşadığı tecrübelerle çevresindeki istikrarın bozulmasının kendi istikrarını da olumsuz etkileyeceğini öğrenmiştir.

Türkiye, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarına kadar, yüz yılların kendisine kazandırdığı deneyimler sonucu akıl süzgeçlerinden geçirerek oluşturduğu dış politikasında, ortamın istikrarını bozarak bunun yeniden tesisini bir pazarlık unsuru olarak kullanmaya asla kalkışmamıştır.

Cumhuriyetin kuruluşuyla, Büyük Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün bu yukarıdaki yerleşik siyaset sözünün özünü de kapsayan “Yurtta barış, dünyada barış.” ilkesi doğrultusunda, Türkiye, içinde yer aldığı geniş bölgedeki tüm ülkelerle barış, iç işlerine karışmama, karşılıklı olarak birbirlerinin egemenliğine ve toprak bütünlüğüne saygı esasına dayalı olarak ikili ve bölgesel bir iş birliği arayışı içinde olmuştur.

Türkiye, AKP hükümetlerine kadar, bölge dengelerinde hiçbir ülkenin ya da güç merkezinin karşı ağırlığı olmaya kalkışmamış, bölge ülkelerinin ve özellikle Arapların iç anlaşmazlıklarında taraf olmamaya özen göstermiştir. Ülkeler arası anlaşmazlıklara ancak taraflarca kendisinden talep edilmesi hâlinde, o da barış ve istikrarın yeniden tesisine yardımcı olmak amacıyla ara buluculuk yapmak şeklinde müdahil olmuştur.

Türkiye, laik yapısı gereği, ulusal çıkarlarının da gerektirdiği şekilde bölge ülkeleriyle ilişkilerini, onların dinsel, mezhepsel, etnik kimliklerini ön planda tutmadan, tüm bölge ülkeleriyle ilişki kurmuş ve sürdürmüştür. Bu dış politika, komşu ülkelerin, İran-İrak savaşı sırasında İran’ın Irak’taki çıkarlarının Bağdat Büyükelçiliğimizce korunmasını, Irak’ın İran’daki çıkarlarının Tahran Büyükelçiliğimizce korunmasını isteyebilecek ölçüde Türkiye’ye güven duyulmasını sağlamıştır. Türkiye’yi, Orta Doğu ihtilafında hem Arap hem İsrail tarafıyla bire bir görüşebilen bir ülke olarak bölgede başat bir konuma getirmiştir. AKP 2002 seçimleriyle tek başına iktidara geldikten sonra bir süre bu politikayı sürdürmüş ancak 2009 yılı ortalarından itibaren dış politikayı mezhep temelli ve Müslüman Kardeşler odaklı bir bölge hâkimiyeti elde edebileceği hayalinden hareket eden, Araplar başta, komşuları ve bölgeleri yanlış okuyan, Türkiye’nin güç ve kabiliyetlerini abartan, bölge dışı aktörlerin tutum, siyaset ve tepkilerini yanlış değerlendiren maceracı bir dış siyasete dümen kırmıştır.

AKP Hükümeti, Irak politikasını açık şekilde mezhep temelinde yürütmeye başlayarak Merkezî Irak Hükümetiyle köprüleri atmış, Bağdat’la ilişkilerini, Irak’ta sahip oldukları güç ve itibarı tartışmalı olan eski Cumhurbaşkanı Yardımcısı Tarık El Haşimi, eski Musul Valisi Esil Nuceyfi gibi Sünni şahsiyetlerle yürütmüş, onların sözünü Bağdat’ın tutumu olarak kabul etmiştir. Kuzey Irak Bölgesel Yönetimiyle kurduğu ilişkilerde Bağdat’ı baypas ederek, petrol alımı yaparak ve bölgesel yönetimi âdeta Irak merkezî yapısından ayrı tutarak bir çekişme yaşanmasına sebep olmuştur.

Suriye’de ise başından itibaren Suriye’nin kendine özgü yapısı ve rejimin tutamak noktaları göz ardı edilerek tamamen yanlış bir değerlendirme yapılmıştır. Esad’ın kısa zamanda gideceği düşüncesiyle bu ülkede bir Müslüman Kardeşler yönetimi kurmaya girişilmiştir. Başarılı olamayınca, giderek artan ölçüde, önce ÖSO gibi bir silahlı müdahale gücü oluşturulmuş, bununla sonuç alamayınca Esad’ı devirebilecekleri düşüncesiyle IŞİD ve El Nusra dâhil her türlü vahşi terör örgütlerine yardım ve yataklık edilmiş, sınırlarımız bu örgütlerin cirit attıkları birer elek hâline dönüşmüştür. Milyonlarca

insanın Türkiye’ye göç etmesine yol açılmış, Türkiye çok sayıda yabancı teröristin geçit ve konaklama yolu ve giderek yerleşme ülkesi hâline gelmiştir. AKP Hükûmeti, Suriye’nin birlik ve bütünlüğünü bozarak kendi birlik ve bütünlüğümüzü de tehdit altına atmıştır.

AKP’nin hayalî kurgulara dayanan, maceracı ve mezhepçi dış siyaset uygulamaları, sınırlarımızın hemen ötesinde ölçsüz şiddetin hüküm sürdüğü, katliamlarla dolu, kontrolsüz, kanlı bir vahşete ve teröre yol açmıştır. Gerçekten de, izlenen mezhep ağırlıklı bu politika sınırlarımızı kevgire döndürmüş, muhtelif resmî ve sivil kuruluşların şaibeli örgütlerle kurdukları karmaşık ilişkilerin de dillendirilmesiyle uluslararası planda Türkiye’nin âdetâ terör örgütlerinin geçiş ve barınma yerine dönüştüğü yolunda güçlü bir algı oluşmuştur. Bu gelişmeler sonucunda, terör sarmalı korkulduğu gibi içe dönerek ülkemizi kalbinden vurmuş, içine düştüğümüz güvensizlik ortamının etkileri sınırlarımızı da aşarak Avrupa’yla ilişkilerimizi olumsuz etkilemiştir. Bu olgunun sosyal, siyasi önemi bir yana, ülke için büyük bir çarpan etkisi olduğu da kuşkusuzdur.

Bu hususlar büyük ölçüde Irak için de geçerli olup üstelik mevcut ortam Kerkük-Yumurtalık Boru Hattı’nın güvenliğini tehlikeye sokmuş, bu hattın istikrarlı, sürdürülebilir akım özelliğini sorgulanır hâle getirmiştir. Bu süreç sırasında çok vahim bir gelişme, AKP hükûmetinin devletler genel hukukunun temel kavramlarından habersiz ve temel anayasa hukuk bilgisinden tamamen yoksun olduğunu düşündürecek bir şekilde askerî, stratejik ve politik bilinç zaafı sonucu, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk kez bir vatan toprağının boşaltılıp terk edilmesi şeklinde Süleyman Şah Türbesi hezimetini yaşamıştır. Vatan toprağını terk etmenin savaşarak işgal yoluyla toprak kaybedilmesinden farklı hukuki sonuçları olması gerekir. Bu durumun terk kararını veren yetkililere siyasi değil, cezai hukuki sorumluluk getirip getirmediği de hukukçularca incelenmesi gereken bir konudur. Temel uluslararası hukuk bilgisinden yoksun aynı kafa yapısı eski Musul Valisinin sözüne dayanarak Başika kampına girmiş, Bağdat’la ilişkileri gereksiz yere germiş, konuyu Birleşmiş Milletler Güvenlik Kurulu kapısına kadar getirdikten sonra, Türkiye’ye itibar kaybettirecek şekilde geri adım atmak durumunda bırakmıştır. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Başika için “Askerleri çekmemiz söz konusu değil.” diye haykırıyordu. Ne oldu sonra? Ankara geri adım attı ve ne yazık ki tükürdüğümüzü yalamış olduk. Bölgesinde laik devlet yapısıyla bir model ülke olan Türkiye, dış dünyada, Tosun Paşa filmindeki efelenen “küçük enişte” pozisyonuna düşmüştür. (CHP sıralarından alkışlar) Irak ve Suriye politikalarının yanlışlığı, basiretsizliği ve tutarsızlığı nedeniyle gencecik evlatlarımız burada şehit oldu. Bugüne kadar Fırat Kalkanı harekâtında 49 evladımız şehit oldu. Madem Başika kampından çekilecektin, neden askerlerimiz orada şehit oldu? Bu evlatlarımızın vebalini kim ödeyecek? Madem Rusya’ya eyvallah çekecektik neden bunca böbürlenme? AKP Hükûmeti ünlü Banker Bilo filmindeki Maho karakteri gibidir. (CHP sıralarından alkışlar) Hatırlayın, insanları Avrupa’ya götüreceğim diye kamyonu doldurup İstanbul’da köprü ayağına bırakmıştı Maho. AKP de 2002’de Avrupa’ya götüreceğim diye yola çıkardığı insanları Orta Doğu’nun göbeğine bırakmıştır. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Şimdi, kalkmış bu kadar yanlış yapan birisine Anayasa değişikliği yaptırarak devletin bütün erklerini emanet etmememizi istiyorsunuz. İki şeye bakın, hukuk tarihine ve siyasal tarihe. Bütün siyasi sonuçların hukuki müeyyidelerini bizatihi siyasal iktidarlar hazırlar ve siyasal iktidarlar tarafından hazırlanır ve bu hukuki müeyyideler de bu siyasi müeyyideleri hazırlayanlara uygulanır.

Şimdi, güldürmeyin bizi diyorum sonuçta. Kendi sonumuza evet dediğinizi ne yazık ki zaman içinde öğreneceksiniz. Tarih AKP iktidarını başarısız ve karanlık bir dönem olarak kaydedecektir.

Hepinize saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Muş...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, defa, ortaya atılan iddiaları bir kabul etmediğimizi ifade etmek istiyorum. Üzülduğümüz ve kesinlikle reddettiğimiz bir ifade şudur: Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetinin ve devletin DAIŞ ve El Nusra gibi örgütlere yardım ve yataklık yaptığını iddia etmiştir hatip.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Kendi uydurdıkları yalanlara kendileri inanıyorlar.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bakın, bir milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti devletini ve Hükûmetini asılsız, temelsiz bir iddia ortaya... İddia demiyorum, hükme varmış. Bunun kabul edilmesi mümkün değildir.

Bakın, orada terör örgütlerine karşı en kapsamlı operasyonları yürüten Türkiye Cumhuriyeti devletidir. El Bab'ta DAIŞ'e karşı en kapsamlı operasyonu yürüten Türkiye Cumhuriyeti devletidir.

ALİ ATALAN (Mardin) – 2014'ü konuş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Aynı şekilde, bölgede terör örgütlerine ve terörist faaliyetlere karşı da geniş çaplı operasyon yürüten Türkiye Cumhuriyeti'dir. Bakın, gerçekten ülkem adına üzüldüğümü, çok üzücü... Hatibi bu ülkeden ve bu millettten özür dilemeye davet ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Aa.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok artık ya. “Yavuz hırsız ev sahibini bastırır.” diyor arkadaş.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan...

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Bir dakika efendim...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim...

BAŞKAN – Sayın Baydar, sizi dinliyorum.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Hanımefendi, Sayın Grup Başkan Vekili...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hanımefendi yok, Başkan.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Sayın Başkan, Sayın Grup Başkan Vekili benim özür dilememi gerektirecek bir laf söylediğimi ifade etmiştir. Bu yüzden, sataşmadan iki dakika söz istiyorum.

BAŞKAN – Ama “Yardım, yataklık etti.” dediniz Sayın Baydar.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yüz kere söyledik, yüz kere söyledik, niye bir tane dava açmıyorlar?

BAŞKAN – Sayın Altay, sizinle konuşmuyorum.

Bunu söylediniz, kastınızı aşan bir beyan olduğunu açıklayacaksanız size söz veririm.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sözlerine açıklık getirecek.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Hayır, haddimi aşan bir beyan değil, sözlü olarak cevap vermek istiyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sataşma...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sözlerine açıklık getirecek efendim.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Sözlerime açıklık getireceğim.

BAŞKAN – Şimdi, açıklık getirecek...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sataşma yahu, özür dilenecek laf ettiğini iddia etti.

BAŞKAN – Bakın “Yardım, yataklık yaptı.” dediniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, tabii.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Evet.

BAŞKAN – Bunu söylediniz.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Evet.

BAŞKAN – Sayın Muş da buna karşı...

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Açıklık getireceğim sözlerime.

BAŞKAN – O zaman yerinizden bir dakika...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır, efendim, olur mu?

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Hayır, oradan iki dakika istiyorum efendim.

BAŞKAN – Sataşma değil.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Sataşma.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Muş yerinden konuştu, Sayın Baydar da yerinden konuşacak.

Bir dakika, lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, açıkça...

BAŞKAN – Sayın Baydar yerinden konuşacak bir dakika.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – “Açıklama yapacağım.” dedi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu doğru değil ki.

BAŞKAN – Ya yerinizden konuşursunuz ya da devam ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne demek bu ya?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu doğru değil ki.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu da sataşma olmayacaksa ne olacak ya?

BAŞKAN – Sayın Baydar, yerinizden konuşacaksınız size söz vereceğim yoksa devam edeceğim.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – İki dakika sataşmadan söz istiyorum Hanımefendi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, böyle bir şey...

BAŞKAN – Kararınızı verin.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Böyle bir şey var mı yahu?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, söz verir misiniz?

BAŞKAN – Sayın Baydar’la konuşuyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, böyle bir şey olur mu?

BAŞKAN – Sayın Baydar “Açıklık getireceğim.” dediniz. Lütfen yerinize oturun, size bir dakika süre vereceğim.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Sataşmadan dolayı sözlerime açıklık getireceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Öyle bir şey yok, ya açıklık getirirsiniz ya da sataşmaya cevap verirsiniz.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Sataşma o zaman, o zaman “sataşma” diyelim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Muş size “Yardım, yataklık da yapıyorsunuz dediniz, bundan dolayı da Türk milletinden veya Türkiye Cumhuriyeti’nden özür dilemeniz gerekir.” dedi.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Olur mu öyle şey canım? Biz devamlı söylüyoruz bunu zaten; sadece biz söylemiyoruz, bütün dünya söylüyor.

BAŞKAN – Ha, yani bunu kabul ediyorsunuz öyle mi? Türkiye Cumhuriyeti’nin yataklık yaptığını kabul ediyor musunuz?

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Hayır, bu konuya açıklık getirmek için sataşmadan söz istiyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, kabul ediyoruz.

BAŞKAN – Bunu kabul ediyorsunuz yani, söylediğinizi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sizin yaptığınızı kabul ediyoruz, söylediğimizi kabul ediyoruz.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Yardım ve yataklık yaptığı iddiamın arkasındayım.

BAŞKAN – Bundan dolayı size hiç söz vermiyorum, kusura bakmayın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne demek ya?

BAŞKAN - Evet, hiç vermiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Öyle şey olmaz. Böyle bir şey olmaz.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Olur mu öyle şey ya? Böyle bir şey nasıl olur?

BAŞKAN – Vermiyorum. Hiç vermiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Böyle bir şey olmaz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Nasıl böyle bir şey yapabilirsiniz ya, yapamazsınız böyle bir şey.

BAŞKAN – Buraya da yaklaşmayın, lütfen... Buraya yaklaşmayın.

(İstanbul Milletvekili Engin Altay ve Manisa Milletvekili Özgür Özel’in Başkanlık kürsüsü önüne yürümesi)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkanım, böyle keyfi bir uygulama yok.

BAŞKAN – Var, verebilir dedi.

Ben bu kürsüden Türkiye Cumhuriyeti’ne hakaret ettirmem. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hükümete laf söylüyoruz, hakaret etmiyoruz.

BAŞKAN - Evet, hakaret ediyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz tarafsızlıkla yöneteceksiniz, böyle bir şey olmaz.

BAŞKAN – Ben, Türkiye Cumhuriyeti’ni temsilen burada oturuyorum şu anda, evet.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Sözlerine açıklık getirecek.” dedik.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Hükûmetin yardım ve yataklık yaptığını iddia ediyorum, açıkça iddia ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Söz vermeyecek misiniz?

BAŞKAN - Vermeyeceğim söz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Konuşmalarımızı çarpıtıyorsunuz burada. Böyle şey olabilir mi?

BAŞKAN - Aynı şeyi söyledi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Türkiye Cumhuriyeti’ne kim hakaret etmiş?

BAŞKAN - Evet, öyle söyledi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Böyle yönetemezsiniz.

BAŞKAN - Allah Allah!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Olmaz.

BAŞKAN - “Yataklık ediyor.” dedi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakın, böyle yapamazsınız, gerçekten yapamazsınız.

BAŞKAN - Siz buna karar veremezsiniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Usul hatası yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Açın, usul tartışması açın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Açıyoruz.

BAŞKAN - Ne bağırıyorsunuz canım? Ne bağırıyorsunuz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkanım, usul tartışması...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Böyle şey yok, böyle keyfî yönetemezsiniz.

BAŞKAN – Hiç keyfî yönetmiyorum, İç Tüzük’ü uyguluyorum, gayet...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Usul tartışması açıyoruz.

BAŞKAN – Açın, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ayıp be! İnsan kendi ülkesine hakaret eder mi ya?

AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) - Hanımlara saygınız bu kadar mı arkadaşlar?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Allah Allah!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Böyle şey olur mu ya? Ali kıran baş kesen sanki ya!

AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – “Grup Başkan Vekiline saldırıldı.” diyorsunuz, Başkana niye baskı yapıyorsunuz?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne baskısı ya? Yapacağız tabii ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Böyle bir şey size yapılırsa...

AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) - Ayıp değil mi? Ayıptır ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Hayır, orada CHP’li bir başkan vekili otururken size yapsa ne yapacaksınız?

BAŞKAN – Ben İç Tüzük’ü uyguluyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hüküm veremez bir kere tartışmalarla ilgili.

BAŞKAN – Ben “Sayın Baydar’a söz vermeyeceğim.” demedim, “Açıklama yapacağım.” dedi “Yerinizden bir dakika söz veriyorum.” dedim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Biz Hükûmete her şeyi söyleriz. Siz, bizim Hükûmete söylediklerimiz hakkında yorum yapamazsınız.

BAŞKAN - Sayın Altay, siz de bana bağıramazsınız.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Siz bağıırıyorsunuz. Aç mikrofonu, bağırmayayım.

BAŞKAN – Evet, bağıramazsınız. Bakın, ben gayet sakin konuşuyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Allah Allah!

BAŞKAN – Gayet sakin konuşuyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Öyle şey olur mu ya?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aslında, kusur bende, ayağa kalkmakta yarım saniye geciktim. O sırada, Sayın Baydar’a söz verdiniz ve Sayın Baydar’ın ifadesinden aslında hepimizin bildiği, buz gibi bir kürsüden cevap hakkını yerinden konuşmaya çevirmeye çalıştınız. Bütün mesele şu, bizim şu andaki itirazımız şu: Arkadaşımız bir cümle söyledi. AKP Grup Başkan Vekili o cümleye bir yorum yaptı ve bunu özür dilemeye muhtaç bir ifade olarak söyledi.

BAŞKAN – Evet.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Burada bu arkadaşımızı konuşturamazsınız...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Konuşturmuyor.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Yerinden açıklasın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir dur ya.

BAŞKAN – Ben yerinden söz veriyorum arkadaşınıza.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ya Özgür, her şeye bu kadar konuşmak zorunda değilsin kardeşim ya.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakın, arkadaşımızı konuşturamazsınız...

BAŞKAN – Arkadaşınızı konuşturmamazlık yapmıyorum, yerinden söz veriyorum.

AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – Maksudınız üzüm yemekse açıklama yapsın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakın, kürsüye çıkmasına izin vermezseniz...

BAŞKAN – Yerinden söz veriyorum. Takdir yetkim, lütfen bırakın ben takdir edeyim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, Sayın Başkan. Bunu biz eğer yerinden izaha muhtaç bir şey gibi kabul edersek buradaki grup başkan vekilinin ifadesi hüküm niteliği taşır. Bizim buna itirazımız olduğunun... Açıkça kürsüden cevaplanacak bir sataşma olarak görüyoruz. Görmezseniz o zaman bir başka şey talep edeceğim ama bir kez daha Sayın Metin Lütfi Baydar’ın bu sataşmaya kürsüden cevap verme hakkının verilmesini istiyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ne ilgisi var ya? Ne ilgisi var? Grup başkan vekili yerinden söyledi, otururken söyledi zaten.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Özgür Başkan, kendisi diyor. Sataşma yok.

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Ne sataşması?

BAŞKAN – Arkadaşınıza yerinden bir dakika söz veriyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Usul tartışması açıyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun, açın.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Lehte.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aleyhinizdeyiz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Lehte.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Aleyhte.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Lehte.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aleyhte.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Aleyhte.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Lehte ben bağırdım önce, tutanaklara bakın.

BAŞKAN – Lehte Mehmet Muş.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tutanaklara bakın.

BAŞKAN – Aleyhte mi Haydar Akar?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Haydar Akar lehte...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Lehte istedim Sayın Başkan, herkesten önce ben bağırdım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Haydar Akar lehte dedi ve herkesten önce bağırdı.

BAŞKAN – Lehte diye mi bağırdı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet, ilk önce.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, ilk önce ben bağırdım, tutanaklara bakabilirsiniz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, ikisini biz aldık.

BAŞKAN – Ama en önce Sayın Doğan Kubat dedi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hayır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, tutanaklara bakalım.

BAŞKAN – Tamam, tutanaklara bakacağım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Herkesten önce bağırdım.

BAŞKAN - Tamam, tutanaklara bakacağım ve usul tartışmasını açacağım tutanaklara bakıp, tamam, peki.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, usul tartışması, usul her şeyden önce gelir ilkesi gereğince usul tartışması aşılmadan, tükenmeden devam edemezsiniz. Üç dakika ara vereceksiniz, tutanaklara bakacağız, başka türlü çaresi yok bunun. Usul her şeyden önce gelir. Usul esastan önce gelir.

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) - Hadi ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ben size dedim ki: “Usul tartışması açma hakkınız bakidir.”

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Öyle olmaz.

ABDULLAH BAŞCI (İstanbul) - Yeter be! Yeter.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Bağırma be! Ne diyorsun ya?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen ne diyorsun ya?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen.

ABDULLAH BAŞCI (İstanbul) – Haddinizi bilin, yeter be! Ayıp be!

Millet sizi görüyor ya.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

ABDULLAH BAŞCI (İstanbul) – Ortak çalışıyorsunuz, herkes bunu biliyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Otur tamam, görüyorsa görür; sen ne diye darlanıyorsun? Millet görüyorsa görür, sen ne diye darlanıyorsun?

ABDULLAH BAŞCI (İstanbul) – Devamlı bağıırıyorsunuz, ne bağıırıyorsunuz?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Otur orada hadi, senden mi izin alacağız ne yapacağımızı?

ABDULLAH BAŞCI (İstanbul) – Ayarlarınız kaçtı sizin ya.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hadi ya!

ABDULLAH BAŞCI (İstanbul) – “Lan” deme lan! Benim asabımı bozma!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – “Lan” sensin, “lan” sensin!

ABDULLAH BAŞCI (İstanbul) – Terbiyeli konuş!

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum

Kapanma Saati: 16.08

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.32

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 63’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Biraz önce Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına konuşan Sayın Baydar, konuşması esnasında -tutanaklar henüz gelmediği için net olarak söyleyemeyeceğim- ya Türkiye Cumhuriyeti’nin veya Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetinin DAEŞ’e yardım ve yataklık yaptığını söyledi. Bunun üzerine Sayın Muş söz alarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti veya devletinin yardım ve yataklık yapmayacağını, yapamayacağını belirtti. Sayın Baydar tekrar söz istedi. Sayın Baydar’a sordum, “Açıklama yapacağım.” dedi. Tüzük’e göre açıklamanın yerinden yapılması gerekiyordu. Yerinden söz verdim, kabul etmedi. Sataşma-yerinden söz şeklinde bir usul tartışması talebi oldu.

Usul tartışmasını açıyorum.

Her partiden birer kişiye söz vereceğim.

Sayın Özgür Özel, aleyhte?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Metin Lütfi Baydar’a devrediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, sizin talebiniz var mı?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Vardır Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Lehte mi, aleyhte mi olacak?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Aleyhte, fark etmez.

BAŞKAN – Sayın Akçay, bu durumda size de aleyhte dönüyor.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Fark etmez efendim.

BAŞKAN – Ona göre konuşmanızı tanzim edersiniz.

Evet, usul tartışması açıyorum.

Lehte Sayın Mehmet Muş’a söz veriyorum.

Buyurun Sayın Muş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı’nın, Aydın Milletvekili Metin Lütfi Baydar’a sataşma nedeniyle söz hakkı vermemesinin İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada bizim itiraz ettiğimiz talihsiz bir cümle sarf edilmiştir, buna bir itirazımız söz konusu olmuştur ve siz de bu bizim itirazımıza yönelik bir düzeltme yapılacağını hatibin bildirmesi üzerine yerinden söz vereceğinizi ifade ettiniz. Bu aslında yerinde bir tutumdur. Çünkü -ortada- sataşma değil, açıklama, izahat yapmadan dolayı bir söz istenmiştir ve yerinden bir dakikalık bir söz verileceği söylenmiştir. Kaldı ki ben de yerimden bazı şeyleri ifade ettim. Bu açıdan, tutumunuzun doğru olduğunu, yerinde olduğunu ifade etmek isterim.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulumuza birkaç şeyi hatırlatmak istiyorum. Bakınız, bizler siyasi partileriz, pek çok konuda birbirimizi eleştirebiliriz, politikalarımızı beğenmeyebiliriz ama ülkemiz, devletimiz, milletimiz söz konusu olduğu zaman kelimelerimize, cümlelerimize biraz dikkat etmemiz gerekir.

Şimdi, FETÖ’cülerin yürüttüğü bir kampanya vardı “Türkiye, DAES’e silah veriyor.” diye. Bu hainler, bu propagandayı Batılı ülkeler nezdinde Türkiye’yi zora sokmak için yapıyorlardı. Bu iftiranın ve hainliğin patenti FETÖ’ye aittir, bunu unutmamak lazım. FETÖ’nün Türkiye’ye attığı bu iftiranın bu Meclis çatısı altında dillendirilmesi kime hizmet ediyor, onu da milletimizin takdirine bırakıyorum. Kaldı ki, değerli milletvekilleri, 50 ülkeden oluşan bir koalisyon kuruldu, beş yıldır DAES’e karşı mücadele ediliyor. DAES geriletilibildi mi veya ne kadar geriletilibildi? Yaklaşık beş aydır Fırat Kalkanı operasyonu yürütülüyor ve DAES’e en ağır darbeyi vuran, Türk devletinin Silahlı Kuvvetleri olmuştur. Bu açıdan, böyle bir suçlamayı kabul etmek mümkün değildir. Bu ülkede, bu Meclis çatısı altında söylediğimize dikkat etmemiz lazım. Kaldı ki ABD’nin seçilmiş Başkanı Donald Trump bile DAES’i kuranların ABD yönetiminde olduğunu söylüyor. Bunu, Amerika Birleşik Devletleri’nin seçilmiş Başkanı söylüyor, bugün görevi devralacak. O bunları söylüyorken kimsenin kalkıp da Türkiye’yi suçlamak gibi bir cümleyi sarf etmesi kabul edilemezdir.

Değerli milletvekilleri, Türk milleti ve Türk devleti ilelebet bu topraklarda yaşayacaktır. Siyasi eleştiriler başkadır, devletimize, milletimizin birliğine karşı söylediğimiz temelsiz iftiralar farklıdır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Devleti, milleti suçlayan yok, AKP’yi suçlayan var. Onu birleştirmeyin, AKP ayrı, devlet ayrı.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Şu an yürütülen operasyonlarda, El Bab’da bugün 5 şehidimiz var. Ben şehitlerimize Cenab-ı Hakk’tan rahmet diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Muş.

Aleyhte, Metin Lütfi Baydar konuşacak.

Buyurunuz Sayın Baydar. (CHP sıralarından alkışlar)

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sayın grup başkan vekilinin başlatarak Sayın Meclis Başkanının da devam ettiği anlayış, esasında, bizim, getirmek istediğiniz anayasaya niçin karşı çıktığımızın göstergesidir. Bizim eleştirdiğimiz AKP Hükûmetidir. Siz devlet değilsiniz, devlet hepimiziz, sadece Hükûmet yok devlette. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN BASRÎ KURT (Samsun) – Vesayetçiler de var değil mi? Yıllardır sahip çıktığınız vesayetçiler var devletin içinde.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Devamla) – Eleştirilerinizi ve karşı çıkışlarınızı devletin herhangi bir... Devletin en ufak bir teline zarar gelmemesi için Cumhuriyet Halk Partisi Grubunda, kanının son damlasına kadar şehit olacak insanlar var burada. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Yalan, yalan! Yalan söylüyorsun! Hepsı yalan!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Hiç doğru değil.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Devamla) – Evet, sözlerimin arkasındayım. AKP Hükûmetinin, ben söylemiyorum, çok yakın arkadaşınız Putin Lahey Adalet Divanına başvurarak söyledi İŞİD’e yardım ve yataklık yaptığınızı. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Yalan, yalan, hepsi yalan!

METİN LÜTFİ BAYDAR (Devamla) – Ya, yalan olabilir, söyleyin, madem bu kadar yakınsınız Putin’le, Lahey Adalet Divanına vermiş olduğu davayı geri çeksin. Ben söylemiyorum.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Hep başkanının ağzıyla konuşuyorsunuz. Bir tek bu milletin ağzıyla konuşmuyorsunuz. Biraz milletin ağzıyla konuşun, kendi ağzınızla konuşun.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Milletin ağzıyla konuşacak hal var mı onda?

METİN LÜTFİ BAYDAR (Devamla) – Ondan sonra, Hakan Fidan’ın açıklaması var. “Suriye’ye silah dolu 2 bin tır gönderdik.” diyor, Hakan Fidan kendisi söylüyor bunu. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kim o ya? Hakan Fidan Kim?

METİN LÜTFİ BAYDAR (Devamla) – “Türkmenlere gitti.” dediniz ama ne oldu? Başbakan Yardımcısı Sayın Tuğrul Türkeş ne dedi? “Bunun Türkmenlere gitmediğini biliyoruz.” (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Tuğrul Türkeş’e soracaksınız, nereye gittiğini Tuğrul Türkeş’e soracaksınız.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Türkmenlere gitti, Türkmenlere.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Hepsini de iftira!

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Bu laflar bayatladı, bayatladı bunlar.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Devamla) – Sizin, bakın, Lahey Adalet Divanındaki davanın dışında, Amerika’da Kuveyt Türk aleyhine açılmış olan davada...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Millet dinlesin, bunların ne olduğunu, bırakın konuşsun.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Devamla) - ...İŞİD’e yardım ve yataklık yapıldığı ve oraya para ve finans verildiğine dair dava var Amerika’da, bunu söyleyeceksiniz, bunlara cevap vereceksiniz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sadece İŞİD’e yardım ve yataklık yapmıyorsunuz. Bakın, 15 Temmuz öncesi MİT size yazılı bir belgeyle...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, milletin kürsüsünden Türkiye’ye düşmanlık yapılıyor, lütfen müdahale edin.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Devamla) - ...1.710 FETÖ’cünün olduğunu ve bunların alınması gerektiğini söyledi ama siz bunları 15 Temmuzdan önce görevden almadınız. Sadece FETÖ’ye değil, PKK’ya da yardım ve yataklık ettiniz. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Açılım süreci boyunca Oslo görüşmelerinde “Sizi rahatsız eden emniyet müdürü var mıdır, vali var mıdır?” diye söyleyen sizlersiniz, bunların hepsi kayıttadır.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu devleti bu Meclisin hükûmeti yönetiyor. Bu Hükûmet hepimizin.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Yazıklar olsun size!

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Size yazıklar olsun!

METİN LÜTFİ BAYDAR (Devamla) - O “Yazıklar olsun!” sizedir. (CHP sıralarından alkışlar) O yüzden, devlete sahip çıkmak adına...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Kumpasçılarla beraber kol kola yürümeyin.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Devamla) - ...AKP Hükûmetini tabii ki sonuna kadar eleştireceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baydar.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Bu ülke bu kadar ihanet görmedi be. Senin söylediklerin kadar ihaneti yaşamadı bu ülke.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, burada Metin Bey’in dile getirdiği iddialar geçmişte de başka sözcüler tarafından söylendi. Zabıtlarda bunlara karşı cevaplarımız mevcuttur. Kökten reddediyoruz, kayıtlara geçiriyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Tırlarla kim silah gönderdi, kim?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Boş konuşuyorsun be.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, lehte konuşacaksınız.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Bakalım Yıldırım ne diyecek. CHP’li bunları dedi, bir de HDP’li ne diyecek, bir dinleyelim bakalım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yıldırım. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın milletvekilleri...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, lütfen uyarın. Daha kürsüye çıkmadım, “Bakalım Yıldırım ne diyecek” diyor. Lütfen Çavuşoğlu’nu uyarın.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Grup Başkan Vekilini kürsüye davet ettim, Sayın Ahmet Yıldırım’ı, lütfen dinleyelim.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Bu kadar ön yargılısın işte sen. Daha kürsüye çıkmadan hüküm koyuyorsunuz ya.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Lütfen uyarın Naci Hoca, lütfen uyarın.

BAŞKAN - Sayın Yıldırım, lütfen kürsüye geliniz ve Genel Kurula hitap ediniz, kürsüden cevap verirsiniz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın milletvekilleri...

Buyurun.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Daha önce söyledim, attığın iftiraların altında kalmış bir müfterisin sen.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Şimdi bunu bekliyordum senden, hadi bakalım, şimdi ben söyleyeceğim...

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Şunu söylüyorum: Gelin kürsüye; akılla, izanla, bilimle, ahlakla, vicdanla, ne lafinız varsa söyleyin ama ispatlayamayacağınız iddialarla, boş konuşarak böyle burayı provoke etmeyin Sayın Çavuşoğlu.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Şimdi bitir, ben öyle söyleyeceğim.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Şimdi şunu söyleyelim ben; Sayın Başkan, bakın, biz özellikle yönetiminizin tarafıllığı hakkında usul tartışması açılırken şundan ötürü söz alıyoruz: Zaten burada muhalefet partileri kiminle ilgili eleştiri yaparsa yapsın sanki AKP Grubuna dönük eleştiriymiş gibi sataşmadan söz alıyorlar ki bu İç Tüzük’e açık aykırıdır. Cumhurbaşkanına eleştiri, AKP Grubundan sataşma; Hükûmete eleştiri, -Hükûmet üyeleri burada- AKP Grubundan sataşmadan söz alınıyor ki bu ciddi bir usul eksikliğidir.

Bir diğeri, şunu söyleyelim: Bugün Fırat Kalkanı operasyonu yapılıyor diye geçmiş dönemde o operasyonun hedefleriyle hiçbir ilişkinin kurulmadığını kimse iddia edemez.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) - Sayın Başkan, usul mü tartışıyoruz?

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Bunun bariz bir örneği var, örneğini vereyim: Siz bugün Fetullah Gülen hareketini terörist ilan ettiniz diye, onlar bu ülkeye büyük bir alçak kalkışma içerisine girdi diye sizin onlarla on beş yıl boyunca canciğer kuzu sarması ilişkinizin olmadığı anlamına gelmez.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - HDP'nin PKK'yla ilişkisini tanımlar bu.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Bugün terörist oldu diye sizin hiç Fetullah Gülen hareketiyle ilişki yaşamadığınız anlamına gelebilir mi? Bakın, bugün bile Gülencilerle ilişkiniz var, bariz örnek veriyorum: Bugün alçakça siyasi operasyonlarla yakalanan arkadaşlarımız Gülencilerin, onların savcılarının, hâkimlerinin hazırladıkları iddianameler ve dosyalarla içeride. Size dokununca terörist oluyorlar ama sizin dışınızdaki yapılara dönük bunlar operasyon yapınca, iddianame hazırlayınca, kumpas içinde olunca hiç sorun yok. On beş yıl boyunca bütün toplumsal muhalif dinamikler bas bas bağırdı; akademisyenler bunların örgütlenmesine karşı çıktı; yargıda, Emniyette, sosyal alanda, toplumsal alanda, bütün topluma kan kusturduklarında siz canciğer kuzu sarmasıydınız.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - O, HDP'nin PKK'yla ilişkisini tanımlar.

AHMET YILDIRIM (Devamla) - Bugün size yöneldi ve ucu size dokundu diye sadece terörist ilan edilmiş olması, sizin onlarla olan ortaklığınızı ortadan kaldırmaz ve hâlâ bugün arkadaşlarımızın... Bakın İdris Baluken'in iddianamesini hazırlayan, Sayın Eş Genel Başkanımızın 6 iddianamesini hazırlayan savcılar, bugün o cemaatin üyeliğinden içerideler. Siz bu kadar ortakısınız. Sadece size dokunduğu zaman onlar terörist oluyorlar, sizin dışınızdaki yapılara dönük var olan angajmanlarında ise bütün ortaklığınız devam ediyor diyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Tutumumun aleyhinde Sayın Erkan Akçay konuşacak.

Buyurun Sayın Akçay. (MHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biraz evvel aldığımız habere göre, maalesef El Bab'ta 5 şehidimiz ve 9 yaralımız var. Bunların, bu hadiselerin, tabii, bize verdiği çok önemli mesajlar var. Öncelikle, şehitlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet, yarılarımıza acil şifalar diliyoruz ve milletimizin başı sağ olsun diyorum.

Değerli arkadaşlar, biraz evvel, çok Değerli Aydın Milletvekilimiz Sayın Metin Lütfi Baydar'ın konuşmasını dikkatle dinledim. Ben Erkan Akçay olarak şunu rahatlıkla ifade edebilirim ki: Sayın Metin Lütfi Baydar, milli konularda, özellikle ülke ve devlet konularında hassasiyeti olan değerli bir arkadaşımızdır, ben bunu kişisel bir kefaletle çok rahat söyleyebilirim. Kendilerinin Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini böyle ağır bir töhmet altında bırakacak, sıkıntıya sokacak ve zor duruma sokacak bir kastının olduğunu asla düşünmüyorum ancak kullandığı bir ifade haklı olarak Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun da tepkisini çekmiştir. Değerli Grup Başkan Vekili arkadaşımız Sayın Mehmet Muş da satışmadan söz almak suretiyle gerekli cevabı verdi ve kendisini özür dilemeye davet etti ve akabinde de Sayın Baydar bir açıklama yapacağını ifade etti. Sayın Başkan da bunun satışmadan değil de açıklamadan dolayı istendiğini gerekçe göstererek yerinden söz

vereceğini ifade etti. Ben arzu ederdim ki keşke Sayın Başkan kürsüden verseydi. Eğer kürsüden bu tartışma olsaydı aradan geçen bu zamanı herhâlde tamamlamış olacaktık, Sayın Lütfi Baydar da bir dakikada değil de iki dakikada meramını ifade etmiş olacaktı ve gerekli ifadelerini de...

Tabii, bu gerilim ve tansiyonu artıran polemikler devam ediyor. Yani, bu siyasi polemik ve ithamlarda çok daha dikkatli olmamız gereken günlerden geçiyoruz değerli arkadaşlar ve geldiğimiz noktada bu bizim için büyük bir sorumluluk hâline gelmiştir. Nihai bağlamda, birileri, bazı güçler Türkiye üzerinden Türkiye'yle yüz yıllık hesabını görmek istiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla) - Gündelik birtakım siyasi kaygılara girerek birbirimize âdeti düşmanca birtakım söylemlere girersek hata ederiz.

BAŞKAN – Sayın Akçay, teşekkür ederim.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Biz birbirimize düşman değiliz, bütün gruplar birbirine siyasi rakiplerdir.

Bu çerçeve içerisinde görüyorum Sayın Başkan. Usul tartışmasındaki kanaatlerim bunlardır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, Sayın Baydar'a kendi talebi doğrultusunda İç Tüzük'ün 69'uncu maddesine göre değil, 60'ıncı maddesine göre yerinden kısa açıklama hakkı kapsamında söz verme şeklindeki tutumum değişmemiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O zaman vereceksiniz İç Tüzük 60'a göre söz, tutum değişmediyse.

BAŞKAN – Ayrıca, amacı hasıl olmuştur, kürsüden üç dakika konuşmuştur.

Ayrıca, 26 ve 27 Ocak 2016 tarihli 32 ve 33'üncü Birleşimlerde yapılan usul tartışmaları sonucunda, satışmadan söz vermede Başkanın takdir yetkisi olduğu yönünde, oturumu yöneten başkanlar tutum sergilemişlerdir. Bunu da Genel Kurulun bilgisine sunuyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- HDP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, AKP Hükümetinin Türkiye dış politikasında sergilediği tutarsız ve ilkesiz yaklaşımlarının Türkiye'deki iç ve bölgesel siyasal alandaki olumsuz sonuçlarının açığa çıkarılması ve ilkeli bir dış politikanın oluşturulması amacıyla 28/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2017 Cuma günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin aleyhinde son olarak Bursa Milletvekili Sayın Hakan Çavuşoğlu konuşacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Halkların Demokratik Partisi grup önerisi aleyhinde söz aldım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Daha önceki birçok birleşimde burada Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Ahmet Yıldırım'la karşılıklı olarak birbirimize birtakım sözlerimiz olmuştur ve ben Muş'ta yaşanan bir hadise üzerinden kendisiyle ilgili bazı bilgiler beklediğimi, kendisinin bu konuya bir açıklık getirmesini ifade etmiştim. O da buna mukabelede bulunmak suretiyle demişti ki: "Bununla ilgili herhangi bir şey söz

konusu değildir. En ufak bir polis fezlekesi, en ufak bir savcılık tutanağı söz konusuysa -açık açık, bakabiliriz de- ben istifa edeceğim.” Ben şimdi burada, soruşturması gizli yürütülen bir konuyla ilgili olarak ne bir fezleke göstermek niyetindeyim ne de savcılıkla ilgili bir belge göstermek niyetindeyim.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sen anlat, hikâyeni anlat.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Ancak, söylemem gereken şeyleri sadece size buradan okumak istiyorum ve bütün bu hususu kamuoyunun takdirine bırakacağım. Dolayısıyla, son zamanlarda yapılmakta olan yargısal faaliyetlerle ilgili olarak, buraya çıkan sözcülerin, özellikle, bu faaliyetlerin bir suç isnadına konu olamayacağını; bilakis, bunların milletvekili faaliyetinden dolayı olduğunu ifade ettiklerini gördüğümüzde burada okuyacaklarımın bir milletvekili faaliyeti olup olmadığını da bütün bir Meclisin takdirine bırakacağım.

“14/6/2016 tarihinde güvenlik güçleri ile PKK/KCK terör örgütü mensupları arasında çatışma meydana gelmiş, terör örgütü mensubu ‘Özgür Brusk’ kod adlı E.Ö. ölü olarak ele geçirilmiştir. Bulanık Belediyesine ait cenaze aracı ile araca eşlik eden konvoyun Muş-Bingöl kara yolu üzerinde, Muş merkez Kepenek köyüne gömülmek üzere il merkezine giriş yapacağı bilgisi üzerine Muş Emniyet Müdürlüğünün 15/6/2016 tarihinde gerekli güvenlik tedbirlerini alarak Muş-Bingöl kara yolu üzerinde bulunan Çiftlik Uygulama Noktası’na alınmıştır.

Cenaze aracı konvoyuna eklenen 4 araç ve içerisindeki kişilerin yapılan sorgulamalarda arama kayıtlarının bulunmadığının tespit edildiği, cenaze nakil aracında cenaze nakil evraklarının tam ve eksiksiz olduğu anlaşılmıştır. Ölü olarak ele geçirilen terör örgütü mensubunun cenaze konvoyunda gerekli kontrolleri yapmak amacıyla saat 14 sıralarında 06... plaka sayılı bir aracın içerisinde 4 kişinin olduğu görülmüştür. Yapılan kontroller esnasında, yol kontrolü sırasında emniyet şeridi üzerinde bulunan 06 plaka sayılı araç içerisinde ön koltukta oturan U.D. isimli şahıstan görevlilerce kimliğini ibraz etmesinin istenildiği, şahıs, görevlilere hitaben aracın milletvekili aracı olduğunu, kendisinin milletvekilinin koruması olduğunu ve araçta arka koltukta Halkların Demokratik Partisi Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın olduğunu beyan etmesi üzerine...”

AHMET YILDIRIM (Muş) – Çok komiksin.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...aracın arka kısmında, cam kenarında Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın olduğunun görüldüğü, araçtaki diğer şahısların kimlikleri istenildiğinde U.D. isimli şahsın bel kısmında bir silah olduğunun fark edildiği, bu silaha ilişkin ruhsat ve ruhsat bilgilerinin istenilmesi üzerine U.D. isimli kişinin görevlilere hitaben ‘Silah, Milletvekili Ahmet Yıldırım’a ait ancak silahı ben taşıyorum.’ demesi üzerine şahıstan tekrar silahın ruhsatını ibraz etmesinin istenildiği, şahsın bunun üzerine görevlilerin yanında, belinde bulunan silahı çıkartarak arka koltukta oturan Milletvekili Ahmet Yıldırım’a uzattığı ve bahse konu silahın Milletvekili Ahmet Yıldırım tarafından...”

BURCU ÇELİK (Muş) – Yalan söyleme! Yalan söylemeyi bırak artık. Ayıp, ayıp!

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, ne anlatıyor, hangi belgeyi anlatıyor Sayın Başkan?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Nedir bu? Hangi şeyden alınmış?

BAŞKAN – Belgesini söyleyecek herhâlde.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hayır, Sayın Başkan...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...alınarak belinin arka tarafına konulduğu görülmüştür.”

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sonuna kadar okusun, hangi belgeyi okuduğunu söylesin.

BAŞKAN - Söyleyecek, tamam.

Sayın Çavuşoğlu...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hayır, “gizli” dedi. Yalan atıyor, iftira atıyor. Senaryo okuyor Sayın Başkan, asla kabul etmem, hangi belgeyi okuduğunu söylesin.

BAŞKAN - Sayın Yıldırım....

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hangi belgeyi okudun?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Yalan atıyor yalan! Yalancı bu adam, Boğazına kadar yalancı bu adam, yalancı!

BAŞKAN – Sayın Yıldırım...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, ben bu konunun herkes tarafından duyulması için...

BAŞKAN – Sayın Çavuşoğlu, bir dakika...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hikâye anlatıyor Sayın Başkan, böyle bir şey yok.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Siz her gün iftira atıyorsunuz bize.

BURCU ÇELİK (Muş) – Yargıya nasıl müdahale ediyor?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hem “gizli” dedi, hem “söylemeyeceğim” dedi, hem de kendi yorumunu okuyor. Yalancı bu adam, müfteri bu adam, yalancı!

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Kendi yorumu, kendi belgeleri.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım... Sayın Yıldırım, kürsüde hatip var, konuşuyor.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, hangi belgeyi okuyor bu adam?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Biraz sonra satışmadan söz alacaksınız.

BAŞKAN – Ya, bir müsaade edin.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hayır, hangi belgeyi okuyor bu adam?

BAŞKAN – Bir müsaade et.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Yalancı, yalancı bu adam!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, süre kaybı var.

BAŞKAN – Müsaade edin, sizin söz hakkınız baki.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hani dosya gizliydi, bu gizli dosyayı nereden çıkarıyor bu adam, neresinden çıkardı?

BAŞKAN – Satışmadan söz istersiniz, size cevap hakkı vereceğim, veririm zaten, vereceğim.

Devam edin, buyurun...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hayret bir şey ya! Yalancı bir adam bu, boğazına kadar yalancı. Kendi uydurduğu senaryoyu okuyor, senaryo. Üç aydır neredeydin beyefendi sen?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, satışmadan sadece söz alabilir.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Cevap verir, sonradan konuşur.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, hangi belge olduğunu söylesin, devam etsin.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “Bu olayın üzerine araçta bulunan şahıslardan dışarı çıkmaları istenilmiş ancak...”

BAŞKAN – Sayın Çavuşoğlu, siz de belgenizin ne olduğunu açıklarsanız daha sağlıklı olur.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hangi belge olduğunu söylesin, devam etsin.

BAŞKAN – Açıklayacakmış.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...aracın milletvekili aracı olması...”

MEHMET MUŞ (İstanbul) – İsteyen istediğini konuşur.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Öyle mi? Topunuz teröristsiniz(!) Hadi, isteyen istediğini konuşur. Topunuz teröristsiniz siz(!)

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...ve cenaze konvoyunda bulunmaları nedeniyle araçtan çıkmak istememeleri üzerine sırasıyla...”

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Terörist sensin, sensin terörist!

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Herkes kimin ne olduğunu biliyor.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teröristsiniz! İsteyen istediğini konuşuyor ya! Yalan atıyor, yalan!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...sağ ön koltukta oturan U.D.’nin araçtan inmesi istenilmiş...”

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Çıkar cevap verirsin.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Sayın Başkanım, anlaşılamıyor.

BAŞKAN – Siz devam edin Sayın Çavuşoğlu, Genel Kurula hitap edin lütfen.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sen de çıkar cevap verirsin.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hikâye... Hangi belgeyi okuyor?

BAŞKAN – Sayın Yıldırım...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Yalancısınız! Sen de yalancısın, o da yalancı!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Senden büyük yalancı var mı?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Uydurdun bir şeyleri, senin belgen ne?

BAŞKAN – Sayın Toğrul.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Sen durma, devam et.

BAŞKAN – Sayın Çavuşoğlu, devam edin lütfen.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “Sağ ön koltukta oturan, U.D.’nin araçtan inmesi istenilmiş...”

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, belgeyi söylesin, ne belgesi okuyor?

BAŞKAN – Daha vakti var, belki söyleyecek, otur...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...şahsın araçtan inmemek için direnmesi ve görevlileri...”

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hayır Başkan, senaryo okuyor ya, senaryo okuyor, yalan atıyor, iftiracı bu!

BAŞKAN – Tamam, size söz hakkı vereceğim, senaryo olduğunu söylersiniz. Böyle bir şey yok.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hayır, yok öyle bir şey.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Oku, oku Hakan, oku.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...araç içerisinden iteklemeye çalışması üzerine...”

AHMET YILDIRIM (Muş) – Bakın, iftira atıyor...

BAŞKAN – Böyle bir uygulama yok, lütfen.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Böyle bir şey yok, böyle şey mi olur?

BAŞKAN – Lütfen yerinize oturun.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, yedi dakikadır yalan atıyor bu adam.

BAŞKAN – Tamam, siz kalkıp yalan olduğunu söylersiniz.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hani dosya nerede, ne belgesini okuyor bu adam?

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Ben de senin hakkında bazı iddialar...

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, kürsüden konuşmacıyı indiremem, söylediği şeye katılamam, kaba ve yaralayıcı bir söz söylediye ikaz ederim. (HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ne demek yahu?

BAŞKAN – Eğer gerçek dışı bir beyanı varsa sataşmadan söz istersiniz size söz veririm.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Ben de bazı şeylerden sonra iddia edeceğim orada seninle ilgili.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Tamamen yalan olan şeyleri söylüyor.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Ne okuduğunu bir anlatsın bakalım.

BAŞKAN – Lütfen, usulü bana hatırlatmayın, benden daha iyi belki siz biliyorsunuz.

Sayın Çavuşoğlu, devam edin lütfen.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hayır Sayın Başkan, belgesi nedir?

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Cumhurbaşkanı hakkında da öyle bir sürü iddianameler var, biz de onları okuyoruz.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Yalan atıyor, hepiniz teröristsiniz siz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sen kürsüye çık her şeyi söyle...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Hayır, kendisi “açıkla” dedi, ben de açıklıyorum, bunda bir beis yok.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Devam et sen Hakan Bey.

BAŞKAN – Sayın Çavuşoğlu...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Evet, devam ediyorum arkadaşlar.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hepiniz teröristsiniz siz, teröristsin sen.

BAŞKAN – Size söz vereceğim.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Bak, bunlar terörist.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sensin terörist.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, bu adam hem yalancı hem terörist.

BAŞKAN – Size söz vereceğim, lütfen...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...Sağ koltukta oturan U.D.’nin araçtan inmesi istenilmiş, şahsın araçtan inmemek için direnmesi...”

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, belgeyi söyleyin; söylemiyor, yalan atıyor.

BURCU ÇELİK (Muş) – Yargıya müdahale, yargıya müdahale...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...ve görevlileri araç içerisinden iteklemeye çalışması üzerine şahsın kademeli güç kullanarak araçtan aşağıya indirildiği...”

AHMET YILDIRIM (Muş) – Yok böyle bir şey Sayın Başkan. Böyle bir şey var mı? Bakın, ben de iftira atarım ona, ben de söylerim onları; hikâye.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, müdahale edemem. Çıkar “Yalan.” dersiniz, “Senaryo.” dersiniz; lütfen, usulü öğrenin.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...U.D. isimli şahsın araçtan indirilmesi sonrasında milletvekiline tekrardan silahını vermesinin söylenildiği...”

AHMET YILDIRIM (Muş) – Senin ne kadar yalancı olduğunu bütün Meclis biliyor, senin partin de senin ne yalancı olduğunu biliyor.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...bu esnada aracın şoför koltuğunda oturan A.G. isimli şahsın olay yerinde bulunan görevlilerin üzerine 06 plaka sayılı aracı sürmesi sonucunda aracın ilerlemesinin emniyet güçleri tarafından engellendiği...”

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bu nasıl gizli soruşturma, sen nasıl alıyorsun madem öyle? Bu senin uydurman, senin, senin uydurman.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...ve şahsın araçtan inmesinin söylendiği, araçtan inmek istemeyen, direnen ve görevlileri araçtan iteklemeye çalışan şahsın...”

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, bir milletvekili nasıl alıyor bu gizli soruşturma dosyalarını? Yok böyle bir şey Sayın Başkan, niye uyarıyorsunuz? Biz bunu yapsak uyarırsınız ya, Allah aşkına ya!

BAŞKAN – Sayın Çavuşoğlu, lütfen konuşmanıza devam edin, bu bilgileri nereden aldığınız konusunda da lütfen bir beyanda bulunun.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Tabii, gizli dosya. Terör örgütünden mi aldın? Fetullahçılardan almış tabii, Fetullahçılardan almış.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...kademeli güç kullanılarak araçtan aşağıya indirildiği, U.D. ve A.G.’nin araçtan indirilmesi sonrasında araçta bulunan E.B. isimli şahsa araçtan inmesinin söylenildiği...”

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yalancısın, yalancısın sen!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...şahsın araçtan inmeyeceğini, kendisinin cenazeye katılacağını beyan etmesi üzerine şahsın kademeli güç kullanılarak araçtan indirildiği...”

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sen orada mıydın, orada mıydın, o bilgiyi nereden aldın? Savcının özel kalemi misin sen? İşte yargıya bu şekilde müdahale ediliyor.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...olayın akabinde, araçta arka koltukta oturan HDP Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın araç içerisinde inerek şoför koltuğuna oturduğu ve olay yerinden ayrılmak düşüncesiyle aracını hareket ettirdiği...”

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ortada bir dava yok ya.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...ve daha sonrasında aracını güvenlik güçlerinin üzerine sürmesi neticesinde milletvekiline kamera kaydına alınacak şekilde aracı durdurması...”

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kaç tane yaralı var, kaç tane, kaç tane yaralı var? “Güvenlik güçlerinin üzerine sürdü...”, uydurun...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...ve üzerinde bulunan silahı teslim etmesinin söylenildiği ancak kendisinin milletvekili olduğunu, Meclis Başkanını arayarak görüşeceğini, üzerinde bulunan silahın kendisine ait olduğunu beyan ettiği...”

AHMET YILDIRIM (Muş) – Böyle bir şey yok ya.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Uydurma, uydurma!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...görevlilere yeniden silahın ruhsatını ibraz etmesinin söylenilmesi üzerine Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın hiçbir belge ibraz etmeyeceğini söyleyerek, manevralar yaparak aracını olay yerinden...”

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Gizli tanık mısın?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...uzaklaştırmaya çalıştığı ve bu esnada emniyet tedbiri almaya çalışan görevlilerin yaralanmamak amacıyla araçtan uzaklaştıkları, yaşanan bu olay esnasında...”

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – FETÖ’nün gizli tanığı sensin o zaman, FETÖ’nün gizli tanığıydın. Sen paralelin gizli tanığıydın. Biz onları çok gördük bölgede.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “...Muş Cumhuriyet Savcısına bilgi verildiği ve Cumhuriyet Savcısı tarafından Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’a herhangi bir işlem yapılmadan salıverilmesi ve diğer kişiler A.G. E.B. ve U.D. yakalanmışlardır. Yakalanan A.G., E.B ve U.D. isimli kişiler emniyet müdürlüğünde susma haklarını kullanmışlardır.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “KCK üyesi olan E.B. Muş Savcılığının ... sayılı soruşturması dosyasından tutuklanmıştır.”

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Süresi gitti.

BURCU ÇELİK (Muş) – Yalancısın sen, gerçekten yalancısın ya.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Sayın Yıldırım, o araçta şoförün arkasında oturuyordunuz. Sizin makam aracınız olmasına rağmen neden makam yerinde oturmadınız?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, devam mı edecek? Devam mı edecek Sayın Başkan?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çavuşoğlu. Sayın Çavuşoğlu, teşekkür ederim.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Otursun.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Sizin yerinizde oturan adam hiyerarşik olarak üstünüz müydü, cevap verin.

İki...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, böyle usul mü olur?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kürsü işgali mi yapıyor?

BAŞKAN – Aşağı inip alayım mı kürsüden? Allah Allah!

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Süresi gitti ama Başkan ya. Süresi bitti.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Böyle bir usul yok Sayın Başkan ya.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kürsü işgali mi yapıyor?

BAŞKAN – Sayın Çavuşoğlu, tamamlayın sözlerinizi lütfen. Süreniz bitti, tamamlayın lafınızı lütfen.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Başkanım, süresi gitti bir sürü.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) –... Koltukta, kendi makam aracınızda şoförün arkasında otuyordunuz, normal ve mutat olan makam koltuğunuz bulunan yerde oturmanızdır, orada oturan şahısın KCK üyesi...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Makam koltuğu ön koltuk mu?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – ...olduğu söyleniyor, hiyerarşik olarak onun ne konumundasınız açıklayın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ZİYA PİR (Diyarbakır) – HDP’de makam koltuğu yok, o size mahsus.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çavuşoğlu.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Silah ruhsatını göstermediniz, size ait değil miydi? Ait değilse de neden bu şekilde davrandınız, bunu açıklayın.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Devam ettirin, devam ettirin Sayın Başkan, devam ettirin, saatlerce sürsün; yakışıyor size.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Ben, bu duygu düşüncelerle teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Çavuşoğlu, teşekkür ederim.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Bir şey söylememe gerek var mı Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sataşmadan dolayı Sayın Ahmet Yıldırım söz isteyecekti herhâlde.

Buyurun.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın, Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu’nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sıfır belgeyle konuşmuş bir müfteri ve bir yalancıyla karşılaştık. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Eğer dediklerinin... Üç ay önce aynı iftiraları attı...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Saygılı olun be!

AHMET YILDIRIM (Devamla) - ...belge istedim, aldı, kendi eliyle yazdığı notları buradan okudu. Böyle bir hukuk adamı ancak hukukun üstüne garabet düşürür. Diyor ki: “U.D.” Gidin Meclis Başkanlığının personel işlerine bakın, Umut Demir adında şoförümü göreceksiniz. Adam, daha açılmamış bir davadan “terörist olan” diyor. Senin hukukçuluğun bu kadar işte. İyi bir yalancı, iyi bir iftira...

Bütün inandığım değerler üzerine yemin ederim ki, söylediği olay üzerine açılmış bir soruşturma, açılmış bir kovuşturma, bir dava yok. Bana tebliğ edilmiş bir fezleke yok. Baştan sona yalan. Bir kere kendisi yalancılığı şöyle tescilledi: Dosya gizliydi, gizli bir dosyadan bu belgeler, bu bilgiler nasıl alınır? Ancak uydurmayla alınır.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – FETÖ’cuden alır, FETÖ’cuden.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Fetullahçılardan mı aldın? Sen gizli tanık mısın?

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Nasıl alınır? Fetullah Gülen’in önüne diz çökerek alınır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Benim bir önceki konuşmamda söylediğimiz her şeyi doğruladınız. Bakın size söyleyeyim, şu çok net: Söz konusu Fetullah Gülen’in diğer toplumsal muhalif kesimlere alçak saldırıları olunca hepiniz hizaya geçiyorsunuz. Bu yönüyle, size göre o terörist olan savcılar sizin için ne kadar mutebermiş. Size göre, o terörist olan polis şefleri ne kadar mutebermiş. Sen, hem IŞİD ruhunun hem de Fetullah Gülen ruhlu bir teröristsin, teröristsin sen! (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bravo! Aynen öyle, yanında oturan da öyle.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Alçak bir teröristsin sen! Hadi çık belge göster, hadi. Hadi bir belge göster. Yalancı!

BAŞKAN – Hakaret etmeyin birbirinize lütfen.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- HDP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, AKP Hükümetinin Türkiye dış politikasında sergilediği tutarsız ve ilkesiz yaklaşımlarının Türkiye’deki iç ve bölgesel siyasal alandaki olumsuz sonuçlarının açığa çıkarılması ve ilkeli bir dış politikanın oluşturulması amacıyla 28/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2017 Cuma günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun önerisi vardır, okutuyorum:

2.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Didem Engin ve arkadaşları tarafından, ülkemizde faaliyet gösteren esnafların sorunları ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla 19/12/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2017 Cuma günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

“Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/01/2017 Cuma günü (Bugün) toplanmadığından, Grubumuzun aşağıdaki önerisini İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili”

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Tabii tabii, Fetullahçılar tebrik edin birbirinizi. Tebrik edin Fetullahçılar birbirinizi.

(Kâtip üye Balıkesir Milletvekili Sema Kırıcı tarafından önerinin okunmasına devam edildi)

“Öneri:

İstanbul Milletvekili Didem Engin ve arkadaşları tarafından “Ülkemizde faaliyet gösteren esnafların sorunları ve çözüm yollarının araştırılması” amacıyla 19/12/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin (966 sıra no.lu) Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak...”

AHMET YILDIRIM (Muş) – Naci Hoca, Naci Hoca sizi de tebrik ediyorum iyi söz verdiniz, çok iyi. Bak listede yoktu, nasıl verdiniz sözü bir teröriste? Helal olsun size!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yakıştı size, yakıştı.

(Kâtip üye Balıkesir Milletvekili Sema Kırcı tarafından önerinin okunmasına devam edildi)

“...20/01/2017 Perşembe günlü birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.”

AHMET YILDIRIM (Muş) – Aşağılık, pespaye yalancı ya!

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup önerisinin lehinde ilk olarak, İstanbul Milletvekili Sayın Didem Engin konuşacak.

Buyurun Sayın Engin. (CHP sıralarından alkışlar)

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kanuni Sultan Süleyman, aynı zamanda süt kardeşi de olan...

AHMET YILDIRIM (Muş) – İnsanın biraz yüzü kızarır ya!

Naci Hoca, siz de inandınız mı onlara?

DİDEM ENGİN (Devamla) – Sayın Başkan, lütfen Mecliste sükûneti sağlayabilir misiniz ve süremi yeniden başlatır mısınız çünkü bu şekilde, bu şartlarda konuşmam mümkün değil.

BAŞKAN – Ben ancak ikaz edebilirim, o karar sayın milletvekillerinin.

Buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Buyurun, dinliyoruz sizi.

DİDEM ENGİN (Devamla) – Süremi yeniden başlatabilir misiniz lütfen Sayın Başkan?

BAŞKAN – Siz buyurun, devam edin Sayın Engin.

DİDEM ENGİN (Devamla) – Süremi lütfen başlatır mısınız? İncisamı...

BAŞKAN – Otuz saniye ekleyeceğim.

DİDEM ENGİN (Devamla) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kanuni Sultan Süleyman, aynı zamanda süt kardeşi de olan Yahya Efendi'ye bir mektup göndererek “Sen ilahî sırlara vâkıfısın, kerem eyle de bizi aydınlat. Bir devlet hangi hâlde çöker? Osmanlıların akıbeti nasıl olur, bir gün olur da izmihlale uğrar mı?” diye sorar. Güzel bir hatla yazılmış mektubu okuyan Yahya Efendi “Neme lazım be Sultanım!” diye yanıtlar. Kanuni Sultan Süleyman verilen cevaba mana vermekte zorlanır, kalker Beşiktaş'taki dergâha gider ve Yahya Efendi'den bu cevabın anlamını sorar. Yahya Efendi'nin cevabı, sanki bugün ülkemizde yaşanan haksızlıkları, yolsuzlukları, zulümleri bilerek ve sanki bugünkü Türkiye Büyük Millet Meclisinde Anayasa değişikliği teklifine yapılan tüm ikazları “neme lazım” diye görmezlikten, duymazlıktan gelerek, umursamazlıktan gelerek oy kullanan vekillerimizin hâli pürmelalini görerek söylenmiş gibi ibret vericidir. Yahya Efendi der ki: “Sultanım, bir devlette zulüm yayılırsa, haksızlık şayi olsa, işitenler de ‘neme lazım’ deyip uzaklaşsalar, bilenler bunu söylemeyip sussa; fakirlerin, muhtaçların, yoksulların, kimsesizlerin feryadı göklere çıksa da bunu da taşlardan başkası işitmeseydi, işte o zaman devletin sonu görünür. Böyle durumlardan sonra devletin hazinesi boşalır, halkın itimat ve hürmeti sarsılır. Asayişe itaat hissi gider, halkta hürmet duygusu yok olur. Çöküş ve izmihlal de böylece mukadder hâle gelir.” Kanuni Sultan Süleyman, kendisini böyle ikaz eden bir âlim memleketine sahip olduğu için Allah'a şükreder. Dikkatinizi çekirim, Yahya Efendi'nin ikazı için Kanuni Sultan Süleyman Allah'a şükrediyor, sizin gibi ağzını açanı zindanlara atmıyor.

Tarihte biraz daha geriye gidelim. Yıl 1215 Magna Carta. Dünyadaki anayasa hareketlerine öncülük etmiş ilk metin. Madde 38: “Gelecekte hiçbir memur inanılır şahitler göstermeden yalnız kendi açıklamalarına dayanarak bir kimseyi mahkeme huzuruna çıkaramayacaktır.” Madde 40: “Kimseye hakkı ya da adaleti satmayacağız, men etmeyeceğiz, geciktirmeyeceğiz.” Dikkatinizi çekerim yıl 1215. Yıl 2017, binlerce kişinin sosyal medya paylaşımları nedeniyle gözüaltına alındığı, aylarca hâkim karşısına çıkmayı beklediği bir ülke hâlindeyiz ve şimdi halkımızın 1808’de Sened-i İttifak’la başlayıp bugüne kadar gelen demokratikleşme mücadelesiyle edindiği tüm kazanımları bir kaleme çöpe atan ve sekiz yüz yıl önceki Magna Carta’nın bile gerisinde hükümler içeren bir Anayasa değişiklik teklifiyle karşı karşıyayız. İktidar milletvekilleri olarak yasama, yürütme ve yargıyı tek bir makamda birleştirecek kuvvetler birliğini hedefleyen, tüm devlet kurumlarındaki yöneticileri tek başına canının istediği gibi, istediği zaman atama ya da görevden alma yetkisini Cumhurbaşkanına devreden, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Bakanlar Kurulunun işlevselliğini yitireceği, şeklen var olacağı, milletvekillerinin sözlü soru sorma imkânının dahi tamamen kaldırılacağı, ne parlamenter sistem ne başkanlık, dünyada eşi benzeri görülmemiş, tutarsızlıklar içeren bu teklifi Meclise getirdiniz. Diktanın ayak seslerine alkış tuttunuz.

Ordumuz ülke dışında ağır kış koşullarında bir savaş yürütürken, ekonomik sorunlarımız her geçen gün daha da derinleşirken, yerli ve yabancı yatırımcılar açısından öngörülemez bir ülke hâline gelirken, terör olayları kontrol edilemez boyutlara ulaşırken sizler yapılan bütün görüş ve önerilere “Neme lazım.” diyerek Anayasa’mızı değiştirme gayretkeşliğinde diktaya giden yolun taşlarını döşüyorsunuz. Kibirli ve mezhepçi dış politikanızla İslam dünyası liderliğine soyunduğunuzda “Türkiye’yi Orta Doğu bataklığına sürüklemeyin.” diye uyarın Cumhuriyet Halk Partisine “Artık, kendine güvenen bir Türkiye var, oyunu biz kuracağız ve Orta Doğu’nun yeni haritasını biz çizeceğiz. Emevi Camisi’nde namaz kılacağız.” diyordunuz. Şimdi ise Suriye politikasının baştan beri büyük yanlışlarla dolu olduğunu söylüyorsunuz. Suriye bir enkaza dönüştükten, yüz binlerce kişi hayatını kaybettikten, milyonlarca aile yerini, yurdunu sefalet içinde terk ettikten sonra gelen acı bir itiraf: “Bade harabül Suriye.”

Kendi ellerinizle besleyip büyüttüğünüz FETÖ’nün de, Suriye yanlışlarınızın sosyal yapımızda yaratmış olduğu travmanın da, ülkemize ekonomik maliyetinin bedelini de halkımız elbet ilk sandıkta size ödecektir. Sanmayınız ki hafızayı beşer nisyan ile maluldür.

Bugün ise, daha vahim bir girişimde bulunarak demokrasimizi rafa kaldıracak bir Anayasa değişiklik teklifiyle affedilmez bir hata daha yapıyorsunuz. Bu teklifi hangi argümanlarla süslerseniz süsleyin, milli duyguları ne şekilde istismar etmeye çalışırsanız çalışın bu yolun diktaya çıktığı gerçeğini değiştiremeyeceksiniz. Güneşi asla balçıkla sıvayamazsınız. Hazırladığınız teklif yetmezmiş gibi önceki gün ise Anayasa’nın ilk dört maddesini tartışmaya açtınız. İstedığınız kadar “Parti görüşümüz değildir.” deyin cin bir kez şişeden çıkmıştır. Türkçemizde güzel bir deyim vardır “Dervişin fikri neyse zikri de odur.” derler. Bugüne kadar hep millet iradesinden, ileri demokrasiden bahseden AKP, şimdi demokratik kazanımlarımızın geri alınması mücadelesiyle ve ilk dört maddenin değişmesi niyetiyle suçüstü yakalanmanın telaşı içindedir. Demek ki dervişin fikri ne ileri demokrasi ne de halkın iradesiymiş. AKP, bu defolu Anayasa değişikliği teklifiyle üzerine yapışan kapkara lekeyi asla silemeyecektir. Teklif, bu Meclisten geçsin ya da geçmesin, demokrasi tarihimize bir ibret vesikası olarak zaten geçmiştir. Kapalı kapılar ardında dar bir kadro tarafından hazırlanan metni görmeden imzalayan milletvekilleriyle, eleştiri ve önerilerin görmezden gelinmesiyle, konuşmaların televizyondan canlı yayınlanması talebimizin gerekçesiz reddedilmesiyle, sivil toplum kuruluşlarına, anayasa hukukçularına, akademisyenlere söz hakkı verilmemesiyle, kifayetimizakere önergeleriyle, gizli oylamada açık “evet” oyu kullanılmasıyla bu teklif artık AKP ruhunun silinemez alametifarikası olmuştur.

Kapalı kapılar ardında hangi pazarlıkların yapıldığı elbet bir gün ortaya çıkacaktır. Aylardır devam eden olağanüstü hâl sürecinden istifade ederek ve tüm devlet imkânlarını kullanarak propaganda yapmayı, teklifin içeriği konusunda sağlıklı bilgi alma olanaklarını kısıtlayarak halkımızı yönlendirmeyi amaçlıyorsanız yanıldığınızı referandum sonucunda göreceksiniz.

Meclis Başkanlığına bugün Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak sunduğumuz araştırma önergesi, esnaflarımızın ve sanatkârlarımızın sorunlarına tüm partilerin bir araya gelerek çözüm bulması için hazırladığım kapsamlı bir önerge. Hatalı ekonomik politikalarınız nedeniyle içinde bulunduğumuz ağır ekonomik koşullardan en fazla etkilenen kesimlerdir esnaflarımız ve sanatkârlarımız ama sizler bu önergemize de biraz sonra ret oyu vererek tıpkı diğer önergelerdeki tavrınız gibi bu konuların Mecliste araştırılmasını istemeyeceksiniz.

Kadınlarımız, gençlerimiz, emeklilerimiz, esnaflarımız, işçilerimiz, emekçilerimiz, çiftçilerimiz, engellilerimiz için, kısacası toplumumuzun her kesiminin sorunlarının çözümü adına Meclise sunduğumuz her önergeyi otomatik bir refleksle reddettiğinizi halkımız görmüyor sanıyorsanız çok yanılıyorsunuz; görüyorlar ve elbet sandıkta hesabını soracaklar.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk “Cumhuriyet fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller ister.” demişti. İşte, bizler o nesilleriz; aklıyla, vicdanıyla, ülkemizin kaderini kontrolsüz ve denetimsiz olarak tek bir kişiye emanet etmek için hazırladığınız bu teklife elbet “hayır” diyeceğiz. Tüm baskılarınıza rağmen, bu topraklarda şehit olanlara manevi borçlarımızı ve gelecek nesillerimize bırakacağımız mirası hatırlayarak oy kullanacağız ve cumhuriyetimize sahip çıkacağız. Halkımızın karşısına hangi sandığı çıkartırsanız çıkartın, ister referandum ister erken seçim, bu sandık demokrasi ırmağında akıntıya karşı kürek çeken AKP’nin çöküş sandığı olacaktır.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin aleyhinde ilk olarak, Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan konuşacaklardır.

Buyurun Sayın Ayhan. (MHP sıralarından alkışlar)

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun, esnaf ve sanatkârlarımızın rahat bir nefes almasını sağlayacak, sorunlarının ve çözüm yollarının belirlenmesiyle ilgili bir araştırma komisyonu kurulmasına ilişkin önergesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun görüşlerini arz etmek üzere söz aldım. Genel Kurulu bu vesileyle saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, özellikle ifade etmek istediğim bir husus: Öncelikle, önergeyi veren ve imzası olan, burada önerge sahibi olarak konuşma yapan arkadaşı tebrik ediyorum. Gerçekten çok ciddi, önemli bir hususta önerge vermiş; bunun üzerinde durulması lazım. Dikkatle de takip ettim. Arkadaşlar bana, bu konuda benim konuşacağımı söyleyince de mutluluk duydum. Tebrik ediyorum kendisini ancak, konuşmasını izledim, bir dakika otuz üç saniye kalıncaya kadar “esnaf” demedi arkadaşımız. Bu iş ciddi bir iş, hakikaten. Ben her ne kadar aleyhinde de söz almış olsam, mutlaka bunun görüşülmesini arzu ediyorum, bir komisyon kurulmasını da arzu ediyorum; defalarca da dile getirdim, bundan mutluluk da duyuyorum. Bu önergeyi takdir ettiğimi de ifade etmek istiyorum, ancak bu hususun bu kadar geçirtililecek bir mevzu olduğu kanaatinde de değilim.

Hükûmete de bu konuda, gerçekten, defalarca söylememize rağmen Hükûmet bu işin üzerinde durmadı çünkü 12 milyon üzerinde esnafın sicil affı için buralarda dolaşması, sözünün edilmesi, bu olayın geldiği boyutlar açısından, vahametini göstermesi açısından çok önemli. Bakıyorum, Hükûmet de bu işe yeteri kadar ne yapmıyor? Eğilmiyor. İlgili bakanlardan kimse de yok.

Şimdi, esnafın durumunun, kuşkusuz, makroekonomik gidişatla ilgisi var. Büyüme negatife dönmüş, tasarruflar yetersiz, dış ticaret gerilemiş, cari açığındaki düşüş seyri yukarı doğru dönmeye başlamış, bütçe açığı büyümüş, Türk lirası yüzde 28-30 değer kaybetmiş. Esasen, ekonomik darboğazın temel bileşenleri ortaya çıkmış vaziyette. Burada adaletsiz vergiler, işsizlik ve özellikle genç işsizlikteki artış, kayıt dışılık ve sosyal hayata ilişkin çarpıklıklar eklenince Türkiye ekonomisi gün geçtikçe emsal ülkelerden negatif yönde ayrılmaya başlamış. Ekonomi politikasında rant temelli yaklaşım, üretimden uzaklaşma, işsizlik, enflasyon, artan borçluluk, yolsuzluklar, öngörülebilir bir hukuk ve adalet düzeninin olmaması ekonomik gelişmeleri maalesef olumsuz etkiliyor.

Türk ekonomisinin algısı problemlili bir hâlde. CDS primleri 11 Ocak günü 300'lü seviyelerin üstüne tırmanmış. Sıcak paraya, ithalata ve inşaata dayalı ekonomik sistem sürdürülemez hâle gelmiş. Döviz kuru almış başını gitmiş. Enflasyon, işsizlik tırmanmaya başlamış. Böyle giderse 2017 yılında ekonomideki sıkıntıların artarak devam etmesi kaçınılmaz. Bu gidişi tersine çevirmek lazım. Bu gidiş TÜİK'in millî gelir hesaplarıyla oynamasıyla düzelmez. Alandaki problem devam ediyor. Ekim 2016 itibarıyla faaliyet gösteren yaklaşık 1 milyon 700 bin esnaf ve sanatkâr var. Son beş yılda 400 bini aşkın esnaf kepenk kapatmak zorunda kalmış. Esnaf ve sanatkâr sorunları son dönemde yaşanan gelişmelerle daha da büyüyor. Ekonomideki sorunlu alanlar çoğalmış, makrosorunlar mikroölçeğe yansımış, geleceğe yönelik beklentiler tahrip edilmiş. Ekonomik sıkıntılardan dolayı ticaret ve meslek erbabımız, esnafımız ciddi sorunlarla karşı karşıya kalmış. İçinde bulunduğumuz dönemde kıt kaynakların üretim getirecek alanlara aktarılması gerekmekte. Dolaylı vergilerin yüksek oranlara çıkmış olması, bir yandan vergi ve gelir adaletini daha da bozarken öte yandan reel ekonominin dengelerini zedeliyor. Özel tüketim vergisi ise devletin kolay kazanç kapısı hâline gelmiş. Türkiye'de üretim üzerindeki vergi yükü ağır ve bu durum işletmelerin rekabet gücünü zayıflatıyor. Başta elektrik olmak üzere üretim girdileri üzerindeki vergi yükünün azaltılmasının istihdam ve büyümeye olumlu katkı sağlayacağı ve belli bir süre sonra bu kesimden sağlanan toplam vergi gelirlerinde artışlara yol açacağı hesaba katılmalı. Artan rekabet şartlarında ayakta kalmak için mücadele veren esnaf, ulaşılabilir ve ucuz finansman imkânları olmadığından gerek ürün ve hizmetlerini yenilemek gerekse büyümek için yeni yatırımlar yapmaktan da tamamen uzak.

Esasen burada kabul edilen torba yasayla KOBİ'lere dönük getirilen hazinenin zararını üsteleneceği Kredi Garanti Fonu düzenlenmesi, esnaf sicil affı, imalat sanayisi ve KOBİ'ler için kurumlar vergisi avantajları, SGK prim teşviki, iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili hususlar önemli ve gecikmiş uygulamalar. Yakın geçmişte kabul edilen torba yasayla, Kredi Garanti Fonu kefaletiyle işletmelere 250 milyar liralık kredi hacmi oluşturuldu. Daha doğrusu, hazinenin destek miktarının 25 milyar TL'ye çıkarılmasıyla bu hacimde bir kredinin yaratılması beklendiği ifade edildi. Ancak her düzenlemede olduğu gibi, bu düzenlemenin de altyapısının oluşturulmadığı, bizzat Kredi Garanti Fonu Genel Müdürünün basına yansıyan ifadelerinden anlaşıldı. Deniyor ki: "Yirmi beş yılda 24 bin civarında işletmeye destek vermişken, son üç haftada gelen başvuru sayısı 21 bin civarında."

Sayın milletvekilleri, dikkatinizi çekmek isterim. "170 kişiyle kurum hizmet veriyor, günlük 3 ila 5 bin başvuruya cevap vermeleri gerekiyor. Onlar ne yapmışlar? Basel II, basel III kriterlerine uygun olarak bankalardan oluşturulmuş reyting data temin etmişler, onları kullanıyorlarmış. Bu desteğin asıl muhatabının ihracatçılar, döviz kazandırıcı faaliyeti olanlar, imalat sanayisi ve istihdama katkısı olanlar

olması gerek ancak hedef kitlemizin bir ayağı çukurda, uçurumun kenarında firmalar değil, gelecek vaat eden firmalar olması gerekir.” diye de ifade de bulunuyorlar. Ben Denizli’nin bütün ilçelerinden “Bizim bu kredide ne şeyimiz olacak?” diye, her -Kale dâhil- birinden telefon alıyorum. Ekonomide sorunlu alanlar çoğalmış, geleceğe dönük beklentiler tahrip edilmiş.

Şimdi, esnaf ve sanatkâra nefes ve can suyu gibi değişiklik havalı isimlerle çizilen cüzi destekler, bu kesimin sorunlarını çözmekten uzak. Çözse zaten şimdiye kadar çözerdi, 12,5 milyon insan bu konuda problem yaşamazdı. Ciddi boyutta nakit donukluğu ve tahsilat sıkıntısı bulunmakta. Karşılıksız çek, protestolu senet ve sorunlu kredi tutarında yüksek artışlar görülmekte ve iflaslar baş gösteriyor. Bankalar Birliği Risk Merkezi verilerine göre, yılın ilk on bir ayında protesto edilen 900 binin üzerinde senet, parasal tutarı 10,7 milyar. Geçen yılın aynı dönemine göre ise bu senet adedi yüzde 1,7, tutarı ise yüzde 20,7 artmış. Hakeza çek de benzer durumda.

Bu çerçevede sicil affı konusunda getirilen düzenlemede Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezinde tutulan çek, senet ve kredi borçlarına ilişkin kayıtların tamamının ödenmesi veya yeniden yapılandırılması şartına bağlanmış. Sicilin temizlenmesi, kara listeden çıkartılması, finansal kuruluşların değerlendirilmesine bağlı olacak. Bu, Hükûmetin tenkidi veya bakanların zorlamasıyla makroekonomik çerçevenin düzelmesi mümkün değil. Geçmişte müteaddit defalar bu çıktı fakat mümkün olmadı. Esnafın sorunlarına çözüm için geliştirilen önerilere de dikkat etmek lazım.

Ben burada, bu önerenin aleyhine söz alsam da önerge konusundaki düşüncelerim müspet. Fakat, önergeye, herkesin ne yapması lazım? Sahip çıkması lazım, öncelikle önergeyi verenlerin işine sahip çıkması lazım.

Son bir dakika kaldı, esnaf konuşuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – Bu, yakışık alan bir durum değil.

Çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ayhan.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin...

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, biraz önce MHP’li hatip, konunun partimiz tarafından düzgün bir şekilde ele alınmadığını ve geçirilmediğini ifade etti. 69’a göre açıkça sataşmadır.

BAŞKAN – Hayır, öyle bir şey demedi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kastedilmedi efendim. Sayın Başkan, yanlış ifade ediyor.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Geçirildiğini ve hem başında hem sonunda “Öncelikle, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu bu önergeye sahip çıkmalıdır.” dedi.

BAŞKAN – Hayır, öyle bir kastı yoktu.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Nasıl böyle bir kastı yoktu?

BAŞKAN – Sadece sizin için dedi ki: “Esnaf” lafını, kelimesini son bir buçuk dakika içinde kullandı.”

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Konuyu geçirtirdi efendim, bir buçuk dakika konuşuyor. Hem önerge veriyorsunuz...

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Konunun geçirilmediğine...

BAŞKAN – Öyle bir kastı olmadığını da beyan ettiğine göre Sayın Ayhan...

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, sataşmadan söz istediğimiz zaman neden bu kadar binbir dereden su getiriyorsunuz. Çok açık bir sataşma vardır.

BAŞKAN – Benim bu konuda bir takdir yetkim var Sayın Engin. İç Tüzük’ü okursanız onu anlayabileceksiniz, öğrenirsiniz de.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Hatta müspet konuştum Sayın Başkan.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Çok açık bir sataşma vardır burada. Hem konuşmasının başında...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Müsaade eder misiniz lütfen?

Hem konuşmasının başında...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak biz bu önerenin aleyhinde söz almamıza rağmen lehinde konuştuk ve olumlu oy vereceğimizi de ifade ettik.

BAŞKAN – Evet.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – En sonunda “Yakışsızdır.” ifadesini bile kullandı Sayın Başkan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Müsaade ederseniz bu kadar da eleştirimiz olsun yani.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Evet, sonunda “yakışsız” ifadesini bile kullandı.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkan, tutanakları getirin lütfen.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök, size de söz vereceğim.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Konuşmasının sonunda...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Efendim, bizim ifademiz sizin ifadelerinizden daha düzgündür.

BAŞKAN – Sayın Engin, Sayın Ayhan bu kastı olmadığını beyan ettikten sonra...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu sataşma değil efendim, yerinden söz verin.

BAŞKAN – Sayın Akçay, müsaade edin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sataşma yok Sayın Başkan, yerinden söz verebilirsiniz.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Bire bir kürsüde ifade edilen kelimeler var Sayın Başkan.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök, sizi dinleyelim, inşallah uzlaştırıcı bir açıklama yaparsınız.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, konuşmacımızın açıkladığı görüş çerçevesinde...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Levent Bey, siz yoktunuz o zaman zaten salonda ya.

LEVENT GÖK (Ankara) – ...Milliyetçi Hareket Partisinin sayın sözcüsünün özellikle son bölümünde arkadaşımızın konuşmasının “yakışsız” olduğuna dönük çok ağır bir sataşma oldu yani bir sataşmadır.

BAŞKAN – Söylediği şey “yakışsız” lafı mıydı?

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, bakın, aynen böyle.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Efendim, öyle bir şey yok.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Tutanakları getirtin, baksın Sayın Başkan.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Allah Allah! Çok enteresan.

BAŞKAN – Peki, o zaman şöyle yapalım Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hiç şey yapmayalım. Arkadaşımız iki dakikada bunlara bir yanıt versin.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Biz özür de dileriz söylediysek, getirtin tutanakları, varsa Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Gök, bakın, Sayın Ayhan “Eğer öyle bir şey söylediysem özür de dilerim.” dedi.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – “Destekliyoruz.” dedik, daha ne diyeceğiz?

BAŞKAN - İsterseniz tutanakları getirelim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, arkadaşımız bu konuda meramını ifade edebilir.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Tabii ki yani, önergeyi hazırlayan benim.

LEVENT GÖK (Ankara) – 69’a göre söz talep ediyoruz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

LEVENT GÖK (Ankara) – Ama, bu sözler söylendi Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Gök...

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu sözler söylendi Sayın Başkanım.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkan, müspet konuştuk, daha ne istiyor?

BAŞKAN – Şimdi, bakın, Sayın Gök, size diyorum ki Sayın Ayhan: “Eğer öyle bir kastım varsa ben özür de dilerim.” diyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi, Sayın Başkanım, ondan önce...

BAŞKAN- Konuyu aydınlatmak için, müsaade edin, ben tutanakları getirteyim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Aynen öyle Sayın Başkan.

BAŞKAN - Eğer Sayın Engin hâlâ ısrarlıysa kendisine sataşmadan söz vereceğim.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Aynen, ısrarcıyım.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Yanlış bir şey varsa özür de dileriz, hiç problemimiz yok.

BAŞKAN - Vereceğim söz Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Peki.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Bir tutanaklar gelsin çünkü Sayın Ayhan: “Özür dileyebilirim.” diyor.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, hepimiz burada bu konuşmayı dinledik. Hem konuşmanın başında...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Müspet konuştum zaten Sayın Başkanım yani.

BAŞKAN – Tamam, tutanaklar gelsin, Sayın Engin’e...

LEVENT GÖK (Ankara) – Peki, tutanakları bekliyoruz.

BAŞKAN – Bekleyeceğiz, tabii, buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Yani sizden daha müspet konuştuk bu önergeyle ilgili.

BAŞKAN - Tutanakları getirin lütfen.

Teşekkür ederim Sayın Gök.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin lehinde son olarak Muş Milletvekili Sayın Ahmet Yıldırım konuşacak. (HDP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Yıldırım.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az sonra rakamlarla da ifade edeceğim üzere, gerçekten, Cumhuriyet Halk Partisinin araştırma komisyonu kurulmasıyla ilgili, bu önemli önergesiyle ilgili ciddi konuşmalar yapacaktım. Ama baştan şunu söyleyeyim ben, bütün Genel Kurulun da bunu bilmesi lazım: AKP grup yönetimi, bizim partimizin araştırma önergesiyle ilgili başta farklı isim vermişken anlaşılan o ki şu Genel Kurulu belli bir provokasyonla yürütmek istiyorsunuz Sayın Bostancı, son dakikada -Sayın Başkan da iyi bilecektir ki- konuşmacınızı belli tezviratlar, yalanlar ve iftiralar üzerine bir konuşma yapmak üzere değiştirdiniz. Bu, sizin takdiriniz, herkes kendisine yakışanı yapar. Anlaşılan, siz burayı yalanlar ve iftiralar üzerinden provoke etmeye çalışıyorsunuz. Ya değilse, son dakikada böyle bir değişikliği neden yaptığınızı gelip buradan açıklayın istersiniz çünkü araştırma önergesi görüşülmeden kırk beş dakika önce oraya verilmiş bir isminiz vardı sizin; şunu ifade edelim.

Bir diğeri: Ben kırk beş yıllık yaşamımda yirmi yılı aşkın süre akademisyenlik yaptım, üst düzey bürokraside, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyesi olarak dört yıl çalıştım, profesyonel futbolculuk yaptım, yine, sendikacılık yaptım, farklı vakıflarda görev aldım ama bütün içtenliğimle söylüyorum -muradım burada daha fazla zaman alıp burada bir polemik yaratmak değil ama- hayatımda bu kadar iftirayla, bu kadar yalanla, bu kadar mesnetsiz iddiayla karşılaşmadım, bunu içtenlikle söylüyorum. Az önce sayın hatibin burada açmış olduğu konu, benim davacı olduğum ve 3 emniyet görevlisi hakkında suç duyurusu üzerinden başlatmış olduğum davaya ilişkin bana hâlâ ulaşmamış... Benim hakkımda “14 Haziran” diyor ya, 14 Haziranda yaşanmış bir olay, tümüyle bir senaryo, bir kurgu anlatıyor burada. Bir soruşturma yok, bir fezleke yok, bir dava yok ama bu kadar yalan bu kadar ucuz atılıyorsa ben de o zaman genelleştirerek söyleyeyim: Bir iktidar bu kadar iftiraya tevessül etmeye başlamışsa çürümüştür, en hafif tabirle söylüyorum çürümüştür yani. Son dakikada konuşmacısını değiştirerek böyle bir yalan konuşma yaptırma ihtiyacı duyuyorsanız, bu siyasi iktidarın ben miadını doldurduğunu, büyük bir çürümüşlük yaşadığını söylemekten daha öte bir şey söyleyemem.

Ya değilse, ben sözümün arkasındayım. Üç dört ay önce -tarihini tam hatırlamadığım için bir şey söyleyemem- benzer iftirayı atmıştı buradan Mustafa hoca, ben demiştim ki: “Eğer bunu belgeyle ispatlarsanız, bütün Meclisin huzurunda söylüyorum, söz veriyorum, siyasi yaşamımı da sonlandıracağım, milletvekilliğinden de istifa edeceğim.” Şimdi geldi, bugün belge mi gösterdi? Resmî bir tutanak mı gösterdi? Bir delil mi gösterdi yoksa kendi el yazısıyla sizin son dakikada ona konuşma vermiş olmanızdan ötürü karalama, çalakalem yalanlar, iftiralar mı dizdi? Bunu ben yorumlamadan, daha fazla kimseyi incitmeden bütün Genel Kurulun takdirine sunuyorum.

Bir diğer husus: Hani yargının ve Emniyetin o kadar siyasallaştığı üzerinden gidiyoruz ki, bakın, dün olan bir olayı anlatayım, siz gerçekten Ankara Emniyet Müdürlüğü üzerinden araştırın benim dediğim bir gerçekliğe mi tekabül ediyor, yoksa altyapısı olmayan bir iddia mı. Bir KHK’yla kapatılan Azadiya Welat gazetesinin muhabiri Barış Boyraz -şu anda Dicle Haber Ajansının muhabiri- dün Güvenpark’ta dayakla, kaba kuvvetle polis arabasına bindiriliyor, kafasına mont bağlanıyor, tehditlerle kafasına silah dayanıyor, “Seni öldürmek için aldık.” deniyor.

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Bunun belgesi ne şimdi?

AHMET YILDIRIM (Devamla) – İşte, söyleyeceğim size.

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – En güzeli, bunları araştırınsınlar o zaman hâkimler, mahkemeler, savcılar.

BAŞKAN – Sayın vekiller, lütfen müdahale etmeyin.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Belgesi, mesela, şöyle bir şey... Benimkiyle ilgili şöyle bir şey beklerdim Sayın Ilıcalı, belgesiyle... Mesela, Sayın Çavuşoğlu gelirdi, burada derdi ki: “Bakın, bu güvenlik kamerası.” Güvenpark’taki kameralar izlendiğinde bunlar görülür. Ondan sonra, dayak sonrası götürülüp Eskişehir yolunda başka bir ekibe teslim ediliyor, o ekip de “Biz seni kurtardık.” diye Gölbaşı’nda bırakıyor. Ülkenin ne hâle geldiğini görelim.

Bakın, bir Anayasa değişikliği tartışıyoruz ve bu Anayasa’nın bu ülkenin geçmiş yüz yılını ters yüz etmek üzere kurgulandığını ve önümüzdeki on yıllarda önümüzü göremeyeceğimiz belirsiz bir geleceğe doğru bizi sürüklediğini çok farklı hatipler buradan söylediler.

Bir defa şunu söyleyelim: Anayasa paketi, bırakın muhalefeti, bu partiyi kurmuş olanları, iktidar partisini kurmuş olanları, genel başkan yardımcılığı, bakanlık, Meclis başkanlığı yapmış olanları bile tatmin etmemişken ve onların, farklı yayın organlarında bütün kısıtlamalara rağmen bu paketin bu ülke için hayırlı olmadığı beyanlarıyla mütemadiyen biz karşılaşıyorken, iktidar partisinden tamamının içine sinmemişken ve bunları onların beyanlarından anlıyorken biz bu paketin bu ülke için hayırlı olduğunu söylemekte alabildiğine zorlanıyoruz. Çünkü, Anayasa, bu ülkenin yaşamış olduğu bütün sorunlarla alakalı bir süreçte tekabül eder. Anayasa, bu ülkenin güvenlik sorunuyla alakalıdır. Anayasa, bu ülkenin iç ve dış barışıyla alakalıdır. Anayasa, bu ülkenin ekonomik problemleriyle alakalıdır. Anayasa, bu ülkede bir türlü doksan beş yıldır oturtamadığımız hukuk düzeniyle kalıcı ve onurlu bir barışla ve bu ülkenin sağlamadığı katılımcı demokrasiyle direkt alakalıdır. Anayasa, bu ülkenin dış dünyaya karşı imajıyla, prestijyle alakalıdır. Anayasa, bu ülkeyi oluşturan bütün farklılıklara rağmen 80 milyon insanın can güvenliği ve mutluluğuyla alakalıdır ama siz yarısının oyunu almak suretiyle diğer yarısını karşılaştırarak –bakın, siyasi bir rekabetten söz etmiyorum- rövanşist duygularla konumlandırarak bir anayasa süreci falan hazırlayamazsınız. Buradan hareketle söylüyorum: Evet, anayasa bu ülkenin iktisadi süreçleriyle de ilgilidir. Sayın CHP’li hatip benden önce konuşurken ülke esnafının kepenk kapatmasından Meclisin ve esnafın nasıl bir kan ağlama süreci yaşadığına dair bir önerge hazırlamış, gerekçesiyle bunu okudum. Biz öyle bir noktaya geleceğiz ki, göreceğiz, artık biz esnafın kepenk kapattığı bir ülkeden Meclisin kepenk kapatacağı bir ülkeye doğru gidiyoruz. Üstelik bu öyle bir şey ki bu Meclisin anahtarını bir kişiye ya da dar bir zümreye teslim etme süreciyle sonuçlanacak bu Meclisin kepenginin kapatılması.

Ya değilse şunu söyleyelim: Bu ülkede hâlâ toplumsal dengeleri aklıselim bir şekilde düşünen insanların varlığı bu ülkenin tek gelecek umududur. Buradan hareketle, bakın, -rakam veriyorum hiç yorum yok- şu anda bu ülkede son beş yılda kayıtlı olarak kepenk kapatan ve ticaret odalarından, esnaf sanatkar odalarından kaydını sildiren esnaf sayısı şu anda kayıtlı olan esnaf sayısının yüzde 25’i yani son beş yılda bu ülkede şu anda var olan esnaf sayısının yüzde 25’i -1 milyon 700 bine yakın esnafımız var bu ülkede- 400 binin üzerinde esnaf kepenk kapattı son beş yılda. Geri kalan yüzde 75’inin de kepenk kapatmadığı için öyle mutlu olduğunu falan düşünmeyin. Onlar ne yapıyor peki? Onlar da kapatmamış olsa bile bir çayını içmek için eğer misafir olursak, onlarla bir sohbet edersek iş yapmama gerçeğini, krediyi ödeyememe gerçeğini, ne zaman kendilerinin de kepenk kapatacağını, ticaret ve esnaf sanatkarlar odalarından kaydını sildireceği günleri bekliyorlar. Üstelik bu yakıcı gerçeklik o kadar net bir şekilde ki. Peki bütün bunlara çözüm ne? Hükümetin çözümünü hepimiz izliyoruz. Çözüm şu: İki çözüm öneriyorlar. Bir, hâlâ esnafı nasıl daha fazla borçlandırırız çözümü peşinde koşuyorlar. İkincisi ise büyük bir mucitlik örneği sergiliyorlar; özellikle enflasyonun büyüme hızını hesaplama yöntemini ve kalemlerini değiştirerek millî gelirimizi kâğıt üzerinde arttırmaya çalışıyorlar. Yani bula bula geldiğimiz çözüm bu. Örneğin Ekonomi Bakanının birkaç gün önce yapmış olduğu açıklamayı izleyenler biliyordu, izlemeyenler için ben paylaşayım. 25 Ocakta Ankara’da toplanacak olan, bu enflasyon sepetindeki gıda oranını belirleyecek kurulun, gıdanın oranını yüzde 24’ten yüzde 20’ye düşürmeyi öngördüklerini söylüyor. Yani kalemlerle oynayarak gerçek yaşama dokunmadan, insanların karın açlığını ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Teşekkür ederim.

İnsanların yoksulluğunu, çektiği acıyı, borçlarını ödeyememe hezeyanını, karın açlığını, çocuğunun rızkını götürememe mahcubiyetini çözme yerine rakamlarla, kalemlerle oynayarak millî geliri suni bir şekilde nasıl yükseltiriz, enflasyonu suni bir şekilde nasıl düşürürüz çabası içerisine girmiş. Ekonomi Koordinasyon Kurulu krize bir çözüm bulamıyor, çözüm için toplantı yapıyor, daha toplantı devam ederken dolar yükselişe geçiyor. İşte piyasaların bu ülke Hükûmetine ve Maliye yönetimine duymuş olduğu güveni bile sadece Ekonomi Koordinasyon Kurulu toplanırken hızla yükselişe geçen bu döviz kurları üzerinden de anlayabiliyoruz.

Bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, bir dakika yerimden söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı, bir dakika yerinizden.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Grup önerilerine ilişkin konuşmacıların zaman zaman değiştirilmesi yeni bir usul değil. Hatta buradan konuşmacı giderken bile son anda değişiklikler yaşanabiliyor.

Sayın Hakan Çavuşoğlu'yla ilgili orada bir sataşma vardı. Sataşma çerçevesinde söz almak yerine grup önerisi üzerinde konuşsun şeklindeki bir yaklaşımla bu değişiklik gerçekleşmiştir.

Öyle anlaşılıyor ki öncesi de olan bir tartışma burada gündeme geldi. Sayın Çavuşoğlu eleştirilerini dile getirdi, Sayın Yıldırım bunun doğru olmadığını ifade etti. Siyasetin yapacağı budur. Bundan ötesi taraflar takdir ederlerse hukuk yoluna gidebilirler. Fakat burada Sayın Yıldırım'ın bir mantığı çok dikkat çekiciydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen, bir dakika ek süre veriyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Kendisine yönelik bir eleştiriden, eleştirinin geçersizliği mantığı üzerine, bunu bütün AK PARTİ iktidarının çürümüşlüğüne bir karine olarak aldı yani tek bir örnekten AK PARTİ'ye yönelik genel bir eleştiri çıkarttı.

İlginç bir eleştirel konum muhakemesi olarak gördüm. Ümit ederim başka tür eleştirilerinde de benzeri bir dengesizlik, kişisel bir eleştiriye mukabele ederken genelleştirici hüküm çıkartan ve buraya yaslanan bir akletmeyle eleştiri dile getirmeyi çok uygun bulmadığımı ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, çok kısa yerimden...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yıldırım.

24.- *Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

AHMET YILDIRIM (Muş) – Keşke Sayın Bostancı çıkıp böyle naif bir şekilde eleştiri değil de attığı mesnetsiz iftiralara dair üç cümle söyleseydi, bütün içtenliğimle söylüyorum, burada bütün partiye dair söylemiş olduğum sözlerden ötürü özür diler, sözlerimi geri alırdım.

Kendisi de çok iyi biliyor. İletişimi de, subliminal algıyı da, kişilik katliamına götürebilecek kadar bu pespaye yöntemleri kendisinin çok iyi bildiğini düşünüyorum. Bunun bir eleştiri olmadığını, aşağılık bir yalan ve iftira olduğunu kendisinin çok iyi bildiğini düşünüyorum. Bunu kabul etmiş olsaydı, bütün içtenliğimle söylüyorum, şu iktidar partisine söylemiş olduğum bütün sözlerden ötürü özür diler, sözümü geri alırdım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Gök bir dakikalık söz istemişti, buyurun Sayın Gök.

25.- *Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Fırat Kalkanı Harekâtı çerçevesinde, El Bab'da IŞİD'in Türk askerlerine saldırması sonucu şehit olan 5 askere Allah'tan rahmet, 9 yaralıya acil şifalar dilediğine ilişkin açıklaması*

LEVENT GÖK (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bugün, Fırat Kalkanı Harekâtı çerçevesinde, El Bab'da IŞİD'in Türk askerlerine saldırması sonucu 5 şehidimizin, 9 yaralımızın olduğunu büyük bir üzüntüyle öğrenmiş bulunuyoruz. 5 şehidimiz, ana kuzuları ve 9 yaralımız, askerlerimiz, orada, ülkelerinden uzakta IŞİD belasına karşı bir mücadele veriyorlar. 5 şehit kardeşimizin hepsi uzman çavuş, hepsi askerlik alanında uzman kardeşlerimiz. Böyle alçakça bir saldırı sonucu hayatını kaybeden şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, ulusumuza ve tüm sevenlerine başsağlığı diliyorum. Yaralanan askerlerimize de yine acil şifalar diliyorum. Umuyor ve diliyorum ki Fırat Kalkanı'nda bugüne kadar 54 olan şehit sayısı bundan sonra artmaz ve askerlerimiz burnu kanamadan ülkelerine geri dönerler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şehit olan tüm askerlerimize tekrar Allah'tan rahmet diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Sayın Bostancı, siz de mi söz istediniz?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, bir dakika.

26.- *Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, El Bab'da şehit olan 5 askere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması*

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, El Bab'da teröristlere karşı Türk Silahlı Kuvvetleri insanlık adına bir mücadele veriyor. 5 şehidimiz var; 5 şehidimize, oradaki diğer şehitlerimize ve tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Başkanlık Divanı olarak, El Bab'da şehit olan askerlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Biz de Divan olarak, şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyoruz, yaralılarımıza da acil şifalar dilemekteyiz.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Didem Engin ve arkadaşları tarafından, ülkemizde faaliyet gösteren esnafların sorunları ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla 19/12/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2017 Cuma günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grup önerisi aleyhinde son olarak Denizli Milletvekili Sayın Şahin Tin konuşacak.

Buyurun Sayın Tin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; esnaf sorunları hakkında verilen Meclis araştırması önergesi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, El Bab'da şehit düşen askerlerimize Allah rahmet eylesin diyorum ve milletimizin başı sağ olsun diyorum. Ve temennim şudur ki öncelikle, Rabb'im bize, ülkemize, milletimize, askerimize güç, kuvvet versin; inşallah dış ve iç tehditlere karşı bizi muzaffer kılsın diyorum. Bütün duamız budur.

Değerli arkadaşlar, AK PARTİ olarak on beş yıldır esnaf ve sanatkârlarımızı her daim, her zaman destekledik ve bundan sonra da desteklemeye devam edeceğiz çünkü esnaflar, sanatkârlar ülkemizin direğidir.

Öncelikle, bugünkü esnaflarımızın kıyaslamasını yapmak için geçmişe de şöyle bir bakmak lazım. Geçmişte esnaflar hep tedirgindi. Neden? Çünkü siyasi istikrar yoktu. Neden? Çünkü ekonomik istikrar yoktu çünkü geleceğiyle ilgili hep tedirginlik ve korku içinde yaşadılar.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Şimdi daha perişanlar.

ŞAHİN TİN (Devamla) – Bunun örneklerini hep beraber yaşadık ve gördük. Enflasyon yüzde 70'lere dayanmış ve esnaf faiz oranları yüzde 70'lere çıkmış, gecelik faizler yüzde 7.500'lere kadar ulaşmış olan bir ekonomi içerisinde esnafların ayakta kalması ve sanatkârların kendi el sanatlarını yapmaları elbette ki beklenemezdi. Bu sebeple de, ülkenin gelişimi ve sanayisi her zaman geriye gitmiştir ya da duraklama içerisinde kalmıştır.

AK PARTİ'yle on beş yıllık yapmış olduğumuz çalışmalar ve icraatlara şöyle bir baktığımızda esnaf ve sanatkârlarımızı her alanda desteklediğimizi görmekteyiz. Buradan şu anlaşılmamalı: "Muhalefetin vermiş olduğu Meclis araştırma önergesinin AK PARTİ aleyhinde, karşısında." anlamında bir sonuç değil. Mesele şu: Biz Hükûmet olarak, Bakanlık olarak zaten esnaflarımızın gerekli haklarını ve onları her alanda, her yönde destekliyoruz ve bunun için de gayret sarf ediyoruz.

Bugünkü Türkiye'nin bulunduğu ortamı da göz önüne almamız gerekiyor. Bugün ülkemiz gerçekten zorlu bir süreçten geçmekte. Ekonomik olarak ülkemize uygulanan baskıların hep beraber farkındayız, kurları yükselterek ülkeyi ekonomik bir krize sokmaya çalışıyorlar. Aynı şekilde, daha yakın bir zaman içerisinde 15 Temmuz darbe girişimini, istila hareketini hepimiz yaşadık ve gördük.

Türk milleti olarak bunun karşısında iktidarıyla, muhalefetiyle, halkıyla beraber dimdik durduk. Bu, birlikteliğimizdi. İşte, bugün görmemiz ve anlamamız gereken, yine, Türkiye'nin bu zorlu süreci içerisinde hepimizin birlikte olmasıdır. Hepimiz birlikte bu zamanı en iyi şekilde geçirerek, ondan sonra “Esnaflarımıza ve sanatkârlarımıza neleri yapabiliriz, hangi konularda katkıda bulunuruz?” bunların araştırmasını yapabiliriz. Hiçbir problem yok, bunun aleyhinde veya karşısında değil ama AK PARTİ'nin yaptıklarını da, Hükümetimizin yaptıklarını da görmezlikten gelmek bize haksızlık olur, bunu görmemiz lazım.

Neler yaptık? Esnaf faizlerini yüzde 6'lara kadar düşürdük. Enflasyon yüzde 9'larda. Yine, 2017 yılında asgari ücret desteğimiz devam etmekte.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Esnafa verilmedi.

ŞAHİN TİN (Devamla) – Sicil affı getirdik, bundan 12,5 milyon vatandaşımız yararlanmakta. Yine, ilk üç aylık sigorta primlerinin ödemesini yılın sonuna kadar erteledik. Esnaflara can suyu verildi; 2016 yılında verildi, yine -inşallah, hayırlısıyla- 2017 yılında da esnaflarımıza 50 bin TL civarında can suyu olarak desteklememiz devam edecektir. Sanatkârların üretimini markalaştırmak adına yerel markaların oluşumu ve sınaî mülkiyet haklarının oluşumuyla ilgili de yasalarımızı çıkardık. İŞKUR'la eleman desteklerine devam etmekteyiz. SGK primlerinde, yeni işe girenlerin, yine, aylıkları ödenmekte. Yeni iş kurmak isteyenlere 30 bin lira faizsiz kredi verilmekte. Çeklerde, yine, güvenin oluşması için cezaî müeyyideler getirerek esnafımızın rahatlamasını sağladık. Genç girişimcilere 100 bin lira faizsiz kredi vererek, yine, genç girişimcilerin esnaf ve iş alanında gelişmelerini sağladık. E-ticaretin önünü açtık. KOSGEB ve esnaf ve sanatkârlarımızı bir araya getirerek iş geliştirme imkânlarını sağladık. Tabii ki, bu, ülkemizin zor bir zamanında, yine de hem sanayicimizin, üreticimizin, esnafımızın, sanatkârlarımızın yanında olarak Hükümetimiz, devletimiz onlarla beraber, birlikte bu ülkenin zorluklarının üstesinden gelmeye gayret etmekte ve devam etmektedir. İnşallah bundan sonra da aynı süreçte Hükümetimiz bununla ilgili çalışmalarını daha iyiye, daha güzele doğru getirecektir diyorum.

Grup önerisinin aleyhinde olduğumu belirterek Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, biraz önce Sayın Engin'in talebi üzerine “Tutanakları getirtip bir inceleme yapacağım.” dedim. Sayın Ayhan'a haksızlık etmek istemem.

Sayın Ayhan'ın konuşmasından bazı paragrafları okuyacağım: “Burada önerge sahibi konuşma yapan arkadaşları tebrik ediyorum, gerçekten çok ciddi, önemli bir hususta önerge vermiş, bunun üzerinde durulması gerekiyor. Arkadaşlar bana bu konuda benim konuşacağımı söyleyince mutluluk duydum. Kendisini tebrik ediyorum. Bir komisyon kurulmasını da arzu ediyorum. Bu önergeyi takdir ettiğimi de ifade etmek istiyorum.” şeklinde, son derece destekleyici bir konuşma yapmış. Daha sonra son cümle olarak da “Ben burada, özellikle bu önerge aleyhine söz alsam da düşüncelerim müspet. Fakat önergeye herkesin ne yapması lazım? Sahip çıkması lazım. Öncelikle önergeyi verenlerin işine sahip çıkması lazım.” diye bir ekleme yapmış.

Sayın Engin, burada bir sataşma yok.

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, sonrasında devamı var.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Yani çok enteresan, çok enteresan gerçekten.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir dakika...

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Bu kadar yanlı bir tutum olabilir mi?

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bakın, benim davranışımı eleştirmeyin.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Neden eleştirmiyorum? Davranışınızı tabii ki eleştirebilirim burada.

BAŞKAN – Bu konuda benim takdir yetkim var. Size takdir yetkimi kullanırım, ya söz veririm ya vermem.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Biz sizden tarafsız olmanızı bekliyoruz Sayın Başkan.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ben, burada, bir hoşgörü içinde size bir açıklama yapıyorum.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Bin bir dereeden su getirerek buradaki söylemleri görmezden gelemezsiniz...

BAŞKAN – Size açıklama yapıyorum. Lütfen... Benimle dikkatli konuşacaksınız.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – ...kulaklarınızı tıkayamazsınız. Böyle bir şey olabilir mi?

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, daha sonraki...

BAŞKAN – Benimle dikkatli konuşacaksınız.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Siz de bizimle dikkatli konuşun lütfen. Burada milletvekilleriyle konuşuyorsunuz siz.

BAŞKAN – Ben çok dikkatli ve usulüne uygun Tüzük'ü uyguluyorum. Sizden de ayrıca korkmuyorum. Lütfen...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım...

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Biz de sizden korkmuyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök'ün ricası üzerine size satışmadan iki dakika söz veriyorum, sadece Sayın Gök'ün ricası üzerine. Bu kadar.

Buyurun.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna satışması nedeniyle konuşması

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tabii, çok enteresan günleri yaşıyoruz ülkemiz bu kadar sorunla meşgulken gerçekten.

Öncelikle, birinci sözüm Meclis Başkan Vekiline. Meclis Başkan Vekilliği çok önemli bir makamdır ve bizlerin de milletvekilleri olarak beklentimiz, Meclis başkan vekillerinin, hangi siyasi partiye mensup olurlarsa olsunlar, Başkanlık Divanına geldikleri zaman tarafsız bir tutum izlemeleri ve...

BAŞKAN – Sayın Engin, satışmadan söz aldınız, ona cevap verin. Lütfen...

DİDEM ENGİN (Devamla) – ...bütün milletvekillerine karşı aynı tarafsız üslupla davranmaları. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Satışmadan söz aldınız, ona cevap verin.

DİDEM ENGİN (Devamla) – Birkaç gündür burada grup başkan vekillerimizin bile sözünü kesiyorsunuz.

BAŞKAN – O yetkim de var. Bir, İç Tüzük’ü çalışın, ondan sonra konuşalım sizinle.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, karşılıklı olmasın.

DİDEM ENGİN (Devamla) – Bu şekilde bir üslupla bizlere bin bir dereden su getirerek, sataşma olmasına rağmen, burada MHP’li milletvekili çok açık ve bariz bir sataşma yapmasına rağmen kulaklarınızı tıkıyorsunuz, gözlerinizi kapatıyorsunuz, görmezden geliyorsunuz.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Başkana saygı... Tarafsız olduğu için söz verdi zaten.

DİDEM ENGİN (Devamla) – Nasıl burada açık oy kullanıldığı zaman sessiz kaldıysanız...

BAŞKAN – Bana parmağınızı sallayarak konuşamazsınız. Lütfen Genel Kurula hitap edin.

DİDEM ENGİN (Devamla) – Tutanaklara geçmemesi için bu duruma sessiz kaldığımız, “Usulüne uygun oy kullanıyordur.” diye tutanaklara geçirip olayları görmezden geldiğiniz, kulaklarınızı tıkadığınız gibi, bunun da tutanaklara ben de geçmesini istiyorum.

Milliyetçi Hareket Partili hatip esnaflarla ilgili önergemizde konuyu geçiştirmeye çalıştığımızı ifade etti, Cumhuriyet Halk Partisinin sahip çıkmadığını. Tabii, bu duruma şaşırmanın lazım. Öncelikle Milliyetçi Hareket Partili hatiple biz aynı komisyonda görev yapıyoruz. Dolayısıyla, benim çalışmalarımı yürütürken, bir milletvekili olarak ne kadar titiz bir çalışma yaptığımı aslında kendisi de çok iyi biliyor. Dolayısıyla, esnaflarımıza ne kadar önem verdiğimizizi görmesi için gerekçe kısmını okuması yeterliydi.

Ne yazık ki normal bir süreci yaşamıyoruz. Bizler Mecliste gece, sabahlara kadar, Başkanlık hırsıyla Meclise getirilen Anayasa değişiklik teklifini görüşmek mecburiyetinde bırakıyoruz. Ben de isterdim ki gece, sabahlara kadar esnaflarımızın sorunlarını konuşalım. (CHP sıralarından alkışlar) Ekonomimizin gidişatını konuşalım, yatırımların neden durma noktasına geldiğini, işsizlerimizi konuşalım; kadınlarımızın sorunlarını, gündeme bile alınmayan önergelerimizi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİDEM ENGİN (Devamla) – ...bu önerenin neden AKP tarafından her seferinde reddedildiğini bizler de konuşmak isterdik.

BAŞKAN – Süreniz bitti Sayın Engin.

DİDEM ENGİN (Devamla) – Tabii, bugün burada bir ittifak söz konusu.

BAŞKAN – Sayın Engin, süreniz bitti.

DİDEM ENGİN (Devamla) – Dolayısıyla, Milliyetçi Hareket Partisinin bu tavrına da şaşırmadığımızı, Meclis Başkanlığının bu desteğine de şaşırmadığımızı ifade etmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Engin, İç Tüzük’ü bir okuyun. Yardıma ihtiyacınız varsa ben size yardım ederim. Benim görevlerimin ne olduğunu da birlikte bir karara bağlarız, olur mu?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

Size bir dakika süre veriyorum.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, sizin okumanız gerekir. Siz okuyun, siz siz! Kendiniz okuyun kendiniz. Siz okuyun. İç Tüzük’ü siz okuyun Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – İç Tüzük’ü öncelikle sizin okumanız ve tarafsız bir tutum izlemeniz gerekir hepimize karşı.

BAŞKAN – Sayın Akçay’a söz verdim, önce saygılı olmayı öğrenin.

Buyurun Sayın Akçay.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Saygı karşılıklıdır Sayın Başkan, karşılıklıdır, tek taraflı değildir.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sataşmadan dolayı söz istemeyeceğim.

BAŞKAN – Açılmadı mikrofonunuz.

Bir açıklama yapacaksınız, bir dakika söz veriyorum size.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan’ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasında sataşma söz konusu olmadığına ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kısa bir açıklama yapmak istiyorum.

Başta da ifade ettiğimiz gibi, Cumhuriyet Halk Partisinin bu grup önerisinin uygun ve yerinde olduğunu açıkça ifade etti hatibimiz, ben de ifade ettim. Ondan sonra, getirilen eleştiri, eğer bir parti grubu bir önerge vermişse kendi gündemi doğrultusunda bu konuşmanın yapılması gerekir düşüncesinden hareketle bu esnafın sorunlarının bir buçuk dakikayla sınırlandırıldığı hatırlatıldı. Dolayısıyla, bir sataşma falan da söz konusu değildir, bunu ifade ediyorum.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Çok da methettik üstüne Sayın Başkanım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani daha ne yapalım? Yani bu “Demek ki Milliyetçi Hareket Partisinin kaşının altında gözü var.” anlamını taşıyor. Yani bu kadar her şeyden de bir eleştiri veya sataşma çıkarmak doğru değildir. Daha fazla da uzatmaya gerek görmüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ayhan’ın destekleyici açıklamalarını bilhassa okudum.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, benim ifadem net.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

28.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı’nın bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, iki hususta itirazım var. Öncelikle, Sayın Erkan Akçay’ın ifadeleri şu, diyor ki: “Biz aslında önergeyi gördük, önergeyi de övdük ama yine de eleştirildik. Aslında mesele de tam burada, hatibimiz de onu söylemeye çalıştı. Türkiye’nin bu kadar çok sorunları varken, terör varken; esnafın, çiftçinin, işçinin sorunları varken bu Meclis bir rejim değişikliği dayatmasıyla karşı karşıya.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sistem, sistem.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O konuda sürecin tümünden, atmosferin tümünden de Milliyetçi Hareket Partisini sorumlu tutuyor, bu konuda haksız değil.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Ne demek Milliyetçi Hareketi...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aynen öyle.

Şimdi, ikinci husus şu: Sayın Başkan, siz kıdemli bir milletvekilisiniz ve bir milletvekiliyle bir Başkanlık kürsüsü arasındaki diyalogun nasıl olması gerektiğini bilirsiniz, İç Tüzük 64 var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, bir dakika ek süre veriyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama son günlerde sürekli tartışmalara müdahale edip, konuşmacıları uyarırken nezaket dilinden uzaklaşıp riyaset makamının tarafsızlığı yerine sanki bir Parlamento grubunun grup başkan vekiliymişçesine konuşma sırasında lafa karışmak, laf çakmak, verilmesi gereken bir cevap varsa onu bir başkasına bırakmadan hemen orada infaz etmek doğru şeyler değil. Milletvekilimize “İç Tüzük’ü okuyun, anlamazsanız yardımcı olurum.” yaklaşımınızı da üslup olarak reddettiğimizi, kınadığımızı ve doğru bulmadığımızı ifade ediyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yardımcı olmayacağım mı dememi isterdiniz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Oradaki maksadı anladık Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bakın, sayın milletvekilleri, herkesin sinirleri gergin olabilir, elbette ki burası çok önemli bir makam, elbette ki sizlerin oturdukları yerler de çok önemli makamlar ama değerlendirmenizi yaparken benden beklediğiniz objektifliği lütfen, sizlerin de yapmasını arzu ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben tarafım, taraf.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Didem Engin ve arkadaşları tarafından, ülkemizde faaliyet gösteren esnafların sorunları ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla 19/12/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2017 Cuma günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunacağım.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebi vardır.

Sayın Özel, Sayın Gök, Sayın Erkek, Sayın Yüceer, Sayın Hürriyet, Sayın İlgezdi, Sayın Çamak, Sayın Köse, Sayın Usluer, Sayın Arslan, Sayın Engin, Sayın Gürer, Sayın Biçer, Sayın Karabıyık, Sayın Demirtaş, Sayın Sağlar, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Şeker, Sayın Tanal, Sayın Çam.

Üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- *CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Didem Engin ve arkadaşları tarafından, ülkemizde faaliyet gösteren esnafların sorunları ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla 19/12/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2017 Cuma günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın Özel, Sayın Akçay'la görüştünüz değil mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet, evet.

BAŞKAN - Sayın Akçay, bir dakikalık konuşma için mikrofonunuzu açıyorum.

Buyurun Sayın Akçay, lütfen bir dakika içinde tamamlayın.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, yaptığı açıklaması sırasında kullandığı bazı ifadelerini geri aldığına ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, biraz evvelki görüşmeler sırasında, Cumhuriyet Halk Partisi Grubuyla satışa dediğimiz birtakım ağır ifadeler karşılıklı olarak kullanıldı. Ben, tutanakları incelediğimde de hakikaten ağır olarak ifade ettiğim, itham ettiğim ve bugüne kadar da uzun yıllardır yaptığım milletvekilliği görevi sırasında da asla ağzımdan çıkmamış birtakım ifadeleri de o gerilimli atmosferde sarf ettiğimi gördüm. Öncelikle, bütün bu sözleri geri aldığımı ifade ediyorum. Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun da bana yönelik yapılan bu ithamlar karşısında gerekli açıklamayı yapacağımı düşünüyorum ve bekliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Özel, buyurun, size de bir dakika.

30.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın ifadelerine katıldığına ve kendisinin de bazı ifadelerinden dolayı üzüntü duyduğuna ve geri aldığına ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Ben de Sayın Erkan Akçay'ın, tutanaklarda neyin yer alıp neyin yer almaması gerektiği ve hangi ifadeler geçerse ne hissettiği konusundaki ifadelerine aynen katılıyorum, aynı görüşteyiz. Onun adlandırmamasını saygıyla karşılıyorum. Bizim de adlandırmadan o ifadelerden üzüntü duyduğumuzu ve geri aldığımızı ifade ediyorum.

BAŞKAN – Grup başkan vekillerimize çok teşekkür ediyorum.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.04

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.22****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 63’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince, gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlar Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu’nun ikinci görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ**

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447 ve 447’ye 1’inci Ek) (x) (xx)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, geçen birleşimde teklifin 11’inci maddesi gizli oylama sonucunda kabul edilmişti.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun, bir dakika.

(x) 447 S. Sayılı Basmayazı 9/1/2017 tarihli 53’üncü Birleşim Tutanağı’na, 447’ye 1’inci Ek S. Sayılı Basmayazı 18/1/2017 tarihli 61’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

(xx) Anayasa değişikliği teklifinin 1’inci tur görüşmeleri 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59’uncu Birleşimlerde yapılmıştır.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın bir gün önce Mecliste yaptığı eylemin eski Genel Başkanları Deniz Baykal tarafından örgütlendiğine ilişkin açıklamalar ve paylaşımlar yapıldığına ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu açıklamalardan rahatsız olduklarına ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Dün, burada bir bağımsız milletvekilimiz tarafından kürsüde bir eylem yapıldı. O konunun içeriğine, yaşananlara ve sonrasına dair herhangi bir değerlendirmede bulunmayacağım. Ama, eylem sırasında Cumhuriyet Halk Partisinin tavrını, duruşunu, milletvekillerinin tavırlarını hepimiz gördünüz.

Bugün, bir sayın grup başkan vekilinin televizyon programında sarf ettiği birtakım sözler ve iktidar partisinden içinde bulunduğumuz büyükşehirin belediye başkanlığı görevini yürütmekte olan kişi, o eylemin önceki Genel Başkanımız Sayın Deniz Baykal tarafından örgütlendiği veya desteklendiği manasına gelecek açıklamalar ve paylaşımlarda bulunuyorlar.

Şunu net olarak söylemek durumundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şunu net olarak söylemek durumundayım: Bu konuda, Sayın Baykal'ın konuya yönelik olarak bırakın planlanması, desteklenmesi, herhangi bir yorumu dahi olmamıştır. Bu, tamamen yapılan eylemin yöneltildiği parti grubunun ve bununla ilişkili olarak o milletvekiliyle kendi kişisel bir çatışma hâlinde olan belediye başkanının kişisel durumlarını, pozisyonlarını pazarlamak üzerine yapmış oldukları bir yansımadır. Bunu reddediyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi bu tip açıklamalardan son derece rahatsızdır.

Bilgilerinize arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447 ve 447'ye 1'inci Ek) (Devam)*

BAŞKAN – Şimdi teklifin 12'nci maddesini okutuyorum:

MADDE 12 - 2709 sayılı Kanunun 119 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve kenar başlıkları metinden çıkarılmıştır.

“III. Olağanüstü hal yönetimi

MADDE 119- Cumhurbaşkanı; savaş, savaş gerektirecek bir durumun başgöstermesi, seferberlik, ayaklanma, vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma, ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması, anayasal düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinin ortaya

çıkması, şiddet olayları nedeniyle kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması, tabii afet veya tehlikeli salgın hastalık ya da ağır ekonomik bunalımın ortaya çıkması hallerinde yurdun tamamında veya bir bölgesinde, süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilan edebilir.

Olağanüstü hal ilanı kararı verildiği gün Resmî Gazetede yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde ise derhal toplantıya çağırılır; Meclis gerekli gördüğü takdirde olağanüstü halin süresini kısaltabilir, uzatabilir veya olağanüstü hali kaldırabilir.

Cumhurbaşkanının talebiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi her defasında dört ayı geçmemek üzere süreyi uzatabilir. Savaş hallerinde bu dört aylık süre aranmaz.

Olağanüstü hallerde vatandaşlar için getirilecek para, mal ve çalışma yükümlülükleri ile 15 inci maddedeki ilkeler doğrultusunda temel hak ve hürriyetlerin nasıl sınırlanacağı veya geçici olarak durdurulacağı, hangi hükümlerin uygulanacağı ve işlemlerin nasıl yürütüleceği kanunla düzenlenir.

Olağanüstü hallerde Cumhurbaşkanı, olağanüstü halin gerekli kıldığı konularda, 104 üncü maddenin onyedinci fıkrasının ikinci cümlesinde belirtilen sınırlamalara tabi olmaksızın Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Kanun hükmündeki bu kararnameler Resmî Gazetede yayımlanır, aynı gün Meclis onayına sunulur.

Savaş ve mücbir sebeplerle Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplanamaması hâli hariç olmak üzere; olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri üç ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülür ve karara bağlanır. Aksi halde olağanüstü hallerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi kendiliğinden yürürlükten kalkar.”

BAŞKAN – 12’nci madde üzerinde beşi aynı mahiyette olmak üzere yedi önerge vardır, ilk okutacağım beş önerge aynı mahiyettedir.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447’ye 1’inci ek sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesiyle 2709 sayılı Kanun’un değiştirilen 119’uncu maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “belirtilen” ibaresinin “düzenlenen” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ramazan Can

Kırıkkale

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım, geri alıyorum.

BAŞKAN – Sayın Can önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Ali Ercoşkun

Bolu

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Geri çekiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Ercoşkun önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Yılmaz Tunç

Bartın

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Geri çekiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Tunç önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahibi:

Osman Aşkın Bak

Rize

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Önergemi geri çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bak önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahibi:

Halil Eldemir

Bilecik

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Geri çekiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Eldemir önergesini geri çekti.

Diğer önereleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447'ye ek 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim. 16/1/2017

Meral Danış Beştaş

Ziya Pir

Adana

Diyarbakır

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447/ek 1 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle metinden çıkarılmasını arz ederiz.

Özgür Özel

Hüseyin Yıldız

Mahmut Tanal

Manisa

Aydın

İstanbul

Elif Doğan Türkmen

Gaye Usluer

Serkan Topal

Adana

Eskişehir

Hatay

BAŞKAN – Komisyon okunan son önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YUSUF BAŞER (Yozgat) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Katılmıyoruz Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Eskişehir Milletvekili Sayın Gaye Usluer konuşacak.

Buyurun Sayın Usluer. (CHP sıralarından alkışlar)

GAYE USLUER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ne yazık ki söz bitti. Gerçekten çok üzgünüm. Sayın Meclis Başkanı, keşke konuşma hakkı isteyen, dün bu kürsüden eylem yapan milletvekiline söz hakkı verilseydi böyle bir eylem olacak mıydı? Keşke bu eylemi yapan milletvekiline hoşgörülle yaklaşılsaydı ve o aşamada o

milletvekili arkadaşımıza söz hakkı verseydik burada yaşadıklarımızı dün yaşayacak mıydık? Elbette ki yaşamayacaktık. Dün sabah eve gittiğimde gerçekten bunları düşündüm “Nasıl engelleyebildik?” diye. Gözü dönmüş bir kadın milletvekili, gözü dönmüş bir milletvekili.

FATMA BENLİ (İstanbul) – Lütfen, bu yakışmıyor yalnız. Lütfen, bu yakışmıyor.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bizim milletvekilimizin burnunu kıranın da gözü dönmüştü kana, ısırının da gözü dönmüştü. Onlara da bir laf etseydin.

GAYE USLUER (Devamla) – Bu resimler, bu videolar her yerde. Gerçekten yakışmıyor. Sadece Türkiye değil, görüntüleri tüm dünya izledi. Şu anda hastanede yatan arkadaşlarımız var, saçları yolunmuş arkadaşlarımız var, yüzleri tırmalanmış arkadaşlarımız var ve diyorum ki: “Yazık, yazık! Söz bitti.”

ABDULKADİR YÜKSEL (Gaziantep) – Sana da yazık!

GAYE USLUER (Devamla) – “Anayasa” diyoruz, “toplumsal uzlaş” diyoruz, “Toplum için yapıyoruz.” diyoruz ve Meclis TV’yi yasaklıyoruz. Aslında, halkı yasaklıyoruz öğrenmesin diye, duymasın diye. Hoşgörünün olmadığı, özgürlüklerin kısıtlandığı bir yerde demokrasi olmaz. OHAL’de, OHAL koşullarında Anayasa yapılmaz. Sanki başka bir taslağı konuşuyormuş gibi yapıyorsunuz. Mustafa Kemal’in Anayasası’na dönen mi ararsın, “hükûmet değişikliği” diyen mi, “Meclis daha çok anlam kazanacak.” diyen mi. Ya yaptığınızı söyleyin ya da söylediğinizi yapın. (CHP sıralarından alkışlar) Oylarınızı bile göstere göstere kullanıyorsunuz. Eğer göstere göstere kabine girmeden oy kullanmak doğru olsaydı Sayın Meclis Başkanı her oylamadan önce “Gizli oy”, her oylamanın bitiminde “Gizli oyla yapılan oylama sonrası” diye açıklama yapmazdı.

En başından beri aklı ve vicdanı hür milletvekillerine seslendik: “Halkın iradesi, seçilmişleri olarak bu duruma düşmeyin, itiraz edin.” dedik ama itaat ettiniz.

Arkadaşlar, Türkiye saraydan büyüktür. (CHP sıralarından alkışlar) Bir yıl önce söylediklerinizi unutup lütfen tam tersi işler yapmayın. Cezaevinde koğuş başkanlığına layık gördüğünüz kişileri bin yıllık devletin başına başkan yapmayın. Babanızın oğlu bile olsa kimsenin bu kadar yetkiyle 80 milyonu yönetmesine izin vermeyin sayın milletvekilleri.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Millet verecek zaten yetkiyi.

GAYE USLUER (Devamla) - Hepimizin gözünün içine baka baka “Suç işliyorum, sana ne lan?” diyen, sahte oy kullanan Meclisin yüz karalarıyla bir araya gelmeyin değerli milletvekilleri. (CHP sıralarından alkışlar)

“Başkanlığa hayır.” derseniz saraya hesap verirsiniz ama “Başkanlığa evet.” dediğinizde halka hesap veremeyeceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

İsterseniz bu yetkileri bir meleğe verin, diktatör olmaması, şeytana dönüşmemesi mümkün değil.

BAŞKAN – Kaba ve yaralayıcı konuşmayınız Sayın Usluer.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Yazıklar olsun sana, konuştuğun dile bak sen. Sen de kadın mısın?

GAYE USLUER (Devamla) - Ateşle oynuyorsunuz ama sizin de eliniz bu ateşin altında yanacak biliyor musunuz değerli milletvekilleri? (CHP sıralarından alkışlar)

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Şeytanı görüyoruz, görüyoruz.

GAYE USLUER (Devamla) - Bu yüzden, bu meseleyle uğraşacağınıza gelin ortak akılda buluşalım. Ülkedeki tek istikrar patlayan bombalar, ülkedeki tek istikrar yükselen dolar ve üç kuruluşluk asgari ücretken, bizlerin yapması gereken AKP-CHP demeden MHP-HDP demeden birlik olmaktır, gerçek FETÖ’cülerle mücadele etmektir, OHAL’i kaldırmaktır, güvenli yaşam koşullarını inşa etmek için öncelikli hep birlikte “Diktatörlüğe hayır.” demektir.

Buradan vicdanı hür, aklı hür vekillere sesleniyorum: Bu koltuklar bizlere emanettir.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bizim öyle de sizin öyle mi acaba?

GAYE USLUER (Devamla) - Geriye bırakacaklarımız, utanmazca kabinlerin önünde verdiğimiz pozlar olmamalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen temiz bir dille konuşalım Sayın Usluer.

Tamamlayın lütfen, bir dakika daha süre veriyorum size.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Ölçüyü kaçırıyorsunuz, hiçbir milletvekiline “Utanmaz.” diyemezsiniz.

SEBAHATTİN KARAKELLE (Erzincan) – Sen kendi utanmana bak, kendi utanmana bak.

FATMA BENLİ (İstanbul) – Kırmızıları gösteren kim?

GAYE USLUER (Devamla) – Son olarak, buradan...

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Ölçüyü kaçırmayın, bir kadın olarak ölçüyü kaçırmayın, haksızlık ediyorsunuz, ayıp ediyorsunuz.

SEBAHATTİN KARAKELLE (Erzincan) – Çok utanmazsın sen.

GAYE USLUER (Devamla) – ...canım ülkemin canım insanlarına sesleniyorum: Umudu yitirmeyin, inancımız tam.

1988 yılında Şili’deki referandumda diktatör Pinochet’i Şilililer nasıl devirdiyse bu millet de bu ülkeyi diktatörlüğe teslim etmeyecektir.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

SAĞLIK BAKANİ RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Dersinizi sandıkta bir kere daha alacaksınız yakın zamanda.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Gerçeklikten kopuk bir konuşma oldu.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Zavallı bir konuşmaydı.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Çok acınacak bir konuşmaydı, hem de çok, yazık, umut vadeden CHP’nin konuşması(!)

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı’nın, Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka’nın, yaptığı eylem öncesinde gündem dışı ve önerge üzerinde konuşma taleplerinin yerine getirilemediğine ancak kendisine verilen yerinden üç dakikalık konuşmayı kabul etmediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir konu hakkında bilgi vermek istiyorum, Sayın Usluer’in konuşması üzerine bir konu hakkında bilgi vermek istiyorum. Grup başkan vekillerimizin bu konuda bilgisi var ama diğer milletvekillerimizin de öğrenmesinde yarar görmekteyim.

Sayın Aylin Nazlıaka, çarşamba günü beni arayarak perşembe günü için gündem dışı söz istedi. Bildiğiniz gibi, gündem dışı sözleri parti gruplarına veriyoruz ve bu dağıtımı da pazartesi akşamına kadar bitirmek zorundayız. Aynı şekilde, bu hafta da pazartesi akşamına kadar bu dağıtımı yaptık ve konuşma hakkına sahip olan sayın milletvekillerine de hangi gün konuşacağını bildirdik. Sayın Nazlıaka'ya bu durumu anlattım ve söz verdiğim arkadaşın söz hakkını alarak kendisine veremeyeceğimi de belirttim. Buna rağmen durumu, geçmişte Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili olması sıfatıyla, Sayın Gök'e, Sayın Özel'e ve Sayın Altay'a da bildirdim, kendileri de bana teşekkür ettiler. Daha sonra, kürsüye çıktığımda... Sayın Aylin Nazlıaka Kanunlar ve Kararlar Başkanlığına bir önerge vermiş, önergesi 31'inci sırada. Bildiğiniz gibi, her maddede yedi önerge görüşebiliyoruz. Ben kürsüye çıktıktan sonra bu kürsüden, kendisine önergeyi işleme alamayacağımızı, usulen işleme alamayacağımızı, önergelerin belirlenmiş olduğunu belirttim ama kendisine yerinden bir dakikalık söz verebileceğimi söyledim; bağımsız bir milletvekili olduğu için bunu iki dakikaya da çıkaracağımı belirttim; kadın olmasından dolayı da "Bir pozitif ayrımcılık da yaparız, size üç dakikalık söz veririm." dedim. Buradan konuştuk. Fakat kendisi "Ben, üç dakikada söyleyeceklerimi anlatamam." dedi ve bu kürsünün önünden gitti. Ondan sonraki gelişmeleri hepimiz biliyoruz, bilmenizde yarar var diye düşündüm, paylaşmak istedim sizinle.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bu konuda kısa bir söz...

BAŞKAN - Şunu da söyleyeyim: Ben Sayın Gök'ü, Sayın Altay'ı ve Sayın Özel'i aradım ama Sayın Özel'le görüşemedim, Sayın Altay ve Sayın Gök'le görüştüm ve Sayın Özel'e de iletmeleri ricasında bulundum çünkü yan yana olduklarını bana söylemişlerdi.

Buyurun Sayın Özel.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – AKP'nin geri çektiği önergelere birinde söz verseydiniz.

BAŞKAN – O benim yetkimde değil. Lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan....

BAŞKAN – O benim yetkimde değil.

Özür dilerim Sayın Özel.

Önergeleri çekip başka bir kişiye söz vermek benim yetkimde değil ama şunu da duydum sonra: Sayın Elitaş, bir önergede kendisine konuşma hakkı verebileceğini söylemiş, Sayın Nazlıaka bunu da kabul etmemiş.

Buyurun Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, öyle anlaşıldı mı bilmiyorum ama o ihtimale karşı şu netleştirmeyi yapalım.

BAŞKAN – Tabii ki.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Dediğiniz gibi oldu, o doğru, o önemli değil, bizim hangimize söyleseniz hızla bilgiyi paylaşıyoruz. Bize gelen bilgi şu: Konuşmalar dağıtıldıktan sonra istedi, sizin arkadaşınıza vermiştik, ondan veremedik, bilginiz olsun." Biz de bunu bildik. Sanki biz...

BAŞKAN – Sizdeydi zaten söz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aynen öyle.

Yani, biz Aylin Hanım'a söz verilmemesine...

BAŞKAN – Hayır, hayır. Asla öyle bir şey yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamamen sizin tasarrufunuz.

BAŞKAN – Hayır, hayır. Asla öyle bir şey yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz, konudan bilgi sahibi olduk.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Hayır, asla öyle bir şey yok.

Tekrar netleştirelim: Sayın Gök veya Sayın Altay veya Sayın Özel “Kendisine söz verilmesin.” şeklinde bir talepte asla bulunmadılar. Ben, zaten Aylin Nazlıaka’ya söz veremeyeceğimi çünkü konuşmaları dağıttığımı söyledim. Sadece bu durumu grup başkan vekillerine bildirdim, sadece bu durumu olay olarak bildirdim.

Buyurun Sayın Bostancı...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- *Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Eskişehir Milletvekili Gaye Usluer'in 447 ve 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 12'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve oylamaların usulüne uygun yapıldığına ilişkin açıklaması*

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Hakarete ilişkin bir temel ilke, hakareti eden kişinin sadece kendi kişiliği ve kimliğine ilişkin bir açıklamada bulunduğu. Sayın Usluer'in biraz önce yapmış olduğu konuşmada bize yönelik kanaatimizce bize hakaretler vardır, bu bağlama yerleşir. Olmadığını düşünüyorsa mesele yoktur.

Dünkü olayı dün de bırakmak gerekirdi, hiçbirimizin tasvip etmediği bir olay. Sayın grup başkan vekilleri olarak hep beraber burada açıklamaları yaptık. Eğer herkes kendi gördüğü pencereden bu olayı anlatmaya kalkarsa biz bu Mecliste olayın gerçekte ne olduğuna ilişkin bir adalet duygusuna varamayız. Zaten anlaşılabilirsek grup başkan vekilleriyle ona göre bir yol oluştururduk; bir başka yolu, anlaşamama hâlindeki yolu tercih ettik. Genel kurallar üzerinden o konuyu bağlamanın Meclisin genel çalışma düzeni ve hepimiz açısından uygun olacağı kanaatiyle dün bunu kapattık. Bugün tekrar gündeme gelmesi, “Biz de şöyle gördük.” denmesi kanaatimce uygun değildir.

Oylamalara ilişkin, “Oylamalar şu şekilde yapıldı, bu şekilde yapıldı.” gibi şaibe doğurucu beyanları doğru bulmuyoruz. Oylamalar burada usulüne uygun bir şekilde yapılmaktadır.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) - Hiç de değil, hiç de değil. Gizlilik kuralına uyulmuyor Sayın Grup Başkan Vekili. Kabinlere girilip oy atılması lazım.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Bu tür beyanlar kendi kendinin şahitliğine soyunan beyanlardır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447 ve 447'ye 1'inci Ek) (Devam)*

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 ek 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim. 16/1/2017

Ziya Pir (Diyarbakır) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YUSUF BAŞER (Yozgat) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

SAĞLIK BAKANİ RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Katılmıyoruz Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Diyarbakır Milletvekili Sayın Ziya Pir konuşacak.

Buyurun Sayın Pir. (HDP sıralarından alkışlar)

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir varmış bir yokmuş, bir ülke varmış. Bir gün o ülkenin parlamentosu yakılmış yıkılmış, hemen akabinde bir KHK'yla kişi ve hak ve özgürlükleri kaldırılmış, ifade ve basın özgürlüğü kaldırılmış, toplanma ve toplantı özgürlüğü kaldırılmış, örgütlenme hakkı kaldırılmış, ev ve iş yeri aramaları artırılmış, mal varlıklarına el koymalar artırılmış ve bu kararname sayesinde bir sonraki seçimlerde yeni bir sistemin kurulmasına muhalefet edebilecek herkes ve her şey ya tutuklanmış ya da yasaklanmıştır.

Hemen bundan sonra parlamentonun iç tüzüğü değiştirilmiş çünkü bir muhalefet partisinin bütün milletvekilleri ya tutuklanmış ya da parlamentoya giremez hâle getirilmiştir ve yapılacak oylamada o oylamanın geçerli olabilmesi için bu iç tüzük değişikliği yapılmıştır.

En güçlü olan partinin lideri başkan olarak bütün gücü tek elde toplamak istiyormuş ve bunun için bir yasa çıkarmak istemiş ve çıkarmış da. Hedefini ise şöyle ifade ediyor o başkan: “Bu denli zor bir dönemde ülkenin ve milletin bekası için hükümetin daha etkin ve hızlı çalışması gerekiyor.” Bunun için mecliste polislerin ve yandaş vekillerin zorbalığı altında bir yasa çıkarılmış ve onunla meclisin yasama yetkilerinin önemli bir kısmı başkana devredilmiş, meclis denetimi kaldırılmış, yargı denetimi defakto kaldırılmış yani güçler ayrılığı tamamen bertaraf edilmiş.

Değerli milletvekilleri, “bir varmış bir yokmuş” dedik ama bu anlattıklarım tam da bu şekilde 1933 Almanya'sında gerçekleşmiş ve Hitler bu şekilde gücü ele geçirmiştir.

Kararname dediğim meşhur Reichstagsbrandverordnung'dur. Bahsi geçen yasa ise onların meşhur Ermächtigungsgesetz'idir.

Ne korkunçtur ki bu olaylar ve bu yasa değişiklikleri son aylarda bizim ülkemizde de gerçekleşmiştir, biz onları yaşadık ve yaşamaya da devam ediyoruz.

Sonra ne oldu Hitler Almanyası'nda daha 1933 senesinde, İkinci Dünya Savaşı öncesi? Basın yasaklandı veya sansürlendi, memurların büyük bir kısmı işten atıldı, 2 Mayıs'ta -hemen 1 Mayıs'tan sonra- sendikalar yasaklandı, mallarına el kondu, yöneticileri tutuklandı. Mayıs-Temmuz ayları içinde de NSDAP partisi hariç, onun ortağı dâhil olan bütün partiler ya yasaklandı ya da lağvedildi. Gerisi malum, Almanya, kendisini ve dünyayı İkinci Dünya Savaşı'na, büyük bir felaketin içine sürükledi. Neden? Çünkü bir şahsa bütün güç verildi ve o gücü dengeleyecek, denetleyecek ne varsa yok edildi, işte bundan.

“Tarih tekerrür eder.” deriz biz Türkçede, Nietzsche de “Tarih aynı olayın, aynı olanın süreklilik içinde tekrarıdır.” der. Nietzsche’yle devam etmek istiyorum, şunu da umuyorum: Umarım, Türkiye’de, bu yetkilendirme anayasasını eline verdiğimiz ve o anayasayla karar verecek olanlar, o kararların altına, bir gün umarım “Dionysos” diye imza atma durumuna düşmezler deyip, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Pir.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, sisteme giremiyorum, bir söz talebim olacaktı.

BAŞKAN – Sisteme giremiyorsunuz.

Peki, buyurun, bir dakika.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in, tutuklu 11 HDP milletvekilinin Anayasa değişikliği teklifinde oy kullanamadıklarına ve bir televizyon kanalında bir ilkokul çocuğuyla yapılan röportajdaki bazı ifadelerle ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; maddenin oylamalarına geçmeden önce bir konuyu bir kez daha, farklı bir şekilde gündeme getirmek istiyorum.

Biliyorsunuz, 11 vekilimiz tutuklu ve bütün bu Anayasa teklifi -bizim için tırnak içerisinde olan görüşmeleri sırasında kendileri yasama faaliyetlerini yasama sorumsuzluğu devam etmesine rağmen yapamadılar ve oy kullanamadılar. Ancak, bunu gerçekten tutanaklara özellikle girmesi açısından da ifade etmek istiyoruz “evet” oylarına baktığımız zaman, birinci tur oylamalarının çoğu 340 oyla kabul edildi, ikinci tur da hemen hemen o şekilde seyrediliyor. Mesela, tutuklu olan 11 vekil HDP’li değil de AKP’li 11 vekil olsaydı eğer, bu rakam 340 eksi 11; 329 olacaktı ve o maddeler aslında geçemeyecekti. Sizler acaba o zaman görüşmelere devam edecek miydiniz, hakikaten bunu yapıyor olacak mıydınız, bir anayasa topluma bu hızla dayatılmaya çalışılacak mıydı o vekillerin tutukluluğu göz ardı edilmeye çalışılarak? Bunu bir kez daha Millet Meclisine ve sizin görüşlerinize sunmak istiyorum.

Bu nedenle, Meclis Başkan Vekilinin aslında İç Tüzük ihlali üzerinden... Hakikaten eğer “Aynı şeyi yaparım.” diyorsanız aykırı bir işlem yapılmadığına dair kanaatimiz güçlenecektir ama biz böyle olmadığını ve vekillerimizin bugün başka partiden olsalardı eğer...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - ...bu işlemin asla uygulanmayacağını düşünüyoruz.

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, başka partilerden bu tutuklu milletvekilleri olsaydı o partilerin ne yapacağı konusunda ben bir karar veremem, beyanda da bulunamam.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ben bununla ilgili devam etmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Teklifin 12’nci maddesinin gizli oylamasına başlıyoruz...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bitirmedim efendim.

BAŞKAN – Bitti sözünüz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bitirmedim, hayır.

BAŞKAN – Ben cevap verdim size.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Siz kendiniz verdiniz, benim bitmedi yani ses gitti sadece.

BAŞKAN – Bir artı bir olmadı mı?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hayır, olmadı.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika eksik mi kaldı?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bir de bir konuyu daha ifade etmek istiyorum çünkü çok vahim. Bugün, okulların tatile girdiği bir günde CNN Türk muhabirinin tuttuğu mikrofona, “Ne olmak istiyorsun?” sorusuna -bütün vekillerin dinlemesini rica ediyorum- bir çocuğun verdiği cevap “Ben Cumhurbaşkanı olmak istiyorum.”dur. “Nereden başlamak istiyorsun, nasıl olmak istiyorsun?” sorusuna “Muhtarlıktan başlamak istiyorum.” diye küçük kız cevap veriyor ve “Muhtar olacağım, sonra belediye başkanı, milletvekili, bakan.” diyerek devam ediyor. Ama, sonra “Neden Cumhurbaşkanı olmak istiyorsun?” sorusuna verdiği cevap çok vahim: “Anayasa’yı değiştireceğim. Darbeciler yüzünden bir sürü sorun yaşıyoruz. Bu yüzden idam getireceğim. Anayasalar geri dönmüyormuş ama ben onu geri döndüreceğim.”

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Çocuklar anladı, siz anlamadınız.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Darbe anayasası.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Yani, hakikaten ilkokul çocuğunun ağzına “idam” lafını biz sokabiliyorsak eğer, bu Meclisin ve milletvekillerimizin örnek olmasıyla sokabiliyorsak bu, gerçekten çok ayıp, çok incitici ve insan haklarına, çocuk haklarına aykırı bir tutumdur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Sayın Başkan, benimle ilgili olarak da bir açıklama yaptınız. Ben de söz istiyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Ben de söz istiyorum çünkü az önce bir açıklama yaptınız.

BAŞKAN – Sayın Nazlıaka, talebinizi söyler misiniz.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Hem Meclisi hem de kamuoyunu doğru bilgilendirmek adına ben de kendi açımdan...

BAŞKAN – Benim bilgilendirmem üzerine mi?

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Hayır efendim. Siz benim ismimi geçirerek az önce bir açıklama yaptınız, ben de odamdan dinledim. Ben de buna istinaden, burada düzeltilmeye muhtaç bir konu var, onu açıklamak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, yerinizden bir dakika süre vereceğim, sataşma yok çünkü. (AK PARTİ sıralarından “Yerinizden, yerinizden” sesleri)

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Kelepçe olabilir elinde.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Yani, Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Nazlıaka, sataşma yok, yerinize geçin, bir dakika söz vereceğim size.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Hayır, sataşma var, sataşma var.

BAŞKAN – Lütfen...

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Yani, sanki...

BAŞKAN – Bakın, ben size bir sataşmada bulunmadım. Şu ana kadar da kimse burada bir sataşmada bulunmadı size. Açıklama yapmak istediğinizi söylüyorsunuz, buyurun yerinize geçin. Bir dakika söz vereceğim size.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – İç Tüzük’ü uygulayalım Sayın Başkan.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Kürsüye yaklaşma bir daha.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Nazlıaka, lütfen usulüne uygun davranalım. Buyurun, yerinize geçin.

Buyurun Sayın Nazlıaka.

34.- Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın bazı ifadelerine ve bu ülkeyi, bu cumhuriyeti aydınlığa kavuşturacak olanların teslimiyetçi kadınlar değil, özgürlükçü, eşitlikçi, mücadeleciler kadınlar olacağına ilişkin açıklaması

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Sayın Başkan, öncelikle gerçekten bu dakika konusundaki yaklaşımınızı kınıyorum. Sanki babanızın bağından bağ veriyorsunuz.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Karıştırma babayı falan.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) - Yani dakika, saniye, salise hesabı yapmak durumunda kalıyoruz. Bu, gerçekten bu Meclise yakışmıyor.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sen de babanın çiftliği zannettin kürsüyü herhâlde kelepçeyi vurmakla.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Babanın çiftliği değil, İç Tüzük’e göre...

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – İkincisi: Siz bana aslında önergeyle ilgili olarak yaptığınız konuşmayı burada doğru aktarmadınız, üzülerek söylüyorum. Yedi önerge vermişti AKP. “Yedi önergeyle tüm önerge hakkı bloke ediliyor.” dediniz yani daha doğrusu onu söylemediniz, yedi önerge verdik, “Birini CHP’ye, birini MHP’ye vereceğim.” dediniz.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Dün de zaten bir buçuk saatimizi yedin burada.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) - Bu sizin inisiyatifinizdeydi. Ben de bağımsız milletvekili olarak 12’nci sıradaydım -Kanunlar Kararlardan da biliyorum- öne çekebilirdiniz ama hepsi bir yana, dün burada yaşananlar utanç vericidir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Doğru, doğru, utanç verici.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Kesinlikle utanç verici. Milletın kürsüsünü işgal etmek utanç verici bir eylem.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Nazlıaka’nın dün burada yaptığı utanç verici, tutanaklara girsin, Meclisi uzun süre esir almıştır.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) - Çünkü kadınların kadınlara şiddet uyguladığı, kadını kadına kırdırdığımız bir düzen kurdunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Milletın iradesine büyük bir saygısızlık şov yapmak için.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – İşte, bu, başkanlık sistemiyle yeni kuracağınız Türkiye'nin bir iz düşümüdür. Bundan duyduğum utancı, esefi buradan bir kez daha dile getirmek istiyorum ve kadın arkadaşlarımızı medeniyete, demokrasiye davet etmek istiyorum. Onların, erkeklerin bir işaretiyle benim etrafımı sarmış olmasını da ayrıca bir zafiyet olarak görüyorum. Bu ülkeyi, bu cumhuriyeti aydınlığa kavuşturacak olanlar teslimiyetçi olan kadınlar değil, özgürlükçü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – ...eşitlikçi, mücadeleci kadınlar olacaktır.

BAŞKAN – Sayın Nazlıaka, teşekkür ediyorum açıklamalarınızdan dolayı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Oylamaya geçelim.

BAŞKAN – Ben, grup önerisiyle, gündem dışıyla önerge arasındaki farkı ortaya koyarak konuşmanızı isterdim. Ben, grup önerisiyle, gündem dışı konuşmalarla ilgili o dağıtımı yapıyorum dedim.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Gündem dışında verebileceğinizi...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, oylama işlemine başladınız, oylamaya başladınız.

BAŞKAN – Önergeyi dağıtmak benim inisiyatifimde değil, Kanunlar Kararların inisiyatifinde.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Evet, Kanunlar Kararlarda 12'deydim.

BAŞKAN – Doğru öğrenelim, doğru konuşalım.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Hayır. “Gündem dışı da verebilirim, bakayım.” dediniz.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447 ve 447'ye 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN - Teklifin 12'nci maddesinin gizli oylamasına başlıyoruz.

Gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını arz ediyorum: Komisyon ve Hükûmet sıralarında yer alan kâtip üyelerden Komisyon sırasındaki kâtip üyeler, Adana'dan başlayarak Denizli'ye kadar -Denizli dâhil- ve Diyarbakır'dan başlayarak İstanbul'a kadar -İstanbul dâhil- Hükûmet sırasındaki kâtip üyeler ise İzmir'den başlayarak Mardin'e kadar -Mardin dâhil- ve Mersin'den başlayarak Zonguldak'a kadar -Zonguldak dâhil- adı okunan milletvekilini ad defterinde işaretleyerek kendisine biri beyaz, biri yeşil, biri de kırmızı olmak üzere üç yuvarlak pul ile bu oylamaya özel mühürlü zarf verilecektir. Milletvekilleri, Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda yer alan kabinlerden başka yerde oylarını kullanamayacaklardır. Vekâleten oy kullanacak bakanlar da yerine oy kullanacakları bakanın ilinin bulunduğu bölümde oylarını kullanacaklardır.

Bildiğiniz gibi, bu pullardan beyaz olanı kabul, kırmızı olanı ret, yeşil olanı ise çekimser oyu ifade etmektedir. Oyunu kullanacak sayın üye, adını ad defterine işaretlettikten ve kâtip üyeden üç yuvarlak pul ile oylamaya özel bastırılan mühürlü zarfı aldıktan sonra kapalı oy verme yerine girecek, oy olarak kullanacağı pulu burada zarfın içerisine koyacak ve diğer iki pulu ise ıskarta kutusuna atacaktır. Bilahare, oy verme yerinden çıkacak olan üye, oy pulunun bulunduğu zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önüne konulan oy kutusuna atacaktır. Oylamada adı okunmayan milletvekiline pul ve zarf verilmeyecektir.

Oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Anayasa Komisyonu Başkanı Sayın Mustafa Şentop gizlilik kuralına uymadı, dışarıda oyunu kullandı.

Sayın Veysel Eroğlu, keza, o da aynı şekilde kullandı.

Bu doğru bir oylama yöntemi değil.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sayın görevli arkadaşlar, lütfen kalabalık olmasın oy verme yerinde.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sayın Başkan, kabinlere girilmiyor, kabinlere girilmeden oy kullanılıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kabinlere girilmesi konusunda uyarı yapmanızı talep ediyorum. Kimse kabine girmiyor, lütfen kabinlere girilmesi konusunda uyarıda bulununuz.

Sayın Başkan, kabinlere girmiyor arkadaşlar.

BAŞKAN – Ben yeteri kadar uyarıda bulundum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Lütfen uyarın.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Bir uyarıda daha bulunun, kabinlere girmiyorlar, ben de gördüm.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kabinlere girilmesi konusunda uyarıda bulunun.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Gizliliğe uymuyorlar, İç Tüzük’ü ihlal ediyorlar, Anayasa’yı ihlal ediyorlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kabinlere girilmesi konusunda uyarır mısınız arkadaşları?

Şu anda kimse kabine girmiyor efendim, kimse. Boş geçiyorlar.

HİLMİ BİLGİN (Sivas)- Oylamalar İç Tüzük’e uygun olarak yapılıyor.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Gizli oylamanın bütün kurallarına uygun şekilde AK PARTİ milletvekilleri ve MHP’liler oy kullanıyorlar, Özgür Özel.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – CHP Grup Başkan Vekili Özgür Özel yanlış değerlendirmelerde bulunuyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Evet.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – İç Tüzük’e aykırı beyanlarda bulunuyor. Milletvekillerimiz İç Tüzük’e uygun şekilde oylama yapıyorlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Mehmet Muş, milletvekillerini açık oylamaya teşvik ediyor, suçunu örtmek için de şu anda oturduğu yerden gerçek dışı beyanlarda bulunuyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Özgür Özel’in beyanları doğru değildir, AK PARTİ milletvekilleri İç Tüzük’e uygun olarak oylarını kullanmaktadırlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kabine giriyorlar mı, girmiyorlar mı?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kabine giriyorlar şu anda, İç Tüzük’e uygun olarak oylarını kullanıyorlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir şey soracağım: Bu yalan bir tek bize mi günah? AKP’ye serbest mi? Osman’a serbest mi? Yalan atmak etik dışı bir davranış değil mi göz göre göre?

BAŞKAN – Oylar usulüne göre kullanılmaktadır sayın milletvekilleri, rahat olun.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – AK PARTİ milletvekilleri çalışıyor, kabinlere giriyorlar, oylarını kullanıyorlar.

BAŞKAN – Oyunu kullanan arkadaşlar kupaların önünden ayrılabilirler.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – AK PARTİ milletvekilleri İç Tüzük’e uygun olarak oylarını kullanıyorlar.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Anayasa’ya aykırı, İç Tüzük’e aykırı.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sayın Sağlık Bakanı yine kabine girmeden oy kullandı.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Sayın Adana Milletvekili yine yalan söyledi.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hayır, hiç yalan söylemedim; o gün de söylemedim, şimdi de söylemiyorum Sayın Bakan.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Arkadaşlar, Sayın Adana Milletvekili her zaman olduğu gibi yine yalan söyledi.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hayır, kabin dışında oy kullanıyorsunuz.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Ben bu kadar yalancı adam hiç görmedim hayatımda.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hayır efendim, gördüğümüzü söylüyoruz. Hayır, gizliliğe uymuyorsunuz, gizliliğe uymuyorsunuz. Doğruyu söylüyoruz.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Efendim, Grup Başkan Vekili Sayın İlknur İnceöz Hanımefendi kabine girmeden İç Tüzük’ü ihlal ederek oy kullandı...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – İç Tüzük ihlali yok, gizli bir şekilde oyumu kullandım.

BAŞKAN – Ben buradan gözlüyorum, İç Tüzük ihlali yok, bütün oylar usulüne göre kullanılıyor.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – ...ve Sayın Başkan Vekili de duruma müdahale etmedi.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyununu kullanmayan sayın üye var mı? Yok.

Oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kutuları kaldırılсын lütfen.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin gizli oylama sonucunu okuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 484

Kabul : 342

Ret : 138

Çekimser : Yok

Boş : 2

Geçersiz : 2

Kâtip Üye

Emre Köprülü

Tekirdağ

Kâtip Üye

Mustafa Açıkgöz

Nevşehir”

Böylelikle 12’nci madde de kabul edilmiş oldu.

13’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- 2709 sayılı Kanunun 142 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Disiplin mahkemeleri dışında askeri mahkemeler kurulamaz. Ancak savaş halinde, asker kişilerin görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevli askeri mahkemeler kurulabilir.”

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 13’üncü madde üzerinde beşi aynı mahiyette olmak üzere yedi adet önerge vardır. İlk okutacağım beş önerge aynı mahiyettedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447’ye 1’inci Ek sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ramazan Can

Kırıkkale

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım önergemi geri alıyorum.

BAŞKAN – Sayın Can önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibini okuyorum:

Yılmaz Tunç

Bartın

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Çekiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Tunç önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Osman Aşkın Bak

Rize

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Önergemi çekiyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Bak önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Halil Eldemir

Bilecik

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Geri çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Eldemir önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Ali Ercoşkun

Bolu

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Önergemi çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Ercoşkun önergesini geri çekti.

Diğer önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 Ek 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Burcu Çelik

Meral Daniş Beştaş

Muş

Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447 Ek 1 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle metinden çıkarılmasını arz ederiz.

Özgür Özel

Hüseyin Yıldız

Elif Doğan Türkmen

Manisa

Aydın

Adana

Süleyman Sencer Ayata

Mahmut Tanal

Serkan Topal

İstanbul

İstanbul

Hatay

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU ÜYESİ MURAT ALPARSLAN (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Süleyman Sencer Ayata konuşacak.

Buyurun Sayın Ayata. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN SENCER AYATA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yapılan Anayasa değişikliklerinin Türkiye'yi siyasi birikiminden, kültüründen, geleneklerinden nasıl kopardığını ve demokratik rejimden ve hukuk devletinden nasıl uzaklaştırdığını sağlam gerekçelerle ve ayrıntılı olarak bir savunma biçimi, bir akıl yürütme biçimi, sık başvurduğu bir savunma yöntemi özellikle dikkatimi çekti. Bu arkadaşlarımız, demokratik anayasaların tüm unsurlarının, kurumlarının ve ilkelerinin bu düzenlemenin içinde yer aldığını defaten ve ısrarla savundular. Benim buradaki sorum şu: Tüm bunların Anayasa'da yazılı olması, bizim çıkıp tüm dünyaya karşı "Bakın, bizde demokrasi ve hukuk devleti var." dememiz için yeterli midir? Bunu tartışacağım kısaca.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, 20'nci yüzyılda, bundan yetmiş, seksen, yüz sene önce otoriterlik demek muhaliflerin, hukuk devletinin ve demokrasinin zor kullanılarak ortadan kaldırılması demekti. Oysa son otuz yılda otoriter rejimler tüm dünya tarafından denetlenmeye, izlenmeye başlayınca onlar da bir değişime uğradılar "yeni kuşak otoriterlik" diye bir kavram da çıktı. Bu yeni kuşak otoriter rejimler, artık, iktidarlarını, demokrasi ilkelerinin ülkelerinde tam olarak var olduğunu, eksiksiz olarak bulunduğunu söyleyerek sürdürmeye çalışıyorlar. Nitekim, bu rejimlerin anayasalarında meclisler, kişi hakları, siyasi haklar, basın özgürlüğü, yargı bağımsızlığı hepsi eksiksiz var. Örneğin, Meclis mi diyorsunuz, Meclis var, hem de gece gündüz demeden toplanıp, hayatın her alanını denetleyen yasaları dur durak bilmeden çıkaran meclisler var. Başkandan bir talimat geliyor, kanun çıkarılacak, hemen o kanunlar çıkarılıyor. Bu meclisler için "kanun yapma makinesi" de diyorlar zaten, "kanun imalat makinesi" de diyorlar. Gerçek parlamento deneyimiyle alakası bulunmayan bu makineler, kanun yapma makineleri, otoriter rejimlerin tanımlayıcı bir özelliği hâline gelmiş durumda.

Bakın, işin özü şu: Bu rejimler, baskıcı uygulamalarını bir hukuk maskesi ve bir meşruiyet maskesi kılıfı altında, şalı altında gizlemeye, saklamaya, hatta yaldızlayarak, cilalayarak bunu yapmaya çalışıyorlar. Evet, yasanın yazılı olması çok önemli, yasanın önceden biliniyor olması çok önemli ama “Yasa, usulüne göre yapılıyor mu?” sorusu tabii hukuk devleti açısından farklı bir soru. Bizdeki usule ilişkin tartışmalar, örneğin torba yasalar, OHAL konusunda zaten yapılıyor, sadece hatırlatıp geçeceğim. Ama, usul yetmez, esasta hukuk devleti sorunu var, esasta hukuk devleti. Demokrasi işliyor mu, insan hakları teminat altında mı, yargı bağımsız mı; bunların olmadığı ama bir yasal demokrasi örtüsü altında saklanan rejimler için bakın ne ad veriliyor? Örtülü otoriterlik, örtülü diktatörlük. (CHP sıralarından alkışlar) Dünyanın gözünde bir çeşit “deve kuşu rejimleri” olarak anılıyor bunlar. Türkiye’nin, bu düzenlemelerle demokratik dünyanın gözünde bu tür rejimler ailesine girmesine izin vermemeliyiz, vermeyelim arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

İkinci bir konu, kısaca değineceğim, millet iradesi konusu, millet egemenliği konusu. Şimdi, “millet” dediğimiz zaman burada çok büyük laflar ediyoruz, ben biraz küçük laf edeceğim. Şimdi, bu milletin bir de bir ferdi var, bir ferdi var bu milletin. Bu milletin ferdi bu durumda beş yılda bir, altını çiziyorum beş yılda bir ama hesapladınız mı bilmem, ömrü boyunca sadece 8-10 kere, ömrü boyunca sadece 8-10 kere tüm iradesini emanet ettiği bir kişinin yaptıkları ve yapacakları üzerinde söz söyleme hakkına sahip olacak sadece hayatında 8 kere.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayata, bir dakika daha veriyorum.

Tamamlayın lütfen.

SÜLEYMAN SENCER AYATA (Devamla) – Başkan her gün onun hayatını her yönüyle etkileyen kararları alacak ama yere göğe sığdıramadığınız o milletin ferdi, hayatı boyunca sadece 8-10 kere bir başkan için iyidir ya da kötüdür diyebilececek.

Şimdi, arkadaşlar, bu yapılan şudur: Dünya bir taraftan temsili demokrasiyi yeterli bulmayıp katılımcı demokrasiye hatta doğrudan demokrasiye gitmeye çalışırken Türkiye gizli otoriterliğe doğru yelken mi açacak, sorum budur.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, sonuç olarak şunu söyleyeceğim: Sorunlarımız çok, kronik istikrarsızlık yaşıyoruz ama bunun kaynağı parlamenter rejim değil, gücün zaten tek bir odakta toplanmış olması neticesinde iktidarın sorun çözme kapasitesinin alabildiğine düşük olmasıdır. Türkiye daha on yıl önce kendini demokratik ülkelerle kıyaslıyordu. Önümüzdeki soru şu: Şimdi biz dünyaya sicilimizi “örtülü otoriterlik, örtülü diktatörlük” olarak mı kaydettireceğiz?

Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ayata.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 Ek 1 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Burcu Çelik

Meral Danış Beştaş

Muş

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MURAT ALPARSLAN (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Muş Milletvekili Sayın Burcu Çelik konuşacak.

Buyurun Sayın Çelik. (HDP sıralarından alkışlar)

BURCU ÇELİK (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün Meclisimiz yine aslında iki görüntüye, iki fotoğrafa tanıklık etti. Biri, kadın dayanışmasıydı ve bu çok önemli ve çok değerliydi. Diğeri de ne yazık ki ülkenin her kesiminde, toplumun her kesiminde artık genele yayılmış bir şiddetti.

Burada, Mecliste böyle bir şiddetle karşılaşmış olmak elbette ki çok üzüntü verici ama şunu söyleyeceğim son olarak –daha sonra Anayasa’yla ilgili görüşlerimi belirtmek istiyorum- emin olun ki değerli arkadaşlar, koparılan saçlar yerine gelir, yüzümüzdeki izler elbette ki geçer ama o fotoğraflar toplumun zihninden, halklarımızın zihninden asla çıkmayacaktır.

Bu anlamda, bu şekilde tekrardan Meclis içerisinde şiddet ortamının yaratılmasının önüne geçmemiz gerektiğini diliyorum, hepinizi tekrardan saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki önümüzdeki teklif, esas itibarıyla, sadece iktidarın kullanımına ilişkindir ve yürütme gücünün nasıl ve kimler tarafından kullanılacağı hususuyla sınırlıdır.

Değerli arkadaşlar, Anayasa değişikliğinin genel gerekçesinde, ne yazık ki, demokrasinin temel değerleri olan özgürlük, eşitlik, kardeşlik, adalet, temsil adaleti, sosyal adalet ve buna benzer hiçbir kavrama bir kere bile yer verilmemiştir.

Demokratik hükûmetin hayata geçirilmesi için elzem olan temsil ve siyasal katılımı muhalefetin güçlendirilmesine hiçbir atıfta bulunulmadığı gibi, 61 Anayasası döneminde yasama kuvvetinin zayıflatılmış olduğu gibi, hiçbir bilimsel araştırma ve bulguya dayanmayan bir sav ileri sürülmektedir.

Değerli arkadaşlar, teklifin hazırlanması sürecinde hepimizin yakından gördüğü gibi, etkin ve olması gerektiği gibi siyasal katılım asla söz konusu olmadı.

Hepimizin bildiği gibi, egemenliğin üç unsuru vardır; bunlar, yasama, yürütme ve yargıdır. Şimdi, önerilen metne baktığımızda, bu unsurlar arasında ciddi bir dengesizlik, denetlenemezlik ve işlevsizlik meydana getirilmektedir. İktidarın nasıl kullanacağına ilişkin temel hak ve özgürlükler bakımından hayati önemdeki bu model hususunda çok ciddi değişiklik yapılırken, bu değişiklik için olmazsa olmaz şart olan toplumsal uzlaşma süreçte aranmamıştır.

Bu Anayasa önerisi, sadece AKP’nin ve MHP’nin siyasetçilerinin –tırnak içerisinde- birtakım siyasetçilerinin uzlaşısının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Bu iki partiye baktığımızda, taban olarak birbirlerinden çok farklı partiler değillerdir. Tabanları bu kadar birbirine yakın olan iki partinin hazırlayacağı bir metnin kendileri gibi olmayan farklılıkların bir arada yaşamını sağlayabilecek içerikte olması beklenebilir mi? Elbette ki beklenemez. Bu yüzden de bu iki siyasi partinin bir araya gelip uzlaşmasına “toplumsal uzlaşma” demek imkânsızdır. Bu sözde uzlaşmada ülkedeki pek çok farklı kesim ne yazık ki uzlaşma dışında bırakılmıştır.

Siyasal sorumluluğun karşılığı olabilecek denetleme mekanizmasını bu sistem içerisinde göremiyoruz çünkü yok değerli arkadaşlar. Bu denetlemeyi yapması beklenen yegâne kurum Meclistir ancak önerilen taslakta Meclis bu siyasal sorumluluğu harekete geçirebilecek imkânlarla sahip değildir. Meclisin içerisinden çıkmayacak bir hükûmetle ilgili en korkunç olanı hükûmetin

denetlenemeyecek olmasıdır. Teklifi savunanlar sürekli olarak metinde bir denge ve denetlemenin olduğundan bahsetmektedirler. Bizim görebildiğimiz kadarıyla, tek adamlık, cinsiyetçi, eril bir anayasa, kuvvetler birliği gibi şeyler metinde çok net gözükmemektedir ama denge ve denetleme metinde asla gözükmemektedir değerli arkadaşlar.

Yeni bir anayasa yapmak için en önemli şartlardan biri elbette ki demokratik yapının buna uygun olmasıdır. Olağanüstü hâl döneminde böyle bir çalışmanın içerisine girilmiş olması daha başlamadan çıkacak sonucun meşruiyetinin sorgulanmasına sebep olmuştur. Anayasa gibi ortak bir uzlaşma metninin oluşturulması sürecinde katkı sunması beklenen odaların, sendikaların, sivil toplum kuruluşlarının günbegün kapatıldığını ya da kapatılma endişesiyle karşı karşıya olduğunu görüyoruz. Sadece bu durum bile demokratik anlamda anayasa yapmaya zemin olmadığını bize göstermektedir değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, konuşmamı bitirirken birkaç şey eklemek istiyorum sadece. Yeni bir şey üretirken kriterimizin mevcuttan daha iyiye gitme iradesi olması gerektiğini düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, çok kısa...

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Çelik.

BURCU ÇELİK (Devamla) – Teşekkürler.

Yani bu Anayasa'yla daha özgür, daha eşit, daha kardeş, daha adil, daha temsil kabiliyeti yüksek, daha refah içinde olacağımız bir yola doğru gitmeliyiz. Bu söylediklerimi önüme alarak metne baktığımda, daha karanlık ve sonu olmayan bir yola son hızla devam ettiğimizi görüyorum.

Son söz olarak değerli arkadaşlar, 1789 İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi'nin 16'ncı maddesini hatırlatmak istiyorum. Şöyle söylüyor değerli arkadaşlar: "Hakların güven altına alınmadığı ve güçler ayrılığının belirlenmediği bir toplumun anayasası yoktur."

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çelik.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

AHMET YILDIRIM (Muş) – Yoklama talebimiz var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Yıldırım, Sayın Kerestecioğlu Demir, Sayın Toğrul, Sayın Çelik, Sayın Atalan, Sayın Baydemir, Sayın Gaydalı, Sayın Adıyaman, Sayın Pir, Sayın Doğan, Sayın Önlü, Sayın Birlik, Sayın Uca, Sayın İrmez, Sayın Dora, Sayın Özsoy, Sayın Öztürk, Sayın Taşdemir, Sayın Ataş, Sayın Kaya.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447 ve 447'ye 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi teklifin 13'üncü maddesinin gizli oylamasına başlıyoruz. Gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını arz ediyorum: Komisyon ve Hükümet sıralarında yer alan kâtip üyelerden Komisyon sırasındaki kâtip üyeler, Adana'dan başlayarak Denizli'ye kadar -Denizli dâhil- ve Diyarbakır'dan başlayarak İstanbul'a kadar -İstanbul dâhil- Hükümet sırasındaki kâtip üyeler ise İzmir'den başlayarak Mardin'e kadar -Mardin dâhil- ve Mersin'den başlayarak Zonguldak'a kadar -Zonguldak dâhil- adı okunan milletvekilini ad defterinde işaretleyerek kendisine biri beyaz, biri yeşil, biri de kırmızı olmak üzere üç yuvarlak pul ile bu oylamaya özel mühürlü zarf verilecektir. Milletvekilleri, Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda yer alan kabinlerden başka yerde oylarını kullanamayacaklardır. Vekâleten oy kullanacak bakanlar da yerine oy kullanacakları bakanın ilinin bulunduğu bölümde oylarını kullanacaklardır.

Bildiğiniz üzere, bu pullardan beyaz olanı kabul, kırmızı olanı ret, yeşil olanı ise çekimser oyu ifade etmektedir. Oyunu kullanacak sayın üye, adını ad defterine işaretlettikten ve kâtip üyeden üç yuvarlak pul ile oylamaya özel bastırılan mühürlü zarfı aldıktan sonra kapalı oy verme yerine girecek, oy olarak kullanacağı pulu burada zarfın içerisine koyacak ve diğer iki pulu ise ıskarta kutusuna atacaktır. Bilahare, oy verme yerinden çıkacak olan üye, oy pulunun bulunduğu zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önüne konulan oy kutusuna atacaktır. Oylamada adı okunmayan milletvekiline pul ve zarf verilmeyecektir.

Görevli arkadaşlar yerlerinde.

Şimdi gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kabinlere girmiyorlar Sayın Başkan .

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oy verme yerlerinde kalabalık oluşturmayalım ve oylarımızı seri şekilde kullanalım lütfen.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sayın Adalet Bakanı kabine girmeden oy kullandı, gizliliği ihlal etti Sayın Bekir Bozdağ.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, fotoğraf çekirme işini... Lütfen, daha hassas olalım bu konuda, kalabalık oluyor oy kutularının etrafı ama sayın milletvekilleri oylarını usulüne uygun olarak gizli kullanıyorlar.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Kürsünün önünü boşaltalım lütfen.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Recep Akdağ, yine kabine girmeden oy kullandı, gizliliği ihlal etti.

SAĞLIK BAKANİ RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Yalan söylüyorsun.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Kayıtlarda da mevcut. Böyle “Yalan söylüyor.” falanla...

SAĞLIK BAKANİ RECEP AKTAĞ (Erzurum) – Bir kere daha yalan söylüyorsun.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) - Gizliliği ihlal ettin Sayın Bakan.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sağlık Bakanımıza iftira ediyor.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) - Gizliliği ihlal ettiniz.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Cumhuriyet Halk Partililer oylamamıza müdahale ediyorlar.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Gizliliği ihlal ettiniz.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Adı okunmayan sayın milletvekili var mı?

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın milletvekili var mı?

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Kâtip üyeler oylarını kullanabilirler.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oy verme süresi için son beş dakika...

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN - Oyunu kullanmayan sayın milletvekili kalmadığına göre oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kutularını kaldıralım lütfen.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinin gizli oylama sonucunu okuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 484

Kabul : 343

Ret : 136

Çekimser : Yok

Boş : 3

Geçersiz : 2

Kâtip Üye

Fehmi Küpçü

Bolu

Kâtip Üye

Emre Köprülü

Tekirdağ”

Böylelikle teklifin 13’üncü maddesi de kabul edilmiş oldu.

Sayın milletvekilleri, birleşime kırk beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.34

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 21.23****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 63’üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Sayın milletvekilleri, 14’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14- 2709 sayılı Kanunun 159 uncu maddesinin başlığı ile birinci ve dokuzuncu fıkralarında yer alan “Yüksek” ibareleri madde metninden çıkarılmış; iki, üç, dört ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; altıncı fıkrasında yer alan “asıl” ibaresi madde metninden çıkarılmış; dokuzuncu fıkrasında yer alan “kanun, tüzük, yönetmeliklere ve genelgelere” ibaresi “kanun ve diğer mevzuata” şeklinde değiştirilmiştir.

“Hâkimler ve Savcılar Kurulu onüç üyeden oluşur; iki daire halinde çalışır.

Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kurulun tabîi üyesidir. Kurulun, üç üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adlî yargı hâkim ve savcıları arasından, bir üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hâkim ve savcıları arasından Cumhurbaşkanınca; üç üyesi Yargıtay üyeleri, bir üyesi Danıştay üyeleri, üç üyesi nitelikleri kanunda belirtilen yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilir. Öğretim üyeleri ile avukatlar arasından seçilen üyelere, en az birinin öğretim üyesi ve en az birinin de avukat olması zorunludur. Kurulun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilecek üyeliklerine ilişkin başvurular, Meclis Başkanlığına yapılır. Başkanlık, başvuruları Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona gönderir. Komisyon her bir üyelik için üç adayı, üye tamsayısının üçte iki çoğunluğuyla belirler. Birinci oylamada aday belirleme işleminin sonuçlandırılmaması halinde ikinci oylamada üye tamsayısının beşte üç çoğunluğu aranır. Bu oylamada da aday belirlenemediği takdirde, her bir üyelik için en çok oyu alan iki aday arasında ad çekme usulü ile aday belirleme işlemi tamamlanır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Komisyon tarafından belirlenen adaylar arasından, her bir üye için ayrı ayrı gizli oyla seçim yapar. Birinci oylamada üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu; bu oylamada seçimin sonuçlandırılmaması halinde, ikinci oylamada üye tamsayısının beşte üç çoğunluğu aranır. İkinci oylamada da üye seçilemediği takdirde en çok oyu alan iki aday arasında ad çekme usulü ile üye seçimi tamamlanır.

Üyeler dört yıl için seçilir. Süresi biten üyeler bir kez daha seçilebilir.

Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki otuz gün içinde yapılır. Seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan Kurul üyeliğinin boşalması durumunda, boşalmayı takip eden otuz gün içinde, yeni üyelerin seçimi yapılır.”

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 14’üncü madde üzerinde beşi aynı mahiyette olmak üzere toplam yedi adet önerge vardır. İlk okutacağım önergeler, beş önerge aynı mahiyettedir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447'ye 1'inci ek sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14' üncü maddesi ile 2709 sayılı Kanun'un değiştirilen 159'uncu maddesinin değiştirilen üçüncü fıkrasında yer alan "belirtilen" ibaresinin "düzenlenen" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ramazan Can

Kırıkkale

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Can önergesini çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Ali Ercoşkun

Bolu

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Çekiyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Ercoşkun önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Yılmaz Tunç

Bartın

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Çekiyorum Başkan.

BAŞKAN – Sayın Tunç önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Osman Aşkın Bak

Rize

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Çekiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bak önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Halil Eldemir

Bilecik

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Çektim.

BAŞKAN – Sayın Eldemir önergesini geri çekti.

Diğer önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 ek 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Hüda Kaya

İstanbul

Meral Daniş Beştaş

Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447/ek 1 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle metinden çıkarılmasını arz ederiz.

Özgür Özel

Hüseyin Yıldız

Elif Doğan Türkmen

Manisa

Aydın

Adana

İlhan Cihaner

Serkan Topal

Mahmut Tanal

İstanbul

Hatay

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon okunan son önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın İlhan Cihaner konuşacak.

Buyurun Sayın Cihaner. (CHP sıralarından alkışlar)

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Anayasa teklifinin ayrıntıları ortaya çıktığı andan itibaren kamuoyundaki tartışmalar bize şunu gösterdi: Başkanlığa geçişi, rejim değişikliğini destekleyen milletvekilleri için mesele, teknik anlamda bir bilme, farkına varma ya da bu yolla ikna olma meselesi değil. Yani, pekâlâ, bu değişikliklerin demokrasiyi gerileteceğini ve ülkeyi kaosa sürüklemek risklerini barındırdığını herkes biliyor. Aralarında bir dönem AKP'yle birlikte çalışanların da olduğu, değişik siyasi görüşlerden bilim ve siyaset insanları da tehlikeye dikkat çekiyor. Sami Selçuk, Cem Eroğul, Fazıl Sağlam, Levent Köker, Ergun Özbudun, Kemal Gözler, Ertuğrul Yalçınbayır, İbrahim Kaboğlu, Rıza Türmen, Sadi Somuncuoğlu, Namık Kemal Zeybek, Altan Öymen, Hüsamettin Cindoruk gibi isimlerin ortak çağrıları ve kaygıları şu: Bu değişiklik olursa ülke bir felakete sürüklenir. Bu isimlerin çoğunluğunun, artık, kişisel çıkar ve kariyer planlarını bir tarafa bırakmış, samimi olarak ülke iyiliğini isteyen kişiler olduğunu sizler de takdir edersiniz. Zaten bu isimlerin güçlü gerekçeleri bir yana, değişikliği savunanların ve liderlerinin, çok uzak olmayan bir geçmişte söylediklerini hatırlamak bile yeterli.

Bu tartışma bir bilme, ikna olma meselesi olmadığı için, teklifin hukuka aykırılıklarına değil, hiç dikkat çekilmeyen bir başka yönüne değineceğim; değişimin maliyetine. Hangi koşullarda bu değişikliğe götürülmek isteniyor ülkemiz? Ufukta, ekonomik bir krizin güçlü sinyalleri var mı? Var; doların artışı, yabancı sermaye çıkışı, başta turizm olmak üzere kritik sektörlerin verdiği kötü sinyaller, gizli faiz artırımı, işsizlik, yeni hesaplama yöntemlerine rağmen gizlenemeyen küçülme, düşürülen notlar vesaire... Güvenlik sorunumuz var mı? Var. Gerekçelerine ve çözümlerine dair tartışma için zamanımız yok ama daha da artacağı görülüyor bu sorunun. İki gün önce Irak Büyükelçisi, binlerce IŞİD'linin ülkemize girdiğini ya da girmeye çalıştığını söyledi. Toplumsal kutuplaşma var mı? Var. İşte, her terör eylemi sonrası ortaya dökülen nefret söylemi. Devasa bir sığınmacı sorunumuz var, 3 milyondan sonra artık sayamaz olduk. Kürt sorunu ve ilişkili terör, yaşanamaz hâle getirilen yerleşim yerleri gibi sorunlar olanca ağırlığıyla duruyor mu? Duruyor. Ordu, emniyet, istihbarat, bürokrasi; hepsi büyük bir çöküntü yaşamış mı? Yaşamış. Bakın, daha bir buçuk ay önce Hava Kuvvetleri Komutanı “Savaş pilotu açığımızı tamamlayıp ideal kadro yapımıza dönmemiz iki yılımızı alacak.” dedi. Kıbrıs,

Avrupa Birliği, vize muafiyeti; her bir başlıkta devasa sorunlar. En önemlisi de bu sorunlarla hem sorunların kaynağı hem de çözümün önündeki engel olarak, hatta belki de Meclisteki kavgaların nedeni olarak nasıl ilişkilendiğini bilemediğimiz Fetullahçı yapılanma sorunu.

Peki, siz nasıl mücadele ediyorsunuz? Ekonomiyi düzeltmek için doları terörist ilan ediyorsunuz. Güvenliği düzeltmek için Musa Kart ve Atilla Taş'ı, Suriye ve dış politikayı düzeltmek için Kadri Gürsel ve Hüsnü Mahalli'yi, Fetullahçı yapılanmayı çöktürmek için Ahmet Şık'ı, toplumsal kutuplaşmayı çözmek için Barbaros Şansal'ı, Kürt sorununu çözmek için Ahmet Türk'ü ve HDP Eş Başkanlarını tutukluyorsunuz; bir de bunlara CHP'yi bulaştırmaya çalışıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, değişimin, referandum sürecinde bile çok pahalıya mal olacağı çok açık. Gerçekleşse bile -ki halkımızın “hayır” diyeceğini düşünüyorum- yılları alacak bir uyum süreci, zaten çökmüş durumdaki devlet aygıtını ve giderek toplumu parçalayacaktır. Bu değişiklik salt Anayasa meselesi olarak ele alınamaz. Mevzuatın uyumlaştırılması, öğrenme süreci, kadroların değişimi, belirsizlikler, dış tepkiler tam da ateş çemberinden geçen ülkemizi kaosa sürükleyecektir.

Bu değişimin en yıkıcı maliyeti de yargıda gerçekleşecektir. Çok iddialı bir şekilde savunduğunuz 2010 değişikliklerinin yıkıma uğrattığı yargıyı bir de bu değişiklikler vuracak. Tam da Fetullahçı yapılanmayla ilgili yürüyen süreçler varken HSYK'yla ilgili değişikliklerin derhâl yürürlüğe girecek olması bu konudaki deneyimi sıfırlayacaktır.

Sayın milletvekilleri, bazen birkaç adım geri çekilip bakmak gerekir. Genel Kuruldaki oylama sürecine bakın; kendi siyasal çizgilerinde büyük mücadelelerden, kavgalardan çıkmış milletvekilleri kendilerini açık oy kullanmak zorunda hissediyor, pullarını göstermek zorunda kalıyor. Hazin bir manzara değil mi sizce? Kendi davaları bakımından anıt isimler nasıl razı geliyor bu duruma? Bundan daha ağır bir vesayet olabilir mi? Olası bir Fetullahçılık suçlaması bile nasıl razı edebilir bir milletvekilini buna?

2 soruyla bitirmek istiyorum. Ne yaptığının farkında mısınız? Neye destek verdiğinizin farkında mısınız?

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Cihaner.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 Ek 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim. 16/1/2017

Hüda Kaya (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Hüda Kaya konuşacak.

Buyurun Sayın Kaya. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Anayasa görüşmelerinin 14’üncü maddesi hakkında söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, zulmün temsilcileri yine ezilenleri, yine kadınları, yine her daim ötekileştirilenleri hedef almaya devam ediyor. Dün akşam burada sicili bozuk olanların maskelerinin nasıl düştüğüne hepimiz bir kez daha şahit olduk.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Sizin de ne yaptığınızı gördük burada.

BAŞKAN – Lütfen temiz bir dil kullanınız, kaba ve yaralayıcı sözler kullanmayın Sayın Kaya.

HÜDA KAYA (Devamla) – Dün akşam, yine, erkekçi zulüm zihniyetlerinin işaretleriyle bu zihniyete taşeronluk edenlerin burada bir suçluluk psikolojisi içerisinde kendilerini ispat etmek derdine düşerek ortamı nasıl bir kaos ve şiddet ortamına çevirdiklerine şahit olduk.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Şiddeti yapanlar sizin arkadaşlarınız.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Dünya tersine dönmüş, HDP şiddetten şikâyet ediyor.

HÜDA KAYA (Devamla) – Sokaklarda, meydanlarda olduğu gibi burada, milletin kürsüsünde hukuken sivil bir itaatsizliğe bile tahammülleri olmadığını gördük.

Dün bu toprakların kadim renklerinden, zenginliklerinden biri olan Hrant Dink’in katledilişinin yıl dönümüydü. Hepimiz burada acılarımızı, üzüntülerimizi paylaştık fakat -ne zaman- bizim gibi bir Türk, bir Kürt, bir İngiliz, bir Çerkez gibi etnik bir halk olan Ermenilere yapılan zulümler ifade edilince ne kitaba ne inanca ne vicdana uymayan, Allah’ın şiddetle reddettiği bir asabiyetle tepkiler gösterildi. İşte bugün, bizler, hiçbir üst kimliğin kutsiyetini kabul etmeyen, insanların yaşamını cehenneme dönüştüren politikarlardan kurtulmak için bu anayasaya “hayır” diyeceğiz.

Toplumsal mutabakatı barındırmayan, toplumsal bir sözleşme olmaktan çok uzak olan bu anayasa metnine gelin, hep birlikte “hayır” diyelim. Toplumun ve muhalif olanın, ezilen, emekçi, yoksul ve mazlum olanın, kadın ve öteki olanın, hiçbir kesimin derdine derman olmayan, içine katmayan bu metne “hayır” diyelim.

Tek ses, tek renk, tek adam merkezini esas alan bu anayasa, toplumsal bir sözleşme değildir. Türk’ün, erkeğin, iktidarın, zenginin dayatması olan bu metne “hayır” diyelim. Gelin, büyük üst akıldan değil, büyük insanlıktan, yoksuldan, doğadan, paylaşımdan, kardeşlikten, özgürlükten, hak ve halktan yana bir toplumsal sözleşme için bir araya gelelim. Toplumsal barış olmadan, toplumsal barış inşa edilmeden toplumsal sözleşme olamaz. Gelin, hep birlikte, kula kulluğa “hayır” diyelim. Teklik, yaratan Allah’a mahsustur.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Hatice Belgin’in söylediği gibi mi söyleyeceğiz?

SEBAHATTİN KARAKELLE (Erzincan) – O zaman, Kandil’e, teröristlere de “hayır” desene.

HÜDA KAYA (Devamla) – Teklik, yaratan Allah’a mahsustur. Yaratandan başkasına teklik atfetmek, tekliği kutsamak ilahlık taslamaktır, rablik iddiasıdır. Teklikle övünmek zulmün, tuğyanın, tağutların işidir. Gelin, bu işten vazgeçelim.

İmanın ilk şartı nedir, biliyor musunuz arkadaşlar? Tekliği Allah’a, Yaradan’a has kılmaktır; onun dışındaki her şeyden teklik iddiasına karşı durmak, ona “hayır” demektir. Bir de bizde bir “tek” vardır, o da Allah’tır. Ondak başka “tek” bilmeyiz. Teklik iddiasında bulunan sahte rabler, ilahlar karşısında tarih boyunca hep “hayır” diyenler olmuştur ve bugün de karşılarında yine “hayır” diyenler olmaya devam edecektir.

Tevhidin ilk şartı nedir, biliyor musunuz arkadaşlar? Yaratanın tekliği, yaratılanların çokluğu tevhidin ilk şartıdır. İnsanlık tarihinin tüm zalim, diktatör, despot ve tiranları teklik iddiasının peşinden gitmişlerdir ve maalesef hâlâ da gitmeye devam ediyorlar.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Mizgin Doru’yu öldürenler de gitti onun peşinden, Mizgin Doru’yu öldürenler gitti.

HÜDA KAYA (Devamla) – Çokluğun birliği, adaleti, barışı, kardeşliği adına, tekliğin tuğyanına, istikbârına, istismarına, gelin, birlikte “hayır” diyelim.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Mizgin Doru’yu kim öldürdü?

HÜDA KAYA (Devamla) – Teklik tahakkümdür, zulümdür. Teklik bölücüdür, teklik çatışmadır. Teklik iddiasından daha büyük bir zulüm yoktur. Gelin “tek tek” diyerek çok olan yaratılanları, bizleri teklemeye kalkışan zalimlere karşı “hayır” diyelim; gelin, kula kulluğa karşı “hayır” diyelim.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaya.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Tanal, bir talebiniz mi var?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet, Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Nedir?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Buradan, mikrofona hemen...

BAŞKAN – Bir dakika söz veriyorum size.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- *İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın, Meclis Kütüphanesinin okuma bölümünde çok gürültülü bir ortam olduğuna ve Meclis Başkanlığının bu konuda tedbir alması gerektiğine ilişkin açıklaması*

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; Meclis Kütüphanesinin kitap okuma ve dergi, gazete okuma bölümünde -bugün birkaç sefer uğradığımızda- sürekli gürültü yapılmakta, orada sohbetler yapılmakta -çay kahve- yani kahvehane gibi kullanılmakta. Orada ne kitap okuyabiliyoruz ne dergi okuyabiliyoruz ne gazete okuyabiliyoruz.

Benim ve tüm milletvekili arkadaşlarımızın Meclis Başkanlığından istirhamı şu: Kütüphanedeki bu gürültünün sona erdirilmesi, oranın kahve koşullarında kullanılmaması, okuma salonunda, gerçekten, sohbet veya iş takiplerinin yapılmaması; orada çay kahve servislerinin yapılmaması, bu sessizlik ortamının sağlanmasını istirham ediyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447 ve 447'ye 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, teklifin 14'üncü maddesinin gizli oylamasına başlıyoruz.

Gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını arz ediyorum: Komisyon ve Hükûmet sıralarında yer alan kâtip üyelerden Komisyon sırasındaki kâtip üyeler, Adana'dan başlayarak Denizli'ye kadar, Denizli dâhil; Diyarbakır'dan başlayarak İstanbul'a kadar, İstanbul dâhil; Hükûmet sırasındaki kâtip üyeler ise İzmir'den başlayarak Mardin'e kadar, Mardin dâhil; Mersin'den başlayarak Zonguldak'a kadar -Zonguldak dâhil- adı okunan milletvekilini ad defterinde işaretleyerek kendisine biri beyaz, biri yeşil, biri de kırmızı olmak üzere üç yuvarlak pul ile bu oylamaya özel mühürlü zarf verilecektir. Milletvekilleri, Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda yer alan kabinlerden başka yerde oylarını kullanamayacaklardır. Vekâleten oy kullanacak bakanlar da yerine oy kullanacakları bakanın ilinin bulunduğu bölümde oylarını kullanacaklardır.

Bilindiği üzere, pullardan beyaz olanı kabul, kırmızı olanı ret, yeşil olanı ise çekimser oyu ifade etmektedir. Oyunu kullanacak sayın üye, adını ad defterine işaretlettikten ve kâtip üyelerden üç yuvarlak pul ile oylamaya özel bastırılan mühürlü zarfı aldıktan sonra kapalı oy verme yerine girecek, oy olarak kullanacağı pulu burada zarfın içerisine koyacak ve diğer iki pulu ise iskarta kutusuna atacaktır. Bilahare, oy verme yerinden çıkacak olan üye, oy pulunun bulunduğu zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önüne konulan oy kutusuna atacaktır. Oylamada adı okunmayan milletvekiline pul ve zarf verilmeyecektir.

Görevli arkadaşlar, kâtip üyeler yerlerini aldı.

Şimdi gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

Tülay Kaynarca...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oylarınızı gizli oyla, usule uygun olarak atıyorsunuz.

Çok teşekkür ederim.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

Şafak Pavey... (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özgür Özel, burada oyunu kullanabilir Sayın Pavey.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Hayır, kabinde gizli oy kurallarına uygun olarak kullanmak istiyor.

BAŞKAN – Burada da gizli oy kullanılabiliyor Sayın Yedekçi.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Orada kullanmak istiyor, kabinin perdesini çekip...

BAŞKAN - Burada da aynı şey yapılabiliyor Sayın Yedekçi.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Adı okunmayan sayın milletvekili var mı? Yok.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın kâtip üyeler, lütfen siz de oylarınızı kullanınız.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın üye var mı?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Var, var, kullanmayan var.

BAŞKAN – Lütfen kullanın oylarınızı, lütfen.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın milletvekili var mı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Var, evet; 11 milletvekili kullanamadı.

BAŞKAN – Buyurun, oyunu kullanmaya davet ediyorum sayın vekilleri.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Selma Irmak, Nursel Aydoğan, Çağlar Demirel, İdris Baluken, Ferhat Encu, Besime Konca, Gülser Yıldırım, Nihat Akdoğan, Abdullah Zeydan.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oy verme işlemi tamamlanmıştır.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Tamamlanamaz. Arkadaşlarımız henüz gelmedi ki, getirtin onları.

BAŞKAN - Oy kutularını kaldıralım lütfen.

(Oyların ayrımına başlandı)

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, gelecekler var, bir dakika...

BAŞKAN – Sayın Gök, kapattım oy kutusunu, 5 kere ihtar ettim.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesinin gizli oylama sonucunu okuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 486

Kabul : 342

Ret : 139

Çekimser : Yok

Boş : 3

Geçersiz : 3

Kâtip Üye

Emre Köprülü

Tekirdağ

Kâtip Üye

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye”

Böylelikle, teklifin 14’üncü maddesi de kabul edilmiş oldu.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, madde 60’a göre bir söz talebim var.

BAŞKAN – Sayın Muş, buyurun yerinizden bir dakika süre veriyorum.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Emniyet Müdürlüğüne Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul İl Başkanlığına DHKP-C terör örgütü tarafından bir saldırı gerçekleştirildiğine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; bugün, az önce, İstanbul Emniyet Müdürlüğüne bir terör saldırısı gerçekleştirilmiştir. Bu terör saldırısını DHKP-C terör örgütü yapmıştır.

Yine aynı şekilde, İstanbul İl Başkanlığımıza DHKP-C terör örgütü tarafından roketatarlı bir saldırıda bulunulmuştur. Bu saldırıları yapan DHKP-C terör örgütünü lanetliyorum, kınıyorum.

Aynı şekilde, bunun yanında son dönemlerde özellikle terör örgütlerine yönelik mücadelemizdeki kararlılığın devam edeceğini, DHKP-C, PKK, FETÖ ve diğer terör örgütlerine -DAEŞ aynı şekilde- karşı da bu mücadelenin artarak devam edeceğini ifade etmek isterim. Ne yaparlarsa yapsınlar, toplumun huzurunu ne kadar kaçırmaya çalışırlarsa çalışsınlar bunların tamamı Hükümetimizin ve devletimizin kararlılığı neticesinde tasfiye olacaktır, ülkemizin gündeminden çıkartılacaktır diyorum. Genel Kurula bu bilgiyi vermek istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özel...

37.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Emniyet Müdürlüğüne ve Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul İl Başkanlığına gerçekleştirilen saldırılar nedeniyle geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve terörün bir insanlık suçu olduğuna ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aynı gerekçeyle söz aldım.

Bugün İstanbul Emniyet Müdürlüğüne ve Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul İl Başkanlığına gerçekleştirilen iki saldırıyı üzüntüyle öğrendik ve kaygıyla takip ettik. Sonuçta ikisinde de can kaybının olmamasından, terör saldırısının başarıya ulaşmamış olmasından büyük bir memnuniyet duyuyoruz. Saldırganların en kısa zamanda yakalanacağını ümit ediyor, hem İstanbul Emniyet Müdürlüğüne hem de Adalet ve Kalkınma Partisine ve İstanbul İl Teşkilatına geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz.

Terör kimden, nereden ve ne şekilde gelirse gelsin bir insanlık suçudur ve tüm inancımızla ve nefretimizle kınıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Yıldırım...

38.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, HDP Grubu olarak İstanbul Emniyet Müdürlüğüne ve Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul İl Başkanlığına yapılan saldırıları kınadıklarına ilişkin açıklaması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de aynı sebeple... Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul İl Başkanlığına saldırıyı yeni öğrendim ama belli bir süre önce İstanbul İl Başkanlığına saldırı hazırlığındaiken yakalandıkları hususunda bilgi almıştık. Her ne sebeple olursa olsun ve kimden gelirse gelsin, ne İstanbul Emniyet Müdürlüğüne ne de bu ülkenin uzun süredir siyaset yaşamını sürdüren bir siyasi partisine böyle bir saldırıyı kabul etmemiz mümkün değil. Biz de Halkların Demokratik Partisi olarak bunu kınıyoruz. Ve sevindirici tarafı ise herhangi bir can kaybının olmamış olması, en azından bu saldırının amacına ulaşmamış olmasıdır diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Akçay...

39.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, MHP Grubu olarak İstanbul Emniyet Müdürlüğüne ve Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul İl Başkanlığına yapılan saldırıları kınadıklarına ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak biraz önce aldığımız habere göre İstanbul Emniyet Müdürlüğüne ve Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul İl Başkanlığına yapılan saldırıyı şiddetle, nefretle kınıyoruz.

İlk bilgilere göre anlaşılıyor ki terör örgütleri artık vardiya sistemiyle çalışıyor. Bugünkü vardiyanın da biraz önce bahse konu terör örgütünde olduğu anlaşılıyor. Hangi siyasi parti olursa olsun ve hangi kurumumuz veya vatandaşımız olursa olsun yapılan bütün saldırılar Türkiye'ye, Türk milletine, birliğimize, beraberliğimize karşı yapılan kışkırtma saldırılarıdır. Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türk milletini kimse diz çöktürmeyecektir, eninde sonunda yok olup gideceklerdir. Bu düşüncelerle geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum ve can kaybının olmayışını da yegâne tesellimiz olarak ifade ediyorum.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- *Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Başkanlık Divanı olarak İstanbul Emniyet Müdürlüğüne ve Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul İl Başkanlığına yapılan saldırıları nefretle kınadıklarına ilişkin konuşması*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, biz de Divan olarak İstanbul Emniyet Müdürlüğüne ve Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul İl Başkanlığına yapılan saldırıyı nefretle kınadığımızı Genel Kurulun bilgisine sunuyoruz.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447 ve 447'ye 1'inci Ek) (Devam)*

BAŞKAN – Şimdi teklifin 15'inci maddesini okutuyorum:

MADDE 15- 2709 sayılı Kanunun 161 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“A. Bütçe ve kesinhesap

MADDE 161- Kamu idarelerinin ve kamu iktisadî teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları yıllık bütçelerle yapılır.

Malî yıl başlangıcı ile merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü ile yatırımlar veya bir yıldan fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller kanunla düzenlenir. Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.

Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, malî yılbaşından en az yetmişbeş gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Bütçe teklifi Bütçe Komisyonunda görüşülür. Komisyonun ellibeş gün içinde kabul edeceği metin Genel Kurulda görüşülür ve malî yılbaşına kadar karara bağlanır.

Bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe kanununun da çıkarılamaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirilme oranına göre artırılarak uygulanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Genel Kurulda kamu idare bütçeleri hakkında düşüncelerini her bütçenin görüşülmesi sırasında açıklarlar, gider artırıcı veya gelirleri azaltıcı önerilerde bulunamazlar.

Genel Kurulda kamu idare bütçeleri ile değişiklik önermeleri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oylanır.

Merkezi yönetim bütçesiyle verilen ödenek, harcanabilecek tutarın sınırını gösterir. Harcanabilecek tutarın Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle aşılabileceğine dair bütçe kanununa hüküm konulamaz.

Carî yıl bütçesindeki ödenek artışı öngören değişiklik teklifleri ile carî ve izleyen yılların bütçelerine malî yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek malî kaynak gösterilmesi zorunludur.

Merkezi yönetim kesinhesap kanunu teklifi, ilgili olduğu malî yılın sonundan başlayarak en geç altı ay sonra Cumhurbaşkanlığı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. Sayıştay genel uygunluk bildirimini, ilişkin olduğu kesinhesap kanun teklifinin verilmesinden başlayarak en geç yetmişbeş gün içinde Meclise sunar.

Kesinhesap kanunu teklifi ve genel uygunluk bildiriminin Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştayca sonuçlandırılmamış denetim ve hesap yargılamasını önlemez ve bunların karara bağlandığı anlamına gelmez.

Kesinhesap kanunu teklifi, yeni yıl bütçe kanunu teklifiyle birlikte görüşülür ve karara bağlanır.”

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 15’inci madde üzerinde beşi aynı mahiyette olmak üzere toplam yedi önerge vardır.

İlk okutacağım beş önerge aynı mahiyettedir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447’ye 1’inci Ek sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesi ile 2709 sayılı Kanun’un değiştirilen 161’inci maddesinin onuncu fıkrasında yer alan “Sayıştayca” ibaresinin “Sayıştay tarafından” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ramazan Can

Kırıkkale

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, önergeyi çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Can, önergesini geri çekmiştir.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Ali Ercoşkun

Bolu

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Geri çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Ercoşkun, önergesini geri çekmiştir.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Yılmaz Tunç

Bartın

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Tunç önergesini geri çekmiştir.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahibi:

Osman Aşkın Bak

Rize

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Önergemi geri çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Osman Aşkın Bak önergesini geri çekmiştir.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahibi:

Halil Eldemir

Bilecik

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Geri çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Halil Eldemir önergesini geri çekmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447’ye Ek 1 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Mehmet Emin Adıyaman

Meral Daniş Beştaş

İğdır

Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447’ye Ek 1 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesinin Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesiyle metinden çıkarılmasını arz ederiz.

Özgür Özel

Hüseyin Yıldız

Mahmut Tanal

Manisa

Aydın

İstanbul

Elif Doğan Türkmen

Ahmet Tuncay Özkan

Serkan Topal

Adana

İzmir

Hatay

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İzmir Milletvekili Sayın Ahmet Tuncay Özkan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Özkan. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlarım.

1990’lı yıllarda barış kültürünü yayma konferansları veriyorduk, Profesör Doktor Sayın Mehmet Aydın da vardı bizimle birlikte. O konferanslardan sonra, orada katılımcı olan bir hanımefendi hocamızın isteği üzerine, Türkiye genelinde, kadın ve çocuğa şiddet konulu bir dizi konferans vermek

üzere karar aldık ama benim bu konuda bilgim yoktu, eğitilmeyi istedim. Bu konuda hocalardan ve çeşitli kitaplardan yararlanarak bir eğitim aldım, hayatım değişti diyebilirim. O kadar etkilendim ki okuduğum şeylerden ve dinlediklerimden, bütün yaşama bakış açım değişti. Size bir örnek sunmak istiyorum: Bir anne, alkolik bir baba. Baba, doğuma yakın bir süreç içerisinde anneyi dövyür ve bir erken doğum dünyaya geliyor. Bebek ile anne eve geldikten sonra beşinci gün bebeğin feryatları dinmek bilmiyor. Baba alkolik olduğu için bunu babanın çocuğa bir zulumü olarak öngören komşular şikâyetle bulunuyorlar, eve polis geliyor ancak polisin yanında da bebeğin ağlaması dinmiyor. Bunun üzerine hastaneye götürüyorlar çocuğu. Çocuğun yapılan incelemesinde, eklem yerlerinin kıvrım kıvrım olan katlarının içinde kesikler, bazı yerlerinde sigara sönlükleri ve genital bölgesinin bazı yerlerinde de toplu iğne izleri saptanıyor. Bunu annenin yaptığına bir türlü inanmak istemiyor doktorlar. Çünkü, annelik başka bir şey, anne olmak, kadın olmak başka bir şey ama ne yazık ki o şiddet artık annenin tahammül edemeyeceği bir noktaya geliyor ve Allah'ın yaratmadan Levh-i Mahfûz'da önce bizim içimize yerleştirdiği, orası oluşturulurken içimize koyduğu hakikat aynası bu dünyada kırılıveriyor. O zaman ne iyi ne kötü, ne yanlış ne doğru ayırt edemez hâle geliyor insan.

Zaman zaman uluslar da böyle olabiliyorlar, yaşadıklarını kaldıramıyorlar ve bu travma doğru ile yanlış ayırt edemez bir noktaya getiriyor ulusları ve insanları.

Şimdi, sizlere bütün gönlümüzü açarak, bütün sevgi ve saygımızla bir çağrıda bulunmak istiyoruz. Ben, Sayın Genel Başkanımızla da konuştum, bu çağrını grubumuzun adına yapıyoruz, diyoruz ki: Gelin, toplumumuzu bölecek, ayırtıracak, kutuplaşmalara, yeni kutuplaşmalara yol açacak böyle bir anayasayı yapmayalım. Gelin, burada bir yerde dönelim, bir şekilde uzlaşalım. Bir anayasa yapıcılar meclisi kuralım, bu meclis bir yıl çalışsın, bize A'dan Z'ye bir anayasa sunsun...

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Resmen bir tiyatro yani, tiyatro süper yani (!)

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – ...ve biz bu anayasayla bir yıl içerisinde yeni baştan, toplumun bütün acılarını sararak, bütün sorunlarını gidererek hep beraber yeni bir başlangıç yapalım. Bütün ulusumuza, siz saygıdeğer milletvekillerine sesleniyoruz ve diyoruz ki: Gelin, toplumsal sorunlarımızı büyük bir uzlaşi içinde çözelim. Gelin, yeni ayrılıklara, yeni çatışmalara zemin hazırlamayalım. Gelin, birlik ve beraberliğimizin en çok muhtaç olduğumuz noktasında, gelin, burada bu sorunları hep beraber çözelim. Bir anayasa yapıcılar meclisi oluşsun, bu meclis siyasete hiç karışmayacak insanlardan oluşsun, bunlar otursunlar yeni bir anayasa teşekkül ettirsinler, getirsinler, biz burada bunu görüşelim ve bir yıl içinde bitirelim. Ama bu çatışma, bu gerginlik ortamında yapacağımız her şeyin bize dönük bir sonucu olacak. Gelin, bu sonuçtan bu ülkeyi koruyalım. Gelin, hakikat aynamız çatlamasın. Gelin, doğruyu yanlış, iyiyi kötüyü, güzeli çirkinini birbirinden ayırt edebilecek bir süreci yeniden başlatalım. Gelin, akliselimle hep beraber bir anayasa yapalım. Gelin, birlikte sorunlarımızı çözelim, bir yıl içerisinde halledelim. Süreyi biz belirleyelim ve bu insanlar, bu anayasa yapıcılar bir daha asla siyasete atılmasınlar. Ama gelin, ayırtırmadan, bölmeden, parçalamadan bunu birlikte halledelim.

Dostlarım, bir annenin, doğurduğu kendi evladına karşı üstlenebileceği sorumluluklar vardır, yapabilecekleri vardır ama sevgisizlik bu dünyaya has bir şeydir. Biz bu sevgisizliği ortadan kaldırmadıkça, biz sevgiyle birbirimizi kucaklayıp yaralarımızı sarmadıkça gidebileceğimiz herhangi bir yer yok. Doğru veya yanlış, güzel veya çirkin, iyi veya kötü kavramlarını yerli yerine oturtmadığımız zaman bu çatı üstümüze yıkılacak. Bakın, sevgiyle sarılırsak, birlikte el ele, gönül gönüle bu mücadeleden çıkarsak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özkan lütfen.

Bir dakika daha ek süre veriyorum.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - ...terörü de yeneriz, çatışmalarımızı da sonlandırırız.

Bakın, El Bab'dan şehitlerimiz geliyor; çocuklar bizim çocuklarımız, onlara karşı sorumluluklarımız var. O sorumlulukların en hafifi bu uzlaşmayı kabul etmektir. Bakın, İstanbul'daki saldırıya bakın, alçakça bir terör saldırısı. Gün geçmiyor ki bu alçaklıkla, bu hainlikle karşı karşıya kalmayalım. Bunları ortadan kaldıracak bir çözümü birlikte yaratmak zorundayız. Ayırıştırarak, bölerek, bu salonu ortadan ikiye ayırarak bir yere gidebilmemiz mümkün değil ve biz eğer birlikte, el ele, gönül gönüle daha büyük bir Türkiye'yi, 21'inci yüzyıla uzanacak kocaman bir beraberliği, kocaman bir mutluluğu, sevinci üretebilirsek o gün Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak sorumluluklarımızı yerine getirmiş oluruz.

Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özkan.

Önergeyi oylarınıza sunacağım.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

LEVENT GÖK (Ankara) – Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Gök, Sayın Baykal, Sayın Özel, Sayın Doğan, Sayın Kaplan Hürriyet, Sayın İlgezdi, Sayın Adıgüzel, Sayın Çamak, Sayın Tanal, Sayın Bakan, Sayın Biçer, Sayın Kayışoğlu, Sayın Özdiş, Sayın Yalım, Sayın Aydın, Sayın Karadeniz, Sayın Arık, Sayın Topal, Sayın Zeybek, Sayın Demirtaş.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447 ve 447'ye 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447'ye Ek 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Mehmet Emin Adıyaman (İğdır) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İçişleri Bakanlığı Sayın Mehmet Emin Adıyaman konuşacak.

Buyurun Sayın Adıyaman. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Anayasa değişikliğinin 15’inci maddesini görüşüyoruz, aslında sona doğru geliyoruz. Bu Anayasa değişikliği üzerine aslında pek çok hatip arkadaşımız söz aldı, çok değişik görüşler ileri sürüldü. Türkiye’nin daha da demokratikleşeceğine yönelik özellikle iktidar partisi ve Anayasa değişikliğini destekleyen her iki gruptan beyanlar geldi. Buna karşılık bu değişikliğin ülkemizi diktatöryal bir rejime, otoriter bir rejime, tek adam rejimine götüreceğine ilişkin de değerlendirmeleri sıkça dile getirdik. Tabii, demokrasi sorunu, tek adam ya da çoğulculuk temeline dayalı sistemler elbette çokça tartışıldı, tartışılmaya da devam edilecektir. Demokrasi bütün ülkenin, bütün halklarımızın aslında ortak sorunu çünkü yaşamımızın temelini oluşturacak olan özgürlükçü, eşitlikçi ve hukukun üstünlüğüne dayanan bir sistemin gerçekleşmesi hepimizin ortak arzusu.

Değerli arkadaşlar, ama başka bir yönü daha var bu Anayasa değişikliğinin, o da şu: Ülkemizde ister demokratik diye iddia edelim ister otoriter diye iddia edelim mevcut Anayasa değişikliği ve geçmiş tekçi anayasalar ülkemizin temel, kronik sorunlarına da bir çözüm üretememiştir. Bakın, defalarca dile getirdik bu kürsüden, bir kez daha dile getiriyorum. Bu anayasa değişikliği ister iktidar grubunun iddia ettiği gibi her şey güllük gülistanlık gibi gözüksün ister bizim iddia ettiğimiz gibi totaliter bir rejim olsun ama her iki hâlde de bu anayasa ülkemizin temel, kronik iki sorununa çözüm üretemiyor. Birincisi Kürt sorunudur. Kürt sorunu bir temsiliyet, bir kabul, bir ortak duyguda, ortak vatanda eşit ve özgürce yaşama sorunudur. Bu soruna bir çözüm üretemediğiniz sürece ister tekçi ister mevcut 1982 Anayasası’yla devam edelim bizim sorunlarımız daha da devam edecek, daha da derinleşecektir.

Bakın, Kürt sorunundaki çözümsüzlük, inkâr, tanımamazlık, hatta Lozan’da kabul edilen azınlık haklarına dahi sahip olmayan bu ülkenin asli unsurlarından biri olan Kürt halkının son derece demokratik, meşru taleplerinin görmezden gelinmesi, hatta hiç yokmuş gibi davranılması önümüzdeki süreçlerde de bu sorunu daha da derinleştirecek. Kaldı ki sadece ülke içinde sorunu derinleştirmiyor, bizim Orta Doğu’da ve dünyadaki politikalarımızı da âdeta rehin alıyor. Suriye’de sadece Türkiye’nin bugün terör örgütü diye ilan ettiği PYD’yi bütün dünya IŞİD barbarlığına karşı direnen en demokratik, en meşru güç olarak görüyor.

Bakın, sorunumuzu biz çözemediğimiz sürece örneğin Suriye’de de, Irak’ta da doğru politikalar üretemiyoruz, Osmanlı’nın hinterlandı konumunda olan bütün Orta Doğu’da ittifak yapabileceğimiz gerçek tarihsel ortaklığımız olan, duygu ortaklığımız olan Kürt halkıyla birlikte ortak bir politika da geliştiremiyoruz. Nasıl bir algı oluşuyor? Suriye’de Kürt halkının IŞİD barbarlığına, Şengal’de, Kobani’de yaşadığı vahşete karşı kendisini örgütlemesi, kendi geleceğini belirlemesi, kendi geleceğini tayin etmesini biz Türkiye için bir tehdit unsuru olarak görmeye başlıyoruz ya da Türkiye içinde Kürtlere ilişkin en demokratik, en meşru bir talep ya da Kürtlüğe ait, Kürt tarihine ait, Kürt edebiyatına ait en ufak bir cümle bölücülük açısından bir suç sebebi sayılabiliyor, kovuşturma ya da soruşturma nedeni olabiliyor. Bu gerçek değildir. İslam âleminin yetimleri muamelesi yapılıyor Kürtlere. Hepiniz İslam

adına, ümmet adına çok şey konuşuyorsunuz. Gelin, şu kürsüden ümmet hukuku açısından Kürtlerin Farslar, Araplar, Türklerle hukuku nedir, hangi haklara sahip, şeriat hukuku nasıl bir hak tanıyor, bunu dürüstçe, onurluca tartışalım ya da evrensel hukuk açısından tartışalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen. Bir dakika daha ek süre veriyorum Sayın Adıyaman.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (Devamla) – Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, inkârla, görmezden gelmekle, şiddetle, ötekileştirmekle ya da zor ya da çoğunluğun tahakkümüyle biz bu politikayı, bu anlayışı devam ettirirsek dışarıda bir üst akıl aramamıza gerek yok. Üst akıl, bizatihi bu anlayışın kendisidir. Üst akıl -bölücülük, bizzat beraber- son beş yüz yıldır kader birliği yapmış olan, Kürdistan'ın her karışında, Anadolu'nun her karışında iç içe yaşamış Türk halkı ile Kürt halkı arasında ayrımcılık yapan, birini kabul, birini reddeden anlayıştır. Üst aklın ta kendisi budur. Dolayısıyla tekrar söylüyorum: Bu Anayasa bu hâliyle sorunlarımızı çözmez. Olsa olsa, işte Suriye'de, Irak'ta izlenen politika benzeri Kerkük'ten, Hanekin'den Afrin'e kadar 2 bin kilometrede bir Kürt-Türk savaşı yaratmaktan başka bir şey getirmez bize. Dolayısıyla bizim o tarihsel değerlerimizle birlikte, kader birliğimizle birlikte...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET EMİN ADIYAMAN (Devamla) – ...demokratik, eşit, özgürlükçü bir anayasaya ihtiyacımız var diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Adıyaman.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Yıldırım, Sayın Kerestecioğlu, Sayın Buldan, Sayın Doğan, Sayın Kaya, Sayın Yiğitalp, Sayın Acar Başaran, Sayın Danış Beştaş, Sayın Gaydalı, Sayın İrmez, Sayın Adıyaman, Sayın Bilgen, Sayın Baydemir, Sayın Özgökçe, Sayın Birlik, Sayın Sancar, Sayın Uca, Sayın Çelik, Sayın Dora, Sayın Doğan.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447 ve 447'ye 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, teklifin 15'inci maddesinin gizli oylamasına başlıyoruz.

Gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını arz ediyorum: Komisyon ve Hükümet sıralarında yer alan kâtip üyelerden Komisyon sırasındaki kâtip üyeler Adana'dan başlayarak Denizli'ye kadar -Denizli dâhil- ve Diyarbakır'dan başlayarak İstanbul'a kadar -İstanbul dâhil- Hükümet sırasındaki kâtip üyelerin ise İzmir'den başlayarak Mardin'e kadar -Mardin dâhil- ve Mersin'den başlayarak Zonguldak'a kadar -Zonguldak dâhil- adı okunan milletvekilini ad defterinde işaretleyerek kendisine biri beyaz, biri yeşil, biri de kırmızı olmak üzere üç yuvarlak pul ile bu oylamaya özel mühürlü zarf verilecektir. Milletvekilleri, Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda yer alan kabinlerden başka yerde oylarını kullanmayacaklardır. Vekâleten oy kullanacak bakanlar da yerine oy kullanacakları bakanın ilinin bulunduğu bölümde oylarını kullanacaklardır.

Bildiğiniz üzere, bu pullardan beyaz olanı kabul, kırmızı olanı ret, yeşil olanı ise çekimser oy ifade etmektedir. Oyunu kullanacak sayın üye, adını ad defterine işlettirdikten ve kâtip üyeden üç yuvarlak pul ile oylamaya özel bastırılan mühürlü zarfı aldıktan sonra, kapalı oy verme yerine girecek, oy olarak kullanacağı pulu burada zarfın içerisine koyacak ve diğer iki pulu ise ıskarta kutusuna atacaktır. Bilahare, oy verme yerinden çıkacak olan üye, pulunun bulunduğu zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önüne konulan oy kutusuna atacaktır. Oylamada adı okunmayan milletvekiline pul ve zarf verilmeyecektir.

Kâtip üyeler ve görevli arkadaşlar yerlerini aldılar.

Evet, şimdi gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oylamalar usulüne uygun olarak gizli yapılmaktadır.

Teşekkür ederim.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oyunu kullanan sayın milletvekilleri hızlı bir şekilde yerlerine gidebilirler.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Görevli arkadaşlar, bana göre sol tarafı boşaltabilir misiniz lütfen.

Sayın milletvekilleri kapının önünde sohbetlerine devam edebilir.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın Enç'in oyunu gördüm, kutuya atabilir.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın milletvekili var mı?

Kâtip üyeler de oyunu kullanabilir.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Bir düzeltme yapmak istiyorum sayın milletvekilleri: Biraz önce, Gökçen Özdoğan Enç oyunu kullanmaya geldiği zaman sayın kavasların yardımıyla kutu yanlarına götürüldü. Ben de “Oyunu gördüm.” dedim, aslında söylemem gerekli olan şey, “Oy pulunun içinde olduğu zarfı gördüm.” Bunu söylemek istemiştim, oyunu kullandığını gördüm, düzeltmek isterim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Belki boş kullandı, belki içinde pul yoktu Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yani boş oy kullanmadığını mı ima ediyorsunuz?

BAŞKAN – Ben zarfı gördüm, zarfı gördüm.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Zarfı gördünüz. İçinde pul olabilir, olmayabilir, herhangi bir renkte olabilir.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Özgür Bey, belki sen de “evet” veriyorsun, kabine giriyoruz, kabine girdiğini gördük.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, kabine girmek kadar Anayasa’ya uygun, İç Tüzük’e uygun ve bir parlamentele yakışan bir davranış, aksini yapanlar, milletten aldığı vekaleti, millete değil de bir başkasına vermek için baskı altında olduklarını itiraf ediyorlar.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Anayasa, kabine girmeyi değil gizli oy kullanmayı öngörüyor. Sayın Özgür Özel, hukukçu değilsiniz, o yüzden sıkıntı var yani.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz de hep reçetesiz ilaç kullanıyorsunuz, kafanıza göre.

BAŞKAN – Kâtip üyeler oylarını kullandı mı acaba?

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın üye var mı? Yok.

Oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kutuları lütfen kaldırılsın.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesinin gizli oylama sonucunu okuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 486

Kabul : 342

Ret : 141

Çekimser : Yok

Boş : 2

Geçersiz : 1

Kâtip Üye

Sema Kırıcı

Balıkesir

Kâtip Üye

Ali Haydar Hakverdi

Ankara”

Böylelikle, teklifin 15’inci maddesi de kabul edilmiş oldu.

Teklifin 16’ncı maddesini okutuyorum:

MADDE 16 - 2709 sayılı Kanunun;

A) 8 inci maddesinde yer alan “ve Bakanlar Kurulu”; 15 inci maddesinin birinci fıkrasında, 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasında ve 19 uncu maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “, sıkıyönetim”; 88 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Bakanlar Kurulu ve”, ikinci fıkrasında yer alan “tasarı ve”; 93 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “, doğrudan doğruya veya Bakanlar Kurulunun istemi üzerine,”; 125 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Cumhurbaşkanının tek başına yapacağı işlemler ile Yüksek Askerî Şuranın kararları yargı denetimi dışındadır. Ancak,” ve altıncı fıkrasında yer alan “sıkıyönetim,”; 148 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, sıkıyönetim”, altıncı fıkrasında yer alan “, Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi” ve “Yüksek”, yedinci fıkrasında yer alan “ile Jandarma Genel Komutanı”; 153 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “tasarı veya”; 154

üçüncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Yüksek”; 155 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Başbakan ve Bakanlar Kurulunca gönderilen kanun tasarıları,” ve “tüzük tasarılarını incelemek,” üçüncü fıkrasında yer alan “Yüksek” ibareleri madde metinlerinden çıkarılmıştır.

B) 73 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “Bakanlar Kuruluna” ibaresi “Cumhurbaşkanına”; 78 inci maddesinin başlığı “D. Seçimlerin geriye bırakılması ve ara seçimler”; 117 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı”; 118 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Başbakan, Genelkurmay Başkanı, Başbakan yardımcıları,” ibaresi “Cumhurbaşkanı yardımcıları,” “Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları ve Jandarma Genel Komutanından” ibaresi “Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava kuvvetleri komutanlarından”, üçüncü fıkrasında yer alan “Bakanlar Kuruluna” ibaresi “Cumhurbaşkanına”, “Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca”, dördüncü fıkrasında yer alan “Başbakan” ibaresi “Cumhurbaşkanı yardımcıları”, beşinci fıkrasında yer alan “Başbakanın” ibaresi “Cumhurbaşkanı yardımcısının”, altıncı fıkrasında yer alan “kanunla” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle”; 123 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak” ibaresi “kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle”; 124 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Başbakanlık” ibaresi “Cumhurbaşkanı” ve “tüzüklerin” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin”; 127 nci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “Bakanlar Kurulunun” ibaresi “Cumhurbaşkanının”; 131 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ve Bakanlar Kurulunca” ibaresi “tarafından”; 134 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Başbakanlığa” ibaresi “Cumhurbaşkanının görevlendireceği bakana”; 137 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “tüzük” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi”; 148 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “kanun hükmünde kararnamelerin” ibareleri “Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin”, altıncı fıkrasında yer alan “Bakanlar Kurulu üyelerini” ibaresi “Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları,”; 149 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “oniki” ibaresi “on”; 150 nci maddesinde yer alan “kanun hükmündeki kararnamelerin” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin” ve “iktidar ve anamuhalefet partisi Meclis grupları ile Türkiye Büyük Millet Meclisi” ibaresi “Türkiye Büyük Millet Meclisinde en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubuna ve”; 151 inci maddesi ile 153 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “kanun hükmünde kararname” ibareleri “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi”; 152 nci maddesinin birinci fıkrası ile 153 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “kanun hükmünde kararnamenin” ibareleri “Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin”; 158 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “adli, idari ve askeri” ibaresi “adli ve idari”; 166 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “hükümete” ibaresi “Cumhurbaşkanına”; 167 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Bakanlar Kuruluna” ibaresi “Cumhurbaşkanına” şeklinde değiştirilmiştir.

C) 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “geri gönderilen kanunu” ibaresinden sonra gelmek üzere “üye tamsayısının salt çoğunluğuyla” ve “117 nci” maddesinin üçüncü fıkrasının başına “Cumhurbaşkanınca atanan” ibareleri eklenmiştir.

Ç) 108 inci maddesinin birinci fıkrasına “inceleme,” ibaresinden önce gelmek üzere “idari soruşturma,” ibaresi eklenmiş; ikinci fıkrasında yer alan “Silahlı Kuvvetler ve” ibaresi madde metninden çıkarılmış; üçüncü fıkrasında yer alan “üyeleri ve üyeleri içinden Başkanı, kanunda belirlenen nitelikteki kişiler arasından,” ibaresi “Başkan ve üyeleri,” şeklinde ve dördüncü fıkrasında yer alan “kanunla” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle” şeklinde değiştirilmiştir.

D) 146 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “onyedi” ibaresi “onbeş” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “, bir üyeyi Askerî Yargıtay, bir üyeyi Askerî Yüksek İdare Mahkemesi” ibaresi ile dördüncü fıkrasında yer alan “, Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

E) 82 ncı maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi, 96 ncı maddesinin ikinci fıkrası, 117 ncı maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları, 127 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi, 150 ncı maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi ile 91, 99, 100, 102, 107, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 120, 121, 122, 145, 156, 157, 162, 163 ve 164 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 16’ncı madde üzerinde beşi aynı mahiyette olmak üzere toplam yedi önerge vardır. İlk okutacağım beş önerge aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447’ye 1’inci ek sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 16’ncı maddesinin (c) bendinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ramazan Can

Kırıkkale

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Önergeyi çekiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Can önergesini geri çekmiştir.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Ali Ercoşkun

Bolu

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Çekiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Ercoşkun önergesini geri çekmiştir.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Yılmaz Tunç

Bartın

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Çekiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Tunç önergesini geri çekmiştir.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Osman Aşkın Bak

Rize

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Önergemi çekiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bak önergesini geri çekmiştir.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Halil Eldemir

Bilecik

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Önergemi çekiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Eldemir önergesini geri çekmiştir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Atıcı.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, 1'inci maddeden şu ana kadar AKP Grubunun her madde üzerinde beş önerge verdiğine, beşini de geri çektiğine şahit oluyoruz. Küçük bir hesapla, her maddede konuşmaların yüzde 70'ini AKP Grubu bu şekilde engellemiş durumdadır. Bunu bir hülle olarak değerlendiriyorum, siyasi etiğe ve ahlaka da uygun bulmuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bu, devamlı yapılan bir uygulamadır.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yanlıştır efendim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Evet, devamlı hülle o zaman.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İç Tüzük 87'ye göre yapılmaktadır.

BAŞKAN – İç Tüzük'e uygundur yapılan işlem...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Siyasi ahlaka uygun değil ama herhâlde.

BAŞKAN – ...ve benim ilk defa karşılaştığım bir işlem de değil. Grup başkan vekillerinin hepsi bu durumun İç Tüzük'e uygun olarak böyle yapıldığını yakından bilir.

Diğer önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim. 16/1/2017

Sırrı Süreyya Önder

Meral Daniş Beştaş

Ankara

Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle metinden çıkarılmasını arz ederiz.

Özgür Özel

Hüseyin Yıldız

Mahmut Tanal

Manisa

Aydın

İstanbul

Elif Doğan Türkmen

Zekeriya Temizel

Serkan Topal

Adana

İzmir

Hatay

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İzmir Milletvekili Sayın Zekeriya Temizel konuşacak.

Buyurun Sayın Temizel. (CHP sıralarından alkışlar)

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Anayasa değişikliği teklifinin 16'ncı maddesi üzerinde verdiğimiz önerge -biraz önce okundu- Anayasa'ya aykırılık önergesi, Anayasa'ya aykırı olduğu için çekilmesini istiyoruz. Ama tabii ki bu önergemize Komisyon ve Hükümet katılmadılar.

Değerli arkadaşlar, bu maddenin düzenleniş şekli itibarıyla Anayasa'nın 148'inci ve 175'inci maddelerine aykırı olduğu gerçeğini hiçbir görüşme, hiçbir tartışma örtemez. Çok net bir şekilde Anayasa'nın bütün maddelerinin, bütün değişikliklerinin burada ayrı metin hâline getirilip teker teker görüşülmesi 148'inci maddenin gereği, bu oylama çoğunluğunun bir gereği. Bunu ısrarla ve ısrarla burada vurgulamak istiyoruz.

Bu maddeyle siz ne yapıyorsunuz? Anayasa'nın 54 tane maddesini bir torbanın içerisine koyuyorsunuz, bunlardan 21 tanesini olduğu gibi iptal ediyorsunuz, geri kalan 33 maddede de tam 63 tane değişiklik yapıyorsunuz. Hatta bu değişikliklerden aynı maddeyle ilgili 2 tane değişikliğin, örneğin 148'inci maddenin değişik fıkralarındaki 2 tane değişikliğin de ayrı ayrı madde olarak görüşülmesi gerekiyor yani olay bu kadar net, bu kadar açık. Bunu ısrarla söylemeye çalışıyoruz. Ancak, bu olay olmadı, sonuç olarak bugüne kadar bu tartışmalar geldi. Ama bu 54 tane maddede yapılan değişikliklerin yarattığı kaosu burada gerçekten konuşamadık. 54 tane maddede değişiklik oluyor ama neyi değiştirdiğini bilmiyoruz. Ben bunca yıllık kamu görevime karşı hâlâ bu Anayasa maddeleriyle değiştirilmiş olan uygulamaların ayrıntılarını gerçekten bilmiyorum. Kaç gündür gözümü ayırmadan bakıyorum, dünyanın çelişisini buluyorum aynı maddelerin içerisinde, en son gördüğüm şey karşısında da gerçekten şaşırıp kaldım.

Değerli arkadaşlar, bu değişiklikler sırasında çok önemli bir ilkeyi de biz tartışmalı hâle getirdik. Bir demokratik cumhuriyetin olmazsa olmaz ilkelerinden birisi idarenin hiçbir eylem ve işleminin yargı denetimi dışında bırakılmayacağıdır, idarenin hiçbir eylem ve işlemi yargı denetimi dışında kalamaz. Bu, bizim Anayasa'mızın 125'inci maddesinde "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır." hükmüyle netleşmiş vaziyette. Peki, bu torba maddeyle beraber yaptığımız değişikliklerden sonra ne oldu? Gerçekten, idarenin her türlü eylem ve işlemleri hâlâ yargı denetimi altında mı yoksa inanılmaz bir boşluk mu yarattık, hatta ve hatta bütün maddeler yürürlüğe girdikten sonra bile idarenin işlemlerine karşı yurttaşlarımızı korumasız mı bıraktık? Bu soruların yanıtını vermeden, bu soruları yanıtlamadan eğer bu madde kabul edilirse buradan doğacak sonuç işte bu Meclisin sorumluluğudur.

Değerli arkadaşlar, yaptığımız değişiklikler açık, "Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir." Sorun yok. "Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkartabilecektir." Bu da tamam. Torba yasayla yani şu anda görüştüğümüz bu maddeyle Anayasa'daki "Bakanlar Kurulu" ibarelerinin hepsi "Cumhurbaşkanı" olarak değiştirildi.

Değerli arkadaşlar, Anayasa'nın özellikle 148 ve 152'nci maddesinde yapılan değişikliklerle Cumhurbaşkanlığı kararnameleri Anayasa Mahkemesinin denetimine konuldu yani Cumhurbaşkanlığı kararnameleri Anayasa Mahkemesi tarafından denetlenir.

Peki, değerli arkadaşlar, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin hepsi yasa yapacak nitelikte veya yasa formatında mı yapılacak? Bakanlar Kurulunun yaptığı işlemlerin hepsi yasa formatında mı? Bakanlar Kurulunun 2016 yılında kaç tane kararname çıkarttığını biliyor musunuz? 1.302 tane. Bakanlar Kurulu 1.302 tane kararname çıkarmış. E, peki, bundan sonra bunu Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yapıyorsunuz. Cumhurbaşkanlığı kararnamesindeki idareye dönük düzenlemelere karşı halkı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temizel, bir dakika ek süre veriyorum.

Tamamlayın lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (Devamla) - ...yurttaşları neyle koruyacaksınız?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – İdari yargı.

ZEKERİYA TEMİZEL (Devamla) - İdari yargıya gidecek. Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine karşı sadece Anayasa Mahkemesine gidiyorsunuz. Eğer bununla ilgili olarak, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine karşı Danıştaya da gidilebilir deniliyor ise burada Hükümet ve Komisyon tarafından bunun ikrar edilmesi lazım. Gelecekte yurttaşların hakkını ancak bununla koruyabilirsiniz. Gidemezsiniz bu kararnamelere çünkü onları kanun formatında yapıyorsunuz. Yurttaşlar idari yargıya gittikleri zaman orada denecek ki: “Kardeşim, bu Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, kanun hükmündedir, kanun formatındadır, biz buna bir şey yapamayız, sen Anayasa Mahkemesine git, Anayasa Mahkemesine git de orada bireysel başvuru hakkını kullan.” Böyle Anayasa değişikliği olur mu? Böyle bir boşluk yaratılabilir mi? Burada doğacak sonuçlar çok daha ağır olacak değerli milletvekilleri. Biz bunları burada engelleyemedik, Meclis Başkanlığı da engelleyemedi, 4 oylama sonra büyük bir olasılıkla da buradan çıkıp gidecek.

Halka gitmeden önce bir engel daha var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEKERİYA TEMİZEL (Devamla) - Sayın Cumhurbaşkanının değerlendirmesinden sonra “Ya, bu kadarını da fazla yapmışız, bu Mecliste bunu bir defa daha görüşün.” diye geri göndermesi. Değerli arkadaşlar, umudum bu, umudum bu.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Temizel.

ABDÜLHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gül, sizi dinliyorum.

ABDÜLHAMİT GÜL (Gaziantep) – 60’a göre bir söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun, yerinizden bir dakika.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün, İzmir Milletvekili Zekeriya Temizel’in 447 ve 447’ye 1’inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi’nin 16’ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ABDÜLHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; sayın hatip “İdarenin her türlü işlem ve eylemlerine karşı yargı yolu açık mı, net değil.” diye bir ifade kullandı. Bu değişiklik teklifimizde Anayasa’nın 125’inci maddesinin birinci cümlesi hâlâ korunmaktadır. Yani idarenin tüm eylem ve işlemleri yargı denetimine açıktır.

Ayrıca, mevcut Anayasa’da, Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı işlemler yargı denetimi dışında ancak işte bu sistemin çok özel bir niteliği icabı -hukuk devletini tahkim eden bir anlayışı- Cumhurbaşkanının tek başına yapacağı işlemler yargı denetimi kapsamına alınmaktadır. Dolayısıyla, kararnameler Anayasa Mahkemesine, diğer işlemler Danıştay, idare mahkemesine gidebilecektir. Bu açıdan da hukuk devleti açısından bir reformdur.

Arz ediyorum efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gül.

MAHMUT TANAL (İstanbul)- Sayın Başkan, nerede yazıyor bu?

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447 ve 447'ye 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim. 16/1/2017

Meral Daniş Beştaş (Adana) ve arkadaşları

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Katılmıyoruz Değerli Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Ankara Milletvekili Sayın Sırrı Süreyya Önder konuşacak.

Buyurun Sayın Önder. (HDP sıralarından alkışlar)

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli üyeler; bu kanun teklifinin başlığı tam 3,5 sayfa; yarısı eski metin, yarısı Anayasa Komisyonunda kabul edilen metin, diyelim ki 2 sayfaya yakın. Âdet olduğu üzere, ben çıkıp ne hakkında konuşacağımı söylemeye kalksam bu beş dakika yetmiyor yani kâtip üye okuduğu zaman yaklaşık yedi sekiz dakika sadece bu teklifin başlığı tutuyor, bizden beş dakikada buna bir eleştiri yapmamız bekleniyor. Haydi bir yapmayı deneyelim bakalım beş dakikada ne olacak.

Şimdi, geldik yol ayrımına. İyi kötü, kavga dövüş bu kanun teklifinin serencamını hep birlikte seyrettik. Birkaç gözlemimi paylaşmak istiyorum. Türkiye'nin bu kadar sıkıntısı, derdi varken bunların hangisine derman olacağına dair iktidar sözcülerinden canıgönülden, kalbe dokunur, akla dokunur bir şey duymadık. Bunu polemik olsun diye söylemiyorum.

Şu an bizim içinde bulunduğumuz durum, gitmekte olana ağlayacak hâlde değiliz, gelmekte olana sevinecek durumda değiliz. Çünkü, hâlihazır olan da, gelecek olan da bu toplumda bizim savunduğumuz değerlere, özlemlerimize, umutlarımıza, programlarımıza dair hiçbir şey vadetmiyor. İlle bir kıyaslama yapılacak olursa bu gelen, büyük bir kaos tetikleyecek.

Şöyle bir anlayışın ürünü olarak buraya geldik: Topumlarda, özellikle müşkülâtı çok olan toplumlarda iki yol vardır sendeledikleri zaman, tökezledikleri zaman, sıkıntıya girdikleri zaman: Bunun birincisi, “Biz nerede yanlış yaptık?”tır. İkincisi, diğeri, “Bunu bize kim yaptı?” “Bunu bize kim yaptı?” etrafında dönen tartışmaların o sorunları aşabildiği görülmemiştir. “Biz nerede hata yaptık?”tan yola çıkan tartışmalar daima verimli sonuçlar üretmiştir.

Biz, iktidar sözcülerinden bugüne kadar hep birilerinin, ki bu birilerinin sayısı gün geçtikçe çoğalıyor, artık kokteyli falan da geçti, bir kırkambar olarak tarif edilecek bir şey... Herkes bize bir şey yapıyor. Bunun kerameti olarak söylenen bir tek şey var: İşler çok hızlı yürüyecek.

Doğu mitolojisinden bir darbimesel anlatayım, beş dakikada ancak özlü bir şeyle çok şey söyleyebilirsiniz. Birisi bir tefekküre girmiş, talip olmuş, demiş ki: “Ben de böyle bir keramet ehli olmak istiyorum.” Kırk sene sürmüş bu tefekkürü, kendi içsel yolculuğunda öyle bir yere varmış ki, şeyhi, yol göstereni, piri, her ne dersiniz deyin, ona gitmiş demiş ki: “Efendim, ben artık oldum.” “Nasıl oldun?” demiş. Demiş ki: “Suda ıslanmadan şu nehirde karşıdan karşıya geçebilirim.” Mürşidi ona şu cevabı vermiş: “Bir kayıkçının üç kuruşa halledeceği bir şey için kırk yılını boşuna harcamışsın.” (HDP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bize söylenen, “İşler hızlanacak.” Hacettepe Üniversitesinde -bizim zamanımızda vardı, şimdi var mı, yok mu bilmiyorum- organizasyon metot bölümü vardı, sıradan bir organizasyon metot bölümü mezununun düzenleyeceği bir işi bu kadar da gerginliğin içerisinde bize gerekçe olarak sunmak bu Meclisin şahsiyetine de, tarihine de, zekâsına da hakarettir, dalga geçmektir. Getirirdiniz bir uzman... Çünkü iktidar sözcüleri bunun dışında bir şey söylemediler, “İşler çatallaşmayacak.”, “İşler hızlı yürüyecek.”, “Daha pratik olacak, daha şey olacak.” Yahu, bunun için bir üniversite mezunu yeterdi. Bu kadar insanın vaktini, geleceğini, umudunu, sağlığını boşuna çaldınız diyorum.

Beş dakikada ancak bu kadar olur. Lafın tamamı deliye söylenir, gerisini başka kaynaklardan öğrenirsiniz.

Kolay gelsin. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, teklifin 16’ncı maddesinin gizli oylamasına başlıyoruz.

Gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını arz ediyorum: Komisyon ve Hükûmet sıralarında yer alan kâtip üyelerden Komisyon sırasındaki kâtip üyeler Adana’dan başlayarak Denizli’ye kadar, Denizli dâhil ve Diyarbakır’dan başlayarak İstanbul’a kadar, İstanbul dâhil; Hükûmet sırasındaki kâtip üyeler ise İzmir’den başlayarak Mardin’e kadar, Mardin dâhil ve Mersin’den başlayarak Zonguldak’a kadar, Zonguldak dâhil; adı okunan milletvekilini ad defterine işaretleyerek kendisine biri beyaz, biri yeşil, biri de kırmızı olmak üzere üç yuvarlak pul ile bu oylamaya özel, mühürlü zarf verecektir. Milletvekilleri, Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda yer alan kabinlerden başka yerde oylarını kullanamayacaklardır. Vekâleten oy kullanacak bakanlar da yerine oy kullanacakları bakanın ilinin bulunduğu bölümde oylarını kullanacaklardır.

Bildiğiniz gibi, bu pullardan beyaz olanı kabul, kırmızı olanı ret, yeşil olanı ise çekimser oyu ifade etmektedir. Oyunu kullanacak sayın üye, adını ad defterine işaretlettikten ve kâtip üyeden üç yuvarlak pul ile oylamaya özel bastırılan mühürlü zarfı aldıktan sonra kapalı oy verme yerine girecek, oy olarak kullanacağı pulu burada zarfın içerisine koyacak ve diğer iki pulu ise ıskarta kutusuna atacaktır. Bilahare, oy verme yerinden çıkacak olan üye, oy pulunun bulunduğu zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önüne konulan oy kutusuna atacaktır. Oylamada adı okunmayan milletvekiline pul ve zarf verilmeyecektir.

Kâtip üyeler ve görevli arkadaşlar yerlerini aldılar.

Şimdi gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, herkes dışarıda oy kullanır mı ama ya? Bir uyarın lütfen. Birazcık kabine...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Görüyor musun oyunu? Nerede görüyorsun? Oyunu görebiliyor musun? Oyunu söyle.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İlk geçen 10 kişi dümdüz geçti ya. Böyle bir şey olabilir mi ya?

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Özgür Bey “Kabine girer.” diye nerede var ya İç Tüzük’te?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Anayasa’ya ve İç Tüzük’e uygun oy kullanılmaktadır.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, lütfen uyarın, girsinler kabinlere ya. Böyle bir şey olmaz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Niye okuyorsunuz o metni o zaman “Kabinlere girin.” diye? “Pulu zarfa kabinde atın.” diye niye okuyorsunuz?

BAŞKAN – Görevli arkadaşlar görevlerinin başında.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Oy gizli mi değil mi, ona bakın arkadaşlar ya.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Herkes oyunu gizli olarak kullanılmaktadır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kaldır kabinleri, o da senin şerefın olsun, seninle övünsün millet. Kabin duruyor, bilmem ne duruyor... Böyle bir şey olur mu ya?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Herkes oyunu gizli kullanıyor.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Sayın Başkan, “gizli oy” diye bağırıp bağırıp duruldu, gizli kullanılmıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Girin kardeşim, girin ya gözünüzü seveyim, iyice lakaytlığa vurdunuz ya; kardeşim girin ya kabine.

Sayın Başkan, şu kabinlere girsinler, böyle bir şey olmaz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, kâtip üyeler milletvekillerinin isimlerini okumakta güçlük çekiyor, lütfen gürültüyü keselim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şu kabinlere girsinler. Böyle bir şey olmaz.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Anayasa Komisyonu Başkanı kabine girmeden oy kullandı, Anayasa Komisyonu Başkanı, gördük burada.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Herkes usulüne göre kullanıyor.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, kürsünün önünü boşaltabilir misiniz lütfen.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Gizlilik ilkesine uymuyorlar, İç Tüzük’ü ihlal ediyorlar, çok açık ve net.

Sayın Reşat Petek Bey, kabine girmediniz, oy kullandınız.

REŞAT PETEK (Burdur) – Kabine girdim, oyumu kullandım.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen fotoğraf çekmeyin.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Gir vekilim, kabine gir tabii ya, yeter ya. Gir ya. Millet açıkta oy kullan diye yollamadı seni buraya, gir kabine ne yaparsan yap. Ananın ak sütü gibi helal olsun verdiği karar ama gir şu kabine.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Anayasa Mahkemesinin nasıl olsa iptal etmeyeceğini...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Arkadaşlar, gizli oy kullanın. Anayasa’nın ilkeleri açık, en baştan beri açık oy kullanıyorlar.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Yasalar işlese hiç kimse böyle yapamaz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, ama herkes mi dışarıda şey yapar?

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – 21 Ocak Cumartesi, 00.01 hâlâ açık oy kullanıyorlar.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın Köseoğlu, oyunuzu kullandıysanız...

Sayın Durmaz...

Sayın Köseoğlu...

Sayın milletvekilleri, Genel Başkan gelecek oy kullanmaya, lütfen...

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, rica ediyorum, fotoğraf çekirtmeyi bir kenara bırakın. Lütfen...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bir de kabinlere girin diye söyleyin arada, kabinlere girin diye söyleyin.

MURAT EMİR (Ankara) – Açık oy kullanmayın arkadaşlar.

BAŞKAN – Bir dakika... Şu kürsünün önünü bir boşaltabilir misiniz, oy kutularını görmüyorum.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hiçbir AKP’li arkadaş kabine girmiyor. İç Tüzük ihlal ediliyor.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bütün arkadaşlarımız İç Tüzük’e uygun, Anayasa’ya uygun olarak oylarını kullanmaktadırlar. Kendilerine böyle zorlama yöntemlerle buradan başka bir uygulama çıkmaz. Herkes Anayasa ve İç Tüzük’e uygun olarak gizli oylamalarını gerçekleştirmektedir.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sayın Külünk, girmediniz kabine.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Hiç endişeniz olmasın.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Girmediniz.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Endişeniz olmasın, oyunu gizli bir şekilde kullandım. Endişeniz olmasın.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Anayasa ve İç Tüzük’e uygun gizli oylama yapılıyor.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Gir vekilim içeri ya, gir gözünü seveyim. Gir kabine, gir kabine gözünü seveyim.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Arkadaşlar, oylarımızı kabinlere girerek kullanalım, Anayasa’nın hükümlerine uyalım.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – AK PARTİ Grubu oylarını gizli kullanıyor.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Adalet Bakanı bile bunu yaparsa... Ah ah, bu ülkeden adalet bekleyelim(!)

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Adalet Bakanı oyunu gizli kullandı.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Adalet Bakanı oyunu açık kullandı, apaçık kullandı.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Adı okunmayan Sayın Milletvekili var mı?

BURCU ÇELİK (Muş) – Var Sayın Başkan: Selahattin Demirtaş...

BAŞKAN – “Adı okunmayan.” dedim.

BURCU ÇELİK (Muş) – ...Figen Yüksekdağ, İdris Baluken, Çağlar Demirel, Besime Konca, Selma Irmak, Nursel Aydoğan, Gülser Yıldırım, Nihat Akdoğan, Abdullah Zeydan ve Ferhat Encu var Sayın Başkan.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın kâtip üyeler oylarını kullanabilirler.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, iki arkadaş geliyor.

BAŞKAN – Tamam, bekleyelim arkadaşlarımızı da.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Geliyorlar Başkanım.

BAŞKAN – Bekliyorum Sayın Özel iki arkadaşınızı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Başkan, Figen Yüksekdağ ve Selahattin Demirtaş yola çıkmış, geliyorlar, bir on dakika sonra burada olacaklar.

BAŞKAN – Tamam, onları da bekleriz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Bekleyelim.

BURCU ÇELİK (Muş) – Bir uçak ayarlayabilirsiniz Sayın Başkan, bir uçak ayarlayabilirsiniz hemen getirebilirsiniz buraya.

BAŞKAN – Bu konuyu çok tartıştık Sayın Çelik.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sonuç almayınca bir şey olmuyor tabii tartışma...

BURCU ÇELİK (Muş) – Keşke sonuç alabilseydik.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın kâtip üyeler, tamamız değil mi?

Oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kutularını kaldıralım lütfen.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 16’ncı maddesinin gizli oylama sonucunu okuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 486

Kabul : 342

Ret : 141

Çekimser : Yok

Boş : 2

Geçersiz : 1

Kâtip Üye

Ali Haydar Hakverdi

Ankara

Kâtip Üye

İshak Gazel

Kütahya”

Böylelikle teklifin 16'ncı maddesi de kabul edilmiş oldu.

Şimdi, teklifin 17'nci maddesini okutuyorum:

MADDE 17- 2709 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 21- A) Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Yasama Dönemi milletvekili genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçimi 3/11/2019 tarihinde birlikte yapılır. Seçimin yapılacağı tarihe kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ve Cumhurbaşkanının görevi devam eder. Meclisin seçim kararı alması halinde, 27'nci Yasama Dönemi milletvekili genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır.

B) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu Kanunla yapılan değişikliklerin gerektirdiği Meclis İçtüzüğü değişikliği ile diğer kanuni düzenlemeleri yapar. Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenleneceği belirtilen değişiklikler ise Cumhurbaşkanının göreve başlama tarihinden itibaren en geç altı ay içinde Cumhurbaşkanı tarafından düzenlenir.

C) Anayasanın 159 uncu maddesinde yapılan düzenlemeye göre Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyeleri en geç otuz gün içinde seçilirler ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonraki kırkıncı günü takip eden iş günü görevlerine başlarlar. Başvurular, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına yapılır. Başkanlık, başvuruları Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona gönderir. Komisyon on gün içinde her bir üyelik için üç adayı üye tamsayısının üçte iki çoğunluğuyla belirler. Birinci oylamada üçte iki çoğunlukla seçimin sonuçlandırılmaması halinde, ikinci ve üçüncü oylamalar yapılır; bu oylamalarda üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun oyunu alan aday seçilmiş olur. Beşte üç çoğunluğun sağlanamaması halinde üçüncü oylamada en çok oyu almış olan, seçilecek üyelerin iki katı aday arasından ad çekme usulü ile üye belirleme işlemi tamamlanır. Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu aynı usul ve nisapları gözeterek onbeş gün içinde seçimi tamamlar. Mevcut Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyeleri, yeni üyelerin göreve başlayacağı tarihe kadar görevlerine devam eder ve bu süre içinde yürürlükteki Kanun hükümlerine göre çalışır. Yeni üyeler, ilgili kanunda değişiklik yapıncaya kadar mevcut Kanunun Anayasaya aykırı olmayan hükümleri uyarınca çalışır. Görevi sona eren ve Hâkimler ve Savcılar Kuruluna yeniden seçilmeyen üyelerden, talepleri halinde adli yargı hâkim ve savcılar arasından seçilenler Yargıtay üyeliğine, idari yargı hâkim ve savcılar arasından seçilenler Danıştay üyeliğine Hâkimler ve Savcılar Kurulunca seçilir; öğretim üyeleri ve avukatlar arasından seçilenler ise Danıştay üyeliğine Cumhurbaşkanınca atanır. Bu şekilde yapılan seçim ve atamalarda boş kadro olup olmadığına bakılmaz, seçilen ve atanan üye sayısı kadar Yargıtay ve Danıştay kadrolarına üye kadrosu ilave edilir.

D) Askerî Yargıtay ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesinden Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçilmiş bulunan kişilerin herhangi bir sebeple görevleri sona erene kadar üyelikleri devam eder.

E) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi ve askerî mahkemeler kaldırılmıştır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde; Askerî Yargıtay ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin askerî hâkim sınıfından Başkan, Başsavcı, İkinci Başkan ve üyeleri ile diğer askerî hâkimler (yedek subaylar hariç) tercihleri ve müktesepeleri dikkate alınarak;

a) Hâkimler ve Savcılar Kurulunca adli veya idari yargıda hâkim veya savcı olarak atanabilirler.

b) Aylık, ek gösterge, ödenek, yargı ödeneği, ek ödeme, malî, sosyal hak ve yardımlar ile diğer hakları yönünden emsali adli veya idari yargıya mensup hâkim ve savcılar, bunların dışındaki hak ve yükümlülükler yönünden ise bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki mevzuat hükümleri uygulanmaya

devam edilmek suretiyle Millî Savunma Bakanlığınca mevcut sınıflarında, Bakanlık veya Genelkurmay Başkanlığının hukuk hizmetleri kadrolarına atanırlar. Bunlardan, emeklilik hakkını elde edenlerden yaş haddinden önce bu görevlerden kendi istekleriyle ayrılacaklara ödenecek tazminata ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

Kaldırılan askerî yargı mercilerinde görülmekte olan dosyalardan; kanun yolu incelemesi aşamasında olanlar ilgisine göre Yargıtay veya Danıştaya, diğer dosyalar ise ilgisine göre görevli ve yetkili adli veya idari yargı mercilerine dört ay içinde gönderilir.

F) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükte bulunan kanun hükmünde kararnameler, tüzükler, Başbakanlık ve Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikler ile diğer düzenleyici işlemler yürürlükten kaldırılmadıkça geçerliliğini sürdürür. Yürürlükte bulunan kanun hükmünde kararnameler hakkında 152 nci ve 153 üncü maddelerin uygulanmasına devam olunur.

G) Kanunlar ve diğer mevzuat ile Başbakanlık ve Bakanlar Kuruluna verilen yetkiler, ilgili mevzuatta değişiklik yapılmıyca kadar Cumhurbaşkanlığı tarafından kullanılır.

H) Anayasanın 67’nci maddesinin son fıkrası hükmü, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra birlikte yapılacak ilk milletvekili genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçimi bakımından uygulanmaz.”

BAŞKAN – 17’nci maddede beşi aynı mahiyette olmak üzere yedi adet önerge vardır. İlk okutacağım beş önerge aynı mahiyettedir.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447’ye 1’inci Ek sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 17’nci maddesi ile 2709 sayılı Kanun’a eklenen geçici 21’inci maddesinin (C) fıkrasında yer alan “uyarınca” ibaresinin “hükmünce” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz

Ramazan Can

Kırıkkale

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım, önergemi geri alıyorum.

BAŞKAN - Sayın Can önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Ali Ercoşkun

Bolu

ALİ ERÇOŞKUN (Bolu) - Önergemi çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Ercoşkun önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Yılmaz Tunç

Bartın

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Geri çekiyorum.

BAŞKAN - Sayın Tunç önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Osman Aşkın Bak

Rize

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) - Önergemi çekiyorum efendim.

BAŞKAN - Sayın Bak önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Halil Eldemir

Bilecik

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Önergeyi geri çekme hakkımı kullanıyorum.

BAŞKAN - Sayın Eldemir önergesini geri çekti.

Diğer önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 Ek 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Erol Dora

Meral Danış Beştaş

Mardin

Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447 Ek 1 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle metinden çıkarılmasını arz ederiz.

Özgür Özel

Hüseyin Yıldız

Elif Doğan Türkmen

Manisa

Aydın

Adana

Mahmut Tanal

Serkan Topal

Mehmet Gökdağ

İstanbul

Hatay

Gaziantep

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Gaziantep Milletvekili Sayın Mehmet Gökdağ konuşacak.

Buyurun Sayın Gökdağ. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; günlerdir yoğun mesai harcayarak Anayasa değişikliği üzerinden konuşuyoruz. Gerek Komisyonunda gerekse Genel Kurulda bu değişikliğin ülkemizin geleceğini karartacağını arkadaşlarımla birlikte anlatıyoruz, anlatmaya devam ediyoruz.

Sayın milletvekilleri, öncelikle belirtmek gerekir ki bu Anayasa değişikliği konusunda gerekçeleriniz doğru değil, haklı değil, hukuki değil. Fiilî durumdan söz ediyorsunuz. Yani, mevcut Cumhurbaşkanının Anayasa'ya uymadığını, Anayasa'yı ona uydurmadan söz ediyorsunuz. Böyle bir yaklaşım kabul edilemez, böyle bir yaklaşım ilkel devlet anlayışlarında bile görülmesi mümkün olmayan bir yaklaşımdır.

İki başlılıktan söz ediyorsunuz ama mevcut Cumhurbaşkanı ile mevcut Başbakan arasında nasıl bir uyumsuzluk var, nasıl bir iki başlılık var bunu anlatamıyorsunuz.

İstikrardan söz ediyorsunuz. On beş yıldan bu yana tek başına iktidarsınız. Cumhurbaşkanı sizsiniz, Başbakan siz, bakan siz; valileri siz atıyorsunuz, kaymakamları siz atıyorsunuz, emniyet müdürlerini siz atıyorsunuz, hâkimi ve savcıcı siz belirliyorsunuz; kısaca, devletin bütün kadrolarını siz belirliyorsunuz. Bu koşullarda on beş yıldan bu yana sağlayamadığınız istikrarı bundan sonra bu değişiklikle nasıl sağlayacaksınız, onu da anlatamıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bu Anayasa değişikliği, Türkiye'nin demokrasi yolundaki yürüyüşünü durdurup tersine çeviren ve sonu diktatörlüğe gidecek olan tek adam yönetimine teslim eden bir değişikliktir. Bu değişiklik kabul edilirse, seçilen kim olursa olsun -kişi önemli değil- varacağı yer otokrasidir, diktatörlüktür. Kuvvetler ayrılığını ortadan kaldıran, bütün kuvvetleri bir kişiye teslim eden, aslında kuvvetler birliği değil, tek bir kuvvet yaratan bu kadar yetkiyi kime verirsiniz verin sonu otokrasidir, diktatörlüktür.

Değerli arkadaşlar, bu tartışmalarda Batı'nın çağdaş anayasacılık akımlarından bolca söz edildi, Montesquieu'nün kuvvetler ayrılığından söz edildi, Burhan Kuzu hocanın görüşleri anlatıldı, dinletildi. Bakın, bir de Doğu düşünürlerinden bahsedelim. İbni Haldun, 1332-1406 yıllarında yaşamış Orta Çağ İslam düşünürüdür. Yönetim biçimlerini üçe ayırır İbni Haldun. Bunlardan biri mülk-i tabii yönetim yani doğal yönetim. Bu yönetimi şöyle tarif ediyor: “Bu yönetim zor, güç kullanan, baskı ve kişisel arzulara dayanan keyfî bir yönetimdir. Burada doğallıktan kastedilen, bireyin yapısındaki eğilim, karakter ve diğer doğal istekleridir. Kendini sevmek, üstünlük veya egemen olma isteği, bencillik gibi bireysel tutumlara dayalı keyfî bir yönetim biçimidir.” İbni Haldun'a göre, bu tür bir yönetim tamamen kötü bir yönetimdir. Bu yönetim biçimi günümüzde “diktatörlük” olarak adlandırdığımız otokratik ve anayasal olmayan bir yönetimdir.

Yine, İslam düşünürü İbni Haldun devletin ömrünü de 5 evreye ayırır değerli arkadaşlar. Ben size son evresini yani devletin ortadan kalktığı evreyi söyleyeceğim, bakın nasıl tarif ediyor: “Bu devre israf çağıdır.” diyor. “Devlet yavaş ya da birden gelen bir sona doğru ilerlemeye başlar. Hükümdar ve çevresi öncekilerin biriktirdiği serveti telef eder. Görevler ehil olmayanlara dağıtılır. Ordu bozulur. Zevk düşkünlüğü arttığı için gelirler giderleri karşılayamaz, düşman devletler cesaretlenmeye başlar.” Değerli arkadaşlar, 1300'lü yıllarda İbni Haldun'un gördüğü bu gerçeği sizin de görmeyi yürekten diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Peki, bu Anayasa değişikliği için zamanlama doğru mu değerli arkadaşlar? Ülkemizin ekonomik, siyasi durumu ortada. Terör örgütlerinin hain eylemleri ülkeyi kan gölüne döndürmüş. Terör saldırıları toplu katliamlara varmış. Askerlerimiz, polislerimiz şehit oluyor; vatandaşlar yaşamını kaybediyor; onlarca, yüzlerce eve ateş düşüyor. Toplumun geniş kesiminde can güvenliği ciddi kaygı hâline gelmiş. Fiilen Suriye'ye girmişiz, bir anlamda savaş hâlindeyiz. Oradan her gün şehitlerimiz geliyor. Bugün de orada yaşamını kaybeden 5 şehidimizi rahmetle anıyorum, yaralı askerlerimize de acil şifa diliyorum. Ekonomik anlamda tarihimizin en kırılgan dönemini yaşıyoruz. Dolar almış başını gidiyor. Esnafımız, sanayicimiz, işçimiz, emeklimiz, üreticimiz perişan ve bir gün sonrasını öngörmekten uzak. Böyle günlerde toplum olarak ortak bir duruş sergilemek gerekirken toplumda ayrışma yaratacak bir Anayasa değişikliğini hem de bir kişinin keyfine göre bir değişikliği tartışmak ülkenin yararına değil değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÖKDAĞ (Devamlı) – Sevgili Başkanım, bir dakika daha süre verir misiniz?

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum size Sayın Gökdağ.

Buyurun.

MEHMET GÖKDAĞ (Devamla) – Sayın milletvekilleri, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak 79 milyon yurttaşımızın huzurunu istiyoruz. Barış içinde, kardeşlikle, herkesin birbirini sevgiyle sardığı, Kürt, Türk, Arap, Çerkez, Alevi, Sünni, Şafii, Hanefi, doğudan batıya, kuzeyden güneye bütün yurttaşlarımızın huzur içinde yaşadığı bir Türkiye için mücadele ediyoruz. Anaların çocukları için kaygılanmadığı, herkesin işinin, aşının olduğu, üniversiteyi bitiren gençlerin yarımına umutla baktığı bir Türkiye için çaba gösteriyoruz ve böyle bir Türkiye’nin mümkün olduğuna çok yürekten inanıyoruz. Kutuplaştırıcı, ayrıştırıcı, gerilime dayalı anlayışınıza rağmen, sizin de torunlarınızın, çocuklarınızın içinde olduğu yaşanacak bir Türkiye’yi mutlaka ama mutlaka inşa edeceğiz.

Bu duyularla Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gökdağ.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 Ek 1 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 17’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Erol Dora (Mardin) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Mardin Milletvekili Sayın Erol Dora konuşacak.

Buyurun Sayın Dora. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL DORA (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa değişiklik teklifinin 17’nci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, getirilen Anayasa değişiklik teklifinde, Cumhurbaşkanı lideri olduğu partinin milletvekili adaylarını belirleyecek ve erken seçime karar verebilecek ve Meclis üzerinde tam ve mutlak bir vesayete sahip olacaktır. Getirilen düzenlemeyle, Cumhurbaşkanı istediği zaman seçim kararı alabilecektir. Meclisteki partisinin milletvekillerinin kim olacağını belirleyen ve yeniden seçilme üzerinden tam bir denetim kuracak olan Cumhurbaşkanı, aynı zamanda yargıda atama, yükseltme, görevden almada belirleyici konumda olacaktır.

Değerli milletvekilleri, burada, Cumhurbaşkanının yasama organını siyasi parti başkanı olarak da denetim altında tutabilmesine ve hem kendi atamaları hem de kendi vesayeti altındaki Meclis çoğunluğunun desteğiyle HSYK üzerinden yargının da kendi gölgesi altında çalışmasına yol açan bir kuvvetler birliği uygulaması öngörülmektedir. Bugün bile düzgün işlemeyen siyasal güçler arasındaki ilişkiler, denge ve hesap verme kural ve kurumları tamamen terk edilmekte, yerine sadece halkın oyuyla seçilen bir Cumhurbaşkanı ve ona bağlı çalışan yasama, yürütme ve yargı aracılığıyla yönetilen mutlakiyetçi Cumhurbaşkanlığı vesayeti rejimi öngörülmektedir.

Değerli milletvekilleri, kuvvetler ayrılığı sistemi yasama, yürütme ve yargı olarak tanımlanan kuvvetlerin değişik yollardan göreve gelen ve aralarında fren ve denge mekanizması bulunan farklı organlara verilmesidir. Kuvvetler ayrılığı yoksa anayasa da yoktur, kuvvetler ayrılığının olmadığı

yerde anayasa da olamaz, kuvvetler ayrılığının olmadığı bir devlet anayasal bir devlet de değildir. Bu husus en güzel, en çarpıcı bir şekilde 1789 tarihli Fransa İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi'nin 16'ncı maddesinde ifade edilmektedir: "Hakların güvence altına alınmadığı ve kuvvetler ayrılığının olmadığı bir toplumda anayasa da yoktur."

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; anayasa toplumsal bir sözleşme olduğundan, yapılacak anayasa düzenlemesinin meşruiyeti, evrensel temel hak ve özgürlükleri, yargı bağımsızlığı ve çoğulculuğu içermesi gerekmektedir. Venedik Komisyonu da anayasa değişikliğinin geniş katılım ve konsensüs içinde gerçekleşmesi gerektiğini vurgulamıştır. Oysa AKP ve MHP ittifakıyla getirilen teklif, bir toplumsal sözleşme önerisi değildir, 2 parti arasında yapılmış gizli bir anlaşmanın anayasa kılıfına büründürülmüş bir hâlidir. Rejim ve sistem değişikliğini aynı anda ve emrivakiyle, oldubittyle yapmaya çalışan bir düzenlemedir. Bizim gibi kutuplaşmış, kutuplaştırılmış toplumlarda ayrıca devletin ayrılmış olan dinsel, etnik, farklı grupların bir arada yaşayabileceği ortak bir zemini sağlamasını gerektirir.

Değerli milletvekilleri, olağanüstü hâl ortamında bulunduğumuz bir konjonktürde, bilgi alma hakkının olmadığı, toplantı ve gösteri yürüyüşü özgürlüğünün bulunmadığı, gazetecilerin, akademisyenlerin tutuklandığı, eş başkanlarımız başta olmak üzere 11 milletvekilimizin, halkın iradesi yok sayılarak Anayasa'mız ve uluslararası sözleşmeler hiçe sayılarak tutuklanmış bulundukları bir ortamda demokratik meşruluk sorunu bulunan bu değişiklik teklifinin kabul edilmesi hâlinde toplumdaki kırılganlık ve kutuplaşmayı büsbütün artacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; esasen, bugün birçok toplumsal sorunumuzun kaynağı olan ve topluma dayatılan militarist bir düzen niteliğindeki 12 Eylül darbesinin mirası olan tekçi ve antidemokratik anayasal düzen değişmemektedir. Toplumun geçmişle hesaplaşması, bugünün ortak paydası ve geleceğin inşasının yol haritasıyla ilgili bir tasavvur da bu teklifte bulunmamaktadır. Bugünlerde fazlaca dillendirilen ülkenin bekası ve bölünme kaygısının yeniden ortaya çıkmasının nedeni, hepimiz biliyoruz ki, cumhuriyetin demokratikleştirilememesi ve olabildiğince tekleştirilmesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklif edilen bu Anayasa değişikliği ülkenin beka ve bölünme riskini gidermek şöyle dursun, yönetime dair neredeyse tüm yetkileri tek elde toplayarak sıkça söz edilen beka sorununu derinleştireceği gibi bölünme riskini de artıracak mahiyettedir çünkü tekçidir çünkü ülke vatandaşlarının neredeyse yarısının kaygılarını dikkate almamakta ve onları âdeta yok saymaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Ek sürenizi veriyorum Sayın Dora, bir dakika.

EROL DORA (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin bekası ve bölünme riskinin panzehri, dışlayıcı olmayan ve ülkemizde yaşayan ve evrensel insan hakları çerçevesinde kolektif hakları hâlen yok sayılan Kürtler, Aleviler, Ermeniler, Süryaniler, Ezidiler, Araplar, Lazlar, Çerkezler, Gürcüler, Romanlar olmak üzere bütün halkların, inançların, kimliklerin ve yaşam tarzlarının asgari müstereklerini yansıtan; sivil, çoğulcu, özgürlükçü; laikliği, hukukun üstünlüğünü, azınlık haklarını, demokrasiyi ve çağdaş bir cumhuriyeti hedefleyen yeni demokratik bir anayasadır. Bu bağlamda, tüm milletvekillerini, ülkemizin ve yurttaşlarımızın geleceğine dair önemli bir negatif kırılganlık yaratabilecek bu teklifte kullanacakları oyun rengini bir kez daha düşünceleri noktasında uyarıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dora.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Teklifin 17'nci maddesinin gizli oylamasına başlıyoruz.

Gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını arz ediyorum: Komisyon ve Hükümet sıralarında yer alan kâtip üyelerden Komisyon sırasındaki kâtip üyeler, Adana'dan başlayarak Denizli'ye kadar, Denizli dâhil ve Diyarbakır'dan başlayarak İstanbul'a kadar, İstanbul dâhil; Hükümet sırasındaki kâtip üyeler ise İzmir'den başlayarak Mardin'e kadar, Mardin dâhil ve Mersin'den başlayarak Zonguldak'a kadar, Zonguldak dâhil; adı okunan milletvekilini ad defterinde işaretleyerek kendisine biri beyaz, biri yeşil, biri de kırmızı olmak üzere üç yuvarlak pul ile bu oylamaya özel mühürlü zarf verilecektir. Milletvekilleri, Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda yer alan kabinlerden başka yerde oylarını kullanamayacaklardır. Vekâleten oy kullanacak bakanlar da yerine oy kullanacakları bakanın ilinin bulunduğu bölümde oylarını kullanacaklardır.

Bildiğiniz üzere, pullardan beyaz olanı kabul, kırmızı olanı ret, yeşil olanı ise çekimser oyu ifade etmektedir. Oyunu kullanacak sayın üye, adını ad defterine işaretlettikten ve kâtip üyeden üç yuvarlak pul ile oylamaya özel bastırılan mühürlü zarfı aldıktan sonra kapalı oy verme yerine girecek, oy olarak kullanacağı pulu burada zarfın içerisine koyacak ve diğer iki pulu ise iskarta kutusuna atacaktır. Bilahare, oy verme yerinden çıkacak olan üye, oy pulunun bulunduğu zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önüne konulan oy kutusuna atacaktır. Oylamada adı okunmayan milletvekiline pul ve zarf verilmeyecektir.

Kâtip üyesi arkadaşlar ve görevli arkadaşlar yerlerini aldı.

Şimdi, gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkanım, lütfen, kabine girme konusunu hatırlatalım; kabinlere girme, kabinlere.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, ortamı germe, geriyorsun bak.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Germek diye bir şey yok ya.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Herkes nizami oy kullanıyor.

MURAT BAKAN (İzmir) – Hiç kabine giren yok.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kimse kabine girmiyor ve siz de görmüyorsunuz. Acaba neden?

MURAT BAKAN (İzmir) – Kabine doğru bir bakış atıp yürüyorlar.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sayın Sağlık Bakanı yine kabine girmeden oy kullandı efendim.

SAĞLIK BAKANİ RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Yalan söylüyorsun.

BAŞKAN – Ben Sağlık Bakanının usulsüz oy kullandığını görmedim.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hayır, herkes şahit, yalan söylemiyorum. Sağlık Bakanı baştan beri kabine girmeden oy kullanıyor, Tüzük ihlali yapıyor. Tespit yapıyorum burada.

SAĞLIK BAKANİ RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Bu kadar kolay nasıl yalan söylüyorsun?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri oylarını usule uygun olarak, gizli olarak kullanmaktadır.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Tüzük ihlali yapıyor, İç Tüzük ihlali yapıyor. Tespit yapıyorum. Sayın Bakan yanlış yapıyor diyorum.

SAĞLIK BAKANİ RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Bu kadar kolay yalan söyleyen bir kişiye hiç rastlamamıştım.

BAŞKAN – Lütfen... Oy kutularının önünde durmayalım lütfen. Oy kutularını göremiyorum arkadaşlar.

Teşekkür ederim.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyunu kullanan sayın milletvekilleri, yerlerinize oturmanızı rica ediyorum.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyunu kullanan sayın milletvekilleri, lütfen yerlerinize oturur musunuz.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN - Evet, sayın milletvekilleri, oylama devam ediyor usulüne uygun olarak.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) - Sayın Başkan Vekili, sürekli “Usulüne uygun olarak oylama devam ediyor.” diyorsunuz.

BAŞKAN – E, devam ediyor oylama ama.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Milletvekillerinin büyük çoğunluğu, iktidar partisi grubu milletvekillerinin büyük çoğunluğu gizli oy kullanmıyorlar, bir kere bile uyarmadınız “Kabinlere girin.” diye.

BAŞKAN – Oylama devam ediyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Oylarımızı Anayasa’nın ve İç Tüzük’ün belirtmiş olduğu usullere uygun olarak kullanmış bulunuyoruz.

BAŞKAN – Ben gerekli uyarıları yaptım, tutanaklara bakabilirsiniz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Oylamada gizliliğin ihlal edildiğini iddia edenler varsa, bundan milletvekillerinin zarfının içine baktıkları anlaşılır. Bu da Anayasa’ya ve İç Tüzük’e aykırıdır.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bana göre sol tarafı boşaltabilir misiniz lütfen.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oyunuzu attıysanız kürsünün önünü boşaltabilir misiniz.

Teşekkür ederim.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Kâtip üyeler, lütfen oyunuzu kullanır mısınız.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oy verme işlemi tamamlanmıştır.

BURCU ÇELİK (Muş) – Sayın Başkan, oy verme işlemi tamamlanamaz çünkü 11 milletvekili şu anda hapisanede.

Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, İdris Baluken, Çağlar Demirel, Selma Irmak, Besime Konca, Nursel Aydoğan, Gülser Yıldırım, Nihat Akdoğan, Abdullah Zeydan, Ferhat Encu.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kutularını kaldıralım lütfen.

FELEKNAS UCA (Diyarbakır) – Sizin için tamam olabilir ama bizim için değil, eksiklerimiz var.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 17’nci maddesinin gizli oylama sonucunu okuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 485

Kabul : 341

Ret : 139

Çekimser : Yok

Boş : 2

Geçersiz : 3

Kâtip Üye

Sema Kırıcı

Balıkesir

Kâtip Üye

Emre Köprülü

Tekirdağ”

Böylelikle teklifin 17’nci maddesi de kabul edilmiş oldu.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 01.36

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 01.52

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Elif Doğan TÜRKMEN (Adana)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 63’üncü Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

447 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci tur görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Sayın milletvekilleri, 18’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18- Bu Kanun ile Anayasanın;

a) 8, 15, 17, 19, 73, 82, 87, 88, 89, 91, 93, 96, 98, 99, 100, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113 üncü maddelerinde yapılan değişiklikler ile 114 üncü maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarının ilgaları yönünden, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124 ve 125 inci maddelerinde yapılan değişiklikler ile 127’nci maddenin son fıkrasına dair değişiklik; 131, 134, 137 nci maddelerinde yapılan değişiklikler ile 148 inci maddenin birinci fıkrasındaki değişiklik ile altıncı fıkrasındaki “Bakanlar Kurulu üyelerini” ibaresine dair değişiklik, 150, 151, 152, 153, 155 inci maddenin ikinci fıkrası, 161, 162, 163, 164, 166 ncı ve 167 nci maddelerinde yapılan değişiklikler ile Geçici 21 inci maddenin (F) ve (G) fıkraları, birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının göreve başladığı tarihte,

b) 75, 77, 101 ve 102 nci maddelerinde yapılan değişiklikler, birlikte yapılacak ilk Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin takvimin başladığı tarihte,

c) Değiştirilen diğer hükümleri ile 101 inci maddesinin son fıkrasında yer alan “Cumhurbaşkanı seçilenin, varsa partisi ile ilişkisi kesilir” ibaresinin ilgası bakımından yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer ve halkoyuna sunulması halinde tümüyle oylanır.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 18’inci madde üzerinde beşi aynı mahiyette olmak üzere yedi adet önerge vardır. İlk okutacağım beş önerge aynı mahiyettedir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447’ye 1’inci Ek sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 18’inci maddesinde yer alan “Bu Kanun” ibaresinin “Bu Kanun hükümleri” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ramazan Can

Kırıkkale

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım, önergemi geri çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Can önergesini geri çekmiştir.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Ali Ercoşkun

Bolu

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Önergemi geri çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Ercoşkun önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahibi:

Yılmaz Tunç

Bartın

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Önergemi geri çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Tunç önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahibi:

Osman Aşkın Bak

Rize

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Önergemi geri çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bak önergesini geri çekti.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahibi:

Halil Eldemir

Bilecik

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Önergemi geri çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Eldemir önergesini geri çekti.

Diğer önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447’ye 1’inci Ek sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 18’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Mithat Sancar

Meral Daniş Beştaş

Mardin

Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 447’ye 1’inci Ek sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 18’inci maddesinin Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesiyle metinden çıkarılmasını arz ederiz.

Özgür Özel

Hüseyin Yıldız

Mahmut Tanal

Manisa

Aydın

İstanbul

Elif Doğan Türkmen

Bülent Tezcan

Serkan Topal

Adana

Aydın

Hatay

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Aydın Milletvekili Sayın Bülent Tezcan konuşacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Tezcan.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüz kırk bir yıl sonra ne yazık ki geldiğimiz bu noktada, bir parlamentonun kendi kendini yok edişini oylar duruma düşüyoruz. 1876’da başlayan parlamenter demokrasiye doğru rotasını çevirdiğimiz bu gemi, yüz kırk bir yıl sonra bir Meclisin sanki kendi intihar fermanını kendi oylarıyla yazdığı bir kara tarih sayfasına dönüşüyor.

Değerli milletvekilleri, siyaset literatüründe, sizlerin de, özellikle Adalet ve Kalkınma Partili milletvekillerinin de çok severek kullandığı bir kavram vardı, vesayet rejimi. “Vesayet rejimini yok ediyoruz.” sözü ne ilginç bir paradokstur ki ne hazin bir tablodur ki bu teklifin gerekçesinde de yer almış.

Değerli milletvekilleri, soruyorum size: Hangi vesayet rejimini ortadan kaldırılıyorsunuz? “Vesayet rejimini ortadan kaldırıyoruz.” derken vesayetin daniskasını getiren bir yeni sistemle ve projeyle karşı karşıyayız. (CHP sıralarından alkışlar) “Vesayet kurumlarını yok ediyoruz.” derken bütün güç ve yetkiyi tek bir kişinin elinde toplayıp tek kişi vesayetini dayatan bu sistemden nasıl bir demokrasi çıkmasını umuyorsunuz? Parlamento kendi intihar fermanını imzalarken, Türkiye Büyük Millet Meclisini yok ederken bir kişinin eline vereceğiniz o büyük bir bürokratik mekanizmayla bürokratik oligarşinin daniskasına en büyük vesayet sistemini kurduğunuzun farkında değil misiniz?

Bakın, bu gecedan sonra belki dönüşü çok zor bir yola gireceğiz. Biraz sonra 18’inci maddeyi, ondan sonra da tümünü oylayacağız. Bir bürokratik oligarşi ki yaratmak istediğiniz şey, bütün güçler tek bir kişinin elinde ve hiçbir denetime tabi olmadan güç ve kudreti arzu ettiği gibi iştahı nereye kadar gidiyorsa o kadar kullanabilecek bir tek adam rejimi yaratmayı planlıyorsunuz. Bu öyle bir sistem ki, sevgili milletvekilleri, kendi eliyle denetimi sağlayacak olan Meclisi yok eden bu sistemde o tek kişi vesayetinin sadece bir tane denetim yolu var. Tek bir denetim yolu bırakılıyorsunuz, o da başımıza bir felaket gelmesi; ne zaman ki bu milletin başına bir felaket gelirse tek denetim yönteminiz o. Hani daha önce oldu ya tek adamın yaptığı hataların bizi taşıdığı felaketler, mesela adalet cellatları yaratılmıştı, mesela Fetullahçı terör örgütü devletin en tepesinde bürokrasiyi teslim almıştı, mesela Türkiye Büyük Millet Meclisinin tepesine bomba atan teröristler devletin kalbine yuvalanmıştı ve bu tek adam rejiminin yarattığı felaketlerle denetimi mümkün olmayan sistemde milletin karşısına geçip en son söylenen söz “Allah da millet de bizi affetsin.” sözüydü. Yanlışı bir özürlü geçiştirebilecek parlamentolar, sistemler, düzenler yaratabilirsiniz, parmak hesabıyla yanışı bir özürlü geçirebilirsiniz ama tarih içerisinde yok ettiğiniz bir parlamentonun millet egemenliğini özürlü geçiştirebilme şansınız yoktur.

Değerli milletvekilleri, son olarak size şunu soruyorum, şunu soruyorum: Kaç yanışı bir Türkiye eder, kaç yanışı bir Türkiye eder, kaç yanışı bir Türkiye eder, kaç yanışı bir kere daha bu fırsatı vereceksiniz? (CHP sıralarından alkışlar) Ama, size şunu söylüyorum ki bir “hayır” bütün yanışıları yok eder, bütün yanışıları ortadan kaldırır. Hepinize son kere, bir kere daha düşünün ve bir “hayır”la bu memleketin geleceğini bir felaketten kurtarın diyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tezcan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülecek olan 447 Ek 1 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim. 16/1/2017

Mithat Sancar (Mardin) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Mardin Milletvekili Sayın Mithat Sancar konuşacak.

Buyurun Sayın Sancar. (HDP sıralarından alkışlar)

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uzun bir süredir tartışmakta olduğumuz bu Anayasa'yla gelecek sistem değişikliği meselesinin son noktasına gelmiş bulunuyoruz, şimdi Mecliste karar aşamasındayız. Neredeyse bütün sözler söylendi, bunları tekrar etmek niyetinde değilim ama birkaç noktayı daha son olarak vurgulamak ihtiyacı hissediyorum.

Bu gelen sistemin en önemli sonucu, Türkiye'yi ciddi biçimde bölecek, parçalayacak sonuçlar doğuracak olmasıdır. Türkiye, kutuplaşmanın zaten iyice ilerlediği, gerilimin yükseldiği bir süreçte bulunuyor. Şimdi önümüze sayısal çoğunluğa dayalı bir sistem ve yarış konuyor. Bu sistem ve bunu oluşturacak olan seçim yöntemi kutuplaşmayı derinleştirecek, gerilimi daha da yükseltecek ve toplumsal parçalanmayı pekiştirecektir. Bunun çok büyük bir tehdit ve tehlike olduğuna tekrar dikkat çekmek istiyorum.

Önümüzde hâlâ bir şans var değerli milletvekilleri. Özellikle AKP'li milletvekillerine seslenmek istiyorum, en başta onlara: Biliyorum, içinde bu gidişattan rahatsız olanlar var.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Ya, hadi ya!

MİTHAT SANCAR (Devamla) - Biliyorum, bu sistem değişikliğini içine sindirmeyen milletvekilleri var. Ancak hangi gerekçelerle, hangi mülahazalarla şimdi, hâlâ harekete geçmekten vazgeçtiklerini ya da harekete geçemediklerini kestiremiyorum. Biliyorum, bu tartışmalar epeyce bir süredir kendi içlerinde de yürüyor. Şimdi önümüzde bir şans var, Türkiye'yi bu ciddi tehlikeye, bu ciddi girdaba sokacak değişikliğe “hayır” deme, bu buz üstünde kaymakta olan aracı, uçuruma doğru kaymakta olan aracı, hepimizin içinde bulunduğu bu aracı durdurma imkânları var. O nedenle, kendilerinden sağduyu ve vicdani bir değerlendirme bekleme hakkımız bulunuyor. Kendilerine bir kez daha bu gidişatı durduracak cesareti gösterme çağrısını yapıyorum.

Bakın, CHP dokunulmazlıkların kaldırılmasıyla ilgili Anayasa değişikliklerinde ciddi tutarsızlık gösterdi. (CHP sıralarından “Haydii!” sesleri) Fakat şimdi bu değişiklikle ilgili tartışmalarda, en azından bu günahını affettirdi.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Ne alaka şimdi?

MİTHAT SANCAR (Devamla) – Aynı sağduyuyu AKP milletvekillerinden de beklemek hakkımızdır diyoruz.

Çok uzatmak niyetinde değilim. Bundan sonrası referandumdur, biliyoruz. Referanduma “Gelsin.” diyorsunuz, “Halk karar versin.” diyorsunuz. Eğer adil bir seçim olacak olsaydı, eğer olağanüstü hâl şartlarında yasaklar altında bir referandum olmayacak olsaydı, bu dediğimize hak verebilirdik.

Ayrıca, referandum sürecinin kutuplaşmayı derinleştireceğini de biliyoruz, ciddi sıkıntıların toplum olarak karşımıza çıkacağını da biliyoruz. O nedenle, referanduma gitmeden, burada, oylarınızla Türkiye'nin önünü açabilirsiniz. Yeni Türkiye, buradan, demokratik mutabakatı arayan bir sağduyuyla kurulabilir. Sayısal çoğunluğa dayalı, parçalayıcı, bölücü, çatışmacı yöntemlerle yeni bir Türkiye kurulamaz. Var olan Türkiye de asıl o zaman tehlikeye girer. Beka sorunu tam da bu noktada karşımıza çıkıyor değerli arkadaşlar.

Şimdi, son olarak çok sevdiğim bir filmde bir diyalogu aktaracağım sizlere ama aktarmaya başlamadan, bir dakika ek süremi alayım, böylece meselemiz bölünmesin.

BAŞKAN – Tabii, buyurun, bir dakikalık ek sürenizi veriyorum Sayın Sancar.

MİTHAT SANCAR (Devamla) – Sinema tarihinin de çok önemli filmlerinden biri olarak kabul edilir; Fransız filmi, Mathieu Kassovitz'in yönettiği bir film, adı "Protesto." Bir diyalog var orada; iki arkadaş konuşuyorlar, biri diğerine diyor ki: "50 katlı bir binadan düşen adamın hikâyesini biliyor musun? Her katta kendini rahatlatmak için kendine şunu demiş: 'Buraya kadar her şey yolunda... Buraya kadar her şey yolunda...' Ama diyor ki sonra 'Önemli olan düşüş değil, yere çakılma anıdır.'" Biz şimdi son kattayız. Uzattın ellerinizi, yere çakılmaktan hep birlikte kurtaralım bu ülkeyi. Bu sağduyuya inanıyorum, güveniyorum.

Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sancar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kurtaracağız inşallah.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Az kaldı, kurtaracağız Allah'ın izniyle.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Sancar konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisini tutarsızlıkla suçladı, cevap hakkımızı kullanmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

İki dakika...

Sayın Özel, sanıyorum bir ürün getiriyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kutu efendim.

BAŞKAN – Şimdi ben gerekli ikazımı yapayım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kelepçesin daha iyi Sayın Başkan kendini.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, 8/12/2016 tarihinde 4 siyasi parti Grup Başkan Vekiliyle yapılan toplantıda Başkan tarafından söz verilen hatibin elektronik ses ve görüntü kaydını dinletmesinin çalışma usullerine aykırı olacağına dair bir mutabakata varıldığına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın Özel, sayın milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisi başkan vekilleri ve Meclis Başkanıyla yapılan 31 Mart 2016 tarihli toplantıda "Genel Kurula ürün ve eşya getirilmeyecektir." diye bir kararımız var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Destekleyici materyal o, ürün değil Sayın Başkan.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Grup başkan vekili uymazsa nasıl olacak?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir müsaade eder misiniz, rica ediyorum.

Ayrıca, 8/12/2016 tarihli 34'üncü Birleşimin sonrasında, saat 18.50 ve 19.40 arasında, Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi başkanlığında, 4 siyasi parti grubunun grup başkan vekilleri Erhan Usta, Mehmet Naci Bostancı, Levent Gök ve Çağlar Demirel'in katılımıyla yapılan toplantıda hatibin kürsüde elektronik ses ve görüntü kaydını dinletip dinletmeyeceği değerlendirilmiştir. Söz konusu toplantıda, İç Tüzük'e ve teamüllere göre, Başkan tarafından söz verilen hatibin ancak konuşma yapmasının esas olduğu, elektronik ses ve görüntü kaydını dinletmesinin çalışma usullerine aykırı olacağı, çalışma düzenini bozucu sonuçlar doğurabileceği ve tutanak kaydında bulunmadığı tespitiyle söz verilen hatiplerin kürsüde konuşma yapmanın dışında bir elektronik ses veya görüntü kaydının dinlettirilmemesi hususunda anlayış birliğine varılmıştır.

Ancak, yorucu bir dönemden geçtik, bugün o yorucu dönemin son günü. Ben günün önemine binaen, bir daha tekrarlanmaması düşüncesiyle, teamül olmaması düşüncesiyle Sayın Özel'e iki dakika söz verdim.

Buyurun.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

6.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın 447 ve 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin 18'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, biraz önce konuşan değerli hatip bizi tutarsızlıkla suçladı. Cumhuriyet Halk Partisinin siyasi geçmişinde, geleneğinde, kültüründe bir tutarsızlık söz konusu değildir ama çok anlattık, kimseye anlatamadık. Bu sefer buraya bir kutuyla geldim. Bu bir hafıza ve vicdan kutusu. Bu duyacağınız ses sizi rahatsız etmeyecektir. Bunu kendi iç sesiniz olarak dinlemenizi ümit ediyoruz.

Şimdiden hepinize saygılar sunuyorum.

(Hatibin elektronik cihazla bir ses kaydı dinletmeye başlaması)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Şeker TV'ye güvenme Özgür, yanlış. Sen konuş daha iyi olur. Anlayamıyoruz, yanlış o.

(Hatibin elektronik cihazla bir ses kaydı dinletmeye devam etmesi)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Özgür çok başarısız oldu bu iş ya. Şeker TV'yle olmaz bu iş.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Sen becerememişsin.

(Hatibin elektronik cihazla bir ses kaydı dinletmeye devam etmesi)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Biz anlattık. İki köklü siyasi geleneğin iki duayeni, rahmetli Erbakan Hoca AKP Grubuna seslendi... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) –...ve rahmetli Sayın Alparslan Türkeş Milliyetçi Hareket Partisine seslendi. Takdir sizdedir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447 ve 447'ye 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'ya "Hoş geldiniz." dediğine ve eşine acil şifalar dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, kısa bir süre önce eşinin rahatsızlığı nedeniyle görüşmelere katılamayan Sevgili Kardeşimiz Saffet Sancaklı aramızda. Kendisine hoş geldiniz diyoruz. Sizi gördüğümüz için mutluyuz. Eşinize de tekrar acil şifalarımızı diliyoruz. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

İsterseniz, eğer uygun görürseniz ve talep ederseniz size söz vereyim yerinizden veya kürsüden.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Kürsüden olsun Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Sancaklı. (MHP, AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın, yaşadığı acı olay nedeniyle kendisine destek olan herkese teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu gece Meclis tatile giriyor, gelip hepinize teşekkür etmek istedim. Bu yaşadığım olaydan sonra bütün parti grupları... Hangi görüşe sahip olursa olsun, hangi etnik kesime sahip olursa olsun, hangi dine sahip olursa olsun, binlerce telefon aldım. Büyük bölümüne cevap veremedim. Sizler de bu dönemde çok büyük destek oldunuz bana hepiniz. Gelip hepinize buradan teşekkür etmek istedim.

Gerçekten, bu olay çok ağır geldi bana, Allah hiç kimseye vermesin. Altı günü geçtik, yedinci güne girdik, Hülya Hanım'ın buraya kadar gelmesi de bir mucizeydi. Allah'a dua ediyor herkes, bütün Türkiye ayağa kalkmış dua ediyor. Bugüne kadar geldi. Bir mucize bekliyoruz Allah'tan yine, ikinci bir mucizeyi. Dua ediyoruz, hepinizin de dua etmesini istiyorum. (MHP, AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Bütün sevdikleriniz de, kim ararsa, kim sorarsa dua etsin. Dua ediyoruz çünkü başka bir çaremiz kalmadı. Ama burada ne gördüm, bu olayı yaşadığımda? Büyük Türk milletinin feraseti de yerinde duruyor, şerefi de, haysiyeti de, insanlığı da. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar) Kan anonsu yapıldığında 20 binin üstünde insan yarım saat içerisinde hastaneye koşup kan vermek için sıraya girdi. Bunların hiçbir tanesine sorulmadı hangi partiye oy veriyorsun, hangi dindensin, hangi etnik gruptansın diye. Beş dakika içerisinde bütün kan stokları doldu. Allah bir mucize yarattı, olaydan on beş dakika sonra bütün doktorlar oradaydı, hastane hazırды ve müdahale edildi, onun için Allah'a şükürler olsun ki şu anda yaşıyor Hülya Hanım. Bundan sonra da dua edip Allah'a yalvaracağız ki tekrar aramıza dönsün.

Sadece, orada yaşadığım bir olayı da sizinle paylaşmak istiyorum. Kan vermek için gelen insanlar tabii belli bir müddet sonra kan yeterli olunca geri döndüler fakat hastane tanımadığım birçok insan bekliyordu ve ağlıyordu orada. Dediler ki: “Aşağıda bir arkadaş var, 30 yaşlarında bir Anadolu çocuğu, durmadan ağlıyor, seninle görüşmek istiyor.” Ben de aşağıya indim -tanımıyorum kendisini, büyük ihtimalle o da beni hayatında ilk defa görmüştür- dedim ki: “Kardeşim, bekleme artık, kan ihtiyacı kalmadı.” Dedi ki: “Biliyorum kan ihtiyacı kalmadı ama benim burada beklememin sebebi belki bir organa ihtiyaç vardır, bütün organlarımı vermeye geldim ben.” (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şimdi, işte, Türk milleti böyle bir millet. Bin yıldır kardeşçe yaşadığımız bu ülkede neden bu noktaya geldik bir kez daha hep beraber düşünelim.

Ben teşekkür etmeye geldim. (MHP, AK PARTİ, CHP, Bakanlar Kurulu ve Komisyon sıralarından alkışlar) Ben teşekkür etmeye geldim hepinize çünkü tek tek arayıp teşekkür edemeyeceğim. Hülya Hanım'ın durumu stabil devam ediyor. Yani “Birkaç saat bile yaşayamaz.” denen hasta Allahutaala'nın takdiriyle yedinci gününe girdi, ne ileri gidiyor ne geri. Biz de dua ediyoruz, sizlerden de dua etmenizi istiyoruz ki inşallah gözünü açacak. Benim söyleyeceklerim bu kadar.

Ben, hepinize tekrar teşekkür ediyorum hiçbir parti ayrımı yapmadan, hiçbir grubu bir tarafa bölmeden. Bana çok destek oldunuz, destek olmaya da devam ediyorsunuz. Ben hepinize teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sevgili Saffet Sancaklı, bütün dualarımız sizinle, bütün dualarımız Hülya Hanımla.

Tekrar geçmiş olsun.

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Sayın Başkan, böyle bir acı bütün Parlamentoyu bir araya getirmişken niye Anayasa'yı hep birlikte yapamıyoruz?

Niye Anayasa'yı üçte 2 çoğunluk, bütün ülke kabul edemiyor? Yarısı kabul ediyor, yarısı kabul etmiyor.

Benim size söyleyeceğim son söz: Memleketi bölmeye izin yok.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447 ve 447'ye 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN - Teklifin 18'inci maddesinin gizli oylamasına başlıyoruz.

Gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını arz ediyorum:

Komisyon ve Hükümet sıralarında yer alan kâtip üyelerden Komisyon sırasındaki kâtip üyeler, Adana'dan başlayarak Denizli'ye kadar, Denizli dâhil ve Diyarbakır'dan başlayarak İstanbul'a kadar, İstanbul dâhil; Hükümet sırasındaki kâtip üyeler ise İzmir'den başlayarak Mardin'e kadar, Mardin dâhil ve Mersin'den başlayarak Zonguldak'a kadar, Zonguldak dâhil; adı okunan milletvekilini ad defterinde işaretleyerek kendisine biri beyaz, biri yeşil, biri de kırmızı olmak üzere üç yuvarlak pul ile

bu oylamaya özel mühürlü zarf verecektir. Milletvekilleri, Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda yer alan kabinlerden başka yerde oylarını kullanamayacaklardır. Vekâleten oy kullanacak bakanlar da yerine oy kullanacakları bakanın ilinin bulunduğu bölümde oylarını kullanacaklardır.

Bildiğiniz üzere, bu pullardan beyaz olanı kabul, kırmızı olanı ret, yeşil olanı ise çekimser oy ifade etmektedir. Oyunu kullanacak sayın üye, adını ad defterine işaretlettikten ve kâtip üyeden üç yuvarlak pul ile oylamaya özel bastırılan mühürlü zarfı aldıktan sonra kapalı oy verme yerine girecek, oy olarak kullanacağı pulu burada zarfın içerisine koyacak ve diğer iki pulu ise ıskarta kutusuna atacaktır. Bilahare, oy verme yerinden çıkacak olan üye, oy pulunun bulunduğu zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önüne konulan oy kutusuna atacaktır. Oylamada adı okunmayan milletvekiline pul ve zarf verilmeyecektir.

Kâtip üyesi arkadaşlar ve görevliler yerlerini aldı.

Şimdi, gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kabinlere girilmesini uyarmanızı talep ediyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, sonuna geldik, hiç olmazsa arkadaşlarımız bir riayet etsin Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, kabinlere girilmediği görülüyor buradan çok net olarak

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Kabinlere giriliyor, kabinlere giriliyor, usulüne uygun kullanılıyor, kabinlere giriliyor arkadaşlar.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, uyarmanızda fayda var, kabinlere girmiyorlar.

BAŞKAN – Sürekli bunu uymayacağım, uyardım, görevimi yaptım. Şu tarafa bakın, biraz şey yapın canım, kendinize gelin.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen, oy kutularının önünü açalım.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, açık oylama yapılıyor, lütfen müdahale eder misiniz.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Dünyanın gözü önünde açık oylamayla Anayasa değiştiriliyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – AK PARTİ milletvekilleri oylarını gizli olarak kullanıyorlar.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ravza Kavakcı, Fatma Benli, Fatma Betül Sayan Kaya kabine girmeden, açık oy kullandı.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – İsmim Ravza Kavakcı Kan. Usule uygun oy kullandım. İspat etmezseniz iftira atmış olursunuz.

BÜLENT YARKADAŞ (İstanbul) – AKP milletvekillerinin hiçbiri girmiyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Evet, AK PARTİ milletvekilleri, oylarınızı gizli olarak kullanıyorsunuz, teşekkür ederiz, Allah razı olsun.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, şu kürsünün önünü boşaltır mısınız.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Aile Bakanı Fatma Benli açık oy kullandı.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, rica ediyorum, şu kürsünün önünü bir boşaltın lütfen.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Nabi Avcı açık oy kullandı, kabine girmedi. Aziz Babuşcu açık oy kullandı. Ahmet Gündoğdu açık oy kullandı.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – AK PARTİ milletvekilleri kabinlere girerek oylarını kullanıyorlar.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – İlknur İnceöz, Grup Başkan Vekili açık oy kullandı. Mehmet Muş açık oy kullandı. Muhammet Akbaşıoğlu açık oy kullandı. Sema Ramazanoğlu açık oy kullandı. Hakan Çavuşoğlu açık oy kullandı.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – AK PARTİ milletvekilleri oylarını kabinlere girerek kullanıyorlar.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Görüntüler var.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Evet, AK PARTİ milletvekilleri kabinlere girerek oylarını gizli oyla kullanıyorlar.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Görüntülerde kimin nasıl oy kullandığı belli.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

MURAT BAKAN (İzmir) – AKP vekillerinden hiçbiri kabinlere girmedi.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Muhammet Akbaşıoğlu açık oy kullandı.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hepsi giriyor, bütün milletvekilleri kabinlere girerek anayasal bir şekilde oylarını kullanıyorlar.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Adalet ve Kalkınma Partili milletvekilleri kabinlere girmeyerek gizli oy kuralını ihlal etmişlerdir. İşte Mehmet Naci Bostancı, Grup Başkan Vekili, kabine girmeden oyunu kullandı.

MURAT BAKAN (İzmir) – Evet, kabine girmeden oyunu kullandı.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – AK PARTİ milletvekilleri kabinlere girerek oylarını kullanıyorlar. Bu milletvekilleri Anayasa’daki gizliliğe uygun olarak oylarını kullanıyorlar.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Yalan beyandan Anayasa Mahkemesine gidecek.

MURAT BAKAN (İzmir) – Osman Aşkın Bak da sadece tutanaklara geçirmek için gizli kullanmadıkları hâlde gizli kullandıklarını söylüyor, yalan söylüyor.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Adalet ve Kalkınma Partili milletvekillerinin hiçbiri kabinlere girmediler. Görüntülerde de yer almaktadır bunlar.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – AK PARTİ milletvekillerinin tümü gizli oylamaya riayet ediyor.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Saat 02.31, şimdi oy kullandım. AKP milletvekillerinin hiçbiri kabinlere girmedi, oylarını tamamen açık olarak kullandılar.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – AK PARTİ’li milletvekilleri nizamaya uygun olarak oylarını kullanıyorlar.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) - Evet, kabinlere girerek oylarını kullanıyor arkadaşlar; Anayasa'ya uygun olarak, gizli olarak oylarını kullanıyorlar.

MURAT BAKAN (İzmir) – Osman kardeşim, kabine giren şu an Ali Yiğit, başka vekil yok orada, kameralar da çekiyor. CHP milletvekili kabine giren, girmeyen AKP milletvekili.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Celil Bey kabine girerek oyunu kullandı, tebrik ediyoruz.

AK PARTİ milletvekilleri oylarını kullanıyorlar. Gizli olarak oylarını kullanıyorlar tüm milletvekilleri, Anayasa'ya uygun bir şekilde oylarını kullanıyorlar.

MURAT BAKAN (İzmir) – İçişleri Bakanı teğet şeklinde geçiyor şu an, teğet şeklinde dört kabinin önünden geçti ve gelip hiç kabine girmeden Sayın Süleyman Soylu oyunu kullanıyor.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Enerji Bakanı Berat Albayrak oyunu açık kullandı, gizli oy kuralını ihlal etti.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Evet, milletvekillerimiz gizli oylamaya devam ediyorlar.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Kâtip üyeler oylarını kullansınlar lütfen.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Oy kullanmayan var daha Başkan.

BAŞKAN - Oyunu kullanmayan milletvekili varsa onu da rica ediyoruz.

BURCU ÇELİK (Muş) - Sayın Başkan, oyunu kullanamayan milletvekilleri var. Hâlâ yasama faaliyeti devam eden 11 milletvekili var.

Selahattin Demirtaş... (HDP sıralarından “Hapiste.” sesleri)

Figen Yüksekdağ... (HDP sıralarından “Hapiste.” sesleri)

İdris Baluken... (HDP sıralarından “Hapiste.” sesleri)

Çağlar Demirel...(HDP sıralarından “Hapiste.” sesleri)

Besime Konca... (HDP sıralarından “Hapiste.” sesleri)

Selma Irmak... (HDP sıralarından “Hapiste.” sesleri)

Nursel Aydoğan... (HDP sıralarından “Hapiste.” sesleri)

Gülser Yıldırım... (HDP sıralarından “Hapiste.” sesleri)

Nihat Akdoğan...(HDP sıralarından “Hapiste.” sesleri)

Abdullah Zeydan...(HDP sıralarından “Hapiste.” sesleri)

Ferhat Encu... (HDP sıralarından “Hapiste.” sesleri)

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kutularını alalım lütfen.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 18’inci maddesinin gizli oylama sonucunu okuyorum:

“Oy sayısı : 488
Kabul : 343
Ret : 142
Boş : 2
Geçersiz : 1

Kâtip Üye

Elif Doğan Türkmen

Adana

Kâtip Üye

Sema Kırıcı

Balıkesir”

Böylelikle teklifin 18’inci maddesi de kabul edilmiş oldu.

Sayın Altay, sisteme girmişsiniz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, İç Tüzük’ün 86’ncı maddesine göre, sıra sayısı basılığında bir söz talebim vardı, işleme alacak mısınız?

BAŞKAN – Sayın Altay, bu talebinizi işleme alamayacağım çünkü Anayasa’nın 175’inci maddesine göre, Anayasa değişikliğine dair kanun tekliflerinin maddeleri ve tümü üzerindeki oylamalar gizli yapılmaktadır. Gizli oylamada reyin hangi yönde kullanıldığının bilinmemesi esastır. Dolayısıyla, gizli oylamaya tabi bu işte, oyunun rengini açıklamak üzere söz vermem mümkün değildir. Kaldı ki gizli oy ilkesinin benimsendiği 1987 tarihi sonrasında, 17 adet Anayasa değişikliğinde de Meclis teamülü bu şekilde gelişmiştir diyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok kısa bir şey söylemek istiyorum tutumunuzla ilgili.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı’nın her oylama işleminden önce gizli oylamanın nasıl olacağına dair okunan metne riayet etmeyen milletvekilleriyle ilgili tutumuna ve 447 ve 447’ye 1’inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi’nin tümünün oylamasında bu konuya titizlik göstermesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 86’ncı maddesine göre bana söz vermemeniz 8/7/1993 tarihli Birleşimde de tutanak altına alınmış, Genel Kurulun da onayına sunulmuş bir iştir. Esasen, bana İç Tüzük’ün 86’ncı maddesine göre, ne yönde oy kullanacağımı belirtmek üzere söz vermemenizle ilgili tutumu doğru buluyorum. Yaptığınız işlem doğrudur, ancak şunu sadece belirtmek istiyorum: Siz oylamalara geçmeden önce milletvekillerine “Oy verme işleminin nasıl yapılacağını arz ederim.” diye bir metin okuyorsunuz. Orada diyorsunuz ki: “Milletvekilleri Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda bulunan kabinlerden başka yerde oy kullanmayacaktır.” Gene bir başka paragrafta “Kapalı oy verme kabinlerine girecek ve pulu zarfın içine koyacaktır.” ibarelerinin de içinde bulunduğu bir metni 18 defa okudunuz. Burada hep birlikte müşahade ettik ki, çok ama çok sayıda sayın milletvekili kapalı oy verme kabinine girmediği hâlde, bana 86’ya göre söz vermemekle yaptığınız doğru işlemi, oy verme işlemi sırasında sizin 18 defa okuduğunuz bu metne riayet etmeyen sayın milletvekilleriyle ilgili uygulamadınız. Endişe etmeyin, usulünüzle ilgili, tutumunuzla ilgili bir tartışma açmayacağım ama tarihi bir oylamada...

BAŞKAN – Endişelenmiyorum zaten.

Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim?

BAŞKAN – “Endişelenmeyin.” dediniz de “Endişelenmiyorum.” dedim.

Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu tarihî oylamada, tümü üzerinde oy kullanılırken Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 86’ncı maddesine göre talebimi yerine getirmeyerek, bu oylamanın gizli yapılması anlayışından kaynaklı olarak yaptığınız işlemin oy verme işlemi sırasında da aynı dikkat, aynı hassasiyetle... Özellikle kâtip üyelerin, sağda ve soldaki oy verme kabinlerine girmeme noktasında yüksek bir titizlik göstermesini talep ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Yeteri kadar titizlik gösterdiğimi düşünüyorum.

Sayın Yıldırım...

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Göstermiyorsunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Yıldırım’a söz verdim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, çok özür dilerim...

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Siz taraflı davranıyorsunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bizim, bu, gizli oyla ilgili her eleştirimizden, her önerimizden sonra tutanaklara geçmesi maksadıyla sizin mutlaka “Bu iş doğru yapıldı, usulüne uygun yapıldı.” demeniz tarafgirlik işaretidir. Bunu da tutanağa geçirmek için söyledim, tıpkı sizin yaptığınız gibi.

BAŞKAN – Şimdi, benim niyetimi okumayın. Niyet okuması yapmayın bana lütfen. (CHP sıralarından gürültüler) Bana niyet okuması yapmayın. Ben sizin söylediğiniz işleme cevap verdim sadece.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisi oturumunu yöneten başkan vekili tutanaklara oynamaz, tutanaklara konuşmaz; doğruyu konuşur.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım...

Bir dakika, buyurun.

43.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın, 447 ve 447’ye 1’inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi’ne Hakkâri ilinin 3 vekilinin de tutuklu olması nedeniyle bu ilin hiçbir milletvekilinin iradesinin yansımadağına ilişkin açıklaması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, burada iki haftadan beri görüşülen teklifin bu ülkenin doksan dört yıllık kaderini değiştirebilecek nitelikte bir Anayasa değişikliği teklifi olduğunu buradaki her değerli milletvekili biliyordur, farkındadır. Biz de on iki gündür şu Mecliste çok uzun saatlere sâri çalışma yürütürken, ısrarla bunun nitelikli bir şekilde tartışılmasını gündeme getirdik, gerek siz gerekse geçen hafta Meclisi yöneten Sayın Aydın’a bu konuda yazılı ve sözlü taleplerimizi ilettik. Bunun dışında, özellikle bu milletin iradesinin hiç eksik kalmamasını sağlamak için büyük çaba sarf ettik ve takdir edersiniz ki neredeyse -bizim açımızdan öyle olan ama iktidar partisinin vekillerinin kabul etmediği- bir rejim değişikliğine tekabül eden bu değişiklik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen, bir dakika daha süre veriyorum size.

AHMET YILDIRIM (Muş) – ...80 milyon insanı, 81 ili etkileyen bir teklif ama şu milletvekilleri bu değişikliğe sadece 80 ilin iradesinin yansıdığını, 1 ilin hiçbir seçmenin ve vekilinin yani Hakkâri ilinin bütün vekillerinin olmadığını acaba biliyorlar mı? Şimdi, bu Anayasa değişikliği, getirilecek rejim değişikliği Hakkâri’yi etkilemeyecek mi? 3 vekili de tutuklu.

Biz bu saatten sonra artık daha fazla zaman kaybetme, zaman çalma, buradakilerin, buradaki milletvekili arkadaşların daha fazla zamanını heba etme çabası içerisinde olmayacağız. Ancak şu paketin şimdiden üzerine bir meşruiyet gölgesi bizce düşmüştür. Bu yönüyle -kayıtlara geçmesi açısından- böyle bir tarihî değişiklikte şu Meclis kendi yasama onuruna, maalesef ama maalesef, üzülererek söylüyorum, sahip çıkmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET YILDIRIM (Muş) – Başta da sizin sorumluluğunuzda olan, Başkanlık Divanının ve Meclis Başkanlığının sorumluluğunda olan bu yasama onuruna, her bireyin buradaki katkısına zemin sunmaması itibarıyla eksik tartışılmıştır; ya değilse bazı illerimiz için eksik, bazı illerimiz için ise hiçbir şekilde irade yansımamıştır diyorum. Buradan hareketle...

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Son olarak Sayın Başkan...

BAŞKAN – Lütfen...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Bakın, şu İç Tüzük’ün 78’inci maddesinin son fıkrasını sizin dikkatinize sunuyorum. Diyor ki: “Bir seçim çevresi ya da ilinde...” Bakın, “vekillik düşerse” falan demiyor.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, toparlar mısınız lütfen.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, çok önemli bir şeyden söz ediyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Önemli bir şeyden bahsediyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Çok önemli ama.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Çok önemli bir şeyden söz ediyorum.

BAŞKAN – Çok önemli bir şey söylüyorsunuz ama kusura bakmayın, süre sınırlı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Niye süre sınırlı?

AHMET YILDIRIM (Muş) – O zaman, sizden istirham ediyorum, siz oylamayı başlatsanız bile, buradaki her bir milletvekili arkadaşımız açsın, Anayasa’nın 78’inci maddesinin son fıkrasını bir okusun bakalım. Diyor ki: “Bir seçim çevresinde Mecliste o seçim çevresine ait hiçbir milletvekilinin kalmaması durumunda...” ne oluyor, bir okuyun, görün bakalım diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, izin verir misiniz...

BAŞKAN – Sayın Elitaş, buyurun, size de bir dakika süre veriyorum.

44.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, 447 ve 447'ye 1'inci Ek sıra sayılı Anayasa Değişiklik Teklifi'nin oylamalarında görev yapan Meclis Başkan Vekillerinin usulüne uygun oy kullanmak için gerekli ihtarlarda bulunduğu ve bütün siyasi partilerin de usulüne uygun oy kullanmayı gerçekleştirdiğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

9 Ocak tarihinde başladığımız Anayasa değişikliği teklifini, yaklaşık günde on dört saat görüşerek oylamanın nihayetine geldik. Bu süre içerisinde hem ilk tur oylamalarda, birinci görüşmeler sırasında görev yapan Meclis Başkan Vekilimiz hem ikinci tur görüşmelerinde görev yapan siz değerli Meclis Başkan Vekilimiz olarak, usulüne uygun oy kullanmak için gerekli ihtarlarda bulundunuz ve bütün siyasi partiler de usulüne uygun oy kullanmayı gerçekleştirmiştir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Allah'tan kork! Allah'tan kork ya!

BAŞKAN – Sayın Altay, lütfen...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Esas olan, başkasının başkasının oyunu merak etmesi değil, milletvekillerinin nasıl oy kullanacağıyla ilgili özgür iradelerini kullanması için fırsat vermek gerekir.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sayın Elitaş, bu süre içerisinde, niye muhalefet partilerinden bir Meclis başkan vekili görev yapmadı, buna cevap verin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bu oylamanın sonucunda, biraz sonra göreceğiz, eğer değerli milletvekilleri bunun kabulü yönünde oy verdikleri takdirde, arkanızda yazan söz gerçekleşecek.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – O zaman genel seçimde de geçsinler, dışarıda kullansınlar oylarını. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen, bir dakika.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Bu kadar usulsüzlükle buradan sınıf başkanı bile seçilmez. Bu kadar usulsüzlükle buradan sınıf başkanı bile çıkmaz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bu ülkenin gerçek sahibi millet karar verecektir. Son söz milletin, “Karar millettir.” noktasına geldik. İnşallah... Değerli milletimizin verdiği karara hepimiz saygı duymak zorundayız. Milletin kararından da hiç kimse korkmamalı.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bir dakika... Sayın Başkan, çok kısa...

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, bir ithamda, yani benim...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İtham değil, ben gerçeği söyledim, gözümün gördüğünü gerçeği söyledim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İtham, milletin...

BAŞKAN – Size bir ithamda bulunmadı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, hayır.

Yani çok, hoşgörünüze sığınarak bir şey arz etmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

45.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, hiç kimsenin milletten korkusunun olmadığına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, kimsenin milletten korktuğu yok. Kimse de millet goygoyculuğu yapmasın. Hepimiz bu milletin bir ferdiyiz. (CHP sıralarından alkışlar) Şüphesiz, büyük Atatürk'ün yıllar yıllar önce söylediği bir şey var: “Zaman zaman meclisler de yanlış yapar. Bu yanlışların düzeleceği merci millettir.” Hodri meydan! Millete de gideceğiz, korkmayın.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Gidiyoruz, millete gidiyoruz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hodri meydan, hodri meydan! Evet, evet... (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 447 ve 447'ye 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, teklifin tümünün gizli oylamasına başlıyoruz.

Gizli oylamanın ne şekilde yapılacağını arz ediyorum: Komisyon ve Hükûmet sıralarında yer alan kâtip üyelerden Komisyon sırasındaki kâtip üyeler, Adana'dan başlayarak Denizli'ye kadar, Denizli dâhil; Diyarbakır'dan başlayarak İstanbul'a kadar, İstanbul dâhil; Hükûmet sırasındaki kâtip üyeler ise İzmir'den başlayarak Mardin'e kadar -Mardin dâhil- ve Mersin'den başlayarak Zonguldak'a kadar -Zonguldak dâhil- adı okunan milletvekilini ad defterinde işaretleyerek kendisine biri beyaz, biri yeşil, biri de kırmızı olmak üzere üç yuvarlak pul ile bu oylamaya özel mühürlü zarf verecektir. Milletvekilleri, Başkanlık kürsüsünün sağında ve solunda yer alan kabinlerden başka yerde oylarını kullanamayacaklardır. Vekâleten oy kullanacak bakanlar da yerine oy kullanacakları bakanın ilinin bulunduğu bölümde oylarını kullanacaklardır.

Bilindiği üzere, pullardan beyaz olanı kabul, kırmızı olanı ret, yeşil olanı ise çekimser oyu ifade etmektedir. Oyunu kullanacak sayın üye, adını ad defterine işaretlettikten ve kâtip üyelerden üç yuvarlak pul ile oylamaya özel bastırılan mühürlü zarfı aldıktan sonra kapalı oy verme yerine girecek, oy olarak kullanacağı pulu burada zarfın içerisine koyacak ve diğer iki pulu ise ıskarta kutusuna atacaktır. Bilahare, oy verme yerinden çıkacak olan üye, oy pulunun bulunduğu zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önüne konulan oy kutusuna atacaktır. Oylamada adı okunmayan milletvekiline pul ve zarf verilmeyecektir.

Şimdi teklifin tümünün gizli oylamasına başlıyoruz.

Gizli oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sayın Başkan, hiç kimse girmiyor kabine, hiç kimse girmiyor.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir müsaade edin ya.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Bakın mesela, Başkan, girmiyor, bakın, usulüne uygun oy kullanmıyor. Bakar mısın?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, biz burada arkadaşlarımız kâtip üyelerle birlikte oy verme işlemini takip ediyoruz. Rahatsız olmayın, oy usulüne göre veriliyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkanım, lütfen üyeler kabinlere girsinler.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Nasıl takip ediyorsunuz? Yanınıza bakmıyorsunuz bile.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, saat 03.13, hiçbir AKP milletvekili kabine girerek gizli oy kullanmıyor.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sayın Başkan, siz bizim aklımızla dalga mı geçiyorsunuz? Yanınıza bakar mısınız? İnsan bu kadar kibirli, bu kadar taraflı olur mu? Şu yanınıza bir bakın. Bir ülkenin demokrasisi, rejimi değişiyor ve siz taraflı davranıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şu kürsünün önündeki merdivenli bölümden oyunu atan milletvekili lütfen aşağıya insin. Oyunu atan sayın milletvekilleri çabuk davransın ve lütfen fotoğraf çektilme işini de yapmayın, lütfen.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İdare amirlerinden başka kimse oraya çıkmasın.

EREN ERDEM (İstanbul) – Kabinlere girilmiyor Sayın Başkanım, kabinlere girilmiyor. Hiçbir milletvekili kabine girmiyor Sayın Başkanım.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sayın Başkanım, Sayın Bakan, Sayın Külünk kabinlere girmediler.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oyunu kullanan arkadaşlarımız haricinde bu bölümde, ön bölümde hiç kimse olmasın lütfen.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

EREN ERDEM (İstanbul) – Şu anda kabinlere girmiyorlar.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen şurayı terk eder misiniz. Kâtip üyeler, lütfen sayın milletvekillerine söyler misiniz, ayrılışlar.

EREN ERDEM (İstanbul) – Sayın Başkanım, kabinlere girmiyor AKP’li vekiller. Şu an kabine girmiyorlar Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen şurayı boşaltır mısınız.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, saat 03.15, AKP milletvekillerinin hiçbiri kabinlere girmiyor. Anayasa da İç Tüzük de açıkça ihlal ediliyor. Anayasa ve İç Tüzük’ü ihlal edenler anayasa yapma hakkını ve gücünü nereden buluyor?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şurayı bir boşaltır mısınız lütfen. İdare amirleri, şu kürsüyü boşaltır mısınız lütfen. (Gürültüler)

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Başkanım...

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Başkanım, kabinlere girmiyorlar Başkanım.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, siz de lütfen. Sayın milletvekilleri, Sayın Yedekci, Sayın Altaca Kayışoğlu, Sayın Basmacı, lütfen şurayı boşaltır mısınız, rica ediyorum sizden.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sayın Başkan, kabinlere girilmiyor, kabinlere girilmiyor.

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Kabinlere giren yok.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – AKP milletvekillerinin hiçbiri kabinlere girmiyor. Kabinlere girmeden oy kullananlar, Anayasa’yı değiştirme hakkını nereden buluyor? (Gürültüler)

Bir ülkede sınıf başkanı bile böyle seçilmez.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Lütfen sayın milletvekilleri, teker teker sizi aşağı mı indireceğim canım. (Gürültüler)

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Sen kabinlere bak kabinlere, buraya değil, kabinlere bak. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Egemenlik gerçekten kayıtsız şartsız milletindir arkadaşlar, gerçekten.

EREN ERDEM (İstanbul) – Sayın Başkan, AKP milletvekilleri kabinlere girmiyor Sayın Başkan.

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Adalet Bakanı kabine girmede, girmeden oy kullanıyor. Adalet Bakanı kabine girmeden oy kullandı, gördüm. (Gürültüler)

EREN ERDEM (İstanbul) – Sayın Başkanım, kabine girmeden oy kullanıyorlar. Uyarmanız gerekiyor, Anayasa’ya aykırıdır.

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Açık oy kullanıyorlar AKP’liler. En az 50 kişi gördüm.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, burayı boşaltır mısınız lütfen. Lütfen... Sayın milletvekilleri, lütfen...

BÜLENT ÖZ (Çanakkale) – Sayın Başkan, Anayasa ihlal edilerek anayasa yapılmaz.

BAŞKAN – Şurayı bir boşaltın lütfen. Bu nedir ya, kocaman insanlarız, ayıptır ya! Boşaltın şurayı.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sizin sözünüz sadece bize.

BAŞKAN – Sayın Özdemir, lütfen...

Siz aşağı iner misiniz lütfen.

Sayın milletvekilleri, lütfen...

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Oylamanın gizliliği ihlal edildi. Bu oylamaların hiçbirisi geçerli değil.

EREN ERDEM (İstanbul) – Bu oylama Anayasa’ya aykırıdır, kabinlere girilmeden oy kullanılmaktadır.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Şuradan aşağı iner misiniz.

EREN ERDEM (İstanbul) – Anayasa’ya aykırı bir şekilde oylama yaptırıyorsunuz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Nasıl görüyorsunuz?

EREN ERDEM (İstanbul) – Buna göz yumuyorsunuz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Nasıl görüyorsunuz? Kapattınız kabinleri.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şurayı boşaltın lütfen.

Teşekkür ediyorum.

EREN ERDEM (İstanbul) – Adalet Bakanı kabine girmediler.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kardeşim, nasıl görüyorsun oyunu ya?

EREN ERDEM (İstanbul) – Ben burada görüyorum. Kabine girmiyor Sayın Başkanım.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – CHP kadın milletvekillerini kullanıyor. Kupaların önünü kapatıyorlar. İç Tüzük’e uygun oy kullanan AK PARTİ’li milletvekillerinin oy kullanmasını engelliyor CHP’li kadın milletvekilleri. CHP kadın milletvekillerini kullanıyor, dün kullandığı gibi bugün de kullanıyorlar.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sayın Başkan, kabinlere girmiyorlar.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – AKP milletvekillerinin hiçbirisi kabinlere girmiyorlar.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Engellemeyin arkadaşlar.

BAŞKAN – Arkadaşlar, şuradan aşağı iner misiniz, lütfen...

Zihni Bey, aşağı indirir misin şuradaki arkadaşları.

Murtaza Bey, lütfen aşağı iner misiniz, lütfen...

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Siz önünüze bakacağınıza kabinlere bakar mısınız.

BÜLENT ÖZ (Çanakkale) – Sayın Başkan, Anayasa ihlal edilerek anayasa yapılmaz.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Lütfen aşağıya inin, teşekkür ederim.

BÜLENT ÖZ (Çanakkale) – Kabinlere girmiyorlar Sayın Başkan. Anayasa ihlal edilerek Anayasa yapılmaz Sayın Başkan.

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Tribüne gösteriyorlar, 3 kişi birbirine gösteriyor oyları.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sayın Başkan, kabinlere girilmeden oy kullanılıyor, İç Tüzük ihlal ediliyor, Anayasa ihlal ediliyor.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen... Resim çektiriyorlar ya.

BÜLENT ÖZ (Çanakkale) – Anayasa ihlal edilerek anayasa yapılmaz Sayın Başkan.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Hiç kimsenin görmeyeceği bir şekilde kendi hür iradeleriyle oylarını kullanmaktadırlar.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Lütfen fotoğraf çektirmeyin, lütfen. Sayın milletvekilleri...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Kabinlere girmeden oy kullanıyor arkadaşlar.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Cumhuriyet Halk Partisi, kadın istismarının son fotoğrafını gösteriyor, kadın milletvekillerini Mecliste kullanıyor. Bu, kadınlar adına, Cumhuriyet Halk Partili kadınlar adına utanç verici bir durum.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Ahmet Bey, şuradaki arkadaşlar aşağıya insin.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Kabinlere girmeden oy kullanıyor arkadaşlar.

BÜLENT ÖZ (Çanakkale) – Anayasa'ya aykırı oy kullanıyorlar Sayın Başkanım.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – AKP'li milletvekili arkadaşlar kabinlere girilmeden oy kullanıyorlar.

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Böyle oylama olmaz, geçersiz.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Şu merdivenlerde kimse durmasın lütfen.

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) – Kadın istismarı yapılıyor, kadın onuru ayaklar altına alınmıştır.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – AK PARTİ'li tüm üyeler gizlilik ilkesine uygun oy kullanmıştır.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sayın Başkan, kabinlere girilmeden oy kullanılıyor. AKP'li milletvekili arkadaşlar kabinlere girilmeden oy kullanıyorlar, İç Tüzük'ü ihlal ediyorlar, Anayasa suçu işliyorlar.

SALİH CORA (Trabzon) – Herkes gizli oy kullanıyor, Anayasa’ya ve İç Tüzük’e uygun oy kullanıyor.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Bütün arkadaşlarımız kabine girerek oy kullanıyorlar.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Anayasa suçu işliyorlar.

BÜLENT ÖZ (Çanakkale) – Anayasa ihlal edilerek anayasa yapılmaz Sayın Başkan.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Cumhuriyet Halk Partisi neden milletten bu kadar korkuyor?

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın Yaşar, lütfen.

BÜLENT ÖZ (Çanakkale) – Anayasa ihlal edilerek anayasa yapılmaz Sayın Başkan.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Boşaltın lütfen ya şurayı. Söyleyin gitsinler, aşağı inin Kemalettin.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Millî iradenin mutlak hâkimiyetini, egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu eşrefini sadece duvarda yazan bir ifade olarak değil, aynı zamanda eylemsel olarak da hayata geçirecek...

EREN ERDEM (İstanbul) – Kabinlere girmeden oy kullanılıyor. Şu anda sahadaki kabinlere hiç kimse girmede.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen şurayı boşaltın, lütfen. Lütfen boşaltın şurayı.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Milletin iradesinin gücü üzerinde bugüne kadar hiçbir güç tanımadık, bundan sonra da Allah’ın izniyle tanımayız. Milletin istiklalini, istikbalini güvence altında görüyoruz. Hayırlı uğurlu olsun.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Emaneti emin ellere teslim ediyoruz.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

EREN ERDEM (İstanbul) – Kabinlere girmeden oy kullanıyorlar.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Gizlilik ilkesine uymuştur bütün AK PARTİ’liler.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Nasıl 2007 yılında 367 garabetini bu ülkeye yaşatarak millî istiklalimizi, istikrarımızı engellemek isteyenler varsa, aynen bugün de kabin işgalleriyle, kürsü işgalleriyle ve maalesef bu gizli oylamayı provoke etmek suretiyle bu ülkenin istiklalini ve istikbalini engellemeye çalışanlar var. Allah’ın izniyle hiç kimse engel olamayacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Oyların toplanmasına devam edildi)

EREN ERDEM (İstanbul) – Şu anda kabine girmeden oy kullanma devam etmektedir.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlar, AK PARTİ’liler şöyle bir otursun.

SALİH CORA (Trabzon) – CHP’liler de otursun.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Kâtip üyeler lütfen oylarını kullansınlar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Oyunu kullanmayan var Başkan daha, milletvekillerine sorun önce. “Oyunu kullanmayan milletvekili var mı?” diye sorun ilk önce.

BAŞKAN – Kullanmayan milletvekili varsa da elbette ki oylarını kullanacak, zaman tanıyacağız. Tabii ki, buyurun.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BURCU ÇELİK (Muş) – Sayın Başkan, 11 milletvekili tutsak olan Parlamentonun içerisinde yapılan görüşmeler, Anayasa görüşmeleri meşru değildir. Halkların barışı, ülkenin barışı, halkların kardeşliği için: Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, İdris Baluken, Çağlar Demirel, Besime Konca, Selma Irmak, Nursel Aydoğan, Gülser Yıldırım, Nihat Akdoğan, Abdullah Zeydan, Ferhat Encu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, hangi bakanın hangi bakan için vekâleten oy kullanacağını Genel Kurulun bilgisine sunmadınız, bilginiz olsun.

BAŞKAN – Sayın Altay, onun hazırlığını yapıyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ama geçti. Ben söyleyince mi söyleyeceksiniz? Ben söylemeden söylemeniz lazım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Dün düzenli söylüyordunuz, bugün hiç söylemediniz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bu oylamada olduğu gibi bir önceki oylamada ve diğer oylamalarda da tutanağa geçirdim vekâletle oy kullanan bakanları ama bir kez daha hatırlatmakta yarar görüyorum:

Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek adına vekâleten Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü adına vekâleten Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz; Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Ahmet Arslan adına vekâleten Millî Savunma Bakanı Fikri Işık; Başbakan Yardımcısı Yıldırım Türkes adına vekâleten Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak; Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu adına vekâleten Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç vekâleten oy kullanacaklardır.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ulaştırma Bakanı da burada, Başbakan Yardımcısı Sayın Türkes de burada.

BAŞKAN - Ulaştırma Bakanımız Ahmet Arslan kendi oyunu kendi kullanmış, Millî Savunma Bakanımız Fikri Işık da kendi oyunu kendi kullanmıştır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Bu konuda bile bir netlik yok ya, son anda değişiyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, o listede bir yanlışlık var. Tuğrul Bey’in oy kullandığını düşünüyoruz biz.

BAŞKAN – Bakalım şimdi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tuğrul Türkes buradaydı, Tuğrul Türkes kullandı çünkü.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Belki Bakan da yerine kullanmıştır, mükerrer oy kullanılmıştır.

SALİM USLU (Çorum) – Oy sayımında çıkar zaten.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yanlış liste okunmuş olabilir. Yani “Doğrusu budur.” derse sorun yok ama Tuğrul Türkes oy kullandı, vekâlet doğru değil.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım Tuğrul Türkes’in Sayın Berat Albayrak’a vekâletnamesi burada.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Bugün asaleten kullandı, dün Berat Bey kullanmıştı.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Berat Albayrak da buradaydı ya.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Buradaydı Berat Albayrak.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım Türkeş bugün asaleten oy kullanmış, zaten Sayın Berat Albayrak da kendi şahsi oyunu kendisi kullanmış, vekâletnamelerin hepsi burada.

Evet, sayın milletvekilleri...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, o vekâletnameler 29 Eylül 2016 tarihli, biz bugün 2017'nin Ocak ayında'yız, o vekâletnameler bu işe özgü değil. Bakın, tarihlerine bakın, tarihler 26 Eylül 2016 tarihidir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Faruk Özlü de bugün kendi oyunu kendi kullandığı biraz önce tarafıma beyan etmiştir.

Sayın Hakverdi, oy kullanma işi bitti mi sizde?

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Bitti.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan; Sayın Hasan Turan, Sayın Bülent Turan, Sayın Ravza Kavakcı, Sayın Cemal Öztürk, Sayın İlknur İnceöz, Sayın Naci Bostancı, Sayın Abdulhamit Gül, Sayın Markar Eseyan, Sayın Sema Ramazanoğlu...

BAŞKAN – Sayın Küpçü, Sayın Köprülü; oy kullanma işi bitti mi?

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Bitti.

BAŞKAN – Tamam.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Hayati Yazıcı, Sayın Fatih Şahin, Sayın Mürteza Zengin...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Oylama Anayasa'ya uygun olarak yapılmıştır, gizli oylama olarak yapılmıştır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...Sayın Aziz Babuşcu, Sayın Berat Albayrak, Sayın Recep Akdağ, Sayın Şahin Tin, Sayın Mehmet Muş, Sayın Nihat Zeybekci, Sayın Cahit Özkan, Sayın Hurşit Yıldırım, Sayın Mustafa Köse, Sayın Mehdi Eker, Sayın Süreyya Serdengeçti...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Süreyya Serdengeçti diye birisi yok ya.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...Sayın Ali Ercoşkun oy kullanırken kabine girmeyip, açık olarak oy kullanıp, beyaz pulu göstererek atmışlardır, zabıtlara geçsin...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Anayasa'ya uygun olarak oylamalar tamamlanmıştır galiba.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...ve tabii takım kaptanı olarak Sayın Bekir Bozdağ oyunu açık kullanmıştır.

BAŞKAN - Oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Lütfen oy kutularını alalım.

(Oyların ayrımına başlandı)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Efendim, Anayasa oylamaları Anayasa'ya uygun olarak gizli olarak yapılmıştır, hayırlı uğurlu olsun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Az önce sayılan bütün isimler üzerine iftira atılmaktadır. Bütün milletvekilleri usulüne uygun olarak oylamaya katılmıştır.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Biraz önce söylenen isimlerin üzerinden iftira atılmaktadır. Hepsı gizli oylama yapmıştır, oyunu İç Tüzük'e uygun olarak kullanmıştır, Anayasa'ya uygun olarak kullanmıştır.

(Oyların ayrımına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, egemenlik gerçekten kayıtsız şartsız millettir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tümünün gizli oylama sonucu:

“Oy sayısı : 488
Kabul : 339
Ret : 142
Boş : 5
Geçersiz : 2

Kâtip Üye

Sema Kırıcı

Balıkesir

Kâtip Üye

Zihni Açıba

Sakarya”

(AK PARTİ sıralarından ayakta alkışlar)

Bu teklifin maddelerinde ve tümünde oylar usule göre kullanılmıştır ve teklif kabul edilmiştir. (AK PARTİ sıralarından ayakta alkışlar)

Şimdi, konuşmalarını yapmak için Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı ve Sayın Başbakan, Binali Yıldırım'ı kürsüye davet ediyorum.

Buyurun Sayın Başbakanım. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, ayakta alkışlar, CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Böyle bir şey olur mu ya! Neyin konuşmasını yapıyorsunuz?

Böyle bir şey olmaz, neyin konuşması bu? Millete gidecek referandumda, ne teşekkürü? Ayıptır ayıp ya, ayıp! Kendi kendini imha eden bir Başbakan neyin teşekkür konuşmasını yapıyor? Kanun değil, bir şey değil. Kendi kendini imha eden bir Başbakan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

Buyurun Sayın Başbakan.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, bu bir kanun değil ki, bir referanduma gidecekse bunun teşekkürü olur mu? Böyle bir şey olur mu?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kendi kendini imha eden bir Başbakan neyin teşekkürünü yapıyor? Başbakanlık makamını ortadan kaldıran bir Başbakan neyin teşekkürünü yapıyor?

BAŞKAN – Kürsüde Sayın Başbakan var, Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 329 olsa ben mi yapacaktım konuşmayı?

BAŞKAN – Kürsüde Sayın Başbakan var, lütfen...

Buyurun Sayın Başbakan. (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Yakışır mı, ,yakışır mı Sayın Başbakan? Sorduk, “Yapmayacak.” dediler.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Usulleri katlettiniz, katlettiniz usulleri.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Git, kendi grubunda yap. Sorduk, “Yapmayacak.” dediniz. Size sormadım mı? “Kimseye söz vermeyeceğim.” dediniz.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Cumhuriyete ihanet ettiniz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan... Sayın Başkan... Bu anayasa oylamalarında böyle bir usul yok. Böyle bir şey yok.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Meşruiyeti olmayan bir anayasa oylaması. Buyurun sizin olsun anayasa.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

Buyurun Sayın Başbakan, buyurun.

BAŞBAKAN BİNALİ YILDIRIM (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, günün bu ilk saatlerinde hepimizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başbakan, hiç olmazsa bu konuşmayı yapmayın böyle.

BAŞBAKAN BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Hepinize hayırlı sabahlar diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Öncelikle şunu ifade etmek istiyorum...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başbakan, bu yaptığınız uygun değil, bu yaptığınız uygun değil.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Tarih sizi çok kötü yazacak, bu nefretinizi sevgi yenecek!

BAŞBAKAN BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Bugün burada bir Anayasa değişikliği yapmadık...

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu yaptığınız uygun değil! Sayın Başkan, sizi de protesto ediyoruz, Sayın Başbakanı da protesto ediyoruz!

BAŞBAKAN BİNALİ YILDIRIM (Devamla) - ...biz bir Anayasa değişikliği teklifinin görüşmelerini yaptık. Anayasa değişikliğini gerçekleştirecek olan aziz Türk milletidir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo!” sesleri, ayakta alkışlar)

Biz bugün vekiller olarak bize verilen görevi yaptık...

LEVENT GÖK (Ankara) – Yazıklar olsun, yazıklar olsun!

BAŞBAKAN BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – ...iş asıl sahibine, millete tevdi ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından ayakta alkışlar) Şimdi söz milletindir, karar milletindir. (AK PARTİ sıralarından ayakta alkışlar) Yetki milletindir, mühür milletin elindedir. Milletimiz bu konuda son sözü söyleyecek, son kararı verecektir. (AK PARTİ sıralarından ayakta alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Yakışıyor mu Başbakan size? Yakışıyor mu Başbakan? Hepiniz cumhuriyet düşmanısınız. Yazıklar olsun! Atatürk’ün emanetine sahip çıkmadınız. MHP’ye de yazıklar olsun! İhanet ettiniz.

BAŞBAKAN BİNALİ YILDIRIM (Devamla) – Şunu özellikle belirtmek isterim değerli arkadaşlarım: Türk milleti cumhuriyete, cumhuriyetin değer ve kazanımlarına âşık bir millettir. (AK PARTİ sıralarından ayakta alkışlar) Böyle engin feraseti ve basireti olan cesaret abidesi bu milletin bir ferdi olmak hepimiz için gurur vesilesidir, onur vesilesidir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo!” sesleri, ayakta alkışlar)

Bu aziz millet, 23 Nisan 1920’de bu yüce Meclisi kurdu. Bu aziz millet, kahramanca bir kurtuluş mücadelesi verdi, istiklalini bizatihi kendisi kazandı. Bu yüce millet, 29 Ekim 1923’te cumhuriyeti ilan etti; cumhuriyete sahip çıktı, korudu kolladı, büyüterek bugünlere getirdi. (AK PARTİ sıralarından ayakta alkışlar)

15 Temmuz gecesi bu necip millet, Gazi Meclis’iyle birlikte Hükümetini, devletini, ülkesini canı pahasına korudu, dünyanın hayranlığını kazandı.

Cumhuriyet tarihimiz boyunca da Türk milleti sandık her önüne geldiğinde işte o engin ferasetiyle, aklıyla, vicdanıyla her zaman, istisnasız olarak en doğru kararı verdi. Şundan hiçbirimizin şüphesi olmasın: Millet bu Anayasa değişikliği konusunda da en doğru kararı mutlaka verecektir. (AK PARTİ sıralarından ayakta alkışlar) Milletimiz sandığa gidecek, aklıyla, vicdanıyla oy kullanacak, Türkiye için en doğru tercihi yapacaktır. Milletin vereceği karar en isabetli karar olacaktır. Şüpheniz olmasın, millet her şeyin en iyisini bilendir. (AK PARTİ sıralarından ayakta alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu Anayasa değişikliği görüşmeleri sürecinde çok özverili çalışmalar oldu. Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışanlarına, buradaki stenograf arkadaşlara, sabırla bize servis yapan bütün hizmetlilere, garsonlara, güvenlik ekiplerine, danışmanlara ve bilumum, bu Meclis çatısı altında hizmet veren herkese teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından ayakta alkışlar)

Anayasa Komisyonumuzun Değerli Başkanı ve bütün üyelerine teşekkür ediyorum.

Meclis başkan vekillerimize, Divan üyelerine, grup başkan vekillerimize özellikle teşekkür ediyorum.

Siyasi partilerimizin genel başkanlarına bir kez daha buradan teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından ayakta alkışlar)

Değerli kardeşlerim, sayın milletvekilleri; elbette, en büyük teşekkür yüce Türk milletindir.

Bu teklifi sabırla görüşüp millete sunmaya hazır hâle getiren bütün milletvekillerimize, sizlere teşekkür ediyorum, şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından ayakta alkışlar)

Artık karar milletimizindir, milletin verdiği karar başımız, gözümüz üzerinedir.

Şimdiden bu Anayasa değişikliğinin ülkemiz için, geleceğimiz için, Türkiye'nin aydınlık yarınları için uğurlu, kademli olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Allah'a emanet olun. (AK PARTİ sıralarından ayakta alkışlar)

BAŞKAN – Alınan karar gereğince, kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 21 Ocak 2017 Cumartesi günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 04.08

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TBMM binaları girişlerinde görev yapan polis memurlarının ısınma sorunlarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/10149)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**ANKARA**

Aşağıdaki sorularımın Meclis Başkanı Sayın İsmail Kahraman tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve T.B.M.M içtüzüğünün 96. maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim. 26.12.2016

Av. Mahmut Tanal
İstanbul Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde çalışmakta olan ve özellikle kapılarda kart kontrolünden sorumlu olan polis memurlarının kış günlerinde ısınma ile ilgili sorunlar yaşamaktadır. Özellikle kar yağdığı yahut çok soğuk olduğu günlerde, herhangi bir korunma alanı olmaksızın açıkta beklemektedirler. Bu konuyla ilgili olarak, aşağıdaki sorularımın yanıtlanması hususunu arz ederim.

- 1) TBMM Bünyesinde çalışmakta olan polis memurlarının bekleyebileceği kabinler neden bulunmamaktadır? En azından kapılarda görev yapmakta olan polis memurları için seyyar kabinler koyulmamasının gerekçesi nedir?
- 2) Önerge tarihi itibarıyla polis memurlarının ısınma sorununu çözebilmek adına Meclis Başkanlığınca yapılmış olan bir çalışma var mıdır?
- 3) TBMM Bünyesinde çalışmakta olan polis memurlarının, özellikle kış günlerinde kar yağarken yahut Ankara'nın ayazında açık alanda nöbet tutmaları sorunu ne zaman çözülecektir? Polis memurları en azından belli bir süreliğine ısınabilecekleri seyyar kabinler ne zaman yerleştirilecektir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 78957
Konu : Soru Önergesi

13.01.2017

Sayın Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

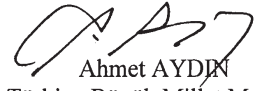
İlgi : 27.12.2016 tarihli ve (7/10149) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

İlgi önergeniz ile TBMM binaları girişlerinde görev yapan polis memurlarının ısınma sorunları soru konusu yapılmıştır.

TBMM Külliyesi içerisinde bulunan tüm nöbet kulübelerinde klima mevcut olup aktif olarak çalışmaktadır. Her giriş kapısına ikişer adet olmak üzere üst kabin ve ısıtma sistemiyle ilgili çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca imkanlar ve güvenlik tedbirleri çerçevesinde, polis memurlarının görev yaptığı nöbet ve dinlenme noktaları ile ilgili gerekli önlemler alınmaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

Ahmet AYDIN
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

2.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit'in, Kamu Denetçiliği Kurumuna yapılan başvurulara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/10209)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yazılı sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın İsmail Kahraman tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Ali YİĞİT
İzmir Milletvekili

2012 yılında kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu, idarenin her türlü eylem ve işlemleriyle tutum ve davranışlarını insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönünden incelemek, araştırmak ve önerilerde bulunmak üzere kurulmuş bir kurum olarak faaliyet göstermektedir. Bu bağlamda;

1. Kamu Denetçiliği Kurumu'na faaliyet göstermeye başladığı 2012 yılından bugüne kadar kaç başvuru yapılmıştır? Bu başvuruların ne kadarı resmi kurum ve kuruluşlar, ne kadarı özel kişi ve kuruluşlarla ilgilidir?
2. Kamu Denetçiliği Kurumu'na yapılan başvurulardan 2016 yılı sonu itibarıyla kaç sonuçlandırılmıştır? Bunların başvuranlar açısından ne kadarı lehe, ne kadarı aleyhe sonuçlanmıştır.
3. Kamu Denetçiliği Kurumu'nun idari tavsiye kararı aldığı kaç başvuru bulunmaktadır? Kurumun tespit ve önerileri doğrultusunda tavsiye kararı bildiriminde bulunulanlara yönelik takip ve denetim yapılmakta mıdır? 2016 yılı sonu itibarıyla bu kararlara uymayanlarla ilgili ne gibi işlemler yapılmıştır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 76956
Konu : Soru Önergesi

19 .01.2017

Sayın Ali YİĞİT
İzmir Milletvekili

İlgi : 30.12.2016 tarihli ve (7/10209) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Kamu Denetçiliği Kurumuna yapılan başvurulara ilişkin ilgi önergenize ilgili Kurum tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

Ahmet AYDIN
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Kamu Denetçiliği Kurumunun Cevabi Yazısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

Sayı : 21882608-610-E.261

16/01/2017

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI (TBMM)
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İlgi: 04.01.2016 tarihli ve 76123 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı yazısı.

İlgi yazınız ile İzmir Milletvekili Ali Yiğit tarafından, Kurumumuza yapılan başvurulara ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına yöneltilen yazılı soru önergesinin bir örneği iletilerek konuya ilişkin cevaplarımız talep edilmektedir.

Söz konusu yazılı soru önergesi tetkik edilmiş olup konuya ilişkin cevaplarımız ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

e-imzalıdır

İbrahim KILINÇ
Genel Sekreter V.

Ek: Soru Önergesi Cevap Metni

**İZMİR MİLLETVEKİLİ ALİ YİĞİT'E AİT YAZILI SORU ÖNERGİ
OLARAK HAZIRLANAN CEVAP METNİ**

Soru 1: Kamu Denetçiliği Kurumunun faaliyet göstermeye başladığı 2012 yılından bugüne kadar kaç başvuru yapılmıştır? Bu başvuruların ne kadarı resmi kurum ve kuruluşlar, ne kadarı özel kişi ve kuruluşlarla ilgilidir?

Cevap 1: Kurumumuz 29/6/2012 tarihli ve 28338 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu ile kurulmuş, ancak faaliyetlerine 2013 yılı mali yılbaşından sonra başlamıştır. Şikâyet başvuruları ise; 29/03/2013 tarihi itibarıyla elden, posta, e-posta, faks ve e-başvuru sistemi aracılığı ile alınmaya başlanmıştır. Bu kapsamda Kurumumuza 2013 yılı içerisinde 7638, 2014 yılında 5639, 2015 yılında 6055 ve 2016 yılında ise 5519 olmak üzere toplam 24.851 adet şikâyet başvurusu yapılmıştır.

Tablo 1: Yıllar İtibarıyla Başvuru Sayıları

Şikâyet Sayısı	2013	2014	2015	2016	Toplam
Toplam Şikâyet Sayısı	7638	5639	6055	5.519	24851

31/12/2016 tarihi itibarıyla yapılan toplam 24851 adet şikâyet başvurusunun 21344 adedi resmi kamu kurum ve kuruluşların işlem, eylem tutum ve davranışlarına ilişkin olarak, 3507 adedi ise özel sektörde faaliyet gösteren kuruluşların işlem ve faaliyetlerine ilişkin olarak yapılmıştır. Bununla birlikte başvuruların bir kısmının konusu özel sektör kuruluşunun işlemi veya faaliyetine ilişkin olmasına rağmen, Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “idare” tanımı doğrultusunda, şikâyet edilen idare

olarak, özel sektörde faaliyet gösteren kuruluşu denetlemek ve gözetmekle yükümlü kamu kurum ve kuruluşu dikkate alınmaktadır.

Tablo 2: Şikâyet Edilen İdare Türüne Göre Dağılım

Şikâyet Sayısı	Resmi Kurum Ve Kuruluşlar	Özel Sektör	Toplam
2013 Yılı	6695	943	7638
2014 Yılı	4198	1441	5639
2015 Yılı	5618	437	6055
2016 Yılı	4833	686	5.519
Toplam	21344	3507	24851

Soru 2: Kamu Denetçiliğine yapılan başvurulardan 2016 yılı sonu itibarı ile kaç sonuçlandırılmıştır? Bunların ne kadarı lehe, ne kadarı aleyhe sonuçlanmıştır?

Cevap 2- Kurumumuz kararları sadece başvuru aleyhine ve lehine olmak üzere bir tasnife tabi bulunmamaktadır. Kararlarımızın sınıflandırılmasında, şikâyet konusu iddianın yerinde olup olmadığı kriteri yanında başvuruda bulunması gereken zorunlu unsurlar, idari başvuru yollarının tüketilmesi, başvurunun şikâyet başvurusundan vazgeçmesi, ölümü gibi hususlar da dikkate alınmaktadır.

Kurumumuz gelişen teknoloji ve vatandaş erişim kolaylığı sağlanması doğrultusunda, Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca e-posta ve faks aracılığı ile de başvuru almaktadır. Ancak Yönetmeliğin aynı maddesinin üçüncü fıkrası gereği e-posta ve faks ile başvuranlardan on beş gün içinde dilekçe asıllarının gönderilmesi istenilmekte, gönderilmedikleri takdirde ise başvuruları geçersiz sayılmakta ve “geçersiz başvuru” kararı alınmaktadır.

Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası ve Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 19 uncu maddesi ve 20 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, Kurumumuz görev alanına girmeyen, şikâyet başvurusunda bulunması gereken kanunun öngördüğü zorunlu hususların bulunmayan, belli bir konuyu içermeyen, yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarıncı karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olan, sebepleri, konusu ve tarafları aynı olanlar ile daha önce sonuçlandırılan başvurular için **“incelenemezlik kararı”** verilmektedir.

Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrası ve Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 20 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Kurumumuza başvuruda bulunulabilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununda öngörülen idari başvuru yolları ile özel kanunlarda yer alan zorunlu idari başvuru yollarının tüketilmesi gerekmektedir. İdari başvuru yolları tüketilmeden yapılan başvurular için **“gönderme kararı”** verilip, söz konusu başvuru ilgili idareye gönderilmektedir.

Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 34 üncü maddesi uyarınca, şikâyetçinin başvurusundan vazgeçmesi, şikâyetçi gerçek kişi ise ölümü veya tüzel kişi ise tüzel kişiliğinin sona ermesi, şikâyet konusu talebin ilgili idare tarafından yerine getirilmesi, inceleme ve araştırma devam ederken şikâyet konusu hakkında dava açılması durumlarında Kurumumuz tarafından **“karar verilmesine yer olmadığına ilişkin karar”** verilmektedir. Bunun yanında, Kurumumuzun girişimiyle idarelerle yapılan görüşmeler sonucunda inceleme ve araştırma safhasına dahi geçilmeden **uzlaştırma** yoluyla sonuçlandırılan başvuruların da bu kapsamda yer aldığı hususunu vurgulamak gerekmektedir.

Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası ve Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 32 nci

maddesi uyarınca inceleme ve araştırma sonucunda şikâyet konusu iddianın yerinde olduğu kanaatine varılması hâlinde Kurumumuz tarafından **“tavsiye kararı”**, şikâyet konusu iddianın yerinde olmadığı kanaatine varılması hâlinde ise aynı Yönetmeliğin 33 üncü maddesi uyarınca **“ret kararı”**, şikâyet konusu iddiaların bir kısmının yerinde bulunduğu bir kısmının ise yerinde bulunmadığı kanaatine varılması halinde ise **“kısmı tavsiye kısmı ret kararı”** verilmektedir.

Bu kapsamda toplam 24851 adet başvurunun 23161'i sonuçlandırılmış olup, inceleme araştırmaya geçen toplam 857 başvuru için 275 tavsiye kararı, 487 başvuru için ret kararı, 95 başvuru için ise kısmı tavsiye kısmı ret kararı verilmiştir. Yıllar itibariyle verilen kararlarımıza ilişkin karar türleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 3: Yıllar İtibariyle Karar Türlerine Göre Dağılım

Karar Türleri	2013 Sayı	2014 Sayı	2015 Sayı	2016 Sayı	Genel Toplam	2016 Yüzde
Gönderme Kararı	2155	2323	2205	1976	8659	41,00
İncelenemezlik Kararı	2240	2147	1759	1723	7869	35,75
Başvurunun Geçersiz Sayılması	329	80	42	53	504	1,10
Birleştirme Kararı	522	806	1025	354	2707	7,35
Mahalli İdarelere İlişkin Başvurular*	432	80	-	-	512	-
Karar verilmesine Yer Olmadığına İlişkin Karar	307	643	675	428	2053	8,88
Tavsiye Kararı	64	93	56	62	275	1,29
Ret Kararı	37	150	109	191	487	3,96
Kısmen Tavsiye Kısmen Ret Kararı	11	26	26	32	95	0,66
Toplam	6097	6348	5897	4819	23161	100,00

Soru 3: Kamu Denetçiliği Kurumunun idari tavsiye kararı aldığı kaç başvuru bulunmaktadır? Kurumun tespit ve önerileri doğrultusunda tavsiye kararı bildiriminde bulunulanlara yönelik takip ve denetim yapılmakta mıdır? 2016 yılı sonu itibariyle bu kararlara uymayanlarla ilgili ne gibi işlemler yapılmıştır?

Cevap 3- Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası ve Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 32 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, ilgili idare, tavsiye kararında belirtilen önerilerin yerine getirildiğini veya uygulanabilir nitelikte görülmemesi halinde bunun gerekçesini otuz gün içerisinde Kuruma bildirmelidir.

Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 22 nci maddesi doğrultusunda; Kurum, her takvim yılı sonunda yürütülen faaliyetleri ve önerileri kapsayan bir rapor hazırlamakta ve bu raporu TBMM Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu üyelerinden oluşan Karma Komisyona sunmakta, anılan Komisyonca, bu rapor ara verme ve tatil dönemleri hariç olmak üzere iki ay içinde görüşülüp, kendi kanaat ve görüşlerini de içeren rapor özeti Genel Kurula sunulmak üzere Başkanlığa gönderilmekte ve Komisyonun bu raporu Genel Kurulda ivedilikle görüşülmektedir. Bunun yanında, Kurumun tavsiye kararına uymayan idareler, bu tavsiye kararlarına uymama gerekçelerini açıklamak üzere Komisyona davet edilmekte ve dinlenilmektedir.

Diğer taraftan, Kanunun 22 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, Kurumun yıllık raporu Resmi Gazetede yayınlanmak üzere kamuoyuna duyurulmaktadır. İlaveten, yine söz konusu Kanun maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, açıklanmasında fayda görülen hususlar yıllık rapor beklenmeksizin her zaman kamuoyuna duyurulabilmektedir. Bu düzenlemeler ile modern demokrasilerde oldukça etkili bir denetim mekanizması olarak kabul edilen kamuoyu denetiminin gerçekleştirilmesi amaçlanmakta ve Kurumumuzca bu tür araçların daha sık aralıklarla kullanılması suretiyle kamuoyu denetiminin sağlanması planlanmaktadır.

Bu kapsamda; Kurumumuzca verilen tavsiye veya kısmi tavsiye kısmi ret kararlara ilişkin cevap veren idareler bazında uyum oranlarının ise;

- 2013 yılında %27,
- 2014 yılında %39,
- 2015 yılında % 38,
- 2016 yılında ise %42

şeklinde yıllara göre artan oranda seyrettiği gözlemlenmiştir.

Bununla birlikte, bu oranlara 2 nci soru kapsamında açıklamasına yer verilen şikayet başvurusunun talebinin Kurumumuzun girişimleri ile ilgili idareler ile iletişime geçilmesi sonucu uzlaşma yolu ile idarece yerine getirildiği başvurular yansıtılmamıştır. Uzlaşma yoluyla bugüne kadar (31/12/2016 tarihine kadar) toplam **548 adet** şikayet başvurusu sonuçlandırılmıştır.

3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, bağlı kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen açılış törenlerine ilişkin sorusu ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/10262)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Yardımcısı Sayın Mehmet Şimşek** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Başbakan son zamanlarda yurdumuzun değişik yerlerinde açılışlar yapmak üzere temaslarda bulunmuştur. Bu açılışlarda harcamalar ve personel giderleri devlet bütçesine ciddi yük getirmektedir. Daha önce hizmete girmiş olan yerler ve tam anlamıyla hizmette olmayan yerler tekrar seçim yatırımı olarak açılmakta, buralara devletin kaynakları harcanarak bütçeden harcama yapılmaktadır. Bu durum ciddi anlamda devletin boşa giden zamanı ve personel, araç ve gereç kullanımına neden olmakta, hizmet bekleyen yerlere yatırım gitmeyerek ciddi anlamda devlet geleneklerine aykırı hareket edildiği izlenimi vermektedir.

Bu çerçevede;

- 1- Başbakanın yaptığı toplu açılış törenlerinde **sorumluluk alanınıza bağlı kuruluşlara ait hangi tesis/yatırımların açılışı yapılmıştır? Diğer illerde açılışı yapılan tesis/yatırımlar hangileridir?**
- 2- Açılışı yapılan tesis/yatırımlar hangi tarihte hangi bedelle ihale edilmiştir? Açılışı yapılan tesis/yatırımlar illere göre dağılımı nedir?
- 3- Bu tesis ve yatırımlar hangi tarihte hangi kamu kurum ve kuruluşu tarafından teslim alınmıştır? Illere göre dağılımı nedir?
- 4- Bu tesis ve yatırımların yıllar itibarıyla ne kadar ödeme yapılmış ve tamamlanma oranı nedir? Illere göre dağılımı nedir?
- 5- Açılışı yapılan tesis/yatırımlardan Başbakanın açılış yaptığı tarihten önce kullanıma açılanı var mıdır? Var ise, hangi yatırım/tesisler Başbakanının açılış yaptığı tarihten önce kullanıma açılmıştır? Illere göre dağılımı nedir?
- 6- Başbakanının diğer illerde yaptığı açılış törenine ilişkin harcamaların tutarı nedir? Illere göre dağılımı nedir?
- 7- Bu harcamalar hangi kamu kurum ve kuruluşunun bütçesinden karşılanmıştır? Illere göre dağılımı nedir?
- 8- Bu harcamalar bütçenin hangi kaleminde yapılmıştır? Eğer bütçe kaleminden yapılmamış ise, hangi gerçek ya da tüzel kişiler bu harcamaları yapmıştır?

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : 15671364-610-0144
Konu : 7/10262 sayılı
yazılı soru önergesi

18/1 /2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06/01/2017 tarih ve 43452547-120.07-76537 sayılı yazıları.

İlgi yazı eki İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/10262 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır
Bilgilerine arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Başbakan Yardımcısı

Ek: Cevap

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN M.SEZGİN TANRUKULU'NUN
7/10262 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

7/10262 esas no'lu soru önergesinde sorumluluk alanıma giren hususlara ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

Sayın Başbakanın yaptığı toplu açılış törenlerinde Bakanlığım bağlı ve ilgili kuruluşlarına ait tesis/yatırım açılışı yapılmamıştır.

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 2

63'ÜNCÜ BİRLEŞİM
20 OCAK 2017 CUMA
SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile Sözlü Soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 307 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 9 ila 17’nci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.4.2016 tarihli 80’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun, 26’ncı Dönem 2’nci Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri 15.00 – 21.00, Çarşamba ve Perşembe Günleri 14.00 – 21.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 4.10.2016 tarihli 2’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun, 20 Aralık 2016 Salı günü ile 28 Şubat 2017 Salı günleri (dâhil) arasındaki Salı ve Çarşamba günkü birleşimlerinde Sözlü Sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve yine yukarıda belirtilen tarihler arasındaki Salı, Çarşamba ve Perşembe günlerindeki birleşimlerinde saat 24.00’e kadar çalışmalarına devam etmesi,

443 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 9’uncu maddelerden, ikinci bölümünün 10 ila 15’inci maddelerden oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 20.12.2016 tarihli 43’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

4.- Genel Kurulun;

Haftalık çalışma günlerinin dışında 20, 21, 22 ve 23 Ocak 2017 Cuma, Cumartesi, Pazar ve Pazartesi günleri saat 14.00’te toplanarak bu birleşimlerinde gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi;

20 Ocak 2017 Cuma günkü birleşiminde 142 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

21 Ocak 2017 Cumartesi günkü birleşiminde 392 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

22 Ocak 2017 Pazar günkü birleşiminde 192 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

23 Ocak 2017 Pazartesi günkü birleşiminde 194 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

24 Ocak 2017 Salı günkü birleşiminde 191 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

Yukarıda belirtilen birleşimlerinde gece 24.00’te günlük programın tamamlanamaması hâlinde günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi;

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 3.1.2017 tarihli 49’uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

63'ÜNCÜ BİRLEŞİM

20 OCAK 2017 CUMA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- **(S. Sayısı: 447 ve 447'ye 1'inci Ek)** Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 310 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1504) ve Anayasa Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihleri: 05.01.2017 ve 16.01.2017) (*)

2.- **(S. Sayısı: 443)** Serbest Bölgeler Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/666) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.12.2016) (**) (X)

3.- **(S. Sayısı: 439)** Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezaî Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/650) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.11.2016) (X)

4.- **(S. Sayısı: 440)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/656) ile Dışişleri Komisyonu ve Milli Savunma Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 30.11.2016) (X)

5.- **(S. Sayısı: 340)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/682) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

6.- **(S. Sayısı: 39)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/342) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

7.- **(S. Sayısı: 250)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/339) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

8.- **(S. Sayısı: 302)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/583) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

9.- **(S. Sayısı: 24)** Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

10.- **(S. Sayısı: 116)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

11.- **(S. Sayısı: 138)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/350) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

(*) *Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.*

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

12.- **(S. Sayısı: 285)** Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/585) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) **(X)**

13.- **(S. Sayısı: 390)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/415) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) **(X)**

14.- **(S. Sayısı: 356)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/570) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

15.- **(S. Sayısı: 357)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/571) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 169)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/510) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) **(X)**

17.- **(S. Sayısı: 195)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/627) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 109)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/446) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

19.- **(S. Sayısı: 355)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

20.- **(S. Sayısı: 137)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/331) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

21.- **(S. Sayısı: 361)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

22.- **(S. Sayısı: 380)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Demiryolları Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/700) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.07.2016) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

23.- (S. Sayısı: 378) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpek Yolu Ekonomik Kuşağının, 21. Yüzyıl Denizdeki İpek Yolunun ve Orta Koridor Girişiminin Uyumlaştırılmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/673) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

24.- (S. Sayısı: 88) Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2016) (X)

25.- (S. Sayısı: 406) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Temini ve Yönetimine İlişkin Hükümetlerarası Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/719) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.07.2016) (X)

26.- (S. Sayısı: 35) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/337) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

27.- (S. Sayısı: 83) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/407) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

28.- (S. Sayısı: 181) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/507) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

29.- (S. Sayısı: 251) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/468) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

30.- (S. Sayısı: 248) Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/672) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.03.2016) (X)

31.- (S. Sayısı: 229) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/398) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

32.- (S. Sayısı: 142) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

33.- (S. Sayısı: 321) Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/628) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

34.- (S. Sayısı: 392) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 2010-2013 Yıllarına İlişkin Kültürel Değişim Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/576) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (X)

35.- (S. Sayısı: 193) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/625) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

36.- **(S. Sayısı: 192)** Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/624) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.03.2016) **(X)**

37.- **(S. Sayısı: 352)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/629) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) **(X)**

38.- **(S. Sayısı: 194)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/626) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

39.- **(S. Sayısı: 189)** Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

40.- **(S. Sayısı: 191)** Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/616) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

41.- **(S. Sayısı: 50)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

42.- **(S. Sayısı: 46)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/358) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

43.- **(S. Sayısı: 47)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/359) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

44.- **(S. Sayısı: 49)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

45.- **(S. Sayısı: 190)** Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/615) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) **(X)**

46.- **(S. Sayısı: 74)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/374) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

47.- **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/298) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

48.- (S. Sayısı: 339) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/680) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

49.- (S. Sayısı: 163) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/388) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

50.- (S. Sayısı: 167) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/428) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

51.- (S. Sayısı: 216) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

52.- (S. Sayısı: 215) Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

53.- (S. Sayısı: 338) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/670) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

54.- (S. Sayısı: 79) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/384) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

55.- (S. Sayısı: 363) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın 9/7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

56.- (S. Sayısı: 166) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/426) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

57.- (S. Sayısı: 162) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/390) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

58.- (S. Sayısı: 164) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/391) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

59.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/425) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

60.- (S. Sayısı: 201) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/544) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

61.- **(S. Sayısı: 202)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/546) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

62.- **(S. Sayısı: 236)** 3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) **(X)**

63.- **(S. Sayısı: 237)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/429) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 240)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 130)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/491) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

66.- **(S. Sayısı: 155)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/495) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) **(X)**

67.- **(S. Sayısı: 135)** Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

68.- **(S. Sayısı: 263)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/573) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

69.- **(S. Sayısı: 328)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) **(X)**

70.- **(S. Sayısı: 289)** Kamu Denetçiliği Kurumu 2015, 2014 ve 2013 Yıllık Raporları Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları (5/5, 5/4, 5/3) (Dağıtma tarihi: 24.05.2016)

71.- **(S. Sayısı: 187)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/620) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

72.- **(S. Sayısı: 69)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/351) Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

73.- **(S. Sayısı: 55)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/378) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

74.- **(S. Sayısı: 48)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

75.- **(S. Sayısı: 54)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/376) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.01.2016) **(X)**

76.- **(S. Sayısı: 307)** Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı ve Sakarya Milletvekili Ayhan Sefer Üstün ile 97 Milletvekilinin Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) **(**)**

77.- **(S. Sayısı: 87)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

78.- **(S. Sayısı: 5)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) **(X)**

79.- **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) **(X)**

80.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/332) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) **(X)**

81.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/330) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

82.- **(S. Sayısı: 32)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/333) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

83.- **(S. Sayısı: 34)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

84.- **(S. Sayısı: 36)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/338) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

85.- **(S. Sayısı: 37)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/340) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

86.- (S. Sayısı: 38) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/341) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

87.- (S. Sayısı: 40) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/343) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

88.- (S. Sayısı: 41) Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/346) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

89.- (S. Sayısı: 43) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/348) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

90.- (S. Sayısı: 44) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/349) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

91.- (S. Sayısı: 56) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/379) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

92.- (S. Sayısı: 57) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/380) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

93.- (S. Sayısı: 58) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/381) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

94.- (S. Sayısı: 59) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/382) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

95.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/352) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

96.- (S. Sayısı: 71) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

97.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtrasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (1/364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

98.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

99.- (S. Sayısı: 77) Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

100.- (S. Sayısı: 78) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/383) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

101.- (S. Sayısı: 80) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/385) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

102.- (S. Sayısı: 81) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/389) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

103.- (S. Sayısı: 82) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/394) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

104.- (S. Sayısı: 84) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

105.- (S. Sayısı: 89) Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

106.- (S. Sayısı: 90) Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

107.- (S. Sayısı: 91) Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

108.- (S. Sayısı: 92) Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/463) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

109.- (S. Sayısı: 93) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/375) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

110.- (S. Sayısı: 94) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/377) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

111.- (S. Sayısı: 96) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/464) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

112.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/395) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

113.- (S. Sayısı: 99) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/416) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

114.- (S. Sayısı: 100) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

115.- (S. Sayısı: 101) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

116.- (S. Sayısı: 102) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

117.- (S. Sayısı: 103) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/439) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

118.- (S. Sayısı: 104) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/440) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

119.- (S. Sayısı: 105) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/441) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

120.- (S. Sayısı: 106) Gemilerin İhtiyati Hazine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/443) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

121.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

122.- (S. Sayısı: 107) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/444) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

123.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/447) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

124.- (S. Sayısı: 112) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/449) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

125.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/448) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

126.- (S. Sayısı: 113) Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/450) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

127.- (S. Sayısı: 114) Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/451) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

128.- (S. Sayısı: 115) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/452) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

129.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/465) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

130.- (S. Sayısı: 121) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

131.- (S. Sayısı: 122) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/480) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

132.- (S. Sayısı: 124) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/483) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

133.- (S. Sayısı: 125) Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/484) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

134.- (S. Sayısı: 126) Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/485) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

135.- (S. Sayısı: 127) Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/486) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

136.- (S. Sayısı: 128) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/488) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

137.- (S. Sayısı: 129) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/489) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

138.- (S. Sayısı: 131) Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/459) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

139.- (S. Sayısı: 132) Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/500) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

140.- (S. Sayısı: 133) Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/501) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

141.- (S. Sayısı: 143) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

142.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükümeti Arasında Türkiye-KKTC İkili Sualtı Taarruz (SAT)/Özel Harekât Timleri Müşterek Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

143.- (S. Sayısı: 134) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/502) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

144.- (S. Sayısı: 139) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

145.- (S. Sayısı: 153) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/490) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

146.- (S. Sayısı: 156) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/412) ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

147.- (S. Sayısı: 158) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/477) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

148.- (S. Sayısı: 159) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/473) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

149.- (S. Sayısı: 160) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/467) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

150.- (S. Sayısı: 172) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/423) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

151.- (S. Sayısı: 173) Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/442) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

152.- (S. Sayısı: 174) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

153.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/392) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

154.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

155.- (S. Sayısı: 140) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/368) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

156.- (S. Sayısı: 144) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/513) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

157.- (S. Sayısı: 150) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/404) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

158.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/400) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

159.- (S. Sayısı: 154) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/503) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

160.- (S. Sayısı: 182) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/524) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

161.- (S. Sayısı: 146) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkânlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/519) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

162.- (S. Sayısı: 157) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/492) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

163.- (S. Sayısı: 171) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/393) ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

164.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

165.- (S. Sayısı: 161) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/466) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

166.- (S. Sayısı: 175) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/521) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

167.- (S. Sayısı: 180) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

168.- (S. Sayısı: 184) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/482) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

169.- (S. Sayısı: 185) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/579) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

170.- (S. Sayısı: 188) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/622) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

171.- (S. Sayısı: 196) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthal ve İhracının, Transinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/396) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

172.- (S. Sayısı: 197) 2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/474) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

173.- (S. Sayısı: 203) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/547) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

174.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

175.- (S. Sayısı: 209) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

176.- (S. Sayısı: 210) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/551) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

177.- (S. Sayısı: 211) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/554) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

178.- (S. Sayısı: 212) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/556) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

179.- (S. Sayısı: 217) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/569) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

180.- (S. Sayısı: 218) Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

181.- (S. Sayısı: 219) Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/420) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

182.- (S. Sayısı: 220) Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/530) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

183.- (S. Sayısı: 221) Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/531) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

184.- (S. Sayısı: 222) Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

185.- (S. Sayısı: 223) Trans-Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

186.- (S. Sayısı: 225) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında Sanayi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/538) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

187.- (S. Sayısı: 226) Gemi Alacaklısı Haklarına ve Gemi İpoteklerine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/476) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

188.- (S. Sayısı: 227) 1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/478) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

189.- (S. Sayısı: 228) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/397) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

190.- (S. Sayısı: 230) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

191.- (S. Sayısı: 231) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/421) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

192.- (S. Sayısı: 232) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/560) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

193.- (S. Sayısı: 233) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/561) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

194.- (S. Sayısı: 234) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/566) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

195.- (S. Sayısı: 235) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/581) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

196.- (S. Sayısı: 239) Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/526) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

197.- (S. Sayısı: 242) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibutide TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/578) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

198.- (S. Sayısı: 244) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/552) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

199.- (S. Sayısı: 246) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/559) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

200.- (S. Sayısı: 252) Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/504) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

201.- (S. Sayısı: 259) Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/595) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

202.- (S. Sayısı: 261) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/328) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

203.- (S. Sayısı: 262) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

204.- (S. Sayısı: 264) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/523) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

205.- (S. Sayısı: 265) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/605) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

206.- (S. Sayısı: 271) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/607) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

207.- (S. Sayısı: 275) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/487) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

208.- (S. Sayısı: 198) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/533) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

209.- (**S. Sayısı: 199**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/557) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

210.- (**S. Sayısı: 200**) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/558) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

211.- (**S. Sayısı: 206**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/550) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

212.- (**S. Sayısı: 214**) Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/321) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

213.- (**S. Sayısı: 241**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/572) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

214.- (**S. Sayısı: 243**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

215.- (**S. Sayısı: 245**) Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyşleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/553) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

216.- (**S. Sayısı: 247**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/563) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

217.- (**S. Sayısı: 253**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/506) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

218.- (**S. Sayısı: 254**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/564) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

219.- (**S. Sayısı: 255**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/565) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

220.- (**S. Sayısı: 256**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/567) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

221.- (**S. Sayısı: 258**) Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/594) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (**X**)

222.- (S. Sayısı: 260) Türkiye Cumhuriyetinin Orta Amerika Entegrasyon Sistemine Bölge Dışı Gözlemci Olarak Katılımı Konusunda Türkiye Cumhuriyeti ile Orta Amerika Entegrasyon Sistemi Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/640) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

223.- (S. Sayısı: 266) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/614) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

224.- (S. Sayısı: 267) Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/322) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

225.- (S. Sayısı: 268) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı (1/422) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

226.- (S. Sayısı: 269) Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/592) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

227.- (S. Sayısı: 272) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/618) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

228.- (S. Sayısı: 276) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/508) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

229.- (S. Sayısı: 207) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

230.- (S. Sayısı: 257) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/617) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

231.- (S. Sayısı: 282) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/520) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

232.- (S. Sayısı: 283) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/522) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

233.- (S. Sayısı: 284) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/580) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

234.- (S. Sayısı: 287) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

235.- (S. Sayısı: 288) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/609) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

236.- (S. Sayısı: 290) Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezinin Ayrıcalık ve Bağımsızlıklarına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

237.- (S. Sayısı: 291) Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

238.- (S. Sayısı: 292) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsveç Krallığı Hükümeti Arasında Kanun Uygulama Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/677) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

239.- (S. Sayısı: 299) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/555) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

240.- (S. Sayısı: 300) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/577) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

241.- (S. Sayısı: 304) Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/603) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

242.- (S. Sayısı: 305) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/639) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

243.- (S. Sayısı: 152) 1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/470) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

244.- (S. Sayısı: 293) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Suçluların İadesine Dair Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/683) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

245.- (S. Sayısı: 301) Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/582) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

246.- (S. Sayısı: 303) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/584) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

247.- (S. Sayısı: 308) İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyana'da Uluslararası Göç Siyasetleri Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/621) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

248.- (S. Sayısı: 309) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/641) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

249.- (S. Sayısı: 310) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/642) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

250.- (S. Sayısı: 311) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/648) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

251.- (S. Sayısı: 314) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/574) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

252.- (S. Sayısı: 316) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

253.- (S. Sayısı: 317) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/637) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

254.- (S. Sayısı: 318) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Lucia Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/638) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

255.- (S. Sayısı: 319) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye'de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/405) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

256.- (S. Sayısı: 320) Mücavir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/472) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

257.- (S. Sayısı: 322) Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında EK-G'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/636) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

258.- (S. Sayısı: 323) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/658) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

259.- (S. Sayısı: 325) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

260.- (S. Sayısı: 329) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/668) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

261.- (S. Sayısı: 330) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasını Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/674) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

262.- (S. Sayısı: 331) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/686) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

263.- (S. Sayısı: 333) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komorlar Birliği Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/665) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

264.- (S. Sayısı: 334) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/669) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

265.- (S. Sayısı: 336) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/676) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

266.- (S. Sayısı: 315) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

267.- (S. Sayısı: 324) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

268.- (S. Sayısı: 326) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine-Bissau Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/660) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

269.- (S. Sayısı: 327) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/662) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

270.- (S. Sayısı: 332) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/664) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

271.- (S. Sayısı: 335) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/675) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

272.- (S. Sayısı: 337) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/678) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

273.- (S. Sayısı: 224) Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının Tadil Edilen Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)

274.- (S. Sayısı: 344) Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesine Ek İnsan Kopyalanmasının Yasaklanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/646) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)

275.- (S. Sayısı: 342) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/610) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

276.- (S. Sayısı: 346) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Türkiyedeki Işık Tatbikatı Sırasında Ev Sahibi Ülke Tarafından Sağlanacak Destek Konusunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/671) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

277.- (S. Sayısı: 347) Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaştırma Koridorunun Üzerinde Uluslararası Taşımacılığın Geliştirilmesi Çok Taraflı Temel Anlaşmasına Değişiklikler Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/679) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

278.- (S. Sayısı: 348) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gizlilik Dereceli Bilginin Karşılıklı Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/681) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

279.- (S. Sayısı: 349) Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/408) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

280.- (S. Sayısı: 351) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/608) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

281.- (S. Sayısı: 353) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/632) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

282.- (S. Sayısı: 354) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/634) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

283.- (S. Sayısı: 386) Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/724) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.06.2016) (X)

284.- (S. Sayısı: 358) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

285.- (S. Sayısı: 359) Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Gümrük İdaresi Arasında Gümrük Alanında Ortak Komite Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/684) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

286.- (S. Sayısı: 362) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/696) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

287.- (S. Sayısı: 364) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

288.- (S. Sayısı: 365) Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/575) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

289.- (S. Sayısı: 366) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

290.- (S. Sayısı: 367) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/630) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

291.- (S. Sayısı: 368) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/631) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

292.- (S. Sayısı: 369) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/633) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

293.- (S. Sayısı: 370) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/635) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

294.- (S. Sayısı: 371) Çiftçilik Amaçlarıyla Beslenen Hayvanların Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

295.- (S. Sayısı: 372) Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/701) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

296.- (S. Sayısı: 373) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/703) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

297.- (S. Sayısı: 374) Havaaraçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesini Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/469) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

298.- (S. Sayısı: 375) Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/471) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

299.- (S. Sayısı: 376) 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/562) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

300.- (S. Sayısı: 379) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/685) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

301.- (S. Sayısı: 382) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma ve Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

302.- (S. Sayısı: 384) Balınacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/593) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

303.- (S. Sayısı: 385) Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklere İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/712) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

304.- (S. Sayısı: 389) Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/399) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (X)

305.- (S. Sayısı: 391) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/568) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

306.- (S. Sayısı: 394) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/613) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

307.- (S. Sayısı: 397) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

308.- (S. Sayısı: 345) Bölgesel Radyokomünikasyon Konferansı (RRC-06)'nın Sonuç Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/651) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.06.2016) (X)

309.- (S. Sayısı: 393) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.06.2016) (X)

310.- (S. Sayısı: 350) Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Müteahhitlik ve Müşavirlik Alanında Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/424) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.07.2016) (X)

311.- (S. Sayısı: 408) Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/839) ve İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (Dağıtma tarihi: 27.07.2016)

312.- (S. Sayısı: 377) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpsala-Kipi Sınır Geçiş Bölgesinde İki Ülke Arasında İkinci Bir Karayolu Sınır Geçiş Köprüsünün Konumunun ve Üzerinden Gececek Sınır Hattının Belirlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/645) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.08.2016) (X)

313.- (S. Sayısı: 415) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Filistin Devleti Arasında Eğitim ve Yükseköğretim Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/734) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.08.2016) (X)

314.- (S. Sayısı: 420) 670 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/755) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 18.10.2016) (X)

315.- (S. Sayısı: 423) 672 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Personeline İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Kanun Hükmünde Kararname (1/758) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

316.- (S. Sayısı: 424) 673 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/759) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

317.- (S. Sayısı: 428) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/738) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.11.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

318.- (S. Sayısı: 429) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması ile Anlaşmaya İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/749) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.11.2016) (X)

319.- (S. Sayısı: 430) Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/747) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.11.2016) (X)

320.- (S. Sayısı: 427) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/731) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.11.2016) (X)

321.- (S. Sayısı: 436) 675 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/782) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.11.2016)

322.- (S. Sayısı: 437) 676 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/783) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.11.2016) (X)

323.- (S. Sayısı: 431) Türkiye Cumhuriyeti ile Singapur Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/757) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.12.2016) (X)

324.- (S. Sayısı: 444) 677 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/789) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.12.2016)

325.- (S. Sayısı: 445) 678 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/790) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.12.2016) (X)

